

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE EĞİTİM FAKÜLTELERİ (1982-2007)

ANKARA, TEMMUZ - 2007

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME
VE
EĞİTİM FAKÜLTELERİ
(1982-2007)
(Öğretmenin Üniversitede Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi)

Yükseköğretim Kurulu Yayını 2007-5

Yayına Hazırlayanlar

Prof. Dr. Yüksel KAVAK
Prof. Dr. Ayhan AYDIN
Doç. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN

Görsel Tasarım
Onur Dursun

Baskı Adeti
3000

ISBN
978 - 975 - 7912 - 36 - 1

Baskı Yeri
Meteksan A.Ş., Beytepe No: 3
06800 Bilkent / ANKARA
Tel: 0 312 266 44 10
Faks: 0 312 266 41 50

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE EĞİTİM FAKÜLTELERİ (1982-2007)

(Öğretmenin Üniversitede Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi)

ANKARA, TEMMUZ - 2007

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 7
SUNUŞ 9
TABLO LİSTESİ 11
ŞEKİL LİSTESİ 13
GİRİŞ 15

BÖLÜM I

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME POLİTİKALARI: MİLLİ EĞİTİM ŞÛRALARI VE KALKINMA PLANLARINDA ÖĞRETMEN YETİŞTİRME

1.1. Millî Eğitim Şûraları ve Öğretmen Yetiştirme Politikaları 17
1.2. Kalkınma Planlarında Öğretmen Yetiştirme Politikaları 22

BÖLÜM II

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ 1923-1981 DÖNEMİ

2.1. İlkokullara Öğretmen Yetiştirme 28
2.1.1. İlköğretmen Okulları 28
2.1.2. İki Yıllık Eğitim Enstitüleri 29
2.1.3. Köylere Öğretmen Yetiştirme 29
2.1.3.1. Köy Muallim Mektepleri 29
2.1.3.2. Köy Eğitmen Kursları 29
2.1.3.3. Köy Öğretmen Okulları 30
2.1.3.4. Köy Enstitüleri 30
2.2. Ortaokullara Öğretmen Yetiştirme 31
2.2.1.Üç Yıllık Eğitim Enstitüleri 31
2.3. Liselere Öğretmen Yetiştirme 32
2.3.1. Yüksek Öğretmen Okulları 32
2.3.2. Deneme Yüksek Öğretmen Okulu 33
2.3.3. Üniversiteler 34
2.4. Öğretmen Yetiştirme Görevinin Üniversitelere Geçişi (1982) 34

BÖLÜM III

ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEDE EĞİTİM FAKÜLTELERİ MODELİ: 1982-2007 DÖNEMİ

3.1. Öğretmen Yetiştirmenin Üniversitelere Devri ve 1982-1997 Dönemindeki Gelişmeler 37
3.1.1. Akademik Yapıyla İlgili Düzenlemeler 38
3.1.2. Öğretim Programıyla İlgili Düzenlemeler 40

3.2. Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yapılanma: 1997 Düzenlemesi 43
3.2.1. 1997 Düzenlemesine Temel Oluşturan Çalışmalar: Millî Eğitimi Geliştirme Projesi - Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Bölümü 44
3.2.1.1. Program Geliştirme 44
3.2.1.2. Öğretim Elemanı Yetiştirme 45
3.2.1.3. Donanım Sağlama 45
3.2.1.4. Eğitim Fakültesi – Uygulama Okulu İşbirliği 45
3.2.1.5. Eğitim Fakültelerinin Akademik Değerlendirilmesi (Akreditasyon ve Standartlar) 46
3.2.1.6. Öğretmen Yetiştirme Millî Komitesi (ÖYMK)..... 48
3.2.2. Yeni Yapılanmanın Gerekçeleri: Sorunlar ve Yetersizlikler 49
3.2.3. 1997 Yılında Öngörülen Yeni Yapı ve Program 53
3.2.3.1. Akademik Yapıya İlişkin Düzenlemeler 53
3.2.3.2. Öğretim Programlarına İlişkin Düzenlemeler 54
3.2.3.3. 1997 Düzenlemesi Uygulama İlkeleri..... 58
3.2.3.4. 1997 Yapılanmasına İlişkin Eleştiriler 58
3.3. Eğitim Fakültelerinin Yapılanmasında 2006-2007 Düzenlemesi 62
3.3.1. Öğretmen Yetiştirme Programlarının Güncellenmesi 62
3.3.2. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Programlarının Eğitim Fakültelerine Alınması 66
3.3.3. Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirmede Yeni Düzenleme 67
3.3.4. Eğitim Bilimleri Fakültesinde Yeni Bölümlerin Açılması 68
3.4. Durum Analizi: Sayısal Gelişme ve Eğilimler (1982-2007) 68
3.4.1. Öğretmen Yetiştiren Kurum sayıları 68
3.4.2. Öğretim elemanı ve öğrenci sayıları 69
3.4.3. Program Türleri ve Sayıları 71
3.4.4. Eğitim Fakültelerinin Kontenjanları 75
3.4.5. Eğitim Fakültelerinin Mezunları ve Mezunların İstihdamı 76
3.4.6. Mezunların Değerlendirilmesi: KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı) Sonuçları ve Bazı Karşılaştırmalar 79
3.4.7. Eğitim Fakülteleriyle İlgili İki Araştırma: Yükseköğretim Kurulu (2006) ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi (2005) Araştırmaları 82

BÖLÜM IV

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME ve KALİTE GÜVENCE SİSTEMLERİ

4.1. Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Yetiştirme 87
4.1.1. Yüksek Nitelikli Öğretmen Eğitimi ve Öğretmenlerin Anahtar Rolü 88
4.1.2. Avrupa Birliği'nde Öğretmen Yetiştirmede Yapı ve Süreçler 88
4.1.3. Türkiye ve Avrupa Birliği'nin Öğretmen Yetiştirme Programlarındaki Benzerlikler ve Farklılıklar 90

EĞİTİM FAKÜLTELERİ 94

SONUÇ VE GELECEĞE BAKIŞ 103
KAYNAKLAR 106
TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEYE KRONOLOJİK BAKIŞ 109
EKLER 111

ÖNSÖZ

Türkiye, öğretmen yetiştirme sistemi bakımından köklü bir geleneğe sahip ülkeler arasındadır. 16 Mart 1848'de başlayıp, daha sonraki yıllarda şekillenen yapısıyla, Cumhuriyet yönetimine devrolan bu deneyim, Cumhuriyet döneminde eğitimin laik ve bilimsel eksene oturtulmasıyla daha da zenginleşmiş, özellikle Cumhuriyetin ilk yıllarında, başkaca ülkelere örnek olabilecek birbirinden özgün modeller bulunmuştur.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki bu atak daha sonraları sürdürülememiş, mevcutları geliştirmek yerine, kapatılmalarına veya yozlaştırılmasına yol açan uygulamalara gidilmiştir. Bu anlamda, 1954'de Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla başlayan süreç, öğretmen yetiştirmede ilk olumsuz işaret olarak hatırlanmaktadır. 1970'li yıllar ise, öğretmen eğitiminde en sorunlu dönem olarak görülmektedir. Henüz gerekli planlama yapılmadan öğretmen okullarının kapatılması, eğitim enstitülerinin 3 yıl olan eğitim süresinin siyasi müdahalelerle 3 aya kadar indirilerek yozlaştırılması, "mektupla eğitimle öğretmen yetiştirme" gibi uygulamalar, öğretmenlerin niteliğine olumsuz olarak yansımıştır. 1970'li yıllarda yaşanan bu olumsuzluklar üzerine, 20 Temmuz 1982'de yürürlüğe giren 41 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile öğretmen yetiştiren tüm kurumlar, Milli Eğitim Bakanlığından alınarak üniversite bünyesine verilmiştir. Öğretmen yetiştirmede bir dönüm noktası niteliğindeki bu kararı önceleri yadırgayanlar olmuşsa da, zamanla üniversitelerde öğretmen yetiştirilmesi, toplumda kabul görmeye başlamıştır. Üniversitelerin bünyesinde "Eğitim Fakülteleri" adı altında yapılanan bu kurumlar, ilk yıllarda, bazı sorunlarla yüz yüze gelmişlerse de, zaman içerisinde üniversite ortamında bu sorunlar aşılmaktadır. Öğretmen yetiştirmenin, üniversiteye devri üzerinden geçen çeyrek asırlık zaman diliminde, Eğitim Fakültelerinin, yapılanma ve öğretmen yetiştirme programlarının değiştirilmesinin yanında, birim sayıları, öğrenci-öğretim elemanı sayılarında olumlu sayılabilecek önemli değişiklikler olmuştur.

Kuruluşlarının 25.yılını yaşayan Eğitim Fakülteleriyle ilgili bu bilgiler, bugüne kadar, eğitimcilerin yararlanabileceği bir kitapta toplanamamıştır. Kitap öncelikle bu eksikliği giderebilmek üzere hazırlanmıştır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından oluşturulan bir çalışma grubu tarafından hazırlanan bu yayın, öğretmen eğitiminde, özellikle 1982-2007 dönemini mercek altına almış, üniversitelerin öğretmen yetiştirmede üstlendiği rolü, eleştirel bir yaklaşımla ele alarak, konu ile ilgili tüm belge ve bilgileri Ek'de toplamıştır.

Bir ekip çalışması ile kısa sürede hazırlanan bu yayının, konuya ilgi duyacaklara kaynak olmasını temenni ederim.

Erdoğan TEZİÇ
Başkan

SUNUŞ

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze, öğretmen yetiştirme, Türk eğitim tarihinin en önemli konularından biri olmuştur. Öğretmen yetiştirme açısından 1923'den günümüze uzanan döneme göz attığımızda, 1923-1946 döneminde, eğitimin öteki alanlarında olduğu gibi, öğretmen yetiştirme alanında da büyük başarılara imza atıldığı dikkati çekmektedir. Bu anlamda ilk önemli adım, Cumhuriyetten önce varolan "Öğretmen Okulları" ve "Yüksek Öğretmen Okulu"nun, Öğretim Birliği Yasasına ve Cumhuriyetin eğitim ilkelerine göre yeniden yapılandırılarak geliştirilmesi olmuştur. Ortaokullara öğretmen yetiştirmek üzere kurulan "Gazi Eğitim Enstitüsü, daha sonra açılacak "Eğitim Enstitüleri" için yeni bir öğretmen yetiştirme modeli olarak tanınmaktadır.

Köye öğretmen yetiştirilmesi, Cumhuriyetin öncelikli hedefleri arasında gelmiştir. Bu amaca yönelik olarak açılan "Köy Öğretmen Okulları", "Köy Eğitmen Kursları" ile başlayan model arayışları, özgün yapısıyla "Köy Enstitüleri" modelini ortaya çıkarmıştır.

Eğitimde ve öğretmen yetiştirmede, Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen başarıda en büyük etken, Cumhuriyetin Kurucusu Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitime ve öğretmene verdiği önem olmuştur. Bir başka etken de Türkiye'nin o dönemde, Mustafa Necati, Hasan Âli Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç gibi eğitimcilere sahip olmasıdır.

Öğretmen yetiştirme açısından, 85 yıllık Cumhuriyet döneminde bazı önemli kilometre taşları bulunmaktadır. Bunlardan biri de Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yer alan öğretmen yetiştiren kurumların, 1982'de üniversite bünyesine alınması kararıdır.

"Eğitim Fakültesi" adı ile üniversite bünyesinde yer alan bu yeni öğretmen yetiştirme modelinin üzerinden 25 yıl geçmiştir. Bu dönemde dikkati çeken en önemli gelişme, 1997 yılında gerçekleştirilen "Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılanma" çalışmasıdır. Yükseköğretim Kurulu tarafından başlatılan bu çalışma ile öğretmen yetiştirme, bazı istisnaları dışında tamamen eğitim fakültelerine verilmiş ve bu fakültelerde, ilköğretime öğretmen yetiştiren bölüm ve programları öne çıkaran yeni bir yapılanmaya gidilmiştir. Aynı kapsamdaki çalışmanın gereği olarak, eğitim fakültelerine öğretim üyesi yetiştirmek üzere kaynak yaratılmış, ayrıca öğretmen yetiştirme programlarının tamamı, o günün gereksinimlerine göre yenilenmiştir. Getirilen bu düzenlemelerden önemli bir bölümü eğitimciler tarafından destek bulmuştur. Özellikle tezsiz yüksek lisans uygulaması ve öğretmenlik programlarının esnek olmayan yapısı gibi bazı uygulamalar ise hep eleştiri konusu olmuştur.

Eğitim fakültelerinde yapılanma ile ilgili ikinci çalışma, 2006 yılında başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında, öğretmen yetiştirme programları, uygulayıcılardan gelen talepler doğrultusunda ve paydaşların da katkılarıyla güncelleştirilmiş, programlara bazı esneklikler getirilmiştir. Aynı kapsamdaki düzenleme ile öğretmen eğitiminde, 1997 programlarının zayıf kalan genel kültür boyutu zenginleştirilmiş, geçmiş yıllardaki uygulamanın ışığında, yapılanma ile ilgili bazı yeni düzenlemelere gidilmiştir.

Eğitim fakülteleri, kuruluş yılı olan 1982'den bugüne, nicelik ve nitelik bakımından da büyük gelişme göstermiştir. Bugün üniversitelerin örgün eğitim lisans programlarında okuyan 733.140 öğrencinin % 23'ü (171.794 öğrenci), 52 fakülte türünden biri olan eğitim fakültelerinde eğitim görmektedir. 4.513 öğretim elemanının görev yaptığı eğitim fakülteleri, 29 ayrı alanda öğretmen yetiştirmektedir. Öteyandan, sayıları 69'u bulan eğitim fakülteleri, 41.273 kontenjanı ile en çok öğrenci alan fakülteler arasında ilk sırada yer almaktadır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlatılan "Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri" adlı yayın, yukarıda özetlenen süreci ele almaktadır.

Kitabın hazırlanmasını üstlenen, Prof. Dr. Yüksel Kavak, Prof. Dr. Ayhan Aydın ve Doç. Dr. Sadegül Akbaba Altun'a, özverili çalışmaları nedeniyle ne kadar teşekkür etsek azdır. Bu çalışmada değerli katkıları olan Prof. Dr. Cemil Öztürk, Dr. Naciye Aksoy ve Yrd. Doç. Dr. Kazım Çelik'e de teşekkürü borç biliyorum. Kitabı basıma hazırlayan Doç. Dr. Nazife Güngör ve Gazi Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Biriminden Onur Dursun'a, ayrıca bu yayına bilgi ve belge temininde yardımları olan Kurulumuz Eğitim-Öğretim Dairesi Uzmanlarından Özlem Şentürk ile Şube Müdürü Osman Çeçen'e teşekkür ediyorum.

İsa EŞME
Başkan Vekili

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları (1982-83 Öğretim Yılı)

Tablo 2: Üniversitelerde Eğitim Uzmanı ve Öğretmen Yetiştirme (1982-83 Öğretim Yılı)

Tablo 3: Eğitim Fakültelerinin Akademik Yapılanması (1983-93 Yılları Dönemi)

Tablo 4: Pedagojik Formasyon Programı (19 Kasım 1982)

Tablo 5: Pedagojik Formasyon Programı (27 Eylül 1985)

Tablo 6: Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi Yayınları: Öğretmen Eğitimi Dizisi

Tablo 7: Lisans Programı İçinde Yer Alan Öğretmenlik Formasyon Dersleri (1997)

Tablo 8: Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı Dersleri (1997)

Tablo 9: Ortaöğretim Öğretmenliği Programlarında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri (2007)

Tablo 10: Eğitim Bilimleri Fakültesinde Açılan Yeni Bölüm ve Anabilim Dalları

Tablo 11: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Sayısal Dağılımı (1983-2006)

Tablo 12: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Program Türleri ve Sayılarının Dağılımı (1983-2006)

Tablo 13: KPSS 2006 Puan Sıralamasındaki İlk Beş ve Son Beş Sıradaki Öğretmenlik Programları

Tablo 14: KPSS 2006 Puan Sıralamasında "Sınıf Öğretmenliği" Programının İlk Beş Sırasındaki Fakülteler

Tablo 15: Avrupa Birliği Ülkelerinde Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Programlarının ve Kurumlarının Akredite Edilmesi

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği

Şekil 2: Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Programları Yeni Düzenleme Şeması

Şekil 3: 2006 Yılı Öğretmen Yetiştirme Programının Komposizyonu

Şekil 4: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Öğretim Elemanı Sayılarının Dağılımı (1983-1984)

Şekil 5: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Öğretim Elemanı Sayılarının Dağılımı (2005-2006)

Şekil 6: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Öğretim Elemanı Sayılarının Dağılımı (1983-2007)

Şekil 7: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Artış Gösteren Bazı Program Türlerinin Sayısal Dağılımı (1983-2007)

Şekil 8: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Azalma Gösteren Bazı Program Türleri (1983-2007)

Şekil 9: Toplam Program Sayılarının Dağılımı (1983-2007)

Şekil 10: Seçilmiş Programların Kontenjan Sayılarındaki Azalmalar (1983-2006)

Şekil 11: Seçilmiş Programların Kontenjan Sayılarındaki Artışlar (1983-2006)

Şekil 12: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Seçilmiş Programlarından Mezun Olanların Sayısal Değişimi

Şekil 13: 2003-2006 Yılları Arasında Öğretmen İstihdamının Bazı Programlara Göre Dağılımı

GİRİŞ

Öğretmen yetiştirme, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana gündemdeki yerini önemle koruyan bir konudur. Özellikle cumhuriyetin başlangıç yıllarında Atatürk'ün eğitime, dolayısıyla da öğretmene verdiği değer eğitim tarihimizde önemli ölçüde yer etmiş ve Türk eğitim sürecinin önemli bir oluşturucu öğesi, yönlendirici etkeni olmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren eğitim ve öğretimin çeşitli aşamalarında başlatılan okullaşma süreci de eğitime verilen önemi açıkça ortaya koymaktadır. Mahalle mekteplerinden modern ilköğretim kurumlarına, rüştiye ve idadilerden ortaokul ve liselere geçiş, üniversite reformunun gerçekleştirilmesi gibi çalışmalar cumhuriyet dönemi eğitiminin yeni baştan ve topyekün yapılanmasının somut örnekleridir. Bu arada cumhuriyetin aydın öğretmenlerinin yetiştirilmesine yönelik öğretmen okullarının açılmasına özel bir önem verildiği dikkati çekmektedir.

Bu noktadan hareketle bu çalışma ile de Türkiye'de öğretmen yetiştirme konusunu, özellikle de öğretmen yetiştirme görevinin üniversitelere (Eğitim Fakültelerine) devredilmesinden sonraki çeyrek yüzyıllık zaman diliminde Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler ve Eğitim Fakülteleri tarafından bu konuda yapılan çalışmaları, gelişme ve eğilimleri belgelere dayalı olarak paydaşların değerlendirmelerine sunmaktır. Bu amaçla, politika yapıcılar ve araştırmacılar için, özellikle son çeyrek yüzyılda geliştirilen ve uygulanan programlar, akademik yapılanma, kontenjanlar, öğrenci sayıları, mezunlar, öğretmen istihdamı ve eğitim fakültesi mezunlarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) sonuçları ve diğer ilgili belgeler kitabın ekler kesitinde sunulmaktadır.

Kitap dört ana başlıktan, dolayısıyla dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; tarihsel gelişim perspektifi içinde öğretmen yetiştirme sürecini etkileyen politikaların (Milli Eğitim Şûraları ve Kalkınma Planları) analizine yer verilmektedir. Bu çerçevede, Milli Eğitim Şûraları ve Kalkınma Planlarının öğretmen yetiştirmeyle ilgili bölümleri taranmış ve özetlenmiştir.

İkinci bölümde; öğretmen yetiştirme eylem, edim ve programları açısından Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1923-1981 yılları arası dönemi özetlenmektedir. Bu bölüm; eğitim kademelerine göre incelenmekte, bu bağlamda, Türk öğretmen yetiştirme tarihinin ana kaynaklarını oluşturan ilköğretmen okulları, eğitim enstitüleri, köy enstitüleri ve yüksek öğretmen okulları ele alınmaktadır. Bu bölümün sonuncu alt başlığında; öğretmen yetiştirmenin üniversitelere (Eğitim Fakültelerine) geçiş yılındaki durumun analizine yer verilmektedir.

Üçüncü bölüm, bu kitabın odak noktasını oluşturmaktadır. Bir başka deyişle, bu bölümde öğretmen yetiştirmenin üniversitelere devrinden sonraki çeyrek yüzyılın ayrıntılı analizleri yer almaktadır. Bu analizler dört ayrı alt başlıkta sunulmaktadır. Bunlardan ilk alt başlıkta, öğretmen yetiştirmenin üniversitelere devredilmesinden sonraki ilk 15 yıllık (1982-1997) dönemdeki akademik yapılanma ve öğretim programlarındaki gelişmeler incelenmektedir. İkinci alt başlıkta; öğretmen yetiştirme alanında en kapsamlı düzenlemelerin yapıldığı 1997 yılındaki yeniden yapılanma çalışmaları sunulmaktadır. Bu bağlamda, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi – Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi bölümündeki çalışmalar, 1997 yılında öngörülen yeni akademik yapılanma (bölümler ve anabilim dalları), yeni programlar ve bu programların uygulama ilkelerine yer verilmektedir. Üçüncü alt başlıkta, öğretmen yetiştirme programlarındaki 2006 yılı güncelleme çalışmaları incelenmektedir. Bu çalışmalar; güncellemenin gerekçesi, güncellemede izlenen yaklaşım, öngörülen yenilik ve değişiklikler ve uygulama ilkeleri alt başlıkları halinde sunulmaktadır. Aynı başlıkta, 2007'de gerçekleşti-

rilen, yapılanmadaki bazı küçük düzenlemelere de yer verilmektedir.

Kitabın bu bölümünde ayrıca öğretmen yetiştirme konusundaki son 25 yıllık (1982-2007) döneme ilişkin sayısal gelişme ve eğilimlerin analizine yer verilmektedir. Bu bölümde, öğretmen yetiştiren kurum sayıları, öğretim elemanı ve öğrenci sayıları, program türleri ve sayıları, kontenjanlar, mezunlar, mezunların istihdamı, KPSS sonuçlarıyla ilgili bazı karşılaştırmalar ve Eğitim Fakülteleriyle ilgili geniş kapsamlı bir durum analizi sunan iki araştırmanın özeti de yer almaktadır.

Kitabın dördüncü bölümünde ise Avrupa Birliği ülkelerinde öğretmen yetiştirme ve kalite güvence sistemleri ele alınmaktadır. Bu kapsamda Avrupa Birliği ülkelerinde yüksek nitelikte öğretmen eğitimine yönelik programların hazırlanması, öğretmenliğin meslek olarak algılanma biçimi, öğretmen yetiştirme yapı ve süreçleri ele alınmaktadır. Kitabın bu bölümünde ayrıca öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesi ve uygulanması açısından Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye arasındaki benzerlikler ve farklılıklar üzerinde de durulmaktadır.

Bu kitabın temel özelliklerinden biri araştırmacılar için zengin bir tarihsel bilgi ve belge sağlamasıdır. Bu tür bilgi ve belgeler ekte sunulmaktadır. Bu belgeler arasında; öğretmen yetiştirme tarihimize damgasını vurmuş kurumlarımızın öğretim programları (ilköğretmen okulları, eğitim enstitüleri, köy enstitüleri), Eğitim Fakültelerinin çeşitli dönemlerdeki akademik yapılanmaları ve öğretim programları ve Eğitim Fakültelerinin çeşitli boyutlarına (kurum, öğretim elemanı, öğrenci, kontenjan, mezun, istihdam, KPSS puanları vb.) ilişkin sayısal gelişmelerle ilgili tarihsel veriler yer almaktadır.

Türkiye'nin öğretmen yetiştirme tarihine ilişkin bilgi ve belgeler, insan yetiştirme sistemimizin durumu, eğitim sisteminin çıktılarının bir bütün olarak değerlendirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası düzeydeki sonuçlar ve Türkiye'nin gelişmiş ülkeler içindeki yerine ilişkin bulgu ve değerlendirmeler, Türk toplumunun kültürel, siyasal ve ekonomik yapısının önemli bir belirleyicisi olan "öğretmen"ini ve bu öğretmeni yetiştirme sistemini sürekli olarak izleme ve değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır.

BÖLÜM I

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME POLİTİKALARI

MİLLİ EĞİTİM ŞÛRALARI VE KALKINMA PLANLARINDA ÖĞRETMEN YETİŞTİRME

Cumhuriyetin başlangıcından günümüze Türkiye'nin hem eğitim hem de öğretmen yetiştirme politikalarına yön veren iki temel girişimden söz edilebilir. Bunlar; millî eğitim şûraları ve kalkınma planlarıdır. Her iki girişim ve bunlar sonucunda oluşturulan politikalar ve ortaya konan belgeler tarihsel gelişim içerisinde öğretmen yetiştirme politika ve uygulamalarını etkilemiştir. İşte, öğretmen yetiştirme tarihimizi ve bugünümüzü daha iyi anlayabilmek ve geleceğe ışık tutabilmek için öncelikle söz konusu politika ve belgelerin gözden geçirilmesine gereksinim duyulmuştur. Bu bölümde de bunlar ayrı ayrı ele alınarak incelenmektedir.

1.1. Millî Eğitim Şûraları ve Öğretmen Yetiştirme Politikaları

1939-2007 yılları arasında 17 şûra gerçekleştirilmiştir. Bu şûraların her birinde, Türk eğitim sistemiyle ilgili çeşitli konular ele alınmıştır. Şûralar, çoğu kez bir ya da daha fazla konuyu gündemine almış, bazen de eğitim sistemini bir bütün olarak incelemeye yönelmiştir. Bu şûralardan, özellikle, VII. (5-15 Şubat 1962) ve XI. (8-11 Haziran 1982) Millî Eğitim Şûraları öğretmen yetiştirme konusuna geniş yer vermiştir. Çeşitli şûralarda, öğretmen yetiştirme konusunda alınmış kararlardan bazıları aşağıda özetlenmiştir (MEB. 1998; MEB. 2006; www.ttkb.meb.gov.tr/secmeler/sura.htm.).

III. Millî Eğitim Şûrası (2-10 Aralık 1946): Bu şûrada, mesleki ve teknik eğitim, öğretmen yetiştiren okullar ve aralarındaki ilişkiler gibi konuların yanında ortaokulların öğretmen gereksinimlerinin karşılanması için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından düşünülen yeni önlemlerin de gündeme getirildiği görülmektedir. Sekiz yıllık okul düşüncesi bu şûrada tartışma gündemine getirilmiş ve çoğunluğun onayını almıştır. Böyle bir okul için gereksinim duyulan öğretmenlerin ise, iki yıllık yüksek dereceli eğitim enstitüleri durumuna getirilen Öğretmen

Okullarınca yetiştirilmesi önerilmiştir.

IV. Millî Eğitim Şûrası (23-31 Ağustos 1949): Bu şûranın gündeminde yer alan konulardan biri de "ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu teşkilâtının, ihtiyaçlara göre yeniden düzenlenmesi" idi. Konuya ilişkin olarak alınan kararlar şunlardır:

- Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu teşkilatının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi,
- Bu enstitülerde beden eğitimi ve resim-iş derslerinin ayrı branşlar halinde ele alınması,
- Öğretmen yetiştiren kurumlarının programlarında gerekli değişikliklerin yapılması,
- Köy Enstitüleri ile Öğretmen Okullarının öğretmenlerinin aynı kaynaktan yetiştirilmesi.

VII. Millî Eğitim Şûrası (5-15 Şubat 1962): Şûranın asıl gündeminde yer almamakla birlikte burada öğretmen ihtiyacı ve öğretmen yetiştiren kurumların sorunları üzerinde de durulmuştur. Konu, yükseköğretim başlığı altında "*Öğretmen Yetiştirilmesi ve Öğretmenlik Mesleğinin Cazip Hale Getirilmesi"* ana başlığı altında gündeme gelmiştir. Dönemin Millî Eğitim Bakanı şûrayı açış konuşmasında ortaöğretimin durumunu açıklarken "Bugün çeşitli kademelerde öğretmen ihtiyacı ile karşı karşıyayız. Yüksek nicelikte ve nitelikte öğretmen yetiştiren yeni müesseseler kurmaya ve kurulmuş olanları takviye etmeye muhtacız" demiştir (Özalp ve Ataünal, 1977:375). Bu şûrada, öğretmen yetiştirmede göz önünde tutulması gereken ilkeler ve bu ilkelerin bütün öğretmen yetiştiren kurumlar için kabulü uygun görülmüştür. Şûrada alınan kararlardan bazıları şunlardır:

Öğretmen yetiştirilmesiyle ilgili ilkeler: Koordinasyon Grubunca teklif ve Millî Eğitim Şûrası'nca tespit edilen aşağıdaki ilkelerin öğretmen yetiştiren bütün kurumlar için esas olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür. Her öğretmenin,

- *Millî Eğitimin temel ilkelerini benimsemiş ve bunların uygulama seviyesine ulaşmış olması,*
- *Meslek hayatına atıldığı zaman genel kültür ve bilgi yönünden en az lise seviyesinde olması,*
- *Mesleki formasyon ve okutacağı derslerin bilgi ve becerileri ile donatılmış ve gerekli uygulamaları geçirmiş bulunması,*
- *Türk Cumhuriyeti'nin, devrimlerinin ve millîyetçiliğinin ilkelerine bağlı, şahsiyet ve ahlakî karakter sahibi, mesleğin değerine inanmış ve kendini meslekte hizmete adamış olması.*

İlköğretmen Okulları: Koordinasyon Grubunca teklif ve Millî Eğitim Şûrası'nca kabul edildiği gibi, 1. maddede tespit edilmiş bulunan ilkelerin ışığı altında,

- *En az lise seviyesi ile ifade olunan bir genel kültür seviyesine erişmiş,*
- *Sağlam bir meslekî formasyon almış ve her türlü uygulamaları geçmiş ve*
- *İş eğitimi ilkelerine göre genişlemesine bir takım beceriler kazanmış ilkokul öğretmenleri yetiştirebilmek için ilköğretmen okullarının bina, ders araç ve gereçleri ile öğretmen kadrosu ve müfredat programı bakımından eksiklerinin süratle tamamlanması öğretim süresinin de uzatılması gerekli görülmüştür.*

Bu bağlamda, ilköğretmen okullarının öğretim sürelerinin uzatılması uygun görülmüş, bu

okullardan ilkokula dayalı bulunanların yedi yıl, ortaokula dayalı bulunanların da dört yıla çıkarılması ve bu hususun hemen uygulamaya geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

Eğitim Enstitüleri: Koordinasyon Grubunca teklif ve Millî Eğitim Şûrası'nca da kabul edildiği üzere eğitim enstitülerinin bütün bölümlerinin öğrenim sürelerinin üç yıla çıkarılması uygun görülmüştür. Millî Eğitim Şûrası'nca kabul edilen tekliflere göre eğitim enstitülerinin üçer yıllık müfredat programlarının kısa sürede hazırlanarak 1962-1963 öğretim yılında uygulanmaya başlanması öngörülmüştür.

XI. Millî Eğitim Şûrası (8-11 Haziran 1982): Şûranın gündemi tamamen hizmet öncesi ve hizmet öncesi öğretmen ve eğitim uzmanı yetiştirme konusuna ayrılmıştır. Bu tarihe kadar yapılan şûralar içerisinde, öğretmen yetiştirme konusundaki en geniş kapsamlı çalışmadır. Bu çalışma, Türkiye'de öğretmen yetiştirme işlevinin tamamıyla üniversitelere devredildiği yıl (1982) ile de çakışması nedeniyle daha da önem kazanmış ve geçiş dönemindeki uygulamaları yönlendirmiştir. Şûranın gündemi şöyledir:

- Öğretmen eğitiminin gelişimi,
- Öğretmen eğitiminde hizmet öncesi sorunlar ve öneriler,
- Eğitim uzmanlarının eğitimi,
- Öğretmen ve uzmanların hizmet içi eğitimi,
- Öğretmen ve uzmanların sorunları ve çözüm önerileri.

Öğretmen eğitiminin mevcut durum ve eğilimlerinin, amaçlarının ve standartlarının ayrıntılı olarak ele alındığı şûrada, alınan kararlar arasından seçilmiş kararlar şunlardır:

- Öğretmen yetiştiren fakülte, yüksekokul ve birimlerine öğrenci alımında, programların oluşturulmasında ve öğretim elemanı yetiştirilmesinde, (özellikle geçiş döneminde) üniversiteler ile MEB'in yakın bir işbirliği içinde bulunmaları zorunlu görülmektedir.
- Öğretmen yetiştiren fakültelerde öğrencilerin bir bütünlük içinde eğitilmesi amacıyla özel alan, meslek bilgileri ve genel kültür derslerine bölümlerin özelliklerine göre ağırlık verilmesi gerekmektedir.
- Bütün üniversitelerin öğretmen yetiştiren fakülte, yüksekokul ve birimlerinde bütünlüğü sağlayıcı, asgari müştereklerde birleşen programlar hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.

Öğretmen yetiştirme programlarında bütünleşmeyi sağlamak için uyulması gereken temel ilkeler şunlardır:

- Sömestr sistemi uygulanacaktır.
- Kredili sistem uygulanacaktır.
- Öğretmen yetiştiren programlarda yer alan içerik kategorilerinin (alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür) düzenleme ve ağırlıklarında paralellik sağlanacaktır.
- Seçmeli derslere yer verilecektir
- Uygulama faaliyetlerinde birlik sağlanacaktır.
- Uygulama okulları belirlenecektir.

- Değerlendirme süreçlerinde birlik sağlanacaktır.
- Ülke koşulları dikkate alınarak, her öğretmen adayının bir esas alan yanında bir de yardımcı alanda yetiştirilmesi öngörülmektedir,
- İçerik kategorilerinin düzenlenmesindeki yaklaşık ağırlıkların aşağıdaki gibi olması önerilmektedir:

  -Genel kültür: %12.5

  -Alan bilgisi: %62.5

  -Öğretmenlik meslek bilgisi (uygulama dahil): %25.0

- Özellikle siyasi iktidarların tutumuna göre değişmeyecek ve gelişmeye açık bir öğretmen yetiştirme politikası oluşturulmalıdır.
- Öğretmen yetiştiren kurumlar belli merkezlerde açılmalıdır.

XII. Millî Eğitim Şûrası (18-22 Haziran 1988): Öğretmenlerin yetiştirilmesi şûranın gündem maddelerinden biriydi. Bu konuda alınan bazı kararlar şunlardır:

- Öğretmen yetiştirme ve hizmet içi eğitimde öğretmenlere uygulanan genel kültür programının, 21. yüzyıl nesillerinin üstün vasıflı insan yetiştirilmesi hedefine uygun olarak yeni bir yaklaşımla ele alınması ve;
  - *Toplumu tanıma ve yöneltme bilimleri derslerinin artırılması (sosyoloji, felsefe, din ve ahlâk bilimleri, liderlik, sosyal tarih),*
  - *Kalkınma şuurunun yeni nesillere kazandırılması için Türkiye'nin kalkınma hedefleri sınıfta işlenilen konularla, Türkiye'nin ihtiyaçlarının nerede ve niçin kullanıldığı konusunda irtibat kurulması; öğrencilere çeşitli mesleklerle ilgili bilgiler verilmesi,*
  - *Demokratik kişilik kazandırma, bunun için de çözüm üretme teknikleri konusunda öğretmenlere uygulanan genel kültür programının takviye edilmesi.*
- Öğretmenlerin hizmet öncesiyle hizmet içi eğitiminde esas olan alan bilgisi, öğretmenlik bilgisi, genel kültürün yanına bir de Millî Kültür unsurunun eklenmesi,
- Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesine alınması,
- Okul öncesi eğitim kademesine (ana okulu ve ana sınıfı) öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarının iki yıl olarak kalması,
- Eğitim yüksekokullarının dört yıla çıkarılması,
- Eğitim yüksekokullarında sınıf öğretmenliği yanında temel eğitimin ikinci devresine veya ortaokullara *fen bilgisi, sosyal bilgiler, Türkçe, matematik* gibi branş öğretmeni yetiştiren bölümlerin açılması,
- Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları programlarında yer alan genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin ağırlık ve muhtevalarında paralellik sağlanması,
- Öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamalarını uygulama okullarında veya Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ve ilgili üniversitenin işbirliği sonucunda seçilecek olan uygulama okullarında, daha uzun süreli uygulama yapmaları için gerekli tedbirlerin alınması,

- Eğitim yüksekokulu öğrencilerinin (sınıf öğretmeni adayları) öğretmenlik uygulamalarının bir kısmını, mutlaka köy okullarında yapmalarının sağlanması,
- Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları eğitim programlarının, bilim ve teknolojideki gelişmelere ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak sürekli bir gelişme sürecine tabi tutulması,
- Öğretmen istihdamında sözleşme usulünün denenmesi, yararlı olacağı gözlenir ise, uygulamaya konulması.

XIV. Millî Eğitim Şûrası (27-29 Eylül 1993): Şûranın gündemi Eğitim Yönetimi ve Eğitim Yöneticiliği ve Okul Öncesi Eğitim olmasına rağmen şûrada alınan iki karar öğretmen yetiştirme ile doğrudan ilgilidir. Bu kararlar:

- Sınıf öğretmeni yetiştiren Eğitim Fakültelerinin programlarına okul öncesi eğitimi, okul öncesi öğretmeni yetiştiren fakültelerin programlarına da sınıf öğretmenliği ile ilgili derslerin konulmasının sağlanması,
- Öğretmen yetiştirmede, Millî Eğitim Bakanlığı ile YÖK arasında sürekli bir işbirliği sağlamak amacıyla Öğretmen Yetiştirme Koordinasyon Kurulu oluşturulması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması.

XV. Millî Eğitim Şûrası (13-17 Mayıs 1996): Şûranın gündemini "İlköğretim ve Yönlendirme", "Ortaöğretimde Yeniden Yapılanma", "Yükseköğretime Geçişin Yeniden Düzenlenmesi", "Toplumun Eğitim İhtiyacının Sürekli Karşılanması", "Eğitim Sisteminin Finansmanı" konuları oluşturmuştur. Bununla birlikte, İlköğretim ve Yönlendirme başlığı altında, öğretmen yetiştirmeyle ilgili birkaç karar da dikkati çekmektedir. Bunlar:

- Öğretmenler, öğretmen üniversitelerinde yetiştirilmelidir.
- Öğretmen yetiştiren fakülteler, gelişmiş çevrelerde açılmalıdır.
- İlköğretim öğretmenleri (sınıf ve dal öğretmenleri) aynı tip kurumlarda bir arada yetiştirilmelidir.
- Öğretmen yetiştirmede ihtiyaçlar dikkate alınarak, ilgili yükseköğretim kurumları ile Bakanlık arasındaki koordinasyon geliştirilmelidir.
- Öğretmen yetiştiren Eğitim Fakültelerinin eğitim programlarında birlik sağlanmalıdır.
- Programlar, ilköğretim programları dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- Üniversitelerde farklı branşlardaki yükseköğretim mezunları için düzenlenen pedagojik formasyon programlarına mutlaka son verilmelidir.
- İlke olarak, belli bir alanda yetişmiş olan üniversite mezunları, ilköğretim okullarına (sınıf ve dal öğretmeni olarak) atanmamalıdır. Ancak, son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı'ndaki sınıf öğretmeni açığının büyük olması ve bunun gelecek birkaç yıl içinde daha da artmasının beklenmesi nedeniyle, Eğitim Fakültelerinin farklı bölümlerinden mezun olanların istihdamını mümkün kılmak üzere, sınıf öğretmenliği alanında en az bir yıl süreli öğretmenlik meslek eğitimi programları düzenlenmelidir.

XVII. Millî Eğitim Şûrası (13-17 Kasım 2006): Şûranın gündemini "Türk Millî Eğitim Sisteminde Kademeler Arası Geçişler", "Yönlendirme ve Sınav Sistemi" ile "Küreselleşme ve AB Sürecinde Türk Eğitim Sistemi" oluşturmuştur.

Şûrada öğretmen yetiştirmeyle ilgili olarak alınan kararlar, parantez içinde karar numaralarıyla birlikte aşağıda verilmektedir.

- Öğretmen niteliğinin arttırılması için, Eğitim Fakültelerinin sayıları ülkenin gereksinimlerine göre sınırlandırılmalı; istihdam politikası doğrultusunda yeni Eğitim Fakülteleri açılmalıdır. Eğitim Fakültelerinin öğrenci kontenjanlarının belirlenmesinde de ülkenin kısa ve uzun vadeli gereksinimleri ve eğitimin niteliğinin arttırılması hedefleri göz önüne alınmalıdır (51).

- Öğretmen yetiştirme programları öğretmene, birey-çevre-toplum bağlantılarını kurmasını sağlayacak, toplumsal sorumluluklarını kazandıracak ve geliştirecek derslerle ilgili eksikliklerini tamamlamada yardımcı olmalıdır. Yükseköğretim Kurulu tarafından üniversitelere gönderilen paket programlar; üniversite, MEB ve meslek örgütleri arasında işbirliği ile AB standartları da dikkate alınarak, eğitim ve toplum bilimleri bakış açısıyla yeniden düzenlenmelidir (53).

- Tezsiz yüksek lisans programlarının yarattığı sorunlar ve sonuçlar incelenmeli ve bu konuda gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Öğretmenlik bir uzmanlık mesleği olarak lisansüstü düzeyi kapsayacak bir eğitim programına bağlanmalıdır (54).

- Aday öğretmen yetiştirme sürecinin niteliğinin yükseltilmesi için, ilgili Eğitim Fakültesi, MEB ve uygulama okulları arasında etkili bir işbirliği ve eş güdüm sağlanmalıdır. Aday öğretmen yetiştirilmesinde MEB, Yükseköğretim Kurulu ve Eğitim Fakülteleri arasında sorumluluk ve yetki paylaşımı ayrıntılı ve somut olarak belirlenmelidir. Öğretmenlik uygulamaları (staj eğitimi) köy ve kent çalışma koşullarını da kapsayan bir anlayışla yürütülmeli ve uygulama süreci sürekli değerlendirilerek geliştirilmelidir (55).

- Hizmet öncesinde öğretmenlik meslek eğitimi gerçek yaşama yaklaştırılmalı, sürecin bu yönde zenginleştirilmesi sağlanmalıdır (56).

- Öğretmen yetiştirmede kaliteyi yükseltmek, eğitim ve toplum yaşamına katkı sağlamak amacıyla Eğitim Fakülteleri, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının yanı sıra üniversitelerin diğer fakülteleriyle de işbirliği yapmalıdır (60).

- Eğitim Fakülteleri, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmalıdır (62).

- Eğitim Fakültelerinin programları, öğrencilerin yaratıcılıklarını, düşünme becerilerini, yazılı ve sözlü anlatım güçlerini geliştirecek şekilde düzenlenmelidir (69).

1.2. Kalkınma Planlarında Öğretmen Yetiştirme Politikaları

Bu bölümde, bugüne değin hazırlanmış ve uygulanmış ya da uygulanmakta olan kalkınma planlarında yer alan öğretmen yetiştirme konusuna ilişkin durum analizlerine, oluşturulan politikalara ve hedeflerle ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967): Birinci BYKP'de (Beş Yıllık Kalkınma Planı) öğretmen başına düşen öğrenci fazlalılığına dikkat çekilerek bu durumun verimliliği olumsuz yönde etkilediği belirtilmiştir. Bu durumu düzeltmek için öğretmen yetiştiren okullara öncelik vermekle birlikte, öğretmenlik mesleğini cazip hale getirme ve ilk yıllardan başlayarak geçici öğretmen vekili kullanabilme olanaklarının araştırılacağı (örneğin, ilk iki yıl lise ve lise derecesindeki okulları bitirenlerin fazlasını bu işte kullanmak mümkün olabilir) belirtilmiştir (DPT, 1963).

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972): İkinci BYKP'de ilköğretmen okulları tanımlanmış ve ilköğretmen okullarındaki gelişmelere değinilmiştir. Bu bağlamda, ilköğretmen okulları; "Temel eğitim veren, köyde yetişkinlerin eğitimini yürüten ve köy okulunu yaygın eğitim ve kültür merkezi olarak yöneten elemanları yetiştiren okullardır" şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca, ilkokul programlarına katılan oyun, elişi ve gözlem metotlarını uygulayıcı öğretmenler yetiştirmek için İlköğretmen Okullarının ders programlarının geliştirileceği belirtilmiştir. Buna ek olarak, Kadın Meslek Öğretmen Okullarının geliştirileceği vurgulanmıştır (DPT, 1967).

İkinci BYKP'de öğretmen eğitimiyle ilgili olarak izlenecek genel politikalar şöyle belirtilmiştir:

- Öğretmen yetiştiren kurumların bina, teçhizat ve öğretim kadrolarının istenen niteliğe ulaştırılması öncelik taşıyacaktır.
- Öğretmenlerin diğer çalışma alanlarına kaymalarını önleyici, bölgesel dağılımı dengeleyici, mevcut öğretmenlerden azami yararlanmayı sağlayıcı bir politika uygulanacaktır.
- Öğretmenlerin ve öğretim üyelerinin insan gücü açığı büyük, fakat az talep olan dallarda yetiştirilmesi için özel programlar uygulanacaktır.

Yeni Strateji ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977): Bu plan döneminde kapsamlı bir eğitim reformu öngörülmekte ve Türk eğitim sisteminin tüm eğitim kademelerini birlikte ele alan sistemci bir yaklaşımla yeniden yapılandırılması öngörülmektedir (DPT, 1972).

Mevcut durum analizinde; öğretmen sayılarının artmakla beraber, bazı kademelerde yeterli sayılara ulaşılamadığı, bölgeler arasındaki dengesizliklerin devam ettiği ve öğretmen yetiştirecek esnek bir sistem bulunmadığı yönünde değerlendirmeler yapılmıştır.

Uzun dönemli gelişme ilkeleri arasında; öğrenci/öğretmen oranlarının modern standartlara ulaştırılması için yeterli sayıda öğretmen yetiştirilmesi ve bunun için gerekli yatırımların yapılmasına yer verileceği vurgulanmaktadır. Ayrıca, yeniden düzenlenen öğretmen yetiştirme sistemi içinde temel eğitimin gerektirdiği nitelik ve nicelikte sınıf ve branş öğretmenlerinin hızla yetiştirilmesi öngörülmektedir (1537).[1]

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983): Üçüncü BYKP dönemindeki gelişmelerin ele alındığı bölümde şu değerlendirmeler yapılmıştır (DPT, 1978):

- Artan öğrenci sayısını karşılamak için yeni fiziki kapasite yaratılmasında gecikmeler, öğretmenlerin yurt düzeyinde dengesiz dağılımı, eğitimin standardını ilkokuldan başlayarak etkilemekte ve bu nitelik düşüklüğü eğitimin tüm kademelerini belirgin bir şekilde etkilemektedir (1559).
- Her kademede esasen yetersiz sayıda olan öğretmenlerin bölgelerarası ve kır-kent arasında dengesiz dağılımı, geri kalmış yörelerde ve kırsal bölgelerde eğitimin standardının daha da düşmesine yol açmaktadır (1560).
- Ortaokullarda öğretmen sorunu gerek nitel, gerekse nicel yönleriyle çözülememiştir. (1580).
- Yeni açılan okulların öğretmen gereksinmelerinin yeterince karşılanamaması, var olan bölgelerarası dengesiz dağılımı daha geniş boyutlara ulaştırmış, özellikle doğu ve kuzeydoğu illerindeki öğretmen açığı artmıştır (1586).

[1] Paragraf numarasını göstermektedir.

- Öğretmen Okulları, üçüncü plan döneminde temel eğitime sınıf öğretmeni yetiştirmeye devam etmişlerdir (1601).

- Yükseköğretimde toplam öğrenci sayısı 61.240 artış göstermiştir.…Yüksekokullarda görülen artışın önemli bir bölümü 1976-77 ve 1977-1978 yıllarında özellikle eğitim enstitülerince sağlanmıştır. 1977-1978 öğretim yılında yükseköğretime yapılan ilk kayıtların % 59.9'u iki ve üç yıllık eğitim enstitülerince gerçekleştirilmiştir (1622).

Plan döneminde öğretmen yetiştirmeyle ilişkili ilke ve politikalar arasında şunlar yer almaktadır:

- Tüm öğretmenlerin yükseköğrenim kurumlarında yetiştirilmeleri esastır. Ancak, öğretmen yetiştiren yüksekokulların asıl kaynağı öğretmen okulları olacaktır. Öğretmen liselerini bitirenler doğrudan iki yıl daha öğrenim görerek ilkokul öğretmeni olacaktır.

- Eğitim Enstitülerinde oluşturulan kapasite dikkate alınarak, farklı eğitim kademelerinin öğretmen gereksinmesini karşılayabilecek esnek bir öğretmen yetiştirme sistemi geliştirilecek ve fazla kapasitenin diğer eğitim amaçlarına uygun olarak kullanımı sağlanacaktır.

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989): Planın eğitim bölümünde; yabancı dil ve özel eğitim öğretmeni yetiştirmeye ilişkin iki önleme yer verilmektedir. Bunlar:

- Örgün eğitimin her kademesinde yabancı dil eğitimine seçmeli ve kademeli olarak ağırlık kazandırılacak ve bunun için gerekli olan programların hazırlanması ve öğretmen ihtiyacının karşılanması için gereken tedbirler alınacaktır (532).

- Özel eğitim gerektiren geri ve üstün zekâlılarla, işitme, konuşma ve ortopedik özürlüler; uyumsuzlar ve sürekli hastalığı olan çocukların eğitimine gereken önem verilecektir. Bu amaçla; özel eğitim alanında görev alacak öğretmen ve personelin yetiştirilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır (543).

İnsangücü bölümünde ise; öğretmen yetersizliklerine değinilmiş ve plan dönemi için öğretmen hedefleri öngörülmüştür. Bu bağlamda; plan dönemi sonunda (1989 yılı), ilkokul öğretmenleri için 11 bin (226 binden 237 bine), ortaokul ve lise öğretmenleri için de 20 bin (150 binden 170 bine) ek öğretmen hedefi ortaya konulmuştur (http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/ plan5.pdf).

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994): Planın eğitim bölümünde, öğretmen liselerinin, amaçları doğrultusunda geliştirileceği ilkesine yer verilmiştir (816).

İnsangücü bölümünde; yükseköğrenimli insangücü arz tahminlerine göre yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilerin mevcut dağılımının, sağlık ve eğitim alanlarında öngörülen eleman ihtiyacını karşılamakta yetersiz kaldığı vurgulandıktan sonra, başta İngilizce öğretmenliği olmak üzere öğretmenlikte arz artışına öncelik verilmesi öngörülmüştür (861). Ayrıca, öğretim üyesi ve öğretmen yetiştirilmesine özel bir önem verilmesine ilişkin önlemler alınmasına yer verilmiştir.

Altıncı BYKP'de, plan dönemi sonunda (1994), ilkokul öğretmenliği için 19 bin, ortaokul ve liseler (mesleki teknik dahil) için 75 bin ek öğretmen gereksinimi (hedefi) öngörülmüştür. Ayrıca, öğretmen yetiştirme programlarının toplam yükseköğretim programları içindeki payının %9.9'dan %12.4'e yükseltilmesi hedeflenmiştir (Tüm programlar içinde en yüksek pay) (http:// ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan6.pdf).

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000): Yedinci BYKP giriş bölümünde; dün-

yadaki hızlı değişimler ve bunların ortaya çıkardığı rekabet ve uluslararası bağımlılık sürecinde Türkiye'nin çağı yakalamak için köklü yapısal değişim ve toplumsal dönüşümlere zorlandığı bir döneme işaret edilmekte ve çeşitli alanlarda bir dizi reform çalışması öngörülmektedir.

Plan dönemindeki eğitim reformları arasında; zorunlu eğitim süresinin sekiz yıla uzatılması da yer almaktadır.

Durum analizinde; öğretmen sayısındaki yetersizliklerin ve dağılımdaki dengesizliklerin, olanak ve fırsat eşitliği yanında eğitimin kalitesini de olumsuz şekilde etkilediği vurgulanmakta, öğretmenlik mesleğinin cazip bir meslek haline getirilmesi ve öğretmen yetiştirme düzeninin lisans sonrası eğitim akademileriyle meslekî eğitimlere verilmek üzere yeniden yapılandırılması öngörülmektedir.

Plan dönemindeki öğretmen ihtiyacı projeksiyonları, sekiz yıllık temel eğitime göre tasarlanmış olup, daha önceki dönemlere göre arz sayılarında önemli artışlar öngörülmektedir. Bu bağlamda; ilköğretim öğretmenleri için plan dönemi sonunda yaklaşık 60 bin açık öngörülmektedir (arz: 358 bin, talep: 418 bin). Ortaöğretimde ise bir arz-talep dengesinden söz edilebilir (http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/vii/).

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005): Sekizinci BYKP'de önceki planlarda olduğu gibi, eğitimin bütün kademelerinde gerekli altyapı ve öğretmen ihtiyacının karşılanmasında iyileştirmeler olmasına rağmen beklenen düzeyde gelişmenin sağlanamadığı vurgulanmaktadır. Planda ayrıca, öğretmenliğin çekici hale getirilmesi, nitelikli öğretmen yetiştirme ve yurt düzeyinde dengeli dağılımı üzerinde durulmakta ve sözleşmeli statüde eğitim personeli istihdamı konusunda çalışmaların başlatılması öngörülmektedir (681).

İnsangücü bölümünde, eğitim personeli sayısı ve niteliğinin geliştirilmesi ve dengeli bir dağılıma ulaşılması ihtiyacının önemini koruduğuna işaret edilmektedir (759). Diğer taraftan, yükseköğrenim görmüş insangücü arz projeksiyonlarında, ilköğretim öğretmenliğinde 2000-2005 yılları arasındaki beş yıllık dönemde yaklaşık %18'lik bir arz artışı (334 binden 395 bine), ortaöğretim öğretmenliğinde ise %35'lik bir artış beklenmektedir (156 binden 210 bine). Öte yandan, 2005 yılı arz ve ihtiyaç tahminlerine bakıldığında ise; ilköğretimde 18 bin kişilik bir öğretmen açığı oluşması, buna karşılık ortaöğretimde yaklaşık 30 bin kişilik bir arz fazlası oluşması tahmin edilmektedir (http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan8.pdf).

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013): Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda eğitimde kalitenin artırılabilmesi için yenilenen müfredat programları ve öğretim yöntemlerine uyumlu olarak fizikî altyapı ve donanım ile öğretmen niteliğinin geliştirilmesi gerekliliği üzerinde durulmaktadır. Bu bağlamda, eğitim sisteminin geliştirilmesiyle ilgili hedefler arasında şunlara da yer verilmektedir (http://ekutup.dpt.gov.tr/ plan/plan9.pdf):

Öğretmen açığı bulunan alanlarda ihtiyacın karşılanması için üniversite kontenjanları artırılacak, öğretmenlerin bölgelere ve yerleşim yerlerine göre dengeli dağılımı sağlanacaktır (586).

Müfredat programlarındaki ve eğitim yöntemlerindeki değişiklikler dikkate alınarak öğretmen yeterlilikleri sürekli olarak geliştirilecek, gereken yeterliliklerin kazandırılabilmesi için hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimde etkin yöntemler uygulanacaktır (591).

BÖLÜM II

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ: 1923-1981 DÖNEMİ

Türkiye'de öğretmen yetiştirme konusu 16 Mart 1848'de Darülmuallimin adıyla İstanbul'da kurulan öğretmen okulu temel alındığında, yaklaşık 160 yıllık bir tarihsel geçmişe sahiptir (Akyüz, 2005:162). Bu okulun açılışı Türk eğitim tarihi açısından çok önemli bir olay olarak değerlendirilmektedir. Öztürk'e (1996:4) göre, öğretmen okullarının kuruluşu, Tanzimatçıların, öğretmensiz eğitim olmayacağını, bir başka anlatımla, çağdaş eğitim ve öğretimin medreseler yoluyla değil, ancak mesleğin gereklerine göre modern yöntemlerle yetiştirilecek öğretmenlerle mümkün olacağına inandıklarını göstermektedir.

Öğretmen yetiştirme konusu, Cumhuriyetin başlangıç yıllarından beri hükümetler tarafından eğitim sistemimizin en öncelikli konularından biri olarak algılanmıştır. Eğitim hizmetlerinin topluma yaygınlaştırılması politikası kapsamında özellikle ilkokullara öğretmen yetiştirme sorunu hükümetlerin her dönem üzerinde önemle durdukları eğitim alanı olma özelliğini korumuştur.

Bu bölümde, 1923-1981 dönemini kapsayan öğretmen yetiştirme politika ve uygulamalarının bir özeti sunulmaktadır. Bu bağlamda öğretmen yetiştiren kurumlar üç kategoride incelenecektir. Bunlar; ilkokullara öğretmen yetiştirme, ortaokullara öğretmen yetiştirme ve liselere öğretmen yetiştirme doğrultusundaki politika ve uygulamalardır.[2]

---

[2] Türk eğitim sistemi içinde ortaokullar, 14.06.1973 tarih ve 1739 sayılı Yasadan önceki dönemde ortaöğretimin birinci kademesi olarak yapılanmıştır. Söz konusu Yasa ile "temel eğitim kurumları" arasında yer alması, 14.06.1983 tarih ve 2842 sayılı Yasa ile de "temel eğitim kurumları" kavramının "ilköğretim kurumları" olarak değiştirilmesiyle "ilkokullar" ve "ortaokullar" olarak "ilköğretim kurumları" arasında yer almışlardır. İlköğretimi (aynı zamanda zorunlu eğitimi) sekiz yıllık bir bütünlük içinde düzenleyen 16.08.1997 tarih ve 4306 sayılı Yasa ile de "ilkokul' ve "ortaokul" ayrımına son verilmiştir.

2.1. İlkokullara Öğretmen Yetiştirme

1923-81 döneminde, Türkiye'de ilkokullara öğretmen yetiştirmenin temel kaynağı; İlköğretmen Okulları, Köy Enstitüleri ve İki Yıllık Eğitim Enstitüleri olmuştur.

2.1.1. İlköğretmen Okulları

İlköğretmen okulları Cumhuriyetin başlangıcından 1974 yılına kadar ilkokullara öğretmen yetiştirme işlevini sürdürmüşlerdir. Yukarıda değinilen hukuksal düzenlemeler ilkokullara öğretmen yetiştirme konusunda devletin köklü ve kapsamlı politikalar geliştirmesini zorunlu kılmıştır. 1923–1924 öğretim yılında bina, araç-gereç gibi en temel donanımlardan yoksun olan bazı Öğretmen Okulları kapatılarak az sayıda tam donanımlı ve kadrolu Öğretmen Okulları oluşturma yoluna gidilmiştir. Bu amaçla Öğretmen Okullarının bazıları daha elverişli durumlarda olanlarla birleştirilerek Kız Öğretmen Okullarının sayısı yediye, Erkek Öğretmen Okullarının sayısı 13'e indirilmiştir (MEB, 1995).

22 Mart 1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun ile iki tip Öğretmen Okulu getirilmiştir. Bunlardan birincisi Muallim Mektepleri (Öğretmen Okulları) diğeri ise Köy Muallim Mektepleridir (Köy Öğretmen Okulları). Ancak, beklenen amaç sağlanamadığından Köy Muallim Mektepleri dört yıl sonra kapatılmıştır (Ataünal, 1994:16).

1923–1924 öğretim yılı başında Türkiye'de toplam 20 İbtidâ-i Darülmuallimin ve Darülmuallimat, başka bir anlatımla İlköğretmen Okulu bulunmaktadır. Öğretim süreleri beş yıl olan bu okullar 1931–1932 öğretim yılından itibaren altı yıllık okullar haline getirilmiştir. Bu tarihten başlayarak ortaokul düzeyindeki birinci devreler aşamalı bir biçimde kaldırılmıştır. Böylece İlköğretmen Okulları lise dengi üç yıllık meslek okullarına dönüştürülmüştür (Öztürk, 1996). 1932–1933 öğretim yılından itibaren ilk devreye öğrenci alınmamış, üç yıl sonra ortaokul mezunları doğrudan mesleki devreye alınmış ve bu sistem uzun bir dönem boyunca uygulanmıştır.

İlköğretmen Okullarını geliştirme ve yaygınlaştırma çabaları, Köy Enstitüleri uygulamasının yoğun bir biçimde devam ettiği dönemde de sürmüştür. Bu bağlamda, İlköğretmen Okullarının sayısı 1940-41 öğretim yılında 27 iken, 1950-51 öğretim yılında 31'e, 1972-73 öğretim yılında ise 89'a çıkmıştır. Aynı dönemde öğrenci sayısı, sırasıyla 8 176, 16 306 ve 58 857 olmuştur. Öğretmen sayısı ise 749'dan 2758'e yükselmiştir (Öztürk, 2006:9).

Milli Eğitim Bakanlığı, 1970-71 öğretim yılından itibaren İlköğretmen Okullarının öğretim süresini kademeli olarak, ilkokul üzerine yedi yıla, ortaokul üzerine dört yıla çıkarılmasını kararlaştırmıştır (Öztürk, 2005). Daha önce genel lise mezunu sayılabilmek için fark derslerini tamamlamak zorunda olan İlköğretmen Okulu mezunu öğrenciler bu uygulamayla genel lise mezunlarına denk sayılmışlar ve üniversite giriş sınavlarına başvurma hakkını elde etmişlerdir. Hem yapıda hem de programlarda değişiklik getiren bu düzenleme ile İlköğretmen Okullarının statüsü yükseltilmiş ve programlar daha kapsamlı hale getirilmiştir. Ayrıca İlköğretmen Okullarının eğitim sürelerinin arttırılması, birkaç yıl sonra gerçekleşecek olan ilkokul öğretmeni yetiştirme işlevini yükseköğrenim düzeyine taşıma girişimleri için de önemli bir başlangıç olmuştur (YÖK, 1998a:4).

14 Haziran 1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası, "Hangi öğretim kademesinde olursa olsun, bütün öğretmen adaylarının yükseköğrenim görmeleri esastır" hükmünü getirmiştir. Böylece 1973-1974 öğretim yılından itibaren kademeli olarak öğretmen okullarında lise programları aynen uygulanmaya başlanmıştır. Bu dönemde öğretmen liseleri adını alan okullar, hem hayata, hem yükseköğretime hazırlanma amacına dönük bir program anlayışıyla sürdürülmüştür (Özalp ve Ataünal, 1977).

1974-1975 öğretim yılında köklü bir geçmişe ve deneyime sahip olan ilköğretmen okulları-

nın bir bölümü öğretmen yetiştirme işlevini yitirerek üç yıllık öğretmen lisesi haline getirilmiş, diğerleri ise kapatılmıştır. Bu okullar, günümüzde "Anadolu Öğretmen Lisesi" adıyla eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedirler.[3]

2.1.2. İki Yıllık Eğitim Enstitüleri

1739 Sayılı Yasanın, her düzeydeki öğretmenlerin yükseköğrenim yoluyla yetiştirilmesi hükmü gereğince, 1974-75 öğretim yılından itibaren İki Yıllık Eğitim Enstitüleri açılmıştır. Böylece, ilkokula öğretmen yetiştirme de dahil olmak üzere, Türkiye'de 32 yıl önce öğretmen yetiştirme konusu yükseköğrenim düzeyinde ele alınmaya başlamıştır.

1974-82 yılları arasında işler durumda bulunan bu kurumların amacı öğretmeni yetiştirmekti. Bu okulların sayısı 1976 yılında 50'yi bulmuş, 1980 yılında sayıları 13'e düşmüş ve 1982'de tekrar 17'ye yükselmiştir (Ataünal, 1987).

Öğretmen lisesi mezunu öğrencilere İki Yıllık Eğitim Enstitüsüne girişte çeşitli avantajlar sağlanarak bu iki kurum arasında zayıf da olsa bir devamlılık kurulmaya çalışılmıştır. Hızla kurulan bu İki Yıllık Eğitim Enstitüleri 1975-1980 yılları arasında öğretim elemanı eksikliği, politik olaylar ve baskılar gibi ağır sorunlarla yüz yüze gelmişler ve normal programın dışında hızlandırılmış eğitim yoluyla öğretmen yetiştirmek durumunda kalmışlardır. 20 Temmuz 1982 tarihinde bu enstitüler eğitim yüksekokulu adıyla üniversite çatısı altına alınmıştır (YÖK,1998a:5).[4]

2.1.3. Köylere Öğretmen Yetiştirme

Cumhuriyetin başlangıç yıllarında köylerdeki okullaşma oranının çok düşük olması ve geçmişten beri köye öğretmen götürmede karşılaşılan güçlükler, Cumhuriyet hükümetlerini köyler için ayrı öğretmen yetiştiren kurumlar açmaya yöneltmiştir. Bu süreç, 1927'de Köy Muallim Mekteplerinin açılmasıyla başlamış, 1954 yılında Köy Enstitülerinin kapanmasıyla tamamlanmıştır (Öztürk, 2006:9).

2.1.3.1. Köy Muallim Mektepleri

22 Mart 1926'da yürürlüğe giren 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'un 7. maddesi, köy muallim mekteplerinin açılmasını öngörmektedir.

Bu amaçla 1927-28 öğretim yılında Kayseri ve Denizli'de iki "Köy Muallim Mektebi" açılmıştır. İlkokul üzerine iki yıl öğrenim süreli olan bu okullar, Türkiye'nin ilk özgün pedagojik deneyimi olarak görülebilir (Öztürk,1996).

Cicioğlu'na (1983) göre bu okullarda ziraat ve iş derslerine ağırlık veren bir program uygulanmaktadır. Dolayısıyla bu okullar klasik öğretmen okullarından farklı bir müfredat anlayışına sahiptir. Koçer'e (1967:96) göre 1932–1933 öğretim yılında bazı noksanlıkları görülen Köy Muallim Mektepleri kapatılmıştır. Ancak bu yöndeki çabalara yeni bir uygulama eklenerek devam edilmiş ve bu arayış Köy Eğitmen Kurslarını gündeme getirmiştir.

2.1.3.2. Köy Eğitmen Kursları

1930'ların ortalarına doğru, dönemin Milli Eğitim Bakanı Saffet Arıkan ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'un önderliğinde köyleri okula kavuşturma konusunda bir atılım başlatılmıştır. Bunlardan biri de köy eğitmen kurslarıdır.

---

[3] EK.I'de İlköğretmen Okullarının farklı dönemlerine ilişkin programlarından örnekler verilmektedir.

[4] EK.II'de İki Yıllık Eğitim Enstitülerinden ve Dört Yıllık Eğitim Yüksekokullarından program örnekleri verilmektedir.

Dönemin yöneticileri, sayısı 40.000'i bulan ve önemli bir bölümünün nüfusu 400'den az olan köylere, kısa zamanda öğretmen gönderilemeyeceği gerçeğini dikkate alarak, Ziraat Bakanlığı ile işbirliği yaparak pratik bir çözüm yolu aramışlardır. Böylece askerliğini yapmış, okuma yazma bilen, tarım işleri ile uğraşan köylü gençler bir öğretim yılı süren kurslardan geçirilerek sınavda başarılı olanlara "eğitmenlik" yetkisi verilmiştir. 11 Haziran 1937 tarihinde kabul edilen 3238 sayılı Köy Eğitmenler Kanunu'nun amacı şöyle açıklanmaktadır: "Nüfusları öğretmen gönderilmesine elverişli olmayan köylerin öğretim ve eğitim işlerini görmek, ziraat işlerinin fenni bir şekilde yapılması için köylülere rehberlik etmek üzere köy eğitmenleri istihdam edilir" (Altunya, 2005).

Böylece 1936 yılının Temmuz ayında deneme niteliğinde ilk eğitmen kursu Eskişehir'in Mahmudiye köyünde açılır. Deneme niteliğindeki bu program başarılı olunca ertesi yıl yasa çıkarılır ve eğitmen kurslarının sayısı arttırılır. Bu kursların çoğu, daha sonra aynı bölgelerde açılacak köy enstitülerinin bulundukları yerlerde kurulmuştur. Tonguç'a (1947) göre daha sonra bazıları Köy Enstitüleri ile birleştirilen bu kurslardan elde edilen bilgi ve deneyimler, Köy Enstitülerinin yolunu aydınlatmıştır.

Üç sınıflı köy okullarında çalışan öğretmenlerin görevleri köy eğitmenleri talimatnamesinde şöyle ifade edilmektedir: "Eğitmenler köyde hem öğrencilerin, hem de yetişkinlerin genel eğitiminde, ayrıca köylüye modern tarım tekniklerinin öğretilmesinde görevlidirler. Eğitmenleri iş başında yetiştirmek ve onların işleyemediği zor konuları işlemek üzere 8-10 eğitmen çalışan köylerden oluşan her eğitim bölgesi için bir gezici başöğretmen görevlendirilir" (Altunya, 2005:19).

2.1.3.3. Köy Öğretmen Okulları

Köy Muallim Mektepleri denemesinden sonra köye öğretmen gönderme çalışmaları "eğitmen" gönderme biçimine dönüşmüş ve eğitmen yetiştirmek amacıyla 1937'den itibaren Köy Öğretmen Okulları açılmıştır (Cicioğlu,1983). Bu okullar ve Köy Eğitmen Kursları, 1940 yılında açılacak Köy Enstitülerinin temelini oluşturacaktır.

Köy Öğretmen Okullarının örgütsel yapısı içerisinde üç bölüm yer almaktadır. Bunlar sırasıyla ilkokul kısmı, orta kısım ve öğretmen okulları bölümleridir. İlkokul kısmı Köy Öğretmen Okulları bünyesinde yer alan beş sınıflı uygulama okullarından oluşmaktadır. Orta kısım; bu bölüme tam devreli köy okullarını bitirmiş öğrencilerle Köy Öğretmen Okullarının ilk kısmını tamamlamış öğrenciler kabul edilmektedir. Öğretmen okullarına geçen öğrenciler orta kısımda edindikleri mesleki becerilerden birinde uygulama ve staj yaparken aynı zamanda öğretmenlik meslek bilgilerini geliştiriyor ve mezuniyetlerinde köy öğretmeni olarak atanıyorlardı (Öztürk, 1996).

2.1.3.4. Köy Enstitüleri

Köy Enstitüleri, 17 Nisan 1940 tarih ve 3803 Sayılı Yasaya dayanarak kurulmuştur. Ayas'a göre (Öztürk,1998:298), Köy Enstitüleri, Türkiye'nin 1930'lu yıllardaki kültürel ve sosyo-ekonomik gerçeğinden doğan eğitmen kursları ve Köy Öğretmen Okulları geleneğinin bir devamıydı ve onların yüklenmiş olduğu misyonu taşıyordu. İlgili yasanın birinci maddesi ile Köy Enstitüsü açmanın koşullarından biri şöyle ifade edilmektedir: "Köy eğitmeni ve köye yarayan diğer meslek erbabını yetiştirmek üzere ziraat işlerine elverişli arazisi bulunan yerlerde Maarif Vekilliğince köy enstitüleri açılır." Öğretim süreleri ilkokul üzerine 5 yıl olan Köy Enstitülerinin görevi sadece köylere öğretmen yetiştirmek değil, aynı zamanda sağlık memuru ve ebe yetiştirmekti. Öte yandan, 19.06.1942 tarih ve 4274 sayılı Köy Okulları ve Enstitüleri Yasası da bu yasayı tamamlayıcı niteliktedir.

1940-53 yılları arasında, özellikle köy ilkokullarına öğretmen yetiştirme bakımından büyük bir ihtiyacı karşılayan ve Türkiye'nin öğretmen yetiştirme tarihinde özgün bir model oluşturan Köy Enstitüleri (toplam 21 okul), söz konusu dönemde 15 bine yakın öğretmen ve 2000 civarında sağlık elemanı yetiştirmiştir (Öztürk, 1998:299). Türkiye'ye özgü bir model olan, Köy Enstitülerinin başarısında dönemin Milli Eğitim Bakanı, Hasan Âli Yücel ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç ikilisinin payı büyüktür.

Tütengil'e (1948) göre Köy Enstitüleri örgütsel yapısı, işleyişi ve müfredatı açısından diğer kurumlardan farklı özellikler gösterir. Köy Enstitülerinde oldukça demokratik ve katılımcı bir eğitim ortamı bulunduğunu savunan Tütengil, bu okullarda kümebaşılık, eğitimbaşılık, talebe teşekkülleri (öğrenci birlikleri) umumi tenkit ve konuşmalar gibi etkinliklere dikkat çekerek, öğretme-öğrenme sürecinde gerçekleşen paylaşım ve dayanışma anlayışının önemini işaret etmektedir. Altunya'ya (2005) göre ise Köy Enstitüleri; kuram-uygulama bütünlüğü, üretkenlik, çok yönlülük, karma eğitim, bilimsellik, özyönetim ve toplumsal bütünleşme gibi ilkeler açısından örnek okullardır. Meslek eğitimini yaşamın gerekleri ve toplumun gereksinimleriyle tutarlı ve uygun hale getirme anlayışı bu okulların temel misyonunu oluşturur.

Köy Enstitülerinin en önemli sorunlarından biri kendi öğretmen ve yönetici kadrosunu oluşturmaktır. Nitekim 1942-1943 öğretim yılında, hem Köy Enstitülerine öğretmen, yönetici ve denetim elemanı yetiştirmek hem de köye yönelik hizmetleri etkinleştirmek ve geliştirmek amacıyla bir araştırma merkezi niteliği de taşıyan Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü kurulmuştur.

Bu okul mezunlarının bir kısmı Köy Enstitülerine öğretmen, bölge müfettişi, gezici başöğretmen, bölge okul müdürü olarak atanmış, az sayıdaki mezun da okulda asistan olarak görev almıştır. Ancak 27 Kasım 1947 tarihli Bakanlık yazısıyla Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü kapatılmıştır. Köy Enstitüleri de 1954 yılında kapatılmıştır.

Başarılı ve özgün bir öğretmen yetiştirme modeli olan Köy Enstitüleri, dönemin iktidarının siyasi yaklaşımı nedeniyle 1954 yılında kapatılarak altı yıllık ilköğretmen okulu adı altında yeniden düzenlenmiştir. Bu dönemden itibaren ilköğretmen okulları, yine ağırlıklı olarak köy ilkokulu mezunu öğrencileri almaya devam etmiş ve diğer üç yıllık ilköğretmen okulları ile birlikte lise seviyesinde program bütünlüğü sağlanmıştır. Böylece köy ve şehir okullarına farklı kaynaktan öğretmen yetiştirme uygulaması sona ermiş ve ilköğretmen okulları mezunlarının hem köy hem de şehir ilkokullarında öğretmenlik yapabilecek şekilde yetiştirilmeleri öngörülmüştür (YÖK, 1998a:4).

Türkiye'de öğretmen yetiştirme tarihinin önemli bir kilometre taşı olan Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla, özgün bir öğretmen yetiştirme geleneği yok edilmiştir. Özellikle yoksul köy çocuklarının eğitimi yoluyla önemli toplumsal hareketlilik dalgası yaratan Köy Enstitülerinin, toplumda Cumhuriyet bilincinin kökleşmesine ve Atatürk devrimlerinin benimsenmesine önemli katkılar sağladığı açıktır.

2.2. Ortaokullara Öğretmen Yetiştirme

Ortaokullara öğretmen yetiştirmede temel kaynak Üç Yıllık Eğitim Enstitüleri olmuştur. Bu okullar, 1978-79 öğretim yılından 1981-82 öğretim yılı sonuna kadar "Yüksek Öğretmen Okulu" adıyla işlevlerini sürdürmüşlerdir.

2.2.1.Üç Yıllık Eğitim Enstitüleri

"Cumhuriyet döneminde ortaokul öğretmeni yetiştirilmesinde en büyük görevin eğitim enstitülerine düştüğü bir gerçektir" (Oğuzkan, 1983:605). Bu tür öğretmen okullarının kaynağı, Türkçe öğretmeni yetiştirmek amacıyla 1926-27 öğretim yılında Konya'da açılan "Orta

Muallim Mektebi" olmuştur. Bir yıl sonra Ankara'ya nakledilen okulun adı 1929-30 öğretim yılında "Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü" olarak değiştirilmiştir. Daha sonraki yıllarda Türkçe bölümüne pedagoji, matematik, fiziki ve tabii ilimler, tarih-coğrafya, iş dersi ve resim, beden terbiyesi, müzik, Fransızca, İngilizce ve Almanca bölümlerinin de eklenmesiyle bu öğretmen okulu, ortaokullarda okutulan genel eğitim derslerinin tümü için öğretmen yetiştirir bir duruma gelmişti.

İlk yıllarda okulun öğretim süresi üç buçuk yıldı. Bunun iki yılı hazırlık, bir buçuk yılı da meslek eğitimine ayrılmıştı. 1937-48 yılları arasında açılan müzik bölümünün öğretim süresi üç yıl, Almanca ve İngilizce bölümlerinin öğretim süresi ise iki yıldı. 1967-68 öğretim yılından itibaren bütün bölümlerin öğretim süreleri üç yıla çıkarılmıştır (Cicioğlu, 1983:307; Uçan, 1982:9).

1940'larda çok ciddi bir sorun haline gelen ortaokul öğretmen açığını kapatmak amacıyla yurdun çeşitli yerlerinde yeni enstitüler açılmıştır. 1969'a kadar sayıları 10'a yükselen bu kurumlar 1977-78 öğretim yılında 18'e ulaşmıştır. Eğitim Enstitülerinin üç yıl süreli olarak ortaokullara dal öğretmeni yetiştirme işlevi 1978-79 öğretim yılına kadar sürmüştür. Bu tarihten itibaren bunlara "Yüksek Öğretmen Okulu" denmiş, sayıları azaltılmış ve programları lise öğretmeni de yetiştirebilecek biçimde dört yıl olarak yeniden düzenlenmiştir.[5]

1967–1968 öğretim yılından itibaren gelişimini tamamlayan enstitülerde sosyal bilgiler, matematik, fen bilgisi, Türkçe, İngilizce, tarım, eğitim, Fransızca, Almanca, beden eğitimi, resim-iş, müzik olmak üzere on iki bölümde öğretmen yetiştiriliyordu (Öztürk, 2006:14).

Yüksek Öğretmen Okulu adını alan Gazi, Necati, Bursa, Diyarbakır, Kazım Karabekir, Atatürk, Buca, Selçuk, Samsun, Fatih Eğitim Enstitüleri 1982 yılı Temmuz ayı itibariyle yaklaşık 16 bölümde öğretmen yetiştirmekte iken, 1982 yılında mevcut üniversitelere veya yeni açılan üniversitelere bağlanıp Eğitim Fakülteleri adını almışlardır.

Yeni düzenleme sonucu, "Cumhuriyet döneminde öğretmen yetiştirme açısından çok önemli bir rol oynamış bulunan bu eğitim kurumları ad olarak da olsa artık eğitim tarihimizin malı olmuşlardır" (Oğuzkan, 1983:608).

2.3. Liselere Öğretmen Yetiştirme

1923-1981 yılları arasında liselere öğretmen yetiştirmede iki kaynaktan söz edilebilir. Bunlar "Yüksek Öğretmen Okulları" ve "Üniversiteler"dir.

2.3.1. Yüksek Öğretmen Okulları

Cumhuriyet döneminde ortaöğretim öğretmenlerinin, özellikle lise ve dengi okulların genel kültür dersleri öğretmenlerinin yetiştirilmesinde önemli katkısı olan kurumlardan birisi de yüksek öğretmen okullarıdır. 1891 yılında İstanbul'da kurulan "Darülmuallimin-i Aliye" Yüksek Öğretmen Okulu'nun başlangıcı sayılır (Oğuzkan, 1983:609).

Cumhuriyetin ilk yıllarında karşılaşılan sorunlardan birisi, istenilen sayı ve nitelikte öğretmenin bulunamayışı idi. Bir çalışmada (Akyüz, 1978:221) 1923 yılında ülkemizde 513 lise öğretmeni bulunduğu belirtilmektedir. Öğretmen ihtiyacının karşılanması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, bu okulun gelişmesi için gerekli önlemleri almış, bu eğitim kurumu 1954-55 öğretim yılına kadar kendi türünde tek okul olarak öğretmen yetiştirme işlevini sürdürmüştür. Kavcar'a (1982:198) göre bu okulun öğrenci sayısını arttırmak için alınan önlemlere karşın, buraya girmek için sınırlı sayıda öğrenci başvuruyor, dolayısıyla yeterli sayıda öğretmen yetişti-

[5] Yeni "Yüksek Öğretmen Okulları", tarihi "Yüksek Öğretmen Okulları"'ndan farklı bir yapı ve işleyişe sahip idi.

rilemiyordu. Okul, 1923-63 yılları arasında ancak 630 mezun verebilmiştir. Lise öğretmenlerine duyulan ihtiyacın giderek artması karşısında 1959 yılında Ankara'da, 1964 yılında da İzmir'de birer yüksek öğretmen okulu daha açılmıştır. Bu iki okul, ilköğretmen okullarının en başarılı ve seçkin öğrencilerini alma esasına dayalı yeni bir yaklaşımdı. İlk uygulamadan çok verimli sonuçlar alınması üzerine Milli Eğitim Bakanlığı İstanbul'daki tarihsel yüksek öğretmen okulunu da aynı modele dönüştürmüştür. Bu gelişmelerin ardından Kavcar'a göre (2003), Türk milli eğitiminde nitelikli öğretmen bakımından büyük bir canlılık sağlanmıştır.

Yüksek Öğretmen Okullarının mezun sayısı, Ankara Yüksek Öğretmen Okulu'nun ilk mezunlarını verdiği 1962-63 yılında 66'ya, bir sonraki yıl 102'ye yükselmiştir. Kaya'ya göre (1984); mezunların büyük çoğunluğu akademik kariyere devam ettikleri için, yüksek öğretmen okullarının lise öğretmeni gereksinimini kısa sürede karşılaması beklenemezdi. Öte yandan MEB, ilerleyen yıllarda felsefe değiştirmiş ve yüksek öğretmen okulu öğrencilerini üniversite giriş sınavları yoluyla almayı kararlaştırmıştır. Bunun anlamı, yetenekli ilkokul öğretmenlerinin ileri öğrenim olanaklarının sınırlanmasıydı (Kaya, 1984).

Ne var ki Yüksek Öğretmen Okulları, yönetmelik ve programlarında yapılan değişikliklere ve öğrenci kontenjanlarının arttırılması yönünde girişilen tüm çabalara karşın, lise öğretmen açığının kapatılmasında Bakanlığın öngördüğü ölçüde yeterli olamıyorlardı (Oğuzkan, 1983:610). MEB'in tutarlı bir öğretmen yetiştirme politikasından yoksun oluşu nedeniyle Yüksek Öğretmen Okulları etkinliklerini giderek yitiriyorlardı (Kaya, 1984). Nitekim, 130 yıl gibi oldukça uzun bir süre lise öğretmeni yetiştirmede ülkenin en köklü eğitim kurumu olma özelliğini koruyan Yüksek Öğretmen Okulları, çeşitli nedenlerle işlevlerini yerine getiremez olduğu gerekçesiyle, Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan bir rapor (Kavcar, 1982:205) sonucu 1978 yılında kapatılmış ve Türkiye'nin öğretmen yetiştirme tarihinde önemli bir işlev yüklenmiş olan bu özgün model de tarihe mal olmuştur.

Eşme'ye (2003:347) göre Yüksek Öğretmen Okullarının kapatılmasıyla yalnızca bu kurumların sonu getirilmiyor ayrıca köy çocuklarının bu yolla üniversitelere geçişi bir bakıma kapatılıyor, ülkemiz nitelikli öğretmen yetiştirme açısından önemli bir fırsatı yitiriyor, öte yandan üniversitelere öğretim üyesi yetiştirme konusunda da ciddi bir daralmaya neden olunuyordu.

2.3.2. Deneme Yüksek Öğretmen Okulu

Mayıs 1974'te Ankara Yüksek Öğretmen Okulu Yerleşkesi'nde Deneme Yüksek Öğretmen Okulu adıyla yeni bir okul kurulmuştur. 6 Mayıs 1975 tarih ve 313 Sayılı Talim ve Terbiye Kurulu'nca kabul edilen okulun geçici yönetmeliğine göre; okulun amaçları şöyle sıralanmaktadır (MEB, 1995):

1. Ortaöğretim kurumlarının fizik, kimya, biyoloji ve matematik dallarında lisans düzeyinde öğretmen yetiştirmek.
2. Milli Eğitim Bakanlığı'nca öngörülen alanlarda deneme niteliğinde ve teknolojiye dayalı eğitim programları geliştirip, uygulamak ve uygulama sonuçlarının sistemin bütünlüğü içinde yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak.
3. Eğitim sistemleri için saptanmış olan temel politika ve hedefler çerçevesi içinde çağdaş eğitim kurumlarının ışığında, eğitimin etkinliğini artırarak teknolojik uygulama modellerini geliştirmek.
4. Geliştirilecek modelleri sistem bütünlüğü içinde uygulamaya dönüştürerek araştırma ve planlama çalışmaları yapmak.

Ne var ki eğitim teknolojilerindeki son gelişmelerden yararlanarak deneysel bir yaklaşımla ve kapsamlı bir program yapısıyla öğretime başlayan bu deneme okulu yeterli hazırlıklar yapılmadığı ve gerekli kaynaklar sağlanamadığı gerekçesiyle 1975 yılında kapatılmıştır.

2.3.3. Üniversiteler

1982 yılına değin öğretmen yetiştirme görevi bütünüyle Milli Eğitim Bakanlığı'na verilmiş ise de, üniversitelerimiz de öğretmen yetiştirmede sürekli olarak önemli bir kaynak olmuştur. Başta İstanbul Üniversitesi Edebiyat ve Fen Fakülteleri olmak üzere, Ankara Üniversitesi Dil, Tarih ve Coğrafya ile Fen Fakülteleri lise ve dengi okullara Türk dili ve edebiyatı, matematik, fen bilimleri, tarih, coğrafya ve yabancı diller gibi alanlarda çok sayıda öğretmen yetiştirmişlerdir. Özellikle, 1970'li yılların ortalarından itibaren bazı üniversitelerimizde eğitim bölümleri açılarak "pedagojik formasyon" programı yoluyla öğretmen yetiştirilmiş, hatta, bir sonraki bölümde görüleceği gibi, bazı üniversitelerimizde (Örneğin İnönü Üniversitesi Temel Bilimler Fakültesi, ODTÜ Fen-Edebiyat Fakültesi) lisans düzeyinde öğretmenlik programları açılmıştır.

Küçükahmet'e (1976:47) göre "Son yıllarda üniversite çatısı altında öğretmen yetiştirme çabaları yoğunluk kazanmış, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Diyarbakır Üniversitesi gibi üniversiteler de öğretmen olmak isteyen öğrenciler için özel programlar düzenlemişlerdir. Bu programlara yazılma şartlarının da üniversite ve fakültelere göre değişmekte olduğu görülmektedir. Örneğin, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile Hacettepe Üniversitesi belli bir kontenjana göre dışarıdan öğrenci kabul ederken, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi yalnız kendi öğrencilerine böyle bir programa yazılma olanağı tanımaktaydı."

Üniversitelerde düzenlenen sertifika programları arasında gerek derslerin sayısı ve dağılımı, gerekse içeriği açısından oldukça önemli farklılıklar olmuştur. Bu farklılığın en önemli nedenlerinden biri, ilgili kurumlar arasında işbirliği ve eşgüdüm eksikliği olarak gösterilmektedir. Bu amaçla MEB'in zaman zaman sonuçları etkili olmasa da bazı girişimleri olmuştur. Ancak ders programlarını standardize ederek, öğretmen eğitiminin gereklerine uygun bir yapıya kavuşturulması bir yana, öğretmenlik programlarına öğrenci kayıt kabul koşullarında bile anlayış birliği sağlanamamıştır (MEB, 1995:34).

2.4. Öğretmen Yetiştirme Görevinin Üniversitelere Geçişi (1982)

Öğretmen yetiştirme işlevi üniversitelere devredilmeden önceki dönem olan 1982-1983 öğretim yılında, Türkiye'de öğretmen yetiştirmeye ilişkin bilgiler Tablo 1 ve Tablo 2'de verilmiştir. Buna göre, öğretmen yetiştirme işlevi bir taraftan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı yükseköğretim kurumlarında, diğer taraftan da üniversiteler bünyesinde yürütülmekte idi.

Tablo 1: Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları (1982-83 Öğretim Yılı)

Kurum	Öğretim Süresi (yılı)	Program	Kurum Sayısı
Yüksek Öğretmen Okulu (1)	4	Türk Dili ve Ed.	10 okul
		Tarih-Coğrafya	
		Coğrafya-Tarih	
		Matematik-Fizik	
		Fizik - Matematik	
		Fizik-Kimya	
		Kimya-Fizik	
		Kimya-Biyoloji	
		Biyoloji-Kimya	
		Almanca	
		Fransızca	
		İngilizce	
		Eğitim	
		Resim-İş	
		Müzik	
		Beden Eğitimi	
Eğitim Enstitüsü	2 1		17 Enstitü
Yabancı Diller YO	3 1		16 okul

Kaynak: ÖSYM (1982). İkinci Basamak Sınav Kılavuzu. 1982.
(1) Üç yıllık Eğitim Enstitüleri 1978-79 öğretim yılında "Yüksek Öğretmen Okulları" adı altında yeniden düzenlenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde, üç ayrı okul türü bulunuyordu. Bunlar:

Yüksek Öğretmen Okulları (Son Dönem): Dört yıl süreli ve ağırlıklı olarak liselere öğretmen yetiştirmeye yönelik olarak tasarlanmış programlara sahip kurumlardı.

Yabancı Diller Yüksek Okulları: Üç yıl süreli ve yabancı dil öğretmeni yetiştirmeye yönelik okullar.

Eğitim Enstitüleri: İki yıl süreli ve sınıf öğretmeni yetiştirmeye yönelik kurumlardı.

Üniversiteler boyutunda ise; yaygın uygulama, çeşitli fakülte ve yüksekokul öğrencilerine, lisans öğrenimlerine paralel olarak Fen ve/veya Edebiyat Fakülteleri bünyelerindeki eğitim bölümleri tarafından "öğretmenlik sertifikası" programının sunulmasıydı. Bu uygulamada, isteyen öğrenciler, bir yandan lisans programlarına devam ederken öte yandan kendi programlarının dışında "öğretmenlik sertifikası" programına kaydolmakta ve bu programdaki dersleri de almaktaydı. Üniversite bünyesinde öğretmen yetiştirme konusundaki bu yaygın uygulamanın dışında bazı istisnai uygulamalar da bulunmakta idi. Tablo 2'de de görüldüğü gibi, ODTÜ ve İnönü Üniversiteleri'ndeki matematik, fizik ve kimya öğretmeni yetiştirme programları ile İstanbul ve Ankara Üniversitesi (DTCF) pedagoji bölümleri ve eğitim bilimleri uzmanı yetiştirmeye yönelik Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi uygulamaları bunlara örnek olarak verilebilir.

Tablo 2: Üniversitelerde Eğitim Uzmanı ve Öğretmen Yetiştirme (1982-83 Öğretim Yılı)

Üniversite	**Fakülte**	**Bölüm /Program**
Ankara Üniversitesi	Eğitim	-
Ankara Üniversitesi	DTCF	Pedagoji
İnönü Üniversitesi	Temel Bil. Fak.	Matematik Öğretmenlik Lisansı Fizik Öğretmenlik Lisansı Kimya Öğretmenlik Lisansı
İstanbul Üniversitesi	Edebiyat Fakültesi	Pedagoji
ODTÜ	Fen ve Edebiyat Fakültesi	Matematik Eğitimi Fizik Eğitimi Kimya Eğitimi

Kaynak: ÖSYM (1982). İkinci Basamak Sınav Kılavuzu. 1982.

Sonuç olarak, buraya kadar yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, Cumhuriyet döneminde öğretmen yetiştirme konusunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Bunlar şöyle özetlenebilir:

1. İlk yıllarda tip ve programlar bakımından sınırlı olan öğretmen kaynakları giderek çoğalmış ve çeşitlilik göstermeye başlamıştır.
2. Türkiye, daha iyi ve daha uygun öğretmeni yetiştirme konusunda sürekli arayış içinde olmuştur.
3. Köye öğretmen yetiştirme konusu, ayrı bir politika olarak uzun yıllar sürdürülmüştür.
4. Öğretmen yetiştiren okullar, Cumhuriyetin ilk yıllarında büyük kentlerde veya yurdun daha çok batı bölgelerinde açılmış iken zamanla bu tür okullar yurdumuzun her yöresinde açılmaya başlanmıştır.
5. Öğretmen gereksiniminin karşılanamaması nedeniyle, sık sık geçici çözüm yollarına gidilmiştir. (Hızlandırılmış eğitim, geçici vekil öğretmen, mektupla öğretim vb. bu uygulamalar arasındadır. 1970'li yılların ikinci yarısında eğitim enstitülerinde uygulanan hızlandırılmış eğitim, öğretmen yetiştirme tarihinde en olumsuz yöntem olarak bilinmektedir.
6. Öğretmen yetiştiren kurumların öğretim süreleri sürekli olarak uzatılmış ve 1739 sayılı yasa ile yükseköğrenim düzeyine çekilmiştir.
7. Milli Eğitim Temel Kanunu ile her düzeydeki okul öğretmenlerinin genel kültür, özel alan bilgisi ve meslek formasyonu bakımından dengeli biçimde yetiştirilmeleri yasal bir esasa bağlanmıştır.

Bununla birlikte öğretmen eğitiminde hem niceliği hem de niteliği artırma yönündeki çabalar bugün de eğitim kamuoyunun önünde önemli bir gündem maddesi olarak yerini korumaktadır.

BÖLÜM III

ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEDE EĞİTİM FAKÜLTELERİ MODELİ: 1982-2007 DÖNEMİ

Bu bölümde, öğretmen yetiştirme işlevinin üniversitelere devredilmesinin ardından, son çeyrek yüzyıldaki (1982-2007) gelişmeler özetlenecektir. Bu inceleme üç ayrı dönem olarak ele alınacaktır. Bunlardan ilki, 1982-1997 yılları arasını içeren başlangıç dönemindeki uygulamalar, ikinci dönem; 1997 yılında gerçekleştirilen geniş kapsamlı yeniden yapılanma ve 2006 yılına kadar olan dönem, üçüncü dönem ise; 2006 yılındaki program güncellemelerine ilişkin yeni düzenleme dönemidir.

3.1. Öğretmen Yetiştirmenin Üniversitelere Devri ve 1982-1997 Dönemindeki Gelişmeler

1981 yılında çıkarılan Yükseköğretim Kanunu (2547 Sayı ve 6 Kasım 1981) ve bunu tamamlayan Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (41 Sayı ve 20 Temmuz 1982 tarih) ile Türk yükseköğretim sisteminde kapsamlı düzenlemelere gidilmiştir. Bu düzenlemelerden biri de; Türkiye'deki tüm yükseköğretim kurumlarının üniversitelere bağlanmasıdır (Silahlı Kuvvetler ve Emniyet Teşkilatı bunun dışında tutulmuştur). Bu bağlamda, Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademileri, İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri, Sosyal Hizmetler Akademisi, Sağlık İdaresi Yüksek Okulu, Gençlik ve Spor Akademileri ve üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumları gibi, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları da (İki yıllık eğitim enstitüleri ve 4 yıllık Yüksek Öğretmen Okulları) üniversitelere bağlanmışlardır. Bu bağlantı sırasında, öğretmen yetiştiren kurumların adları, öğretim süreleri, bölüm ve program yapıları vb. unsurlarında da değişiklikler olmuş veya yenileri açılmıştır.[6]

---

[6] EK.4'te 1982'den günümüze Türkiye'deki Eğitim Fakültelerinin listesi ve kuruluş biçimleri yer almaktadır.

3.1.1. Akademik Yapıyla İlgili Düzenlemeler

Öğretmen yetiştiren tüm yükseköğretim kurumlarının 41 Sayılı KHK (20 Temmuz 1982) çerçevesinde üniversite çatısı altında toplanması aşamasında; 4 Yıllık Eğitim Enstitüleri Yüksek Öğretmen Okulları, Eğitim Fakültesi, İki Yıllık Eğitim Enstitüleri Eğitim Yüksekokulu adını almış, yabancı diller yüksekokulları kaldırılarak, Eğitim Fakültelerinin ilgili bölümlerine bağlanmıştır. Ayrıca, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Gençlik ve Spor Akademileri de Beden Eğitimi ve Spor Bölümü adı altında Eğitim Fakültelerine bağlanmıştır. Öğretim süreleri aynen korunmuştur (Eğitim Fakülteleri dört yıl, eğitim yüksekokulları iki yıl).

Geçiş aşamasının ilk yılı olan 1982-83 öğretim yılında, bu fakültelerin bölüm ve anabilim dalları Millî Eğitim sisteminin yapısı ve gereksinimleri de dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir (Yükseköğretim Kurulu'nun 11.11.1982 tarih ve 220-5317 sayılı ve 19 Kasım 1982 tarih ve 220-5880 sayılı genelgeleri).

Öztürk'e (2006:17-18) göre 1982-83 öğretim yılında, Yüksek Öğretmen Okullarından almış oldukları akademik teşkilat yapısına uygun olarak Eğitim Fakültelerinde şu bölümlerin / programların bulunması öngörülmüştür:

- Türk Dili ve Edebiyatı
- Tarih-Coğrafya
- Coğrafya-Tarih
- Matematik-Fizik
- Fizik – Matematik
- Fizik-Kimya
- Kimya-Fizik
- Kimya-Biyoloji
- Biyoloji-Kimya
- Almanca
- Fransızca
- İngilizce
- Resim
- Müzik
- Beden Eğitimi
- Eğitim

Yukarıda da görüldüğü gibi birbirinin ikinci dalı olan programlar, tek bölüm çatısı altında toplanmıştı. Aynı yazara göre; 1983 yılında gönderilen yeni programlara paralel olarak (29 Ağustos 1983 tarih ve 220-7232 sayılı genelge eki) bu kurumların yapısı da değişmeye başlamıştır. Fakültelere göre farklılıklar olmakla birlikte, 1990'ın başlarına kadar Eğitim Fakültelerinin bölüm / anabilim dalı yapısına ilişkin yaygın uygulama Tablo 3'teki gibi gruplandırılabilir (Öztürk, 2006; Yükseköğretim Kurulu'nun 5 Temmuz 1994 tarih ve 94.21.1119 sayılı kararı, Yükseköğretim Kurulu Arşivi).

Tablo 3: Eğitim Fakültelerinin Akademik Yapılanması (1983-93 Yılları Dönemi)

Bölüm	**Anabilim / Anasanat Dalı**
Eğitim Bilimleri	Eğitim Programları ve Öğretim Eğitimde Psikolojik Hizmetler Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Özel Eğitim
Fen Bilimleri Eğitimi	Biyoloji Eğitimi Fizik Eğitimi Kimya Eğitimi Matematik Eğitimi
Sosyal Bilimler Eğitimi	Coğrafya Eğitimi Tarih Eğitimi
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi	Türk Dili Eğitimi Türk Edebiyatı Eğitimi
Yabancı Diller Eğitimi	Alman Dili Eğitimi Fransız Dili Eğitimi İngiliz Dili Eğitimi
Müzik Eğitimi	Ses Eğitimi Çalgı Eğitimi Müzik Kuramları Eğitimi
Resim Eğitimi	Resim Eğitimi Grafik Eğitimi Heykel Eğitimi Seramik Eğitimi Tekstil Tasarımı İş Eğitimi
Beden Eğitimi ve Spor	Beden Eğitimi Spor Eğitimi

- Sınıf öğretmenliği kurulabilir.

- Tarih, Coğrafya, Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji Eğitimleri ikili lisans programları olarak düzenlenir.

YÖK 12 Ekim 1982 tarih ve 82/367 sayılı kararı ile de; bütün Eğitim Fakültelerinde, öğretmenlik bilgisi dersleri için "eğitim bilimleri bölümü" kurulmasına karar vermiştir. İlerleyen yıllarda, eğitim fakültesi olmayan üniversitelerin fen-edebiyat fakültelerinde de eğitim bilimleri bölümleri kurulmaya başlanmıştır.

İki Yıllık Eğitim Enstitülerinden Eğitim Yüksekokullarına dönüştürülen kurumlar, 1988/89 öğretim yılına kadar iki yıllık öğretim süresiyle "sınıf öğretmeni" yetiştirmeye devam etmişlerdir. Eğitim Yüksekokullarının öğretim süreleri 1989-90 öğretim yılından itibaren dört yıla çıkarılmıştır (YÖK'ün 23 Mayıs 1989 tarih ve 89.22.876 sayılı kararı). Bu karar, aynı zamanda XII. Millî Eğitim Şûrası kararının da uygulanması anlamına gelmektedir.[7]

[7] EK.2'de İki Yıllık Eğitim Enstitüsü ve Dört Yıllık Eğitim Yüksekokulu programları yer almaktadır.

Eğitim Yüksekokulları 1992-93 öğretim yılından itibaren ya Eğitim Fakültelerine (11 Temmuz 1992 tarih ve 3837 Sayılı Yasa), ya da bu fakülteler içinde "sınıf öğretmenliği" ve "okul öncesi eğitimi öğretmenliği" programlarına dönüştürülmüşlerdir.

Geçiş aşamasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi "Pedagoji" bölümü "Eğitim Bilimleri" bölümüne dönüştürülmüş Ankara Üniversitesi DTCF "Pedagoji" bölümü ise Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ile birleştirilmiştir. Eğitim Fakülteleri dışındaki öğretmen yetiştirme programları (Örneğin Gençlik ve Spor Akademileri) bu fakültelerin bünyesine alınmıştır. Bir başka düzenleme olarak, önceki uygulamadaki "ana dal-yan dal" uygulamasına son verilmiştir.

1994 yılına gelindiğinde, akademik yapılanmayla ilgili yeni bir gelişme yaşanmıştır. Atatürk, Çukurova ve Marmara Üniversitesi Rektörlükleri, Eğitim Fakültelerindeki bölüm ve anabilim dalı yapısının yeniden düzenlenmesiyle ilgili olarak YÖK'e yeni bir öneri getirmişlerdir. YÖK bu öneri doğrultusunda, ilgili üniversitelerdeki mevcut anabilim dallarını bölüme dönüştürme kararı vermiş (01.08.1994 tarih ve 04.01/1741-18116 sayılı yazı / 94.21.1119 sayılı karar) ve aşağıdaki yapılanmaya gidilmiştir:

- **Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü:** Tarih ve Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalları ayrı bölümlere dönüştürülmüştür.
- **Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü:** Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalları ayrı bölümlere dönüştürülmüştür.
- **Yabancı Diller Eğitimi Bölümü:** Alman Dili, Fransız Dili ve İngiliz Dili Eğitimi anabilim Dalları ayrı bölümlere dönüştürülmüştür.

Böylece, 1983-84 öğretim yılında oluşturulan bölüm-anabilim dalı yapısı değiştirilmiş, bölüm sayısı sekizden 17'ye yükseltilmiştir.

3.1.2. Öğretim Programlarıyla İlgili Düzenlemeler

İkinci düzenleme alanı öğretim programlarıydı. YÖK, programlarla ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelere göndermiş olduğu ilk genelgede (11 Kasım 1982 tarih ve 220/5317 sayılı); öğretmen yetiştirmenin üniversitelere devri ve XI. Millî Eğitim Şûrası kararlarına atıfla, yeni ders programlarının Millî Eğitim Bakanlığı, kurul ve alan uzmanlarının katılımıyla belirleneceğini ve 12 Ekim 1982 tarih ve 82/367 sayılı karar gereğince 1982-83 öğretim yılında bir önceki öğretim programlarının uygulanacağını ve bu uygulama sırasında programlarda %20 ölçüsünde değişiklik yapılabileceğini belirtmiştir. Kurul, ayrıca, 12 Ekim 1982 tarih ve 82/365 sayılı karar ile de "… ders programlarında genel kültür, pedagojik formasyon ve özel alan derslerine verilecek ağırlık konusunda Millî Eğitim Bakanlığı ile temaslarda bulunulmasını" kararlaştırmıştır.

Geçiş yılının (1982-83) ardından YÖK programlarla ilgili kapsamlı düzenlemesini gerçekleştirmiştir (23 Ağustos 1983 tarih ve 83.46.519 sayılı karar). Söz konusu toplantıda kabul edilen öğretim programları (üniversite çatısı altındaki ilk programlar) 29 Ağustos 1983 tarih ve 220/7232 sayılı yazı ekinde rektörlüklere gönderilmiştir.

Yukarıdaki karar gereğince, 1983-84 öğretim yılından itibaren uygulanması öngörülen öğretim programları (öğretmenlik ve eğitim bilimleri) şunlardır:

- Türk Dili ve Ed. Öğr. Programı
- Müzik Öğretmenliği Programı
- Tarih Öğretmenliği Programı
- Resim-İş Öğretmenliği Programı
- Coğrafya Öğretmenliği Programı

- Beden Eğitimi ve Spor Öğr. Programı
- Matematik Öğretmenliği Programı
- Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği
- Fizik Öğretmenliği Programı
- Özel Eğitim Öğretmenliği Programı
- Kimya Öğretmenliği Programı
- Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme
- Biyoloji Öğretmenliği Programı
- Eğitim Yönetimi ve Planlaması
- İngilizce Öğretmenliği Programı
- Rehberlik ve Psikolojik Dan. Programı
- Almanca Öğretmenliği Programı
- Eğitim Programları ve Öğretim Programı
- Fransızca Öğretmenliği Programı
- Sınıf Öğr. Programı (Eğitim Yüksek Okulu)

Düzenleme dipnotunda; fizik, kimya ve biyoloji öğretmenlikleri programlarının "fiziksel bilimlere giriş" ve "fen bilgisi" derslerinin de öğretmenliğini yapabilecek yeterlikleri, tarih ve coğrafya öğretmenlikleri programlarının ise "sosyal bilgiler" dersinin öğretmenliğini yapabilecek yeterlikleri kazandıracak şekilde belirlendiği vurgulanmıştır. Ayrıca, seçmeli derslerin, eğitim kurumlarının özelliklerine, ihtiyaçlarına ve yeni gelişmelere uygun olarak belirlenebileceği belirtilmiştir.[8]

Eğitim Fakültelerinin programlarıyla ilgili düzenlemelerde, dikkat çeken bir başka boyut, pedagojik formasyon programlarıyla ilgili değişiklik ve tartışmalardır.

YÖK, tüm öğretim programlarına ilişkin düzenlemelere girişmeden önce "pedagojik formasyon" programını ele almıştır. Kurul, 1982 yılında düzenlenen XI. Millî Eğitim Şûrası kararlarını da dikkate alarak pedagojik formasyon programını aşağıdaki şekilde belirlemiştir (19 Kasım 1982 tarih ve 220/5880 sayılı yazı) (Tablo 4):

Tablo 4: Pedagojik Formasyon Programı (19 Kasım 1982)

Dersin adı	**Ders saati**	**Yarı yılı**
Eğitime Giriş	3	I
Eğitim Sosyolojisi	3	II
Eğitim Psikolojisi	3	III
Eğitim İlke ve Yöntemleri	3	IV
Ölçme ve Değerlendirme	3	V
Eğitim Teknolojisi	3	VI
Rehberlik	3	VII
Özel Öğretim Yöntemleri	3	VII
Eğitim Yönetimi	3	VIII
Özel Öğretim Uygulamaları	30 gün	VIII
TOPLAM	**27 saat + Uygulama**	

[8] EK.5'te 1983-84 öğretim yılı öğretim programları yer almaktadır.

Pedagojik formasyon programına ilişkin düzenlemenin ardından üç yıl geçmeden Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK'e yazmış olduğu bir yazıyla (MEB, 22.08.1985 tarih ve 356. PROG. D. Bşk. 4756 sayılı yazı), öğretmenlik formasyonu programının yeniden gözden geçirilmesine ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir. Bu yazı üzerine YÖK, söz konusu programı gözden geçirerek yeni bir düzenlemeye gitmiştir (27.09.1985 tarih ve 85.52.845 sayılı karar). Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelere gönderilen 3 Ekim 1985 tarih ve EÖ/07.02.001/ 3827-15462 sayılı yazıya göre;

- Pedagojik formasyon derslerinin 18-21 kredi olmasının,
- Söz konusu derslerin üçüncü ve sekizinci yarıyıllar arasında alınmasının,
- İlişikte bildirilen zorunlu dersler dışında seçmeli dersler listesindeki derslerden bir tanesinin seçmeli ders olarak alınmasının,
- Sekiz haftalık staj zorunluluğu bulunmasının,
- Bu uygulamaların 1986-87 ders yılından itibaren başlamasına karar verilmiştir.

Programda yer alması öngörülen dersler Tablo 5'te belirtilmiştir:

Tablo 5: Pedagojik Formasyon Programı (27 Eylül 1985)

Dersin adı	**Ders saati**
Eğitime Bilimine Giriş	3
Eğitim Sosyolojisi	2
Eğitim Psikolojisi	3
Genel Öğretim Programları	3
Ölçme ve Değerlendirme	3
Özel Öğretim Metotları	3
Seçmeli ders	2
TOPLAM	**19**

Seçmeli Dersler Listesi:

- Eğitim Felsefesi
- Program Geliştirme
- Eğitim Yönetimi ve Denetimi
- Eğitim Planlaması
- Türk Eğitim Tarihi
- Eğitim Teknolojisi
- Eğitim Araçları
- İstatistik
- Rehberlik
- Araştırma Teknikleri
- Yetişkinler Eğitimi
- Mesleki ve Teknik Eğitim
- Eğitim Ekonomisi
- Eğitim ve Kalkınma
- Özel Eğitim
- Gör-İşit. Araç ve Yöntemleri
- Eğitim Teşkilatımız

Programlara bir bütün olarak bakıldığında, ilk düzenlemenin ikinci düzenlemeden daha kapsamlı ve uygulama boyutunun daha ağır olduğu vurgulanabilir. Bu bağlamda, ikinci düzenlemede, kredi miktarı 27 saatten 18-21 saat arasına çekilmiş, eğitim teknolojisi ve rehberlik dersleri çıkarılmıştır. Bu uygulama, ilerleyen yıllarda bir değişikliğe uğramadan 1998-99 öğretim yılına kadar sürmüştür.

Öğretmen yetiştirme ve öğretmen istihdamı arasındaki planlama sorunları nedeniyle, 1992-94 yılları arasında pedagojik formasyon programlarıyla ilgili çeşitli tartışmalar yaşandığı dikkati çekmektedir. Bu dönemde Millî Eğitim Bakanlığı bir kaç kez YÖK'e yazı yazarak (Yük. Gen. Md. 13.03.1992 tarih ve ÜNİV.92.266-7709 sayılı yazı, Yük. Gen. Md. 03.06.1992 tarih ve ÜNİV.92.266/17308 sayılı yazı, Yük. Gen. Md. 30.05.1994 tarih ve B.08.0.YÖG.0.16.02.02/14978 sayılı yazı), bazı üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde kısa süreli ve yoğunlaştırılmış pedagojik formasyon kurslarının (40-50 günlük) açıldığından bahisle, söz konusu uygulamalardan kaçınılmasını, bu tür uygulamaların öğretmen niteliğini olumsuz yönde etkileyeceğine, bu programların en az 26 hafta süreli ve 21 kredi/saat olarak düzenlenmesi gereğine işaret etmiştir. YÖK de konuya gerekli duyarlığı göstermiş ve üniversitelere yazmış olduğu yazılarla (19.03.1992 tarih ve EÖB-1026 - 4721 sayılı yazılı, 30.06.1992 tarih ve EÖB-2183/10532 sayılı yazı, 13.06.1994 tarih ve EÖB.1393/13814 sayılı yazı), pedagojik formasyonla ilişkili olarak belirlenmiş ilke ve programa uyulmasını istemiştir. I. bölümden izlenebileceği gibi bu tartışmaların XV. Millî Eğitim Şûrasına da yansıdığı gözlenmektedir.

Bu süreçte yaşanan bir başka gelişmede ise, bu kez Millî Eğitim Bakanlığı, Eğitim Yüksekokullarının öğretim sürelerinin dört yıla çıkarılması nedeniyle sınıf öğretmeni açığı oluşabileceğine dikkat çekerek, bu ihtiyacı karşılamak üzere pedagojik formasyon sertifikası olan fakülte mezunlarının (Talim ve Terbiye Kurulu Kararı ile belirlenmiş) öğretmenliğe atanmalarına gerek duyulabileceğini belirterek bu nedenle en az 26 hafta süreli ve 21 kredi/saatlik pedagojik formasyon kurslarının açılmasını talep etmiştir (Yük. Gen. Md. 03.06.1992 tarih ve ÜNİV.92.266/17308 sayılı yazı).

Pedagojik formasyon kursu açılması yönündeki Bakanlık talebinin üzerinden altı ay geçmeden bu kez yine Millî Eğitim Bakanlığı, (Per. Gen. Müd. 11.11.1992 tarih ve 201.42. MEV.D.BŞK.Pln. Şb.92/3788-194728 sayılı yazı); öğretmenlik için yapılan taleplerin ihtiyaçları çok aştığından ve bu durumun Bakanlık üzerinde baskı oluşturduğundan bahisle, bu defa, pedagojik formasyon kurslarının, bu dersleri program bütünlüğü içinde alan fakültelerin dışındaki fakültelere açılmamasını ve bu programların Bakanlık ile koordineli olarak yürütülmesini talep etmiştir.

YÖK de Millî Eğitim Bakanlığı'nın taleplerini, fazla yoruma yer vermeden üniversitelere (Eğitim Fakültelerine) iletmiş ve gereğini talep etmiştir (30.06.1992 tarih ve EÖB-2183/10532 sayı; 05.05.1993 tarih ve EÖB-1686-7432 sayılı yazı).

Türkiye öğretmen yetiştirme ve istihdam sistemi, 1997 yılındaki yeni yapılanmaya, bu süreçte yaşanan planlama, kurumlararası işbirliği ve eşgüdüm sorunlarıyla birlikte girmiştir.

3.2. Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yapılanma: 1997 Düzenlemesi

Öğretmen yetiştirme işlevinin üniversitelere devredilmesinin ardından geçen yaklaşık 15 yıl sonra, Yükseköğretim Kurulu öğretmen yetiştirme konusunda kapsamlı bir düzenleme gerçekleştirmiştir. Bu düzenleme ile; öğretmen yetiştirme modeli, öğretmen yetiştiren kurumların öğretim süreleri, bölümleri, program adları ve bağlantıları, programları, MEB ile işbirliği, eğitim-istihdam uyumu, Fen-Edebiyat Fakültesi / Eğitim Fakültesi ilişkileri vb. boyutlarda değişiklik ve yenilikler ortaya konulmuştur. Bu bölümde, önce, Millî Eğitimi Geliştirme Projesi'nin bir bileşeni olan "Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi" Projesi kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar özetlenecek, izleyen alt bölümlerde, 1997 düzenlemesinin gerekçesi, öngörülen yeni yapı

ve programlar ele alınacaktır.

3.2.1. 1997 Düzenlemesine Temel Oluşturan Çalışmalar: Millî Eğitimi Geliştirme Projesi - Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Bölümü

Dünya Bankası tarafından Türkiye'ye sağlanan bir kredi ile yürütülen Millî Eğitimi Geliştirme Projesinin (MEGP) alt bölümlerinden birisi de "Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi" bölümüydü. Projenin bu bölümü MEB - Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile yürütülmüştür. Proje, 1 Aralık 1994 tarihinde, üç yıllık bir proje olarak başlamış, daha sonra 30 Haziran 1999'a kadar uzatılmıştır. Projenin temel amacı, ilk ve ortaöğretim okullarında görev yapacak öğretmenler için, öğretmen eğitiminin kalitesinin artırılmasıdır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen ve 1997 reformu için de temel oluşturan başlıca etkinlikler ve ortaya konulan ürünler şöyle özetlenebilir (Ayrıntılı bilgi için: www.yok.gov.tr/ egitim/ raporlar/mart99/bolum6.html):

3.2.1.1. Program Geliştirme

Program geliştirme kapsamında; ortaöğretim düzeyinde, matematik, biyoloji, fizik, kimya, sosyal bilimler, yabancı dil, müzik ve resim; ilköğretim düzeyinde ise, matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler, müzik ve resim derslerinin "alan (özel) öğretim yöntemleri"ne odaklanılmıştır. Ayrıca, eğitim bilimleri alanında; eğitim programları ve öğretim, okul yönetimi, rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanları ile okullarda uygulama çalışmaları konularında geliştirme çalışmaları yapılmıştır.

Bu çalışmaların sonucunda "alan öğretim metotlarını" kapsayan bir dizi kitap hazırlanmıştır. Kitaplar, yayıncı ve telif hakkı sahibi YÖK olmak üzere Nisan ve Mayıs 1997'de yayınlanmıştır. Proje yayınlarının listesi Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi Yayınları: Öğretmen Eğitimi Dizisi

No	Kitap Adı
1	İlköğretim Matematik Öğretimi
2	İlköğretim Fen Öğretimi
3	İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi (Kaynak Üniteler)
4	İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi (Öğretmen Kılavuzu)
5	İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi (Öğrenci Kılavuzu)
6	İlköğretim Sanat Öğretimi
7	Okullarda Uygulama Çalışmaları (İlköğretim)
8	Müzik Öğretimi
9	Ortaöğretim Matematik Öğretimi (Cilt 1 ve 2)
10	Biyoloji Öğretimi
11	Fizik Öğretimi
12	Kimya Öğretimi
13	Sosyal Bilimler Öğretimi
14	English Language Teaching
15	Ortaöğretim Sanat Öğretimi
16	Okullarda Uygulama Çalışmaları (Ortaöğretim)
17	Fen Öğretiminde Güvenlik
18	Okul Yönetimi
19	Fakülte-Okul İşbirliği

Kaynak: www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/me_gelistirme_projesi_kitaplari.htm

3.2.1.2. Öğretim Elemanı Yetiştirme

Proje kapsamında; Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarına yurtdışında gelişim için sağlanan başlıca olanaklar; yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası bursları idi. Ağırlıklı olarak alan öğretimi konusunda sağlanan bu burslardan 91 kişi, kısa süreli burs, inceleme gezisi ve seminerlerden ise 212 öğretim elemanı ve yönetici yararlanmıştır.

Diğer taraftan Yükseköğretim Kurulu, öğretim elemanı yetiştirme konusunda bu projeye paralel olarak başka bir kaynağı daha harekete geçirerek, 1997 yılında 1416 Sayılı Yasa kapsamında sağlanan yurtdışı lisansüstü eğitim burslarından 750'sini öğretmen eğitimiyle ilgili alanlara ayırmıştır. Bu girişimler, Fğitim Fakültelerindeki reformu destekleyici ve özellikle alan öğretimi boyutunda ortaya çıkacak açığı kapatmada gelecek yıllara yönelik önemli birer yatırımdı.

3.2.1.3. Donanım Sağlama

Proje kapsamında, Eğitim Fakülteleri için aşağıdaki ana gruplarda malzeme satın alımı yapılmıştır. Bunlar:

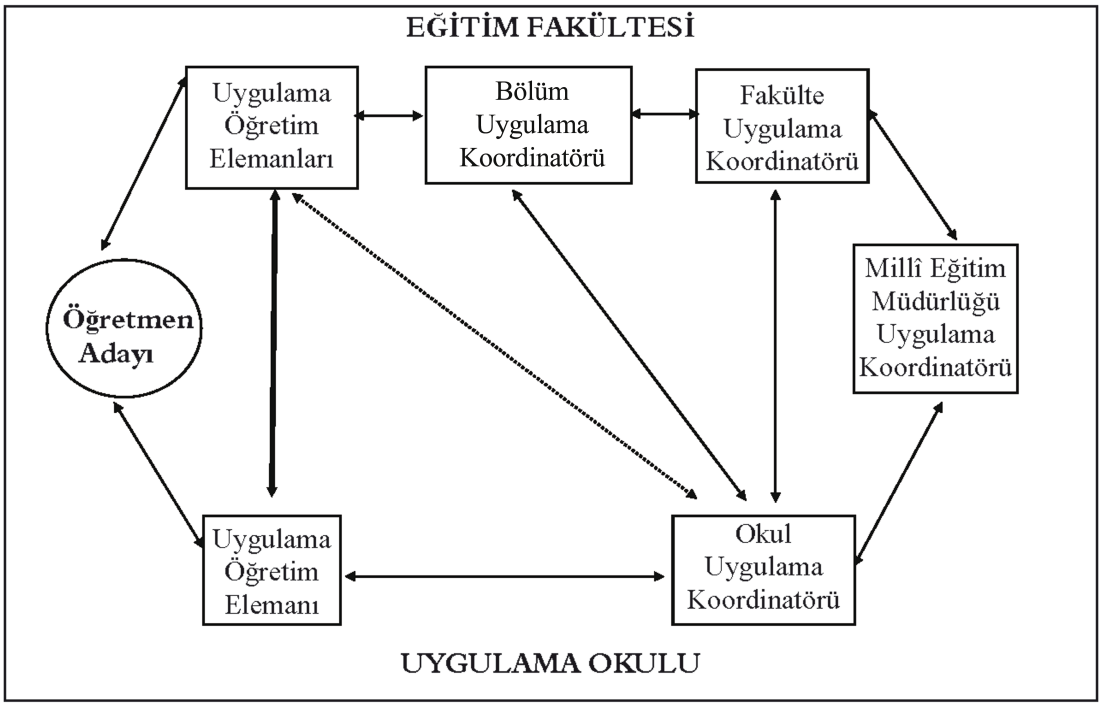
- Eğitim teknolojileri laboratuvarında bulunması gereken malzemeler (bilgisayar, yazıcı, tarayıcı, datashow, tepegöz, slayt makinası, fotokopi makinası, cilt makinası vs.),
- Mikroöğretim ile ilgili teçhizat, bilgisayar laboratuvarı (bilgisayarlar, yazılımlar ve internet bağlantısı ile ilgili donanım),
- Alan öğretimi ile ilgili malzemeler, kitap ve CD'ler.

3.2.1.4. Eğitim Fakültesi – Uygulama Okulu İşbirliği

Eğitim Fakültesi – Uygulama Okulu İşbirliği programı, MEB / YÖK Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi'nin program geliştirme kapsamında gerçekleştirdiği etkinliklerden birisidir. Bu bağlamda, proje kapsamında ayrıntılı bir doküman üretilmiş (YÖK, 1998c), uygulamaya yönelik olarak MEB ile YÖK arasında bir protokol imzalanmış ve 28 Temmuz 1998 tarihli bir Yönerge (Öğretmen Adaylarının Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge) yürürlüğe sokulmuştur.

Yeni düzenleme öğretmen yetiştirme programlarında okullarda uygulamaya ayrılan zamanı önemli ölçüde arttırmakta ve bu kapsamda öğretmen adaylarının meslekte gereksinim duyacakları öğretmenlik deneyimini gerçek ortamda yani okullarda kazanmasını öngörmektedir. Hizmet öncesi öğretmen eğitiminde okullarda uygulama etkinlikleri, öğretmen adaylarının lisans öğrenimi boyunca öğrendiği bilgi ve becerilerin bizzat okul ve sınıf ortamında uygulamaya konulması ve denenmesi açısından oldukça önemli bir aşamayı oluşturmaktadır. Bu nedenle yeni programlarda öğretmen adaylarının ilk yıldan itibaren okullara uygulama amacıyla gitmeye başlaması ve okulda kazanılan gözlem ve deneyimlerin fakültede öğrenilen bilgi ve becerilerle anlamlı bir biçimde bütünleştirmesi öngörülmektedir. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için Eğitim Fakültelerinin okullarla işbirliği yapması ve öğretmen yetiştirmede sorumluluğu bir ölçüde okullarla paylaşması zorunludur (YÖK, 1998a:29-31).

Şekil 1, Eğitim Fakültesi – Uygulama Okulu İşbirliği programının taraflarını ve işbirliği ağını göstermektedir.

Kaynak: YÖK, 1998a, s. 30.

Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği Programı, kurumlar arasındaki işbirliğini geliştirmeye ve sürekli hale getirmeye yönelik önemli bir adım olmuştur. Bu program, sadece öğretmen adaylarını uygulama amacıyla okullara göndermekten ibaret değildir. Bu işbirliği, daha geniş kapsamda, okul ve fakültenin gelişimine katkıda bulunabilecek bir süreci içermektedir. Bu karşılıklı işbirliği süreci; bir taraftan Eğitim Fakültelerinin okulları yakından tanımaları ve gerektiğinde deneyimli öğretmenlerden yararlanmaları öbür taraftan okulların da, eğitim bilimlerindeki yeni gelişmeleri yakından izlemeleri ve fakültelerde sürekli mesleki eğitimleri için fırsatlar sunmaktadır.

3.2.1.5. Eğitim Fakültelerinin Akademik Değerlendirilmesi (Akreditasyon ve Standartlar)

Proje kapsamında gerçekleştirilen bir başka etkinlik de, öğretmen eğitiminde kalite güvencesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen "öğretmen eğitiminde standartlar ve akreditasyon" çalışmasıdır. Çalışma, Ekim 1998 – Temmuz 2001 tarihleri arasında iki yabancı danışman ve Eğitim Fakültelerinden seçilmiş 13 öğretim üyesi ile birlikte yürütülmüştür.

Çalışmanın başlangıç aşamasına, ABD ve İngiltere akreditasyon ve standartlar sistemlerini tanıtıcı bir doküman (Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon: İngiltere ve ABD Örnekleri) temel oluşturmuştur (Şimşek ve Yıldırım, 1998). (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_ egitiminde_kalite.htm).

Çalışma süreci şöyle özetlenebilir (YÖK, 2005, ss. 79-80; Kavak, 1999):

1. *Akreditasyon Çalışma Grubu* tarafından Kasım 1998'de Ankara'da *Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon* konulu üç günlük bir tanıtım konferansı düzenlenmiştir. Konferansa 43 Eğitim Fakültesinden 94 öğretim elemanı ve Millî Eğitim Bakanlığı'ndan 27 kişi katılmıştır. Konferansa üç yabancı uzman destek sağlamıştır.

2. Bu konferansın ardından, akreditasyon ile ilgili dokümanları geliştirmeye hazırlık amacıyla çalışma grubu tarafından Ankara'daki üç eğitim fakültesinde incelemeler yapılmış ve bu incelemeler sonucunda, öğretmen eğitiminde uygulanacak akreditasyon ile ilgili olarak aşağıda belirtilen üç boyutta standartlar geliştirilmiştir:

    - ***Başlangıç Standartları:*** İşin yapılması için elde bulunanları sorgulayan bu standartlar arasında, müfredat, personelin niteliği ve mesleklerine uygunluğu, üst düzey yönetimin niteliği, öğrencilerin niteliği, fakülte ve uygulama okulları arasındaki düzenlemeler ve fakültede bulunan tesisler yer almaktadır.

    - ***Süreç Standartları:*** Eğitim sürecinin nasıl yürütüldüğünü inceleyen bu standartlar arasında, eğitimin ve öğrencilerde öğrenmenin kalitesi, tesislerin etkin kullanımı ve yönetim uygulamaları yer almaktadır.

    - ***Sonuç Standartları:*** Ürünün kalitesi ile ilgili bu standartlar arasında, yeni mezun öğretmenlerin öğretme becerileri, fakültenin yayınlanmış araştırmalarının konu ile olan ilgisi ve kalitesi ile kalite güvencesi mekanizmalarının etkinliği yer almaktadır.

3. 1999 yılı başlarında, Anadolu, Çukurova, Dokuz Eylül, Gazi, Karadeniz Teknik ve Orta Doğu Teknik Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinde pilot çalışmalar yapılmıştır.

4. Pilot çalışma sonuçlarını Eğitim Fakülteleri yöneticileri ve bazı öğretim elemanları ile paylaşmak ve tartışmak üzere Nisan 1999'da Edirne'de dekanlar toplantısı yapılmıştır.

5. Akreditasyon çalışmalarında kullanılacak değerlendirici sayısını artırmak amacıyla, Haziran 1999'da Ankara'da değerlendirici eğitimi semineri yapılmıştır.

6. Yine Haziran 1999'da, akreditasyonla ilgili deneyimleri paylaşmak, sorunları tartışmak ve geleceğe dönük planlamalar yapmak üzere, Eğitim Fakülteleri yöneticileri ve bazı öğretim elemanları ile Van'da bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

7. 1999 yılı Haziran ayı sonlarında Akreditasyon Çalışma Grubu üyelerinin İngiltere ve ABD'deki akreditasyon sistemlerini tanımalarını sağlamak amacıyla bir inceleme gezisi yapılmıştır.

8. Eğitim Fakültelerindeki akreditasyon uygulaması ile gerçekleştirilen çalışmalar, 26-29 Şubat 2000 tarihlerinde ABD'nin Chicago kentinde düzenlenen Amerikan Öğretmen Yetiştirme Fakülteleri Birliğinin 52. Yıllık Olağan Toplantısı'nda tebliğ olarak sunulmuştur.

9. 10-12 Mayıs 2001 tarihlerinde Edirne'de Eğitim Fakülteleri dekanlarıyla yapılan toplantıda, akreditasyon ile ilgili yeni planlama tartışılmıştır.

10. 13-15 Mayıs 2001 tarihlerinde Ankara'da 11 öğretim elemanının katıldığı yeni bir değerlendirici semineri yapılmıştır.

11. 2001 yılı ortalarında, Akreditasyon Çalışma Grubu üyeleri ile yeni eğitilen değerlendiricilerden oluşturulan iki ekip tarafından, Atatürk Üniversitesi Ağrı Eğitim Fakültesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde akreditasyon çalışması gerçekleştirilmiştir.

Tüm bu çalışmalar sonucunda, öğretmen eğitiminde akreditasyon ve standartlar konusunda, Eğitim Fakültelerinde bir kurumsal kapasite oluşturulmuş ve bir akreditasyon sürecinin tüm aşamalarını tanımlayan ve açıklayan kılavuz niteliğinde Türkiye'de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon başlıklı bir kitap üretilmiştir (Brittingham, B. ve diğerleri, 1999),

(www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_standartlar_ve_akreditasyon.htm).

3.2.1.6. Öğretmen Yetiştirme Millî Komitesi (ÖYMK):

Öğretmen yetiştirme sisteminin temel taşlarından biri de reform hareketinin sürekliliğini ve etkinliğini sağlamak üzere ÖYMK'nin kurulmasıdır (19.9.1997 tarih ve 97.8.144 sayılı Yükseköğretim Genel Kurul Kararı). Bu kararla, öğretmen yetiştirme ve istihdamının ilgili taraflarını (Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ve Eğitim Fakülteleri) bir araya getiren ve ulusal öğretmen yetiştirme politikaları konusunda danışmanlık yapacak sürekli bir organın oluşturulması hedeflenmiştir.

Öğretmen Yetiştirme Millî Komitesi'nin amaç ve görevleri aşağıda sıralanmıştır.(www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_komitesi.htm).

Amaçlar:

1. Eğitim Fakülteleriyle gerekli işbirliği ve koordinasyon çerçevesinde çalışarak, hizmet öncesi öğretmen eğitimi kalitesini yükseltmek; dolayısıyla öğrencilerin okullardaki başarılarının artmasına katkıda bulunmak.
2. Hizmet öncesi öğretmen eğitimi için ulusal ölçütler belirleyip bunları uygulamak.
3. Öğretmen eğitimi kalitesini değerlendirme ve iyileştirme amacı ile kalite kontrol mekanizmaları geliştirmek.
4. Öğretmenler için gerekli olan bilgi, anlama, beceri ve yeteneklere ilişkin ulusal ölçütler oluşturmak.
5. Hizmet öncesi öğretmen eğitiminde okulların etkin katılımını sağlayıp, fakültelerle okullar arasındaki işbirliğinin gelişmesine yardımcı olmak.

Komitenin görevleri ise şöyledir:

1. Öğretmen eğitimi programlarını ve derslerini oluşturup, güncelleştirmek.
2. Öğretmen eğitimi derslerine ilişkin ulusal ölçütler geliştirmek ve uygulamayı değerlendirmek.
3. Yeni öğretmenler için ulusal standartlar geliştirmek ve uygulanmasını sağlamak.
4. Öğretmen eğitimi programlarının kontrolünü, sürekliliğini ve güncelleştirilmesini sağlamak.
5. Öğretmen eğitiminin büyük ölçüde uygulamaya dayandırılmasını sağlamak.
6. Ülkenin önceliklerinin ve öğretmen açığı olan bölgelerin saptanması, her branş için gerekli olan öğrenci sayısının dağılımının yapılması ve öğretmenlerin temini ve istihdamı ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği ve koordinasyon içerisinde çalışmak.
7. Öğretmen eğitimi programları için uygulanabilecek öğrenci seçiminde destek sağlamak.
8. Yükseköğretim Kurulu ile Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ile fakülteler ve diğer bütün ilgili kurumlar arasındaki bilgi ve iletişim akışını sağlamak.
9. Çalışmaların en iyi ve mükemmel bir biçimde sürdürülmesine yardımcı olmak.

10. Hizmet içi eğitim kursları ve yurtdışı eğitim bursları yoluyla personel gelişimine katkı ve destek sağlamak.

11. Okullardaki öğrenim-öğretim kalitesini iyileştirmek ile ilgili olarak sınıf tabanlı eğitim araştırmaların yaygınlaştırılmasına yardımcı olmak.

12. Öğretmen yetiştirme ve eğitimi ile ilgili verileri toplamak, korumak ve ilgili yerlere sunmak.

13. Öğretmen eğitiminin en önemli boyutlarından biri olan fakülte-okul işbirliği konusunda gerekli olan model ve altyapı çalışmalarını gerçekleştirmek.

14. Öğretmen yetiştirme ile ilgili kısa ve uzun vadeli planlamalar yapmak.

15. Ülkenin ihtiyaçları ve öncelikleri ile alandaki çağdaş gelişmeler ve araştırma bulguları doğrultusunda hizmet öncesi öğretmen yetiştirme sürecini etkin ve verimli hale getirmek.

16. Öğretmen yetiştirme ile ilgili olarak belirlenecek alanlarda gerekli çalışma ve araştırmaları yapmak üzere alan alt komitesi biçiminde faaliyet gösterecek çalışma gruplarını oluşturmak, görevlerini belirlemek ve çalışmalarını değerlendirmek.

17. Öğretmen eğitimi ile ilgili tüm konularda Yükseköğretim Kurulu'na önerilerde bulunmak.

3.2.2. Yeni Yapılanmanın Gerekçeleri: Sorunlar ve Yetersizlikler

Yükseköğretim Kurulu, yeni düzenlemenin temel gerekçesi olarak, yaklaşık 15 yıllık sürede gelinen noktada, "… Eğitim Fakültelerinin yanlış yapılanma, temel amaçlardan uzaklaşma ve benzeri sorunlarla karşı karşıya bulunduğu ve ülkenin öğretmen gereksinimini karşılamada gerek nitelik gerekse nicelik olarak yetersiz kaldığı" saptamasını yapmıştır (YÖK, 1998a:14).

Yeni düzenlemeye temel oluşturan gerek yapısal gerekse programlara ilişkin sorunlar ve gereksinimler, ilgili dokümanlara dayanarak şöyle özetlenebilir (YÖK, 1998a, s. 14-19; YÖK, 1998b:4):

1. Eğitim Fakültelerinin, kuruluş amaçlarından bazılarını ihmal ettikleri bazılarını da ön plana çıkardıkları gözlenmektedir. Bu bağlamda, özellikle büyük ve köklü geçmişe sahip fakültelerin, ülkenin öğretmen gereksinimini ön plana alan bir örgütlenme ve büyümeye yönelmek yerine, "bilim ve temel araştırma yapma" gerekçeleri altında ihtiyaç fazlası olan veya hiç talep olmayan fakat prestijli gibi görülen (lise alan öğretmenlikleri ve eğitim bilimleri bölümleri gibi) alanlarda büyümeyi tercih etmiş, bunun sonucu olarak ortaokul, sınıf ve okul öncesi öğretmenliği gibi bazı kritik alanlarda kısa sürede kapanması imkansız öğretmen açıkları ortaya çıkmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı bu açığı telafi etmek amacıyla öğretmenlik sertifikası bile olmayan binlerce kişiyi sınıf öğretmeni olarak atayarak eğitim sistemine dahil etmek zorunda kalmıştır.

2. Eğitim Fakülteleri ve Fen-Edebiyat Fakülteleri arasında etkili bir işbirliği gerçekleştirilememiş, pek çok durumda Eğitim Fakülteleri ile Fen-Edebiyat Fakülteleri arasında yapılan iş açısından tekrarlar ortaya çıkmıştır. Bugün bünyesinde Eğitim Fakültesi ve Fen-Edebiyat Fakültesi bulunduran pek çok kampüs üniversitemizde, Fen-Edebiyat Fakülteleri ve Eğitim Fakülteleri arasında etkili ve verimli bir işbirliği yoktur. Aynı kampüs içinde her iki kurumu da barındıran bazı üniversitelerimizde Eğitim Fakülteleri, Fen-Edebiyat Fakültelerinin yaptıkları işi yapar hale gelmişlerdir. Dahası, bazı üniversitelerimizde Fen-Edebiyat Fakültesi neredeyse Fğitim Fakültesi içinde

örgütlenmiştir. Bu ve benzeri eğilimler, kurumlar arasında amaç ve hedef karmaşası yaratmakta, yükseköğretime ayrılan sınırlı kaynaklar israf edilmekte, bu ortam içinde yetişen akademisyen adayları yanlış akademik normlar edinmektedir.

3. Yukarıdaki sorunla ilişkili olarak, son yıllarda Eğitim Fakültelerinin belli alanlarındaki araştırma görevlileri alan öğretiminden çok, fen-edebiyat fakültelerinde olduğu gibi "temel araştırmalar" yapmanın doğal bir etkinlik olduğunu kanıksamaya, alanın öğretimi ile uğraşmayı, bu konuda araştırma yapmayı ve hizmet üretmeyi ikinci sınıf bir iş olarak görmeye başlamışlardır. Oysa, Eğitim Fakültelerinde kritik ihtiyaç, alan öğretimine yönelik uzmanlaşmanın geliştirilmesidir. Geride bıraktığımız onbeş yıl içinde öğretmen yetiştirme işlevi sadece Eğitim Fakülteleri tarafından yerine getirildiği halde, alan öğretimine ilişkin uzmanlaşma yeteri kadar gelişmemiş, bu konudaki araştırma ve hizmet geliştirme etkinlikleri oldukça zayıf kalmıştır.

4. Yükseköğretim Kurulu (dolayısıyla öğretmen yetiştiren Eğitim Fakülteleri) ile öğretmeni istihdam eden Millî Eğitim Bakanlığı arasında sağlıklı ve verimli bir iletişim ve işbirliği kurulamamış, aynı sorunlar Eğitim Fakülteleri ile okullar arasında da ortaya çıkmıştır.

5. Bu nedenlerle, öğretmen yetiştirme işinde teori-pratik dengesi teori lehine aşırı derecede bozulmuştur. Oysa pek çok gelişmiş ülkenin öğretmen yetiştirme sistemlerinde yapılan değişiklikler dikkatle incelendiğinde, en önemli boyutun öğretmen yetiştirme etkinliklerinde sınıf içi kuramsal boyutun azaltılarak okullarda geçen uygulama boyutunun önemli ölçüde artırılması olduğu dikkati çekmektedir.

6. Özellikle sınıf öğretmenliği alanında Eğitim Fakültelerinin artan ihtiyacı karşılayacak düzeyde öğretmen yetiştirememeleri Millî Eğitim Bakanlığı'nı gerekli formasyondan geçmemiş binlerce üniversite mezununu sınıf öğretmeni olarak atamak zorunda bırakmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı ve Eğitim Fakülteleri arasındaki iletişim ve işbirliği eksikliğinin bu durumdaki payını inkar etmemekle birlikte, Eğitim Fakültelerinde ortaya çıkan ve yukarıda değinilen misyon karmaşasının da bunda önemli bir payı vardır.

7. Herhangi bir alan fakültesinden mezun olan adaylara yönelik olarak düzenlenen öğretmenlik sertifika programları içerik ve süreç açılarından yetersiz kalmış, son yıllarda bu programlar Eğitim Fakülteleri için sadece bir para kazanma yolu olarak görülmeye başlanmıştır. Ayrıca, bu sertifika programlarının kalitesi konusunda ciddi eleştiriler ve kaygılar vardır. Zaman zaman bu programlar oldukça sınırlı bir zaman dilimine sıkıştırılarak verilmekte, programdaki derslerin içeriği değiştirilmekte ve uygulamaya yeterli özen gösterilmemektedir.

8. 1982 yılındaki yeniden yapılanma ile Eğitim Fakülteleri daha çok ortaöğretim öğretmeni yetiştirmeye yönelmişler ve ilköğretim II. kademe öğretmeni yetiştirmeyi ihmal etmişlerdir. Bunun sonucu MEB, lise öğretmenliği programlarından mezun olan öğretmenleri bu düzeyde de işe almak zorunda kalmış ancak bu durum uygulamada çeşitli sorunları beraberinde getirmiştir. Sadece bir branşta (fizik, tarih gibi) yetişen öğretmenler ilköğretim II. kademede yer alan fen bilgisi, sosyal bilgiler gibi dersleri öğretmekte zorlanmışlar ve çoğu durumda bu düzeyde öğretmenlik yapmak istememişlerdir. Ayrıca tek alanda yetişen branş öğretmenleri yan alanları olmadığı için kendi alanları dışında başka bir derse girememişler ve özellikle küçük ilköğretim okullarında her branş için bir öğretmen bulundurma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu da özellikle köy ve kasaba ilköğretim okullarında çoğu zaman mümkün olmadığı için öğretmensiz geçen ders problemi ortaya çıkmıştır.

9. Eğitim Fakültelerinde son yıllarda çok sayıda açılan program geliştirme, eğitim yönetimi, halk eğitimi, ölçme ve değerlendirme gibi eğitim bilimleri lisans programlarının belirli istihdam alanları yoktur. Bu alanlar öğretmenlik becerisi üzerine inşa edilmesi ve lisansüstü düzeylerde açılması gereken programlardır. Bu alanlarda lisans eğitiminden geçen öğrenciler mezun olduklarında çoğunlukla ya işsiz kalmakta ya da kendi alanları dışındaki işlerde çalışmak zorunda kalmaktadırlar.

10. Daha önce "alan öğretimi" konusundaki, yetişmiş eleman sıkıntısı vurgulanmıştı. Bunun hem sonucu hem de nedeni olan gerçek, Eğitim Fakültelerindeki ilgili kadroların alan uzmanları ile doldurulmuş olmasıdır. Uzunca bir süredir bu sorunu giderme konusunda ciddi bir girişim olmamıştır. Daha da önemlisi, Millî Eğitim Bakanlığı elindeki yurt dışı burs olanaklarını öğretmenlik alanları dışında çoğunlukla temel fen bilimleri ve mühendislik alanlarında kullanmıştır. Bu kaynağın yanlış kullanımı Eğitim Fakültelerinin şu anda çok ihtiyaç duyduğu alan öğretim uzmanlarının yurt dışı kaynaklardan yetiştirilmesini engellemiştir.

Sonuç olarak,

1. Yukarıdaki nedenlerle, Eğitim Fakültelerinde var olan kaynaklar yanlış alanlara yönlendirildiği için, eğitime ayrılan çok sınırlı ulusal kaynaklar israf edilmektedir. Bu eğilimlerin bir sonucu olarak, Eğitim Fakültelerimizin bazılarında temel araştırmalara yönelik ve yüksek maliyetli laboratuarlar kurulmuş veya en azından üniversite yönetimlerine bu tür istekler gelmektedir.

2. Öğretmen yetiştiren lisans ve lisansüstü programlarda yıllardan beri süregelen önemli sorunlar ve öğretmen yetiştirme konusundaki çağdaş gelişmeler ve yönelimlerin ortaya çıkardığı temel gereksinimler, programların yeniden geliştirilmesinin gerekli olduğunu göstermektedir. Eğitim Fakültelerinde geçmişte uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının incelenmesi ve bu konuda yapılan çeşitli araştırma sonuçlarının analizi sonucunda;

    - *içerik, ders sayıları ve kredileri, okullarda uygulamalar gibi çeşitli yönlerden belirli bir standardın olmadığı,*
    - *programlarda yer alan derslerin içeriği ve ilgili okul düzeyindeki öğretim alanının içeriği arasında tutarsızlıkların olduğu,*
    - *dersler arasında aşamalı ve birbirini tamamlayıcı mantıksal bir ilişkisinin kurulamadığı,*
    - *teorik derslere daha fazla ağırlık verildiği ve uygulamanın geniş ölçüde ihmal edildiği,*
    - *alan derslerinin öğretmen adaylarını ilgili konu alanının bir dalında uzmanlığa yönelttiği (bir örnek vermek gerekirse, bazı Eğitim Fakültelerinin Kimya Öğretmenliği Programında çok sayıda organik kimya dalına yönelik derslerin yer alması gibi) ve alanın öğretim yöntemlerine ilişkin derslerin yetersiz olduğu,*
    - *programlarda açılan derslerin öğretmen adaylarının ve ilgili okul düzeyinin ihtiyaçlarından çok öğretim elemanlarının yönelimleri ve tercihleri doğrultusunda şekillendiği ve bu nedenle ders sayıları ve zorunlu kredi yükünün çok arttığı,*
    - *öğretmenlik formasyonuna ilişkin derslerin eğitim bilimleri alanındaki bazı teorik derslerden oluşup öğrencileri öğretmenliğin gerektirdiği uygulamaya dönük bilgi, beceri ve bakış açılarını kazandırmaktan uzak olduğu,*
    - *programlardaki zorunlu ders yükünün gereğinden fazla olması nedeniyle öğrencilerin bireysel ilgilerini geliştirmelerine yönelik seçmeli derslere zaman ayrılamadığı,*

- *programın bütünü ile okullarda yapılan uygulama arasında tutarsızlıklar olduğu görülmüştür. Tüm bu ve benzeri sorunlar nedeniyle geçmişte uygulanan programlardan mezun olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yeterli bir biçimde hazırlanamadıkları saptanmıştır.*

"Eğitim Fakültelerindeki program değişikliği" çalışmaları, 20 Mart 1997 tarihinde Eğitim Fakültesi Dekanları Toplantısında değerlendirilmiş ve aşağıdaki kararlar alınmıştır (YÖK, 1998a:61-62):

- Öğretmenlik kendine özgü ilke ve uygulama yöntemleriyle profesyonel bir meslektir. Öğretmenlik mesleğinin temel kaynağı Eğitim Fakülteleridir. Eğitim Fakültelerinin temel işlevi ise öğretmen yetiştirmedir. Öğretmen yetiştirme programlarının ülkenin ihtiyacına ve alandaki çağdaş gelişmelere uygun olarak düzenlenmesi esastır. Bu kapsamda, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmiş olan program değişikliği, Eğitim Fakültelerinin öğretmen yetiştirme işlevini yeniden düzenleyen önemli ve gerekli bir çalışma olarak değerlendirilmiştir.

- Yeni düzenlemede, ülkemizin geleceği için hayati önem taşıyan kesintisiz sekiz yıllık temel eğitime öğretmen yetiştirmek üzere fakültelerimizde ilk defa bir ilköğretim bölümü kurulmaktadır.

- Ortaöğretime yüksek nitelikli öğretmenler yetiştirmek üzere, yeni bir uygulama başlatılması planlanmıştır. Buna göre, öğretmen adayları alan bilgilerini ağırlıklı olarak ilgili alan fakültelerinden aldıktan sonra öğretmenlik formasyonlarını Eğitim Fakültelerinde açılacak tezsiz yüksek lisans programlarında tamamlayacaklardır. Bu programlar ağırlık olarak öğretim yöntemleri üzerinde yoğunlaştırılacaktır.

- Eğitim Fakültelerinin varolan kaynaklarını bundan böyle İlköğretim Bölümünde değerlendirmeleri önem arz etmektedir. Bu kapsamda her fakültede özellikle sınıf öğretmenliği programlarının bir an önce başlatılması, varolanların ise kapasitelerini artırmaları gerekli görülmektedir.

- Eğitim Fakültelerinin Eğitim Bilimleri Bölümleri'nde yürütülen lisans programlarından Psikolojik Danışma ve Rehberlik dışındaki programların, lisansüstü programlar olarak uygulanması uygun görülmüştür.

- Yeni düzenlemelere uygun olarak program geliştirme çalışmaları 1997 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır. Bazı dekanlar tarafından dile getirilen hususlar ile uygulamada ortaya çıkabilecek aksaklıkları gidermek üzere program ve müfredat geliştirme çalışmaları sırasında gerekli tedbirler alınacaktır. Her düzeydeki öğretmen yetiştiren programlarda uygulama okullarına ağırlık verilecektir.

- Yeni düzenlemeler 1998-99 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya konacak ve buna göre öğrenci alımına geçilecektir. Ancak mevcut yapı çerçevesinde öğrenimlerine başlayan ve devam eden öğrenciler halen devam ettikleri programları tamamlayacaklardır. Bu öğrencilerin halen sahip oldukları hakların herhangi bir şekilde ellerinden alınması söz konusu değildir.

- Yeni düzenleme sonucunda Eğitim Fakültelerinde görevli hiçbir öğretim elemanının mağduriyeti söz konusu değildir. Ancak bu fakültelerimizdeki öğretim elemanlarının akademik çalışmalarını bundan böyle öğretmen yetiştirme işlevi çerçevesinde yürütmeleri beklenmektedir. Bir başka deyişle öğretmen yetiştirme programlarını yürütmekle görevli öğretim elemanları uğraşlarını öğretim yöntemleri üzerinde yoğunlaştıracaklardır.

- Eğitim Fakültelerimize en hızlı bir şekilde öğretim yöntemleri uzmanları kazandırmak üzere, Millî Eğitim Bakanlığı yurtdışı doktora burslarının önemli bir kısmının bu alana tahsis edilmesi yönündeki Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın girişiminin çok önemli ve öncelikli bir konu olarak desteklenmesi uygun bulunmuştur.

- Öğretmen yetiştirme alanındaki son 15 yıllık deneyimin ışığında yukarıda ve çoğunluğu birinci bölümde yer alan millî eğitim şûraları ve kalkınma planlarında vurgulanan tüm bu sorunlar ve yetersizlikler ile ulusal ve uluslararası alandaki gelişme ve eğilimler, Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sisteminin kapsamlı bir biçimde gözden geçirilmesi gereğini ortaya çıkarmıştır.

3.2.3. 1997 Yılında Öngörülen Yeni Yapı ve Program

Yükseköğretim Kurulu, üniversitelere göndermiş olduğu 6 Kasım 1997 tarih ve B.30.0.000.0.01/534-22449 sayılı yazısıyla, Eğitim Fakülteleriyle ilgili yeni düzenleme çalışmalarının sonuçlandırıldığını ve Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulunun 04 Kasım 1997 tarih ve 97.39.2761 sayılı kararıyla kabul edildiğini bildirmiş ve uygulamaların bu doğrultuda yürütülmesini talep etmiştir. Yazı ekinde; uygulama ilkeleri, bölüm, anabilim dalı ve program adları, şema ve tezsiz yüksek lisans programına ilişkin yazılar gönderilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu yeni düzenlemede, her şeyden önce Eğitim Fakültelerinin "öğretmen yetiştirme" misyonlarına dikkat çekmekte, öğretmenlik mesleğini, kendine özgü ilke, yöntem ve uygulamaları olan bir meslek alanı olarak tanımlamakta ve yeni düzenlemeyi bu temel değerler üzerine inşa etmeyi öngörmektedir.

1997 düzenlemesini iki boyutta ele almak gerekmektedir. Bunlar, akademik yapı boyutu ve öğretim programları boyutudur.

3.2.3.1. Akademik Yapıya İlişkin Düzenlemeler

Sekiz yıllık eğitime geçiş ve çeşitli düzey ve alanlardaki gereksinimler dikkate alınarak Eğitim Fakülteleri için öngörülen ve Şekil 2'de sunulan yeni yapının ana hatları şöyledir (YÖK, 1998a : 37-42):

- Bölümler ve programlar yeniden düzenlenmiştir. Bu bağlamda, Eğitim Fakülteleri bünyesinde 10 bölüm ve 32 anabilim dalı ve 29 program öngörülmüştür. Yeni yapılanmada, ilköğretimle ilgili programlar İlköğretim Bölümü, yabancı dil öğretmenlikleri Yabancı Diller Eğitimi Bölümü çatısı alında toplanmıştır. Ortaöğretime yönelik öğretmenlik alanları ise Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanlar Eğitimi ve Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümleri olmak üzere iki bölümde toplanmıştır. Öte yandan, Eğitim Bilimleri alanında yer alan programlardan Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programının dışındaki (Program Geliştirme, Ölçme ve Değerlendirme, Eğitim Yönetimi, Halk Eğitimi vb.) Programlarının lisans programları kaldırılmıştır. EK-6'da 1997-98 öğretim yılı, bölüm, anabilim dalı ve program tablosu yer almaktadır.

- Yeni yapılanmanın getirdiği önemli bir düzenleme de öğretim süreleri ve derecelerle ilgilidir. Buna göre, ilköğretime (okul öncesi dahil) ve hem ilköğretim hem de ortaöğretime öğretmen yetiştirmeye yönelik programların (örneğin; yabancı diller, bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği, beden eğitimi öğretmenliği vb.) lisans düzeyinde (dört yıl), ortaöğretime öğretmen yetiştirmeye yönelik programların (örneğin; matematik öğretmenliği, tarih öğretmenliği vb.) yüksek lisans düzeyinde (beş yıl veya beş buçuk yıl) yürütülmesi öngörülmüştür.

- Yüksek lisans düzeyinde yürütülmesi öngörülen ortaöğretim alan öğretmenlikleri için

iki seçenek öngörülmüştür: Birinci seçenek (3.5 yıl + 1.5 yıl = 5 yıl): Bu seçenek, Eğitim Fakülteleri ile alan fakültelerinin (Fen ve/veya edebiyat fakülteleri) ortaklaşa yürüttüğü tezsiz yüksek lisans programını ifade etmektedir. Buna göre, öğrenciler, eğitim fakültesinin öğrencisi olarak kayıt hakkı elde ederler, ancak öğrenimlerinin ilk yedi yarıyılını ilgili alan fakültesinde, son üç yarıyılını da kendi fakültelerinde (ve ilgili Enstitüde) yürütürler. Mezun olanlar yüksek lisans derecesi almaya hak kazanırlar. İkinci Seçenek (4 yıl + 1.5 yıl): Bu seçeneğe göre, Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilen, eğitim fakültesi dışındaki fakültelerin lisans programlarından mezun olan öğrencilerin ortaöğretim alanında öğretmen olarak yetiştirilmeleri amacıyla üç yarıyıllık programlar düzenlenebilir. Bu programları tamamlayan öğrenciler (tezsiz) yüksek lisans derecesi almaya hak kazanırlar.

- Eğitim Fakültelerindeki yeni bölüm ve anabilim dalı (program) yapılanması, ilköğretim ve ortaöğretimdeki yapılanmaya paralel hale getirilmiştir. Özellikle, geçmişte ihmal edilmiş olan ilköğretim altıncı-sekizinci sınıf alan öğretmenlikleriyle ilgili programlar oluşturulmuştur (fen bilgisi öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği vb.)

- Yeni düzenleme, hem Eğitim Fakültesindeki bölümler / programlar hem de Eğitim Fakülteleri ile alan fakülteleri arasındaki işbirliği ve eşgüdümü zorunlu kılmaktadır. Örneğin; tüm programların öğretmenlik meslek derslerinin eğitim bilimleri bölümü tarafından yürütülmesi, yan dal uygulamaları, alan derslerinin alan fakültelerinden alınması, ortaöğretime öğretmen yetiştiren programların son iki veya üç yarıyılının enstitüler bünyesinde yürütülmesi vb. uygulamalar bu ortaklıkları zorunlu kılmaktadır.

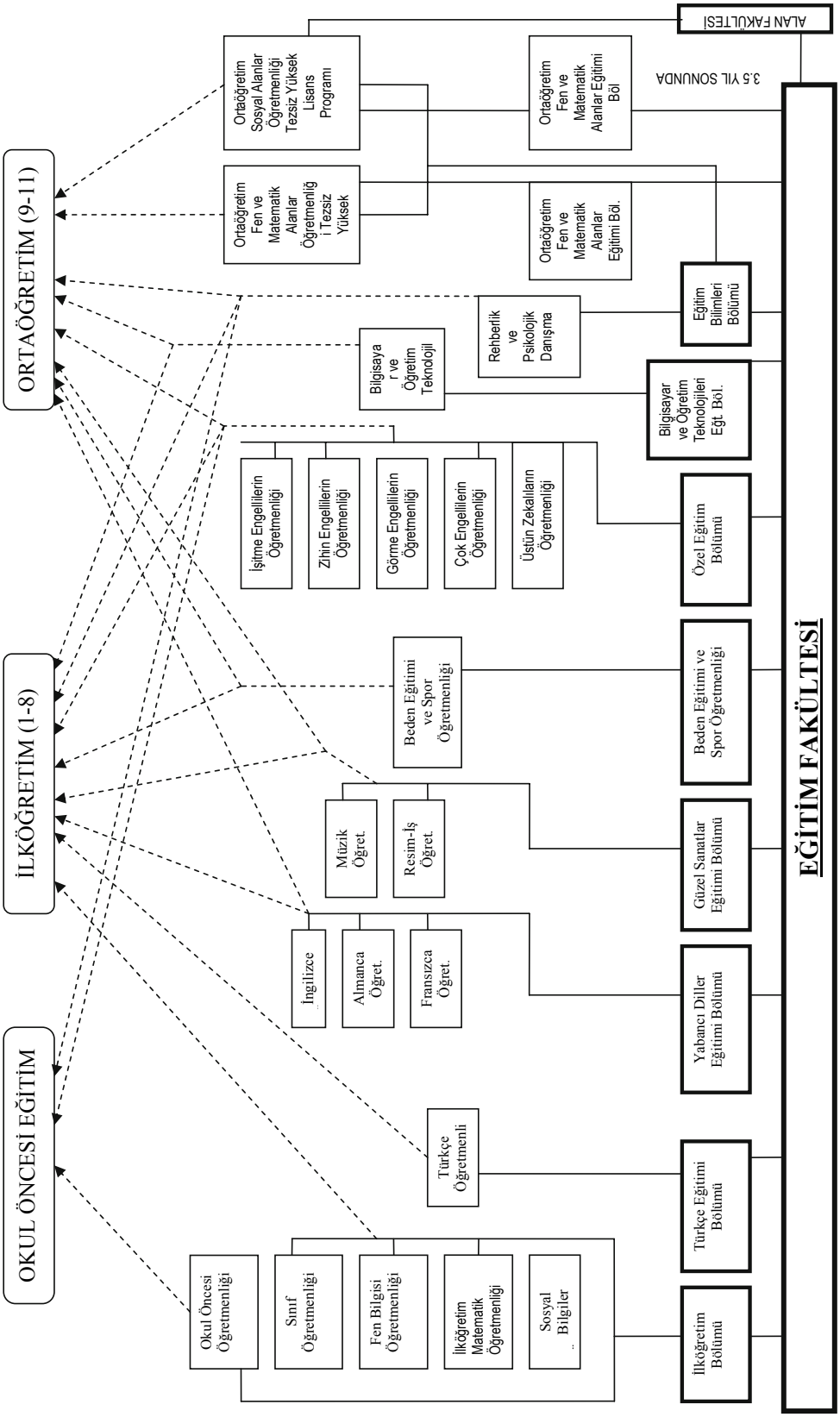
3.2.3.2. Öğretim Programlarına İlişkin Düzenlemeler

Eğitim Fakültelerindeki yeniden yapılanmanın önemli bir boyutu da "program geliştirme" çalışmalarıdır. Program boyutunda; tüm lisans programları yeniden düzenlenmiş, bazı dallarda yeni programlar geliştirilmiş, diğer fakültelerde alan eğitimini tamamlayan mezunlardan öğretmen olmak isteyenler için Eğitim Fakültesi (ve enstitü) bünyesinde açılacak tezsiz yüksek lisans programları geliştirilmiş ve öğretmenlik formasyonu programı yeniden düzenlenmiştir. Önceki programlara göre önemli değişiklikler içeren yeni programların (EK-7'de, 1998-99 öğretim yılı programları verilmektedir) başlıca özellikleri şöyle özetlenebilir (YÖK, 1998b:5-9):

1. Program geliştirme çalışmalarında, ilgili okul düzeyindeki ders programları ve eğitim öğretim süreci arasında paralellik kurulmaya çalışılmıştır.

2. Tablo 7 ve 8'de verilen öğretmenlik formasyonu dersleri, teorik bilgiler yanında gerçek okul ortamına ve öğretmenlik mesleğine ilişkin bilgi ve becerileri ön plana alarak yeniden hazırlanmış, lisans programlarına dengeli bir biçimde, aşamalılık ve bütünlük ilkeleri doğrultusunda dağıtılmıştır. Bu kapsamda;
   - *Bu derslerin sayısı ve kredi miktarı, geçmişteki "öğretmenlik formasyonu" derslerine göre önemli ölçüde arttırılmıştır.*
   - *Bu derslerin, alan dersleri ile paralellik göstermesine ve özellikle alan derslerinde öğrenilen bilgi ve becerilerin öğrenme-öğretme sürecinde uygulanmasına yönelik olarak düzenlenmesine özen gösterilmiştir.*
   - *Gerek mesleğe giriş niteliğindeki dersler gerekse uygulama dersleri yoluyla öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğinin temel özelliklerini, gerçeklerini, güçlüklerini, zevkli yanlarını çeşitli boyutlarıyla anlamaları ve tartışmaları öngörülmüştür.*
   - *Öğretimin planlı yürütülmesi, çeşitli düzeylerde yapılan program geliştirme etkinliklerinin sınıf içi öğretim ve değerlendirme ile ilişkilendirilmesi ilkelerinden yola çıkarak, programa "öğretimde planlama ve değerlendirme" adlı yeni bir ders konulmuştur.*

Şekil 2: Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Programları Yeni Düzenleme Şeması

Kaynak: YÖK (1998a). Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi. Ankara: Mart

- *Formasyon derslerinin çoğuna uygulama saatleri konulmuş ve programın uygulama boyutu arttırılmıştır. Bu bağlamda, okul ortamında öğrenmeye yönelik, okul deneyimi-I ve okul deneyimi-II adlarında iki yeni ders açılmıştır. Fakülte-okul işbirliği konusunda kapsamlı bir düzenlemeye gidilmiş ve MEB-Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile "Fakülte-Okul İşbirliği Yönergesi" hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur (Ayrıntılı açıklama için 3.2.1.4'e bakınız).*
- *Tüm öğretmen yetiştirme programlarına; öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme, sınıf yönetimi, rehberlik ve bilgisayar dersleri konulmuş, "konu alanı öğretimi"ne yönelik dersin kredisi yükseltilmiştir.*

Tablo 7: Lisans Programı İçinde Yer Alan Öğretmenlik Formasyonu Dersleri (1997)

DERSLER	**T-U-K**	**YIL/DÖNEM**
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3-0-3	1/1
Okul Deneyimi I	1-4-3	1/2
Gelişim ve Öğrenme	3-0-3	2/1
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	3-2-4	2/2
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	2-2-3	3/1
Sınıf Yönetimi	2-2-3	3/2
Özel Öğretim Yöntemleri	2-2-3	3/2
Okul Deneyimi II	1-4-3	4/1
Özel Öğretim Yöntemleri II	2-2-3	4/1
Rehberlik	3-0-3	4/2
Öğretmenlik Uygulaması	2-6-5	4/2
TOPLAM	**24-24-36**	

Kaynak: YÖK, 1998b.

Tablo 8: Ortaöğretim Alan Öğretmenliği
Tezsiz Yüksek Lisans Programı Dersleri (1997)

DERSLER	**T-U-K**
I. Dönem	
1. Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3-0-3
2. Gelişim ve Öğrenme	3-0-3
3.Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	3-2-4
4. Özel Öğretim Yöntemleri I	2-2-3
5. Okul Deneyimi I	1-4-3
Dönem Toplamı	**12-8-16**
II. Dönem	
1.Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	2-2-3
2. Sınıf Yönetimi	2-2-3
3. Özel Öğretim Yöntemleri II	2-2-3
4. Okul Deneyimi II	1-4-3
5. Seçmeli I	3-0-3
Dönem Toplamı	**12-8-16**
III. Dönem	
1. Konu Alanı Ders Kitabı	2-2-3
2. Rehberlik	3-0-3
3. Öğretmenlik Uygulaması	2-6-5
4. Seçmeli II	3-0-3
Dönem Toplamı	**10-8-14**
Genel Toplam	**32-26-45**

Kaynak: www.yok.gov.tr/egitim/tezsizyl/tezsizyl.htm

1. Yeni programlarda zorunlu Türkçe dersleri (Türkçe I: Yazılı Anlatım ve Türkçe II: sözlü anlatım) kredili olarak yer almıştır.

2. Yeni programların bir kısmında "yan alan" uygulamasına yer verilmiştir. Örneğin İlköğretim II. kademeye öğretmen yetiştirecek olan Türkçe öğretmenliği için sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretmenliği için Türkçe, fen bilgisi öğretmenliği için matematik ve matematik öğretmenliği için fen bilgisi yan alan olarak belirlenmiştir.

3. Yeni programlarda "seçmeli derslere" daha geniş yer verilmiş ve öğretmen adaylarının kendi ilgi, ihtiyaç ve becerileri doğrultusunda asıl alanları dışındaki dersleri almaları öngörülmüştür.

4. Yeni programlarda ders yüklerinin dönemlere göre dağılımlarında belirli bir denge gözetilmiştir. Son dönemde öğrencilerin ders yükü bir derece hafifletilmeye çalışılmıştır.

5. Yeni açılan ilköğretim matematik öğretmenliği ve tezsiz yüksek lisans programları için yeni programlar geliştirilmiştir.

6. Yoğun öğretmen gereksinimi nedeniyle, okul öncesi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve İngilizce öğretmenliği alanları için ayrı öğretmenlik formasyon programları tasarlanmıştır.

3.2.3.3. 1997 Düzenlemesi Uygulama İlkeleri

Söz konusu düzenlemeyle birlikte, Eğitim Fakültelerine ayrıntılı bir uygulama ilkeleri listesi de gönderilmiştir. Söz konusu uygulama ilkelerinin tam listesi EK-8'de yer almaktadır. (YÖK, 6 Kasım 1997 tarih ve B.30.0.000.0.01/534-22449 sayılı yazı eki). Bu ilkelerden bazıları şunlardır:

1. Eğitim Fakültesi öğretim elemanları tarafından yürütülecek olan öğretmen yetiştirme tezsiz yüksek lisans programları ile eğitimin çeşitli alanlarındaki lisansüstü programlar, bünyesinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü bulunan üniversitelerimizde bu enstitüde yürütülecektir. Eğitim Bilimleri Enstitüsü bulunmayan üniversitelerde ise şimdilik Sosyal Bilimler ve Fen Bilimleri Enstitüleri altında sürdürülecektir. Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan hazırlıkların tamamlanması ve yeni yasanın yürürlüğe girmesinden sonra söz konusu lisansüstü programlar, Eğitim Fakültesi bulunan her üniversitede kurulacak olan Eğitim Bilimleri Enstitüsü çatısında yürütülecektir.

2. Yeni düzenleme yürürlüğe girdiğinde öğrenimlerine devam eden öğrenciler izledikleri programı tamamlayacaklar ve bu programların öngördüğü unvanları alarak mezun olacaklardır.

3. Eğitim Fakültesi bünyesinde yürütülecek olan programlara (lisans ve tezsiz yüksek lisans) öğrenci kabulü ÖYS ile yapılacaktır. Ancak alan fakülteleri mezunları için düzenlenecek tezsiz yüksek lisans programlarına (4 yıl + 1.5 yıl) öğrenci kabulü LES sınavı sonucu ve mezuniyet not ortalamaları göz önüne alınarak yapılacaktır.

4. Öğretmenlik formasyonu dersleri arasında yer alan okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri için, fakültelerin önerisi üzerine Millî Eğitim Bakanlığı tarafından uygulama okulu belirlenecektir. Bu okullarla fakülteler arasında güçlü bir işbirliği kurulması temel ilkedir.

5. Yeni düzenleme 1998-1999 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlandıktan sonra mevcut öğretmenlik sertifikası programlarına kademeli olarak son verilecektir. Ancak ihtiyaç duyulması halinde Yükseköğretim Kurulu belirleyici olacaktır.

6. Eğitim Fakültesi öğretmen yetiştirme programlarında yer alan "alan" derslerinin Fen-Edebiyat Fakültesi kodu ile verilmesi esastır. Ancak Fen-Edebiyat Fakültelerinin bulunmadığı veya yeterli olmadığı durumlarda alan dersleri Eğitim Fakülteleri öğretim elemanları tarafından da verilebilecektir.

7. Tezsiz yüksek lisans programı diplomasına sahip olanlar ilgili alandaki doktora programına başvurabilirler.

3.2.3.4. 1997 Yapılanmasına İlişkin Eleştiriler

Yükseköğretim Kurulu'nun 4 Kasım 1997 tarihli kararıyla 1998-1999 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulması planlanan yeniden yapılanma çalışması; olumlu ve olumsuz yanlarıyla farklı eleştiriler almıştır. Bunlardan bazıları aşağıda yer almaktadır.

Öğretmen yetiştirme konusundaki yeni yapılanmayı çeşitli yönleriyle değerlendiren Kavcar (1993), yeni düzenlemenin olumlu ve olumsuz yanlarını makalesinde ayrı ayrı ortaya koymaktadır. Kavcar'ın değerlendirmeleri şöyle özetlenebilir:

Olumlu yanları:

1. Özel öğretim yöntemleri konusuna el atılması ve bu alanda öğretim elemanı yetiştirmek üzere yurtdışına öğretim elemanı gönderilmesi,
2. Öğretmenlik uygulamasına ağırlık verilmesi ve uygulama alanıyla işbirliği konusunda ayrı bir yönergenin çıkarılması,
3. Tüm Eğitim Fakülteleri için "standart program"ın öngörülmesi,
4. Uzun süredir ihmal edilmiş olan "sınıf öğretmenliği"nin ciddi olarak ele alınması,
5. Yeni modelin sekiz yıllık kesintisiz temel eğitime öğretmen yetiştirme hazırlığı bakımından, ilköğretim altıncı-sekizinci yıllarına öğretmen yetiştiren bölümlerin devreye sokulması,
6. Modelde, öğrencilerin lisans eğitiminde asıl dallarının yanında alınması istenen yan alanların olması.

Olumsuz yanları:

1. Çalışma gruplarının hangi kriterlere göre oluşturulduğunun belli olmaması ve Türkiye'de bu konuda deneyimli olan akademisyenlerin bu çalışmaya dahil edilmemiş olmaları,
2. Türkiye'nin, öğretmen yetiştirme konusundaki 150 yıllık bilgi ve deneyim birikimin ihmal edilmesi ve modelin "dışarıdan alınan bir model" görüntüsü vermesi,
3. "Standart program"larda fakültelere hiç esneklik tanınmaması,
4. Programlarda, öğretmenlik için çok gerekli olan "genel kültür" boyutunun göz ardı edilmiş olması ve psikoloji, sosyoloji, felsefe, eğitim tarihi ve eğitim psikolojisi gibi derslerin yer almaması,
5. Tezsiz yüksek lisans programının Türkiye koşullarına ve gerçeklerine uygun olmaması, öğretim süresini beş ve beş buçuk yıla uzatan bu uygulamanın öğretmen yetiştirme programlarını tercih edecek adayların kalitesinde bir düşüşe yol açma olasılığının bulunması,
6. Çok fazla öğretmen adayı olan Eğitim Fakültelerinde "öğretmenlik uygulamalarının" sorun olması,
7. Tezsiz yüksek lisans için öngörülen derslerin lisans dersleri olması ve verilecek diplomanın yüksek lisans diploması olmasının, zaman içinde akademik kavramlarda ve değerlerde yozlaşmaya sebep olabileceği,
8. Ortaöğretim dal öğretmenlikleri için öngörülen beş yıllık süredeki, alan dersleri ve öğretmenlik meslek derslerinin nasıl uygulanacağı ve bu konuda bazı belirsizliklerin olması,
9. Dal öğretmenlerinin bir kısmında altıncı-sekizinci ve dokuzuncu-on birinci sınıf ayrımı yapılırken bazı dallarda ilköğretim birinci sınıftan lise sona kadar ayrım yapılmaması,
10. Öğretmenler arasında, tezsiz yüksek lisans yapan – yapmayan ikiliğinin ve çekişmelerin ortaya çıkabileceği,
11. Öğretmenlik sertifikası derslerini programa dağılmış, yıllara yayılmış olarak aldığı

halde sekizinci sınıf dal öğretmeni (örneğin ilköğretim matematik öğretmeni) yüksek lisans mezunu sayılmamakta ve dokuzuncu sınıf dal öğretmeni (örneğin matematik öğretmeni) sonradan ve kısa zamanda aldığı aynı derslerle yüksek lisans yapmış olmaktadır. Bu durumun eşitlik ve adalet duygusunu zedeleyebilecek nitelikte olması,

12. Öğrenci kaynağına değinilmemiş olması, adayların niteliğinin ne olması konusunda önemli bir boşluk oluşturmaktadır,

13. Öğretmenlikte çok önemli yeri olan meslek sevgisi, hizmet duygusu, meslek ruhu ve güdülemenin tezsiz yüksek lisans programlarıyla sağlanamayacağıdır.

Sonuç olarak Kavcar (2003), yeni düzenlemenin özellikle dal öğretmeni yetiştirmede bir çok sıkıntı ortaya çıkaracağını, bu konularda ivedilikle önlem alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Yeni yapılanmayı değerlendiren Eşme de (1998), yeni modeli olumlu ve olumsuz yanlarıyla tartıştığı yazısında, özetle aşağıdaki noktaları vurgulamaktadır.

Olumlu yanları:

1. Yeni model, sekiz yıllık kesintisiz ilköğretime öğretmen yetiştirme hazırlığı açısından olumlu yenilikler getirmektedir.

2. Yeni düzenleme, geçmişte büyük ölçüde ihmal edilmiş olan, ilköğretimin altıncı-sekizinci yıllarına öğretmen yetiştirme konusundaki boşluğu dolduracak önlemler getirmektedir.

Olumsuz yanları:

Eşme (1998), yeni düzenlemenin aksaklıklarını ve ileride doğurabileceği sıkıntıları ise özetle şöyle sıralamaktadır:

1. Modelin öngördüğü bölüm yapılanması gerçekçi değildir. Okul öncesine öğretmen yetiştiren öğretmenlik programları, ilköğretim bölümüne alınırken, Türkçe öğretmenliği programının tek başına bir bölüm olarak yapılanması, resim ve müzik öğretmenliği dallarının bir bölümde toplanması yönetimde sıkıntılara yol açacaktır.

2. Modelde, alan derslerinin fen- edebiyat fakültelerinden alınacağı esas alınmaktadır. Fen-Edebiyat Fakültelerinin, kendi öğrenci kontenjanlarına ek olarak Eğitim Fakültesi öğrencilerinin eğitimlerini de yapmakla yükümlü tutulması, aşırı yığılmaya yol açacak ve eğitimi olumsuz yönde etkileyecektir. Öte yandan, Fen-Edebiyat Fakültesi eğitimde önceliği kendi öğrencilerine vereceğinden, Eğitim Fakültesi öğrencileri ikinci plana itilecek ve bu durum Eğitim Fakültelerindeki kaliteyi bugünkünün altına düşürecektir,

3. Branş öğretmenliği dallarında üç buçuk yıllık alan eğitiminin Fen-Edebiyat Fakültelerine bırakılması ile Eğitim Fakülteleri alan dersleri eğitiminde devre dışı bırakılmaktadır. Böyle bir uygulama, öğretmen yetiştirmede tarihsel geçmişi, bilgi birikimi ve deneyimi olan fakültelerin omurgasını oluşturan branş öğretmenliği dallarını yok etme riski taşımaktadır.

4. Modelde öğrencilerin lisans eğitiminde asıl dallarının yanında alması önerilen yan alanlar, gerek öğretmen istihdamı gerekse dalların özelliği açısından çelişkiler içermektedir.

5. Modelin getirdiği tezsiz yüksek lisans uygulaması, belki ilginç ve yararlı bir yenilik

gibi görülebilir. Ancak, uygulama öğretmenler arasında yüksek lisansı olan ve olmayan şeklinde yeni bir statü farklılığına yol açacak, öğretmenliğin beş-beş buçuk yıl gibi bir süreye çıkarılması, öğrenci kalitesinde dikkate değer bir gerilemeye yol açacaktır.

6. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kendi fakülteleri dışında Fen-Edebiyat Fakültelerinde ve enstitülerde olmak üzere üç ayrı yerde bilgileri tutulmak zorunda kalınacaktır. Aynı işin üç ayrı birime yaptırılması, bu birimlere gereksiz bir külfet getirecek, kurumlar arasındaki bürokratik bilgi alışverişinde doğacak gecikmeler işleyişte büyük sıkıntılara yol açacaktır.

7. Önceki uygulamada, Eğitim Fakültelerinde öğretmenlik formasyonu sekiz yarıyıllık lisans eğitimine yayılmıştı. Önerilen modelde ise; alan öğretmenliklerinde bu süre neredeyse bir yarıyıla indirilmiştir. Yeni modele göre Eğitim Fakülteleri, kendi öğrencilerine 10 yarıyıllık öğretim sürecinin sadece bir yarıyılında eğitim verebilecektir. 10 yarıyıllık eğitimin sadece bir yarıyılını Eğitim Fakültesinde geçirecek Ataman da bir makalesinde (1998), yeni düzenlemenin felsefesine, gerekçelerine ve temel ilkelerine katıldığını, ancak, uygulama biçimi ve yapılanma tarzının çağdaş oluşumları dikkate almadığını vurgulayarak, yeni düzenlemeyi özetle şöyle değerlendirmektedir:

Olumlu yanları:

1. İlköğretime öğretmen yetiştirmeyle ilgili yeni yapılanma bir gereklilikti ancak dalların oluşturulması ve derslerin düzenlenişi konusunda bazı sıkıntılar vardır.

2. Alan öğretiminin ön plana çıkarılması.

Olumsuz yanları:

1. En az 70 yıllık öğretmen yetiştirme deneyimi dikkate alınmamıştır,

2. Çalışma gruplarında yeterli sayı ve nitelikteki Türk uzmanından çok yabancı uzmandan yararlanılmıştır.

3. Hazırlama ve uygulama sürecinde, fakülte ortamlarındaki akademik tartışmalar ve katılımcı yaklaşımlara fazla değer verilmemiş, merkezi ve empoze edici yaklaşımlar ön plana çıkmıştır.

4. Yeni düzenleme, Eğitim Fakültelerinin öğretmen yetiştirme konusundaki yetkilerinin, Fen-Edebiyat Fakülteleriyle paylaşıldığı ve sanki bu fakültelerin mezunlarına iş olanağı açmak üzere desenlendiği yönünde bir izlenim vermektedir,

5. Yeni model, fen-edebiyat fakültelerinin öğretmen yetiştirmedeki rollerini (3.5 + 1.5 yıl; 4 + 1.5 yıl) daha karmaşık bir hale getirmiştir. Ayrıca, süre farklıklarının istihdama nasıl yansıyacağı belirsizdir.

6. Eğitim bilimleri alanındaki lisans programlarının lisansüstü düzeye çekilmesi olumlu olmakla birlikte, hangi alanlara öncelik verildiği ve bunların gerekçeleri anlaşılamamıştır.

7. Alan öğretimi ön plana çıkarılmakla birlikte, bu dersleri okutacak öğretim elemanı sağlanmadan uygulamaya geçilecek olması, bu alanların öğretiminin yapılamama tehlikesini ortaya çıkarmaktadır.

8. Programda, temel yeterlik alanlarının (gelişim, öğrenme, öğretme, ölçme ve değerlendirme vb.) uygun olmayan biçimde birleştirildiği, kredi ve saatlerinin azaltıldığı ve kur tanımlarının yanlış yapıldığı gözlenmektedir.

3.3. Eğitim Fakültelerinin Yapılanmasında 2006-2007 Düzenlemesi

Öğretmen yetiştirme konusunda 1997 yılında gerçekleştirilen ve bir önceki bölümde ayrıntılı bir biçimde ortaya konulan geniş kapsamlı yeniden yapılanmanın ardından geçen sekiz yılı aşkın bir uygulamadan sonra, programların güncellenmesi ve tezsiz yüksek lisans uygulamasında yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. Düzenleme, 1997-98 yapılanmasını değiştirmek değil, programların güncellenmesi ve modelin aksayan yönlerini düzenlemeye yöneliktir.

Düzenlemeye ilişkin YÖK yazı ve kararları

- 15.06.2006 tarih ve 1894-13191 sayılı yazı ve ekleri (26.05.2006 tarih ve 2006.5.2375 sayılı karar).
- 21.07.2006 tarih ve 2348-16273 sayılı yazı (21 Temmuz 2006 tarih ve 2006.9.3299 sayılı karar).
- 20.09.2006 tarih ve 3124-22227 sayılı yazı.
- 08.02.2007 tarih ve 422-3206 sayılı yazı (2 Şubat 2007 tarih ve 2007.1.306 sayılı karar).
- 19.07. 2007 tarih ve sayılı yazı (11 Temmuz 2007 tarihli karar).

3.3.1.Öğretmen Yetiştirme Programlarının Güncellenmesi

Yukarıda tarih ve sayıları verilen yazıların ilkinde (a), Eğitim Fakültelerimizde çağdaş eğitim-öğretim ortamlarının oluşturulması amacına yönelik olarak yapılan çalışmalardan bahisle, yeni düzenlemeye ilişkin açıklama ve birinci aşamada güncellenen programların listesi verilmektedir. Bu bağlamda, ilk aşamadaki düzenlemelerin ağırlıklı olarak ilköğretime öğretmen yetiştiren lisans programlarında yapıldığı gözlenmektedir. Bunlar:

1. Okul Öncesi Öğretmenliği Lisans Programı
2. Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı
3. İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Programı
4. Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programı
5. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Lisans Programı
6. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı
7. Türkçe Öğretmenliği Lisans Programı

İkinci yazıda (b); birinci aşamada düzenlenen programlara ilişkin olarak gelen dönütlerin ışığında bazı revizyonlar yapıldığına değinilmekte ve yeni düzenlenen programların listesi verilmektedir. Bunlar:

1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı
2. Müzik Öğretmenliği Lisans Programı
3. Resim-İş Öğretmenliği Lisans Programı
4. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programı
5. İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı
6. Almanca Öğretmenliği Lisans Programı
7. Fransızca Öğretmenliği Lisans Programı
8. Japonca Öğretmenliği Lisans Programı

9. Arapça Öğretmenliği Lisans Programı
10. İşitme Engelliler Öğretmenliği Lisans Programı
11. Duyma Engelliler Öğretmenliği Lisans Programı
12. Görme Engelliler Öğretmenliği Lisans Programı
13. Üstün Zekalılar Öğretmenliği Lisans Programı

Üçüncü yazıda ise (c); bu yeni düzenlemenin, Eğitim Fakülteleri dışındaki öğretmen yetiştiren bölüm/programlarda da aynen uygulanacağı belirtilmektedir.

Dördüncü yazıda ise (d); daha önce düzenlenen programlar üzerinde fakültelerden gelen öneriler değerlendirilerek bazı derslerin isim, kod ve saatlerinde küçük düzeltmeler yapıldığına işaret edilmekte ve bu arada, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programının yeniden düzenlendiği belirtilmektedir.[9]

Programların Güncellenmesindeki Temel Gerekçe

Yeni düzenlemenin temel gerekçesinde, "sekiz yıllık uygulama süreci içinde üniversiteler, Millî Eğitim Bakanlığı ve sivil toplum örgütlerince düzenlenen sempozyum, panel, çalıştay, açık oturum, konferans gibi akademik etkinliklerde, Eğitim Fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının; çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip öğretmenler yetiştirmedeki yeterlilikleri tartışılır olmuş, bilimsel araştırma verilerine ve alan uzmanlarının görüşlerine dayalı olarak programlarla ilgili sorunları çözümlemeye yönelik öneriler ortaya konmuştur" biçiminde açıklanmıştır. (YÖK, 2006, s.4 // www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ yeni_programlar.htm); Ayrıca, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilköğretim ve ortaöğretim ders programlarındaki değişikliklerin de Eğitim Fakültelerinin programlarına yansıtılması gereği vurgulanmıştır.

Bu temel gerekçeden hareket eden Yükseköğretim Kurulu, Eğitim Fakülteleri yöneticileri (Eğitim Fakülteleri Dekanları toplantıları) ve öğretim elemanlarıyla (Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi tarafından düzenlenen sempozyumlarda) konuyu paylaşarak, sekiz yılı aşkın süredir uygulanmakta olan öğretmen yetiştirme lisans programlarının aksayan yönlerini giderme ve geliştirmeye yönelik bir çalışmanın başlatılmasını uygun bulmuş ve düzenlemenin boyutunu da " … programları bütünüyle değiştirme yerine, programlarda gerekli güncellemeleri yapmak" olarak tanımlamıştır.

Güncellemede İzlenen Yaklaşım

Düzenleme sürecinde, geniş katılımlı bir yaklaşım benimsenmiş olup, yeni programların, ortak aklın ürünü olmasına özen gösterilmiştir (YÖK, 2006:4). Bu bağlamda;

1. İlk aşamada, programların temel ilkelerini ve çekirdek programları güncelleştirmek üzere Eğitim Fakülteleri öğretim üyelerinden 25 kişilik bir "çalışma grubu" oluşturulmuştur.
2. İkinci aşamada, çalışma grubu, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı ile İlköğretim Genel Müdürü'nün de katılımıyla, 5-11 Mart 2006 tarihleri arasında yedi gün süreli "Eğitim Fakülteleri Program Geliştirme Çalıştayı"nda yeni öğretmen yetiştirme program taslaklarını hazırlamıştır. Taslak programlar, ilgili kurullarda değerlendirilip görüşleri alınmak üzere Eğitim Fakülteleri dekanlıklarına gönderilmiştir. Bu görüş alınma sürecinin olabildiğince katılımcı ve demokratik bir süreç olmasına özen gösterilmiştir.
3. Fakültelerden gelen görüş ve öneriler "Eğitim Fakültelerini Geliştirme Komisyonu"

[9] EK.9'da 2006-2007 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan öğretim programları verilmektedir.

tarafından değerlendirilerek, ilk aşamada, Eğitim Fakültelerinin ilköğretime öğretmen yetiştiren bölümlerinde yürütülen öğretmen yetiştiren programlarına son şekli verilmiştir (21 Temmuz 2006 tarihli Yükseköğretim Kurulu Kararı).

4. 2006-2007 öğretim yılında ilk yılı uygulamaya konulan programların ikinci, üçüncü ve dördüncü yıllarına ait bazı derslerin; Eğitim Fakültelerinden gelen görüşler ışığında, ders adı, kodu ve kredileriyle ilgili küçük düzeltmeler yapılmış, programlara son şekli verilmiş ve 2 Şubat 2007 tarihli Yükseköğretim Genel Kurulu'nda onaylanmıştır. Yeni güncellenen Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programına ilişkin görüşler için 02 Nisan 2007'ye kadar süre verilmiştir.
5. Tüm programlar ve ders tanımları web sayfasında ilan edilmiştir (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar.htm).

Öngörülen Yenilik ve Değişiklikler

Öğretmen yetiştirme programlarındaki yeni düzenlemenin öngördüğü başlıca yenilikler şöyle sıralanmaktadır (YÖK, 2006:4-5):

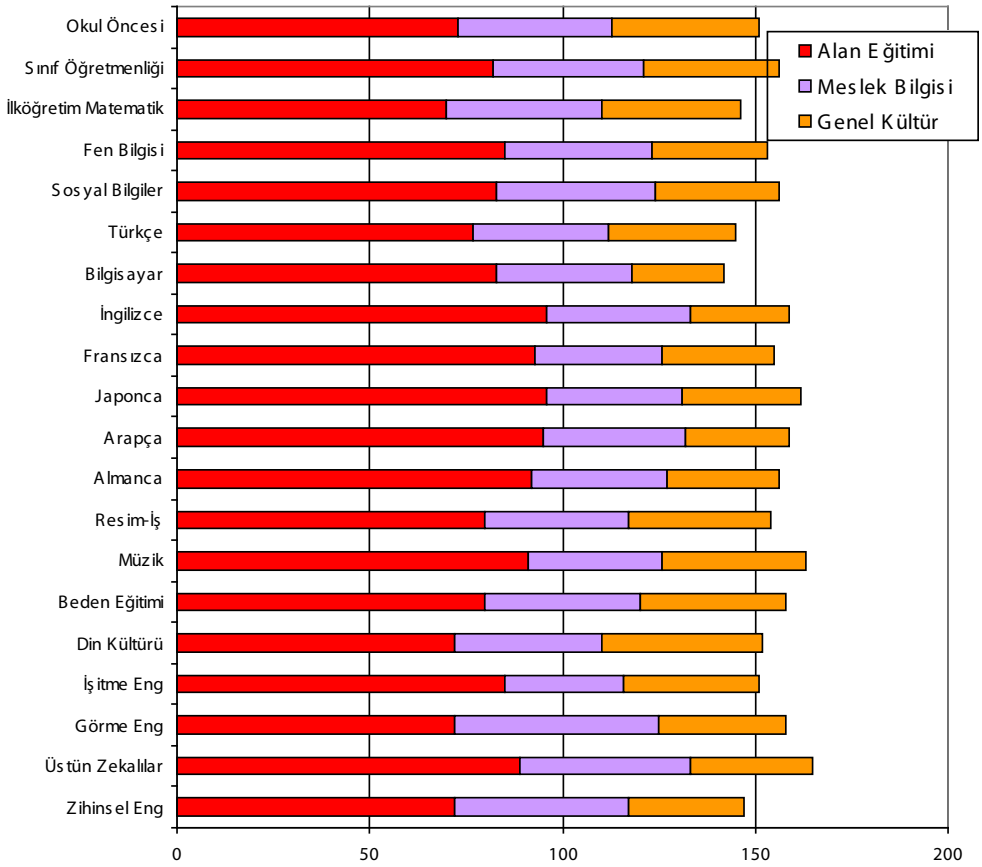
1. Her programın özellikleri de dikkate alınarak, programların kompozisyonunda esnek bir düzenlemeye gidilmiş; alan ve alan eğitimi dersleri % 50-60, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri % 25-30 ve genel kültür dersleri % 15-20 oranlarında olacak biçimde belirlenmiştir (Şekil 3).
2. Geçmiş dönemdeki gereksinimin ortadan kalkması gerekçesiyle "yan alan" uygulamasına son verilmiştir.
3. Öğretmen yetiştirme programlarındaki çakılı ders uygulaması esnetilerek, fakültelere, toplam kredilerinin yaklaşık % 25'e varan oranda derslerini belirleme yetkisi verilmiş ve seçmeli ders olanağı artırılmıştır.
4. Öğretmen adaylarına; birleştirilmiş sınıflarda, köylerde ve YİBO'larda öğretmenlik uygulaması yapabilme fırsatı verilmiştir.
5. Yeni programların en önemli özelliklerinden birisi olarak "genel kültür" derslerinin oranlarının arttırılması vurgulanmaktadır. Öğretmen adaylarının entelektüel becerilerini artırmaya yönelik bu değişiklik kapsamında, programlara, bilim tarihi, bilimsel araştırma yöntemleri, etkili iletişim becerileri, Türk eğitim tarihi ve felsefeye giriş gibi dersler konulmuştur. Programın esnekliği çerçevesinde, fakülteler, farklı genel kültür dersleri de okutabilecekler ve bu dersleri zaman içinde değiştirilebileceklerdir.
6. Genel kültür dersleri kapsamında, "topluma hizmet uygulamaları" adlı yeni bir ders konulmuştur. Tüm programlar için zorunlu olan bu derste, öğrenciler, toplumun güncel sorunlarını inceleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlayacaklardır. Ayrıca, bu ders kapsamında; öğrencilerin, panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılması özendirilecektir.
7. Rehber öğretmen yetiştiren programların zaman içinde birbirlerinden farklılaşması ve farklı hedeflere yönelmesi nedeniyle, Rehberlik ve Psikolojik Danışma programı da yeniden gözden geçirilmiş ve MEB programları, sivil toplum örgütlerinin önerileri ve akademisyen görüşleri dikkate alınarak ortak bir program oluşturulmuştur. Bu kapsamda 13 Nisan 2007 tarihli YÖK Genel Kurul kararı ile, Eğitim Bilimleri bölümüne bağlı "Eğitimde Psikolojik Hizmetler" anabilim dalının adı, "Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık" olarak değiştirilmiştir.
8. Yeni programın önemli bir özelliğinin de AB ülkeleri öğretmen eğitimi programlarının boyutlarıyla örtüşmesidir. Bu bağlamda, yeni program, "kendisine söyleneni

yapan teknisyen öğretmen yerine, problem çözen ve öğrenmeyi öğreten entelektüel öğretmen yetiştirmeyi" hedeflemektedir.

Programlar incelendiğinde; öğretmenlik meslek dersleriyle ilgili olarak şu noktalar dikkati çekmektedir:

- Öğretmenlik meslek derslerinde bazı değişiklikler yapılmış, bazı derslerin de kredileri değiştirilmiştir. Genel olarak ders sayısı ve kredi miktarı aynı kalmakla birlikte, uygulama okulları bulmada yaşanan sorunlar nedeniyle, Eğitim Fakültesi Dekanlıklarının talepleri doğrultusunda, okul deneyimi ders saatleri azaltılmıştır.
- Eğitimin temellerine ilişkin derslerden; eğitim psikolojisi ve eğitim tarihi dersleri zorunlu ders olarak konulmuş, eğitim felsefesi ve eğitim sosyolojisi dersleri de seçmeli dersler listesinde yer almıştır.
- Öğretmenlik mesleğine giriş, gelişim ve öğrenme, öğretimi planlama ve değerlendirme dersleri kaldırılmıştır.
- Eğitim bilimine giriş, eğitim psikolojisi, öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme ve değerlendirme, Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi dersleri konulmuştur. Ayrıca, bir seçmeli ders eklenmiştir.
- Öğretmenlik meslek dersleri için programa göre bir veya iki seçmeli ders konulmuştur

Şekil 3: 2006 Yılı Öğretmen Yetiştirme Programlarının Kompozisyonu

Kaynak: YÖK, Haziran 2006, s. 4-5 .

Uygulama İlkeleri:

Yükseköğretim Kurulunun revize edilmiş açıklamasında programın uygulanmasıyla ilgili bazı ilkeler şöyle belirlenmiştir (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar.htm):

1. Programlar, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren, birinci sınıflardan başlanarak uygulanacak, diğer sınıflar eğitimlerini, başladıkları programla sürdüreceklerdir.
2. Programda yer alan (*) işaretli dersler, ilgili yarıyılın tüm öğrencileri için zorunludur. Fakülte yönetimi, bu ders yerine, farklı bir dersi zorunlu ders olarak programa koyabilir.
3. Programda yer alan seçmeli dersler, ilgili kurullarca belirlenerek, fakülte kurulunca onaylanmalıdır. Seçmeli dersler, öğrencilerin ilgi alanları ve fakültenin öğretim elemanı durumuna göre bir veya birden fazla ders olarak belirlenebilir. Avrupa'da ve Amerika'da öğretmen eğitimi programlarında yer alan mesleki etiğin kazandırılmasına yönelik seçmeli derslerin açılması da önerilmektedir.
4. Gerekli görüldüğünde, derslerin yarıyılları değiştirilebilecektir. Bu kapsamda Üniversitelerin kendi koşulları dikkate alınarak, Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi gibi genel kültür derslerinin okutulacağı yıl ve dönemler de değiştirilebilir.
5. Bir dersin tamamlayıcısı niteliğindeki laboratuvar uygulamaları, programda farklı ders olarak yer almıştır. Fakülteler bu dersleri, aynı kod altında, dersin uygulaması olarak da gösterebileceklerdir.
6. Programda öğretmenlik meslek bilgisi kodu (MB) ile yer alan özel öğretim yöntemleri I ve alan bilgisi kodu (A) ile yer alan özel öğretim yöntemleri II derslerinin, fakültelerin kendi kadro olanakları ölçüsünde, öncelikle alan eğitimi öğretim elemanları tarafından verilmesi önerilmektedir.
7. Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersinin, öncelikle öğretim teknolojileri, eğitim teknolojisi, materyal tasarımı, öğretim tasarımı gibi konu alanlarında uzman olan öğretim elemanları tarafından verilmesi önerilmektedir.
8. Programda yer alan topluma hizmet uygulamaları dersi, tüm programlar için ortak olup ders tanımında belirtildiği gibi, bir yarıyıl boyunca öğrencinin yapacağı "topluma hizmet uygulamaları" sonucunda değerlendirilecektir. Fakülteler, eski programa göre eğitimlerini sürdürecek öğrenciler için de adı geçen dersi programa koyabilirler. Bu durumda ders, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren uygun olan bir dönemde okutulmaya başlanacaktır. Bu dersle ilgili kılavuz, 2007-2008 akademik yılı öncesinde fakültelere gönderilecek ve Yükseköğretim Kurulu'nun WEB sayfasında yer alacaktır.
9. Ders programlarının uygulanmasında, yeni ilköğretim programlarının yapılandırmacı felsefesinin bir gereği olarak, önce deneyim ve yaşantılardan yola çıkılması, daha sonra kavram ve tanımlamalara ulaşılması büyük önem taşımaktadır. Öte yandan ders konularının, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili kademe için hazırladığı ders programları ile ilişkilendirilmesi ve günlük yaşamdan örneklerle zenginleştirilmesi dikkate alınması gereken diğer bir husustur.

3.3.2. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Programlarının Eğitim Fakültelerine Alınması

2006-2007 düzenlemesinde dikkati çeken bir yenilik de, daha önce İlahiyat Fakültelerinde yer alan, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği programlarının, Eğitim Fakültelerine alınması olmuştur. Aynı süreçte, diğer öğretmenlik programlarının güncelleştirilmesine paralel olarak bu program da güncellenmiştir (26.05.2006 tarih ve 2006.5.2375 sayılı YÖK Kararı'nın b maddesi).

Bu değişikliğe gidilmesinin temel gerekçesi olarak, "öğretmenliğin bir meslek, bu mesleğin ka-

zandırıldığı okulun da, öğretmen yetiştiren kurumlar olan "Eğitim Fakülteleri" olduğu, genel eğitimde yer alan 29 öğretmenlik dalının 28'inin Eğitim Fakültelerinde yer alırken bunlardan sadece birinin, ilahiyat fakültelerinde yer almasının uygun olmayacağı, dolayısıyla böyle bir yapılanmaya, Öğretim Birliği Yasası çerçevesinde, sosyal bilim olarak din kültürü öğretmeni yetiştirmenin bir elden ve bir bütünlük içinde ele alınması amacıyla gidildiği" ifade edilmiştir.

Bu yapılanma ile, din kültürü öğretmen adayları, pedagojinin öne çıktığı eğitim ortamında, öteki disiplinlerde eğitim gören arkadaşlarıyla bir etkileşim içinde yetişeceklerdir. Bu uygulama Eğitim Fakültelerimize yeni bir yük getirecek, belki bazı sorunlara da zemin hazırlayacaktır. Ancak olası sorunlar, bu görevi yükümlenen eğitimcilerin göstereceği çaba ve özenle aşılabilir. Getirilen bu uygulamanın, Türk Milli Eğitimi açısından olumlu sonuçlar doğuracağı, çoğu eğitimcinin ortak görüşüdür.

3.3.3. Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirmede Yeni Düzenleme

2006-2007 Düzenlemesinin bir başka adımı da, ortaöğretime öğretmen yetiştiren programlarla ilgili olmuştur. YÖK tarafından düzenlenen dekanlar toplantıları ve oluşturulan alt komisyonlar tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda, (3.5+1.5) olarak bilinen uygulamanın yerine, öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yıllara dağıtılarak, beş yıllık birleştirilmiş eğitime geçilmesi, eğitim fakültesi dışındaki öğrenciler için uygulanan (4+1.5) uygulamasının sürmesi, Yükseköğretim Kurulunun 11 Temmuz 2007 tarihli toplantısında karara bağlanmıştır. Öte yandan, aynı toplantıda, ilköğretime öğretmen yetiştiren programların güncellenmesine paralel olarak, ortaöğretime öğretmen yetiştiren programlarda ve tezsiz yüksek lisans programında yer alacak öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Tablo 9'daki gibi olması kararlaştırılmıştır.

Tablo 9: Ortaöğretim Öğretmenliği Programlarında Yer Alan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri

DERSİN ADI	**T**	**U**	**K**
Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
Gelişim Psikolojisi	3	0	3
Program Geliştirme ve Öğretim	3	0	3
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
Bilim Tarihi*	2	0	2
Okul Deneyimi	1	4	3
Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
Seçmeli Ders	2	0	2
Sınıf Yönetimi	2	0	2
Rehberlik	3	0	3
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
Öğrenme, Öğretme Kuram ve Yaklaşımları	3	0	3
Alan Eğitiminde Araştırma Projesi	2	2	3
TOPLAM	**37**	**18**	**46**

* Genel kültür dersi olup, fakülte, bunun yerine farklı bir genel kültür dersi seçebilir.

3.3.4. Eğitim Bilimleri Fakültesinde, Eğitim Bilimleri Alanında Yeni Bölümlerin Açılması

1965 yılında kurulan Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 2547 Sayılı Kanunla, 1983'te kurulan Eğitim Fakültelerinden farklı olarak, ilk ve ortaöğretime öğretmen yetiştirmeden çok, eğitim bilimleri alanında yönetici ve uzman yetiştirmeyi amaç edinmişti. 1997-98 yapılanmasında, bu fakülte de öteki fakülteler gibi yapılandırılarak, eğitim bilimleri alanındaki işlevinden uzaklaştırılmıştır. Bu uygulamanın üzerinden geçen dokuz yıllık süre sonunda, Eğitim Bilimleri Fakültesinin Eğitim Bilimleri alanındaki öğretim üyelerini hızla kaybetmesi ve alanda oluşan boşluk nedeniyle, bu fakültenin ilgili kurullarının talepleri de dikkate alınarak, mevcut bölüm ve anabilim dallarına, Tablo 10'daki bölüm ve anabilim dallarının eklenmesi yönündeki komisyon raporu, Yükseköğretim Kurulunun, 11 Temmuz 2007 tarihli toplantısında karara bağlanmıştır. Buna göre, Eğitim Bilimleri Fakültesinde, Eğitimde Psikolojik Hizmetler bölümü ile birlikte dört yeni bölüm ve bu bölümler bünyesinde 10 anabilim dalı kurulmuştur. Açılan 10 programdan yalnız "Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık" programında lisans eğitimi yapılacak, öteki dokuz programda ise lisansüstü eğitim verilecektir.

Tablo 10:Eğitim Bilimleri Fakültesinde Açılan Yeni Bölüm ve Anabilim Dalları

Bölümler	***Anabilim Dalları***
Eğitimde Psikolojik Hizmetler	• *Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık* • *Ölçme ve Değerlendirme*
Eğitim Programları	• *Eğitimde Program Geliştirme* • *Karşılaştırmalı Eğitim*
Eğitimin Kültürel Temelleri	• *Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri* • *Eğitim Felsefesi* • *Güzel Sanatlar Eğitimi* • *Yaşam Boyu Öğrenme*
Eğitim Yönetimi ve Politikası	• *Eğitim Yönetimi* • *Eğitim Ekonomisi*

3.4. Durum Analizi: Sayısal Gelişme ve Eğilimler (1982-2007)

Burada öğretmen yetiştiren kurumların üniversiteye devrinden günümüze kadar olan 25 yıllık dönemdeki sayısal gelişme ve eğilimler ortaya konulacaktır.[10] Bu bağlamda; kurum, program türü, öğrenci, öğretim elemanı, kontenjan, mezun ve istihdam sayılarına ilişkin veriler ve bazı göstergeler incelenecektir.

3.4.1. Öğretmen Yetiştiren Kurum sayıları

Öğretmen yetiştiren kurumların sayısal gelişimi Tablo 11'de görülmektedir. Tablodan da izlenebileceği gibi, son 25 yılda öğretmen yetiştiren kurum sayısı 34'ten 66'ya yükselmiştir. Diğer taraftan 1990'ın ortalarından itibaren vakıf üniversitelerine bağlı Eğitim Fakülteleri de kurulmaya

[10] Tüm yükseköğretim kurumlarının üniversiteler bünyesinde toplanmasından sonraki yıllara ait istatistiki veriler 1983-84 öğretim yılından itibaren ÖSYM tarafından toplanmakta ve seri halinde yayımlanmaktadır. Bu nedenle, tablolarda kullanılan verilerin başlangıç yılı olarak genellikle 1983-84 öğretim yılı alınmıştır.

başlamıştır. Fakülte sayısı son 10 yılda ikiye katlanmıştır. Bu verilere göre Türkiye'deki her üç üniversiteden ikisinde (93 üniversitenin 66'sında) Eğitim Fakültesi bulunmaktadır. Bu fakültelerden bazıları ilçe merkezlerinde bulunmaktadır (Demirci, Kdz. Ereğli, Çayeli, Hendek).

Tablo 11: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Sayısal Dağılımı (1983-2006)

Kurum		1983-84	1991-92	1992-93	2005-06
Eğitim Yüksek Okulu★		17	24	-	-
Eğitim Fakültesi★★	Devlet	17	17	32	64
	Vakıf	-	-	-	5
	Toplam	34	41	32	69

Kaynak: ÖSYM. ÖSYS İkinci Basamak Kılavuzu ve ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (Farklı yıllar).

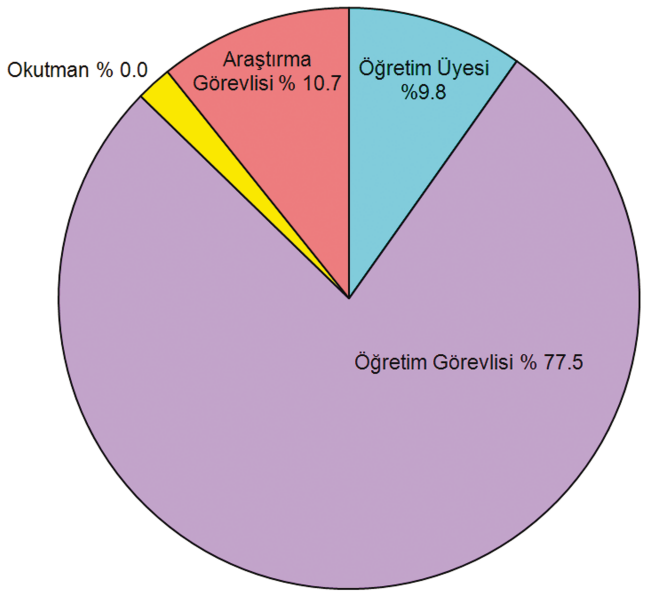
★ 1989-1990 öğretim yılında öğretim süreleri iki yıldan dört yıla çıkarılmıştır. 1992-1993 öğretim yılından itibaren Eğitim Fakültelerine dönüştürülmüşler ve bu fakültelerin "Sınıf Öğretmenliği Bölümü"nü oluşturmuşlardır.

★★ Eğitim Bilimleri Fakültesi dahil.

3.4.2. Öğretim elemanı ve öğrenci sayıları

Şekil 4 ve 5 Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanı sayısını ve gelişimleri göstermektedir. 2005-2006 öğretim yılında Eğitim Fakültelerinde toplam 4612 öğretim elemanı bulunmaktadır. Bunların % 43.8'i öğretim üyesidir.

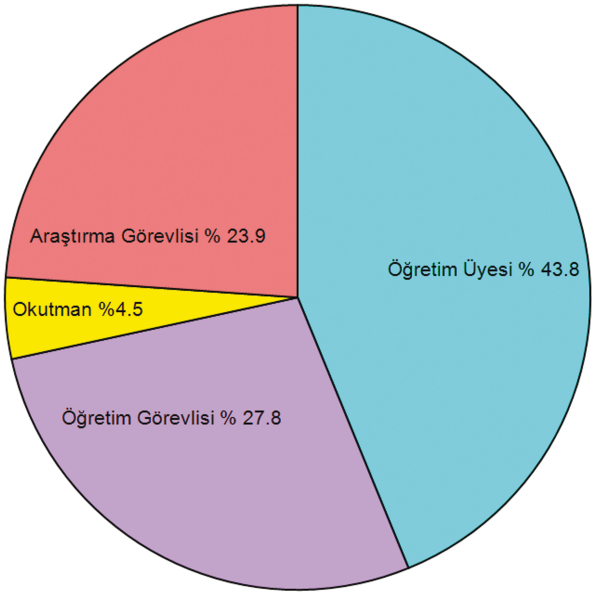
Şekil 4: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Öğretim Elemanı Sayılarının Dağılımı (1983-1984)

Kaynak: EK-10

Son 25 yılda, öğretim üyesi sayısında yaklaşık 15 kat, araştırma görevlisi sayısında yaklaşık yedi kat artış sağlanmıştır. 2005-2006 öğretim yılında, Eğitim Fakültelerindeki toplam öğretim elemanı sayısının Türkiye toplamı içindeki payı %5.4, ders veren öğretim elemanları (öğretim üyeleri + öğretim görevlileri + okutmanlar) içindeki payı ise %6.6'dır.

Şekil 5: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Öğretim Elemanı Sayılarının Dağılımı (2005-2006)

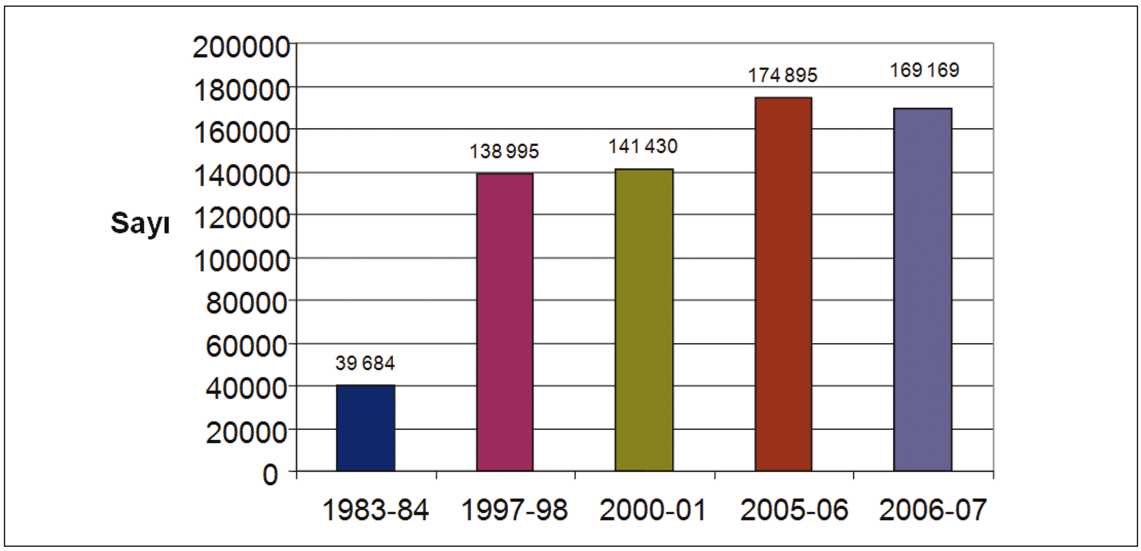
Kaynak: EK-10

Eğitim Fakültelerinin üniversitelere devredildiği yıl (1983) bu fakültelerdeki öğretim elemanlarının %77.5'i öğretim görevlisi idi. O tarihten günümüze öğretim elemanı kompozisyonunda önemli bir değişim olmuş, öğretim görevlilerinin toplam içindeki payı %27.8'e düşmüştür. Böylece Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanı kadrosunun üniversiter yapıya uyumu konusunda önemli gelişmelerin yaşandığı söylenebilir. Ancak bu veriler, öğrenci sayıları ve öğretim elemanı / öğrenci oranlarındaki eğilimler ile karşılaştırıldığında daha anlamlı olabilir.

Şekil 6, öğrenci sayılarındaki gelişme ve eğilimleri göstermektedir. Tablodaki verilere göre, Eğitim Fakültelerindeki öğrenci sayısı 2006-2007 öğretim yılına kadar sürekli olarak artma eğilimi göstermiş ve son 25 yılda yaklaşık 4.5 kat büyümüştür. Eğitim Fakülteleri toplam öğrenci sayısı bakımından da, AÖF ve İktisadi ve İdari Bilimler (ve bunlarla aynı grupta sayılan) Fakültelerinden sonra en yüksek öğrenci sayısına sahip fakültedir. Vakıf üniversitelerine bağlı Eğitim Fakültelerinin toplam öğrenci içindeki payı ise % 0.8'dir. 2005-2006 öğretim yılında Eğitim Fakülteleri toplam öğrenci sayısının Türkiye'deki öğrenci sayısı (örgün önlisans ve lisans) içindeki payı %12.9'dur. Eğitim Fakültelerinin 2006 yılı kontenjanlarındaki azalmaya paralel olarak 2006-2007 öğretim yılından itibaren toplam öğrenci sayılarında azalma başlamıştır.

Ders veren öğretim elemanı / öğrenci oranlarına bakıldığında; söz konusu oran 1983-84 öğretim yılında 32.7 iken 2005-06 öğretim yılında 49.8'e yükselmiştir. Ders veren öğretim elemanı /öğrenci oranının Türkiye ortalaması (AÖF ve lisansüstü eğitim hariç) 25'tir. Bir başka deyişle, bir öğretim elemanına 25 öğrenci düşmektedir. Bir başka karşılaştırmaya göre (YÖK, 2005:54); 2004-2005 öğretim yılında öğrenci /öğretim üyesi oranı, ilköğretim öğretmenliği bölümünde 211, yabancı dil öğretmenliğinde 74 iken işletme bölümlerinde 60, inşaat mühendisliğinde 33'tür.

Şekil 6: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Öğrenci Sayılarının Dağılımı (1983-2007)

Kaynak: EK-11

Bu göstergelere göre, Eğitim Fakültelerindeki öğrenci sayısındaki artışın ders veren öğretim elemanı sayısındaki artıştan daha yüksek olduğu, yine Eğitim Fakültelerindeki bu oranın Türkiye ortalamalarının oldukça üzerinde olduğu söylenebilir. Bu duruma Eğitim Fakülteleri arasındaki dengesizlikler de eklendiğinde oranların daha da yüksek olduğu gözlenmektedir. Nitekim Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi (YÖK, 2007:110) belgesinde de vurgulandığı gibi, Dicle Üniversitesi Siirt Eğitim Fakültesi'nde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 867 iken, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 12'dir.

Burada ele alınması gereken başka bir olgu da "ikinci öğretim"dir. 1981 sonrası izlenen yükseköğretim politikalarından birisi de yükseköğretimi yaygınlaştırmak idi. Bunun araçları olarak da üç yol öngörülmüştü. Bunlardan birisi meslek yüksekokullarının sayı ve kapasitelerini arttırmak, ikincisi açıköğretimi geliştirmek, üçüncüsü de "ikinci öğretim" (ya da akşam öğretimi) idi. 1992 yılında çıkarılan "Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkındaki Kanun" (27.11.1992 tarih ve 3843 Sayı) ile varolan fiziki sermayenin ve bir ölçüde de olsa insan sermayesinin öğretimde daha etkin değerlendirmesine gidilmiştir (YÖK, 2007:47). Aynı kaynakta, bu uygulamanın, öğretim üyelerinin aşırı ders yükü taşımasına neden olduğu ve onların kendilerini yenilemeleri ve yayın yapmalarını güçleştirdiği yorumu yapılmaktadır. Söz konusu durumun Eğitim Fakülteleri için de geçerli olduğu söylenebilir. Eğitim Fakülteleri 2006 yılı kontenjanının %24.8'inin ikinci öğretime tahsis edildiği, sınıf öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği ve başka alanlardaki payın bu oranı da aştığı gözlenmektedir. Eğitim Fakültelerindeki öğrenci / öğretim elemanı oranının Türkiye ortalamalarının çok üzerinde olduğu bir ortamda, özellikle öğretim elemanı bakımından daha da zayıf olan büyük kentlerin dışındaki ikinci öğretim uygulamalarının düşündürücü olduğunu vurgulamak gerekir. Ayrıca, 3.4.7. alt başlıkta ele alınan iki araştırmanın (YÖK, 2006; AÜ EBF, 2005) Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının ders yüklerine ilişkin bulgular da aşırı ders yüküne işaret etmektedir (YÖK araştırmasına göre, öğretim elemanlarının yarısından fazlasının ders yükü 21 saat ve üzeri, AÜ EBF araştırmasına göre, bazı Eğitim Fakültelerinde 50 saati aşmaktadır).

3.4.3. Program Türleri ve Sayıları

Eğitim Fakültelerinin program türleri ve sayılarına ilişkin eğilimler Tablo 12 ve Şekil 7, 8 ve 9'da yer almaktadır.

Tablo 12: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Program Türleri ve Sayılarının Dağılımı (1983-2006)

Program Türü	1983-84	1997-98	1998-99	2006-2007
Okul Öncesi Öğretmenliği	-	2	23	38
Sınıf Öğretmenliği	17	31	38	55
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	-	-	19	31
Fen Bilgisi Öğretmenliği	-	11	25	43
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	-	3	29	42
Türkçe Öğretmenliği	-	10	26	43
Bilgi. Öğr. Tek. Öğret. (BÖTE)	-	1	12	29
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	6	15	13	22
Müzik Öğretmenliği	4	14	14	21
Resim-İş Öğretmenliği	5	20	20	27
Beden Eğitimi ve Spor Öğret. (1)	4	40	44	49
Din Kültürü ve Ahlak Bil. Öğret. (2)	-	-	-	10
İngilizce Öğretmenliği	13	16	17	33
Almanca Öğretmenliği	11	13	13	15
Fransızca Öğretmenliği	7	10	10	11
Kimya Öğretmenliği	12	16	13	13
Matematik Öğretmenliği	12	18	12	15
Fizik Öğretmenliği	12	13	12	13
Biyoloji Öğretmenliği	11	16	11	11
Tarih Öğretmenliği	9	21	7	7
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	9	22	8	10
Coğrafya Öğretmenliği	9	14	8	6
Felsefe Grubu Öğretmenliği	-	3	3	-
Zihin Engelliler Öğretmenliği	-	1	5	9
İşitme Engelliler Öğretmenliği	-	1	8	3
Eğitim Programları ve Öğretim (3)	3	9	-	-
Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği (3)	2	7	-	-
Eğitim Yönetimi ve Planlaması (3)	1	1	-	-
Eğitimde Ölçme-Değerlendirme (3)	1	1	1	-
Halk Eğitimi (3)	-	2	-	-
Diğer (4)	6	10	3	3
Toplam Program Türü	**25**	**33**	**27**	**27**
Toplam program sayısı	**137**	**267**	**393**	**560**

Kaynak: ÖSYM. ÖSYS İkinci Basamak Kılavuzu ve ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (Farklı yıllar).

(1) Eğitim Fakülteleri ve Beden Eğitim ve Spor Yüksek Okulları toplamı.

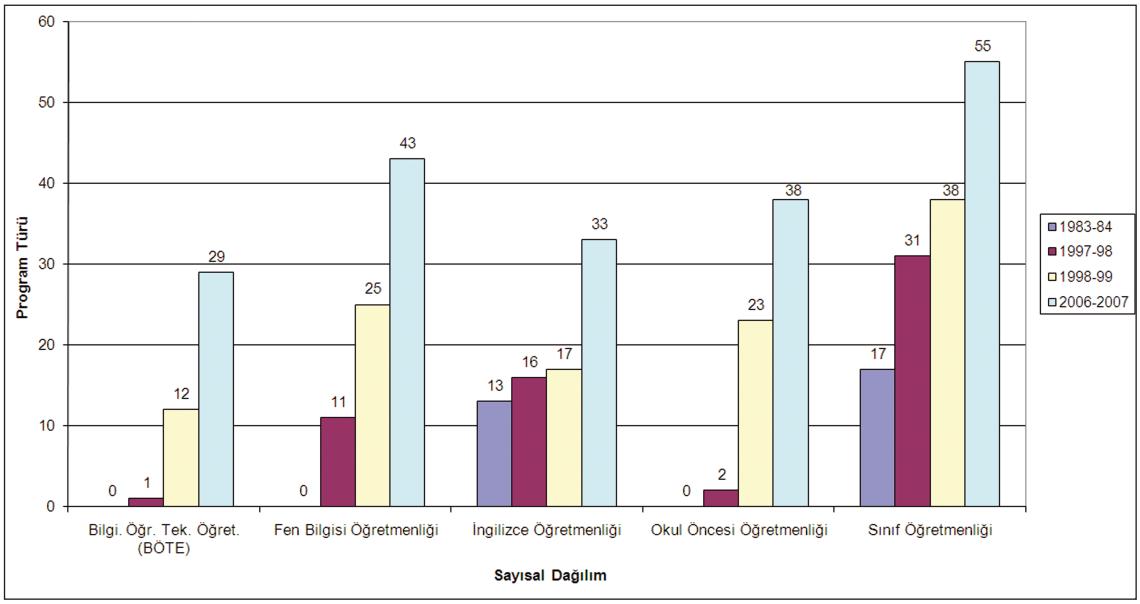
(2) Daha önce İlahiyat Fakülteleri bünyesinde iken 2006-2007 öğretim yılından itibaren Eğitim Fakültelerine bağlanmışlardır.

(3) Eğitim bilimleri bünyesindeki lisans programları (Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programları hariç) 1997 düzenlemesi ile kapatılmıştır.

(4) Anaokulu öğretmenliği, Arapça öğretmenliği, eğitim bilimleri, görme engelliler öğretmenliği, Japonca öğretmenliği, özel eğitim, üstün zekalılar öğretmenliği.

Tablodaki verilere göre, 1983-84 öğretim yılında 25 tür program uygulanırken 2006-2007 öğretim yılında 27 tür program yer almaktadır. Ancak bu dönemde iki çarpıcı değişimi vurgulamak gerekir. Bunlardan birincisi; 1997 düzenlemesine kadar programlar arasında yer alan eğitim bilimleriyle ilgili lisans programları (eğitim programları ve öğretim, eğitim yöneticiliği ve deneticiliği, eğitimde ölçme ve değerlendirme, halk eğitimi vb.) bu tarihten sonra kapatılmışlardır. Söz konusu bilim dalları faaliyetlerini lisansüstü düzeyde ve öğretmen yetiştiren programlara öğretmenlik meslek dersleri alanında destek vererek sürdürmektedirler. Öte yandan, yine 1997 düzenlemesine kadar, programlar arasında ya hiç yer almayan ya da çok sınırlı sayıda bulunan ve çoğunluğu ilköğretim 6-8. sınıfa öğretmen yetiştirmeye yönelik yeni programların açılması ve hızla yaygınlaşmasıdır (Fen bilgisi öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, okul öncesi öğretmenliği, bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği gibi). Programlarla ilgili bir başka gelişme de, az önce vurgulandığı gibi yeni açılan programlarda hızlı bir yaygınlaşma gözlenirken, özellikle ortaöğretime öğretmen yetiştiren sosyal bilimler, matematik ve fen bilimleri alanındaki bazı programların sayılarında azalmalar olmuştur. Bu bağlamda; 1997-98 öğretim yılından itibaren ilköğretimin (zorunlu eğitimin) sekiz yıla yükseltilmesi, okul öncesi eğitim, yabancı dil, bilgisayar eğitimi ve özel eğitimin öncelik kazanmasıyla ilişkili olarak, bu programlarda hızlı bir yaygınlaşma olmuştur. Örneğin; 1983-84 öğretim yılında fen bilgisi programı yer almazken 2006-07 öğretim yılında 43 eğitim fakültesinde fen bilgisi programı yer almaktadır. Aynı dönem içinde, İngilizce öğretmenliği programı sayısı 13'den 33'e, sınıf öğretmenliği programı sayısı 17'den 55'e, sosyal bilgiler öğretmenliği programı sayısı 3'den 42'ye, bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği programı sayısı 29'a, zihin engelliler öğretmenliği programı sayısı ise 9'a yükselmiştir (Tablo 12).

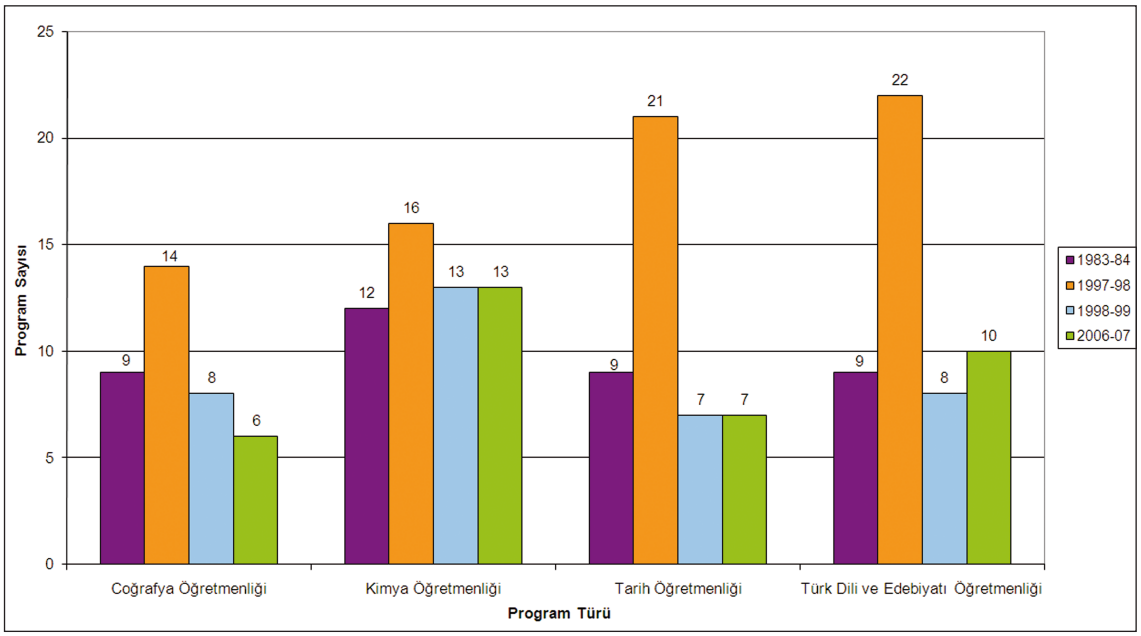
Şekil 7 : Öğretmen Yetiştiren Kurumların Artış Gösteren Bazı Program Türlerinin Sayısal Dağılımı (1983-2007)

Kaynak: Tablo-11

1997 düzenlemesiyle, aynı alana öğretmen yetiştiren programların adlarında da bir standardizasyona gidilmiştir. Eğitim Fakültelerindeki program türleriyle ilgili son gelişme de, 2006-2007 öğretim yılına kadar ilahiyat fakülteleri bünyesinde bulunan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği" programının bu tarihten itibaren Eğitim Fakültelerine bağlanmasıdır.

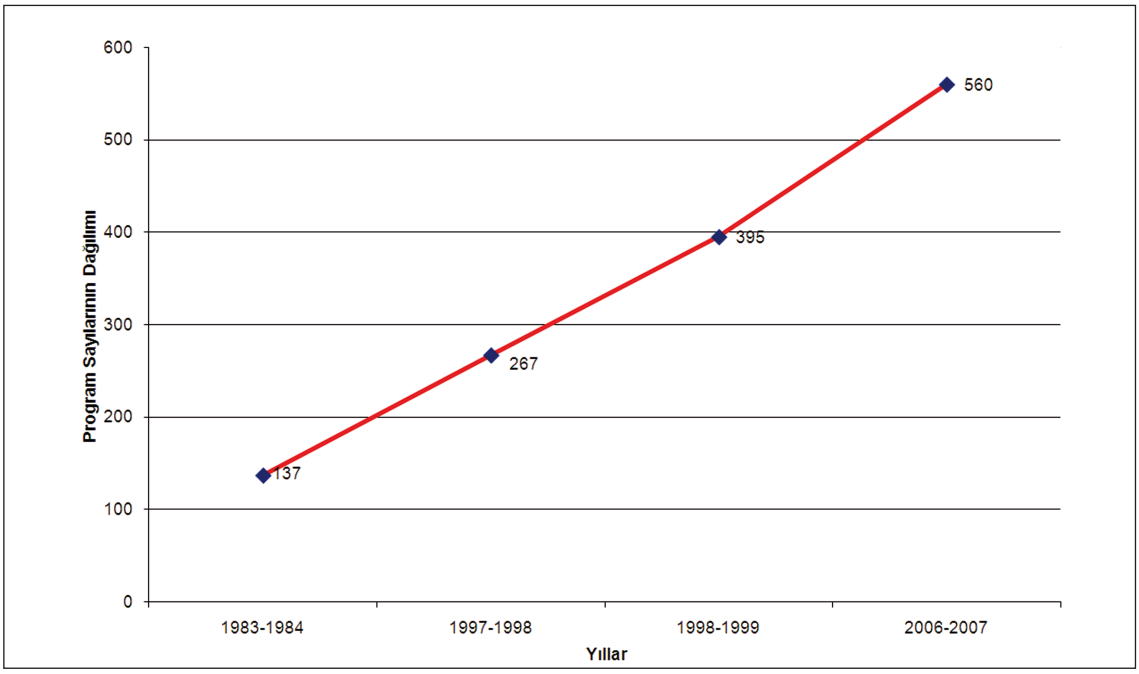
Şekil 8: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Azalma Gösteren Bazı Program Türleri (1983-2007)

Kaynak: Tablo-11

Programlarla ilgili olarak ele alınması gereken bir başka konu da "ikinci öğretim" (akşam öğretimi) uygulamalarıdır. Yukarıda verilen program sayıları sadece normal öğretim programlarını içermektedir. Oysa Eğitim Fakültelerinde, 1993-94 öğretim yılından itibaren "ikinci öğretim" uygulaması hızla yaygınlaşmıştır. Hatta bu programlar öylesine yaygınlaşmıştır ki, pek çok fakültede hemen her programın hem normal hem de ikinci öğretim programı yer almaya başlamıştır. Örneğin 2006-2007 öğretim yılında sınıf öğretmenliği programında, 55 normal programa karşılık 40 ikinci öğretim programı, benzer şekilde, Türkçe öğretmenliğinde 43'e 27, sosyal bilgiler programında 42'ye 20, fen bilgisi öğretmenliğinde 43'e 21 ikinci öğretim programı yer almaktadır. Öte yandan, ikinci öğretim programlarının büyük kentlerdeki Eğitim Fakültelerinden çok diğer illerimizdeki fakültelerde daha yaygın olduğu gözlenmektedir. Yukarıdaki satırlarda da vurgulandığı gibi bu genişlemenin sağlıklı bir olgu olduğunu söylemek mümkün değildir.

Şekil 9:Toplam Program Sayılarının Dağılımı (1983-2007)

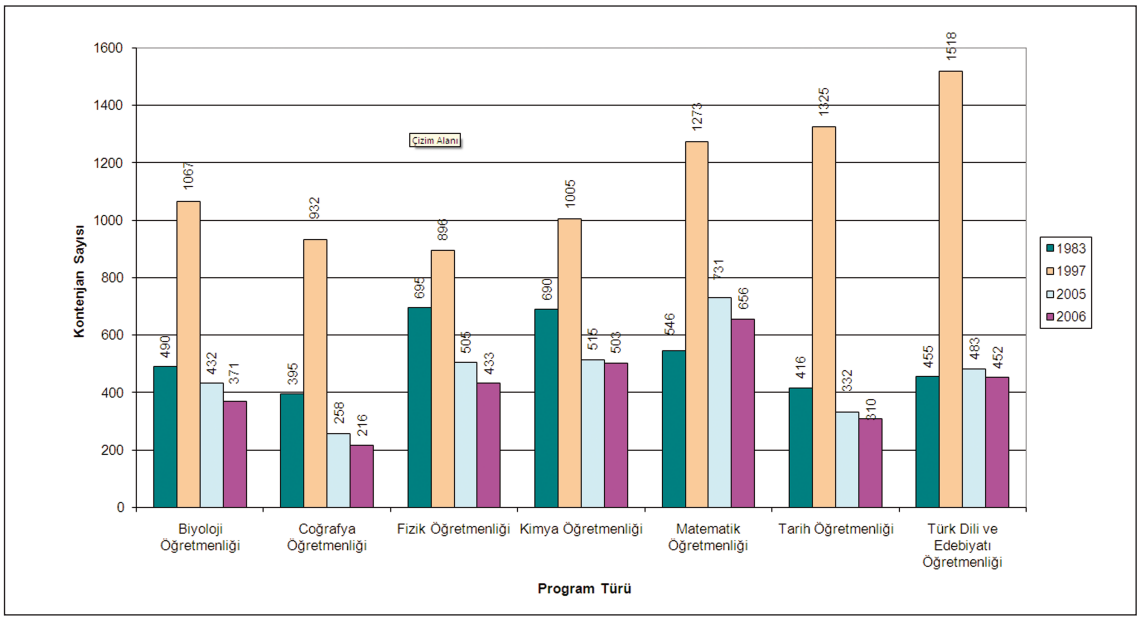

Kaynak: Tablo-11

3.4.4. Eğitim Fakültelerinin Kontenjanları

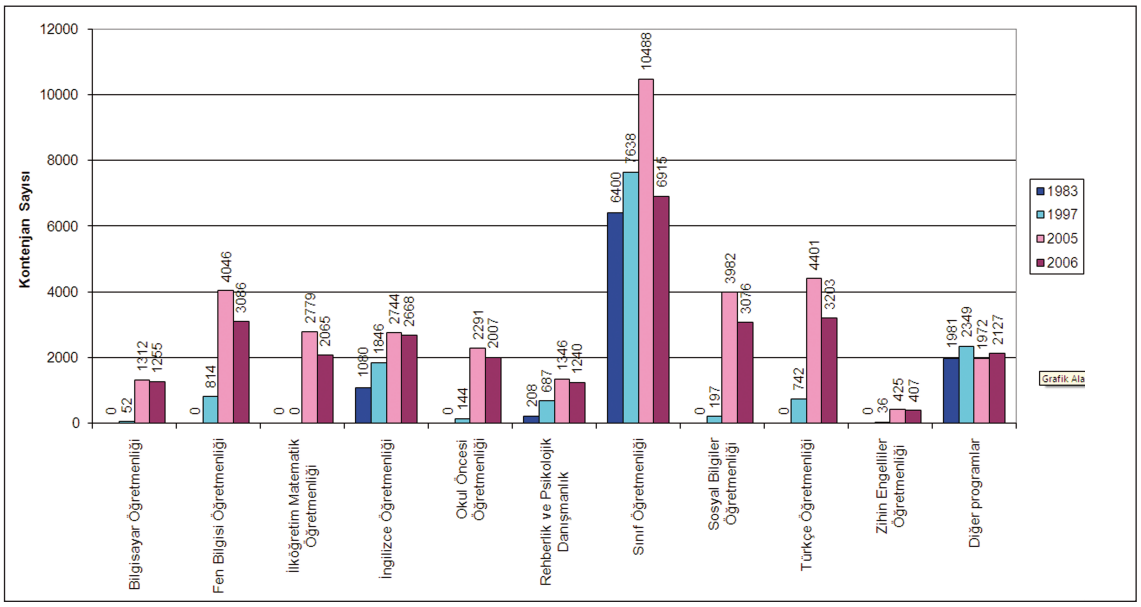
Eğitim Fakültelerinin son 25 yıllık dönemdeki seçilmiş program ve yıllara ilişkin kontenjanların dağılım ve eğilimleri Şekil 10-11'de görülmektedir.

Şekil 10: Seçilmiş Programların Kontenjan Sayılarındaki Azalmalar (1983-2006)

Kaynak: Ek-12

Şekil 11: Seçilmiş Programların Kontenjan Sayılarındaki Artışlar (1983-2006)

Kaynak: Ek-12

Bu dağılımlara göre, eğilimler şöyle açıklanabilir: Eğitim Fakültelerinin kontenjanlardaki gelişmeleri; üç ayrı dönem içinde ele almak gerekir.

1. Bunlardan birincisi 1983-97 dönemi: Bu dönem içinde toplam kontenjanların %50 civarında arttığı söylenebilir. Bu dönemin belirgin özelliği; Eğitim Fakültelerinde MEB'den devralınan program yapısının korunması ve kontenjanlarda ortaöğretime yönelik programların ağırlık kazanması, sınıf öğretmenliği kontenjanında dahi belirgin bir artış olmamasıdır.

2. 1997-2006: 2006 düzenlemesinin temel gerekçelerinde de vurgulandığı gibi bu dönemde, geçmişte ihmal edilmiş olan ilköğretim programlarında (özellikle okul öncesi ve altıncı-sekizinci sınıf programlarında) bir patlama yaşanmıştır. Bu hızlı artış 2005-2006 öğretim yılına kadar sürmüştür. Öte yandan, ortaöğretime yönelik sosyal bilimler, matematik ve fen bilimleri alanlarının kontenjanlarında, bazılarında durgunluk bazılarında da azalmalar olmuştur.

3. 2006 Yılı: 2006 yılına gelindiğinde, hem programların güncellenmesi hem de planlama konuları gündeme gelmiştir. Bu bağlamda, Eğitim Fakültelerinin toplam kontenjanında %26.1'lik bir daralmaya gidilmiştir. Bu daralmadan hemen hemen aynı oranlarda olmak üzere tüm programlar etkilenmiştir.

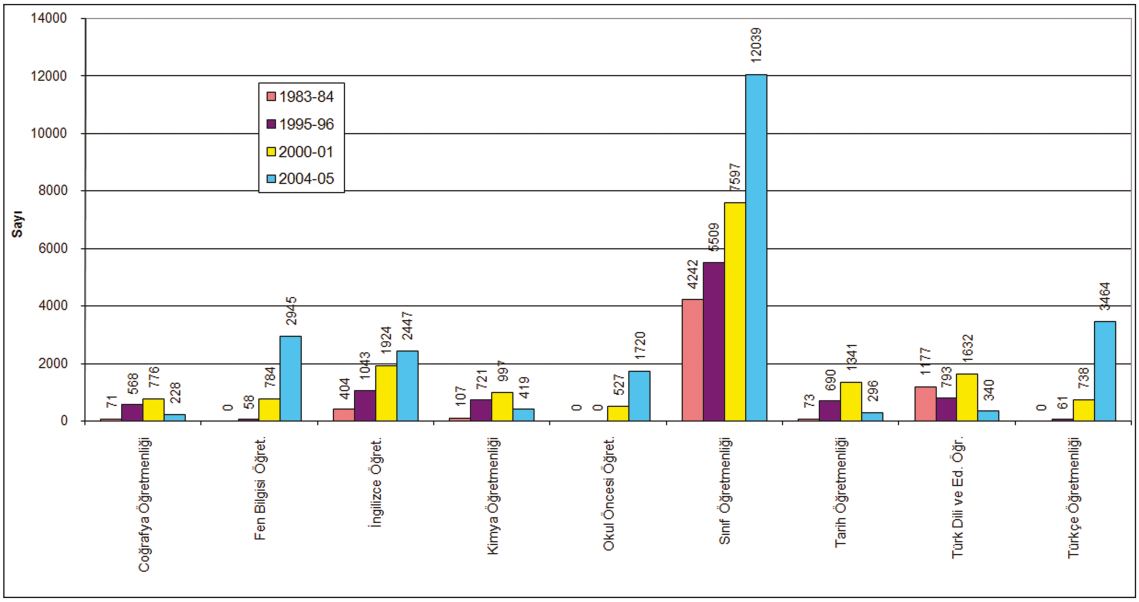
4. Tüm bu gelişme ve eğilimler; eğitim ve istihdam arasındaki bağlantıları kurmada yaşanılan güçlüklere de işaret etmektedir.

3.4.5. Eğitim Fakültelerinin Mezunları ve Mezunların İstihdamı

Eğitim Fakültelerinin seçilmiş programları ve yıllarındaki mezun sayılarıyla ilgili gelişme ve eğilimler Şekil 12'de görülmektedir. Daha önce sunulan program tür ve sayılarıyla kontenjanlardaki gelişmelerle birlikte değerlendirildiğinde, mezun sayıları da 1997 düzenlemesinden sonra bir dönüşüm sürecine girmiştir. Ancak bu dönüşüm, 2002-2003 öğretim yılından itibaren hissedilmeye başlamıştır. Nitekim, Şekil 12 incelendiğinde, özellikle ortaöğretime yönelik bazı programlarda (Örneğin; matematik, kimya, fizik, biyoloji, coğrafya, tarih, Türk dili ve edebiyatı

öğretmenlikleri) 1983-84 sonrası dönemden 2000-2001 öğretim gereksiniminin daha yoğun olduğu alanlarda (örneğin; İngilizce, okul öncesi, fen bilgisi, Türkçe, sınıf öğretmenliği) hızlı yükselmeler meydana gelmiştir.

Şekil 12: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Seçilmiş Programlarından Mezun Olanların Sayısal Değişimi

Kaynak: Ek-12

Eğitim Fakültelerinin kontenjanları ve mezunlarıyla ilgili gelişmeleri, Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmen istihdamıyla ilişkilendirdiğimizde şöyle bir görünüm ortaya çıkmaktadır. Şekil 13, Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2003-2006 yılları arasında branşlara göre öğretmen istihdamını vermektedir. Söz konusu verilere göre; Millî Eğitim Bakanlığı 2003-2006 yılları arasında, yıllık ortalama 25 binin üzerinde öğretmen istihdam ederek, toplam 111 bin yeni öğretmen istihdam etmiştir. Belirtilen dönemdeki mezun-atama sayıları karşılaştırıldığında istihdam olasılığı daha yüksek olan alanlar arasında şu alanlar vurgulanabilir: Sınıf öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, özel eğitim öğretmenlikleri (Daha ayrıntılı tartışmalar için Öztürk, 2006'ya bknz.).

Öğretmen yetiştirme ve istihdam arasındaki ilişkiler konusunda daha analitik değerlendirmeler yapabilmek için; kontenjanlar, mezunlar ve istihdamlarla ilgili olarak daha uzun vadeli (örneğin son 10 yıllık) seri halinde verilere gereksinim vardır. Bununla birlikte; kitabın birinci bölümünde yer verilen kalkınma planlarındaki bazı tespitleri hatırlamak; öğretmen gereksiniminin karşılanmasında Cumhuriyet döneminin başlangıcındaki koşullara karşın alınan mesafeler düşünüldüğünde, planlı dönemde yaşanan "plansız" gelişmeleri sergilemesi açısından dikkat çekicidir. Söz konusu kalkınma planlarındaki bazı saptamalar ve hedefler şöyle idi:

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı fazladır, gereksinimlerin karşılanması için lise mezunları geçici öğretmen vekili olarak kullanılacaktır (I. BYKP, 1963-1967).

Bazı kademelerdeki öğretmen yetersizlikleri ve bölgeler arasındaki dengesizlikler devam etmektedir. Öğretmen / öğrenci oranlarının modern standartlara ulaştırılması için gerekli yatırımlar yapılacaktır ve temel eğitimin gerektirdiği sınıf ve dal öğretmenlerinin yetiştirilmesine öncelik verilecektir (III. BYKP, 1973-1977).

Öğretmenlerin yurt düzeyinde dengesiz dağılımı devam etmektedir. Ortaokullarda öğretmen sorunu nicel ve nitel olarak çözümlenememiştir. Doğu ve kuzeydoğu illerindeki öğretmen açığı artmıştır. 1997-78 öğretim yılında yükseköğretime yapılan yeni kayıtların %59.9'u Eğitim Enstitülerinde gerçekleştirilmiştir (IV. BYKP, 1979-1983).

Öğretmen yetersizlikleri vurgulanarak, plan döneminde ilkokullar için 11 bin, ortaokul ve liseler için 20 bin ek öğretmen hedefi öngörülmüştür (V. BYKP, 1985-1989).

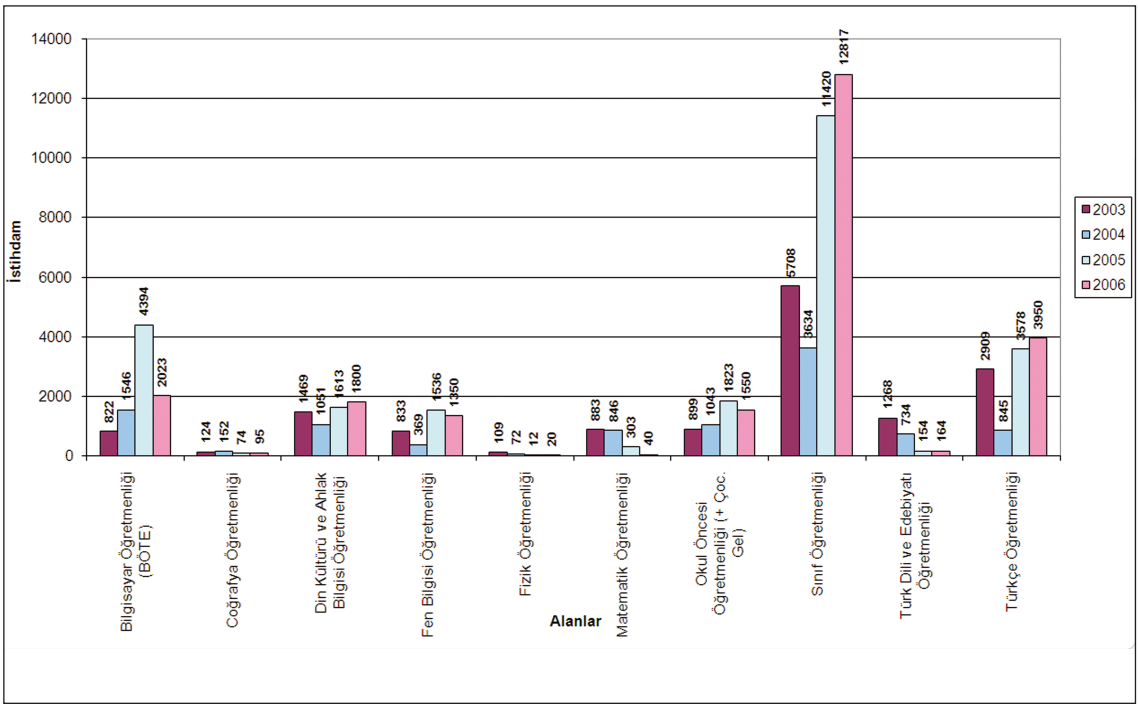
Yükseköğretim kurumlarındaki öğrenci dağılımının eğitim sektörünün eleman gereksinimini karşılamada yetersiz kaldığı belirtilerek, plan dönemi içinde ilkokul öğretmenliği için 19 bin, ortaokul ve liseler için 75 bin ek öğretmen hedefi öngörülmüştür (VI. BYKP, 1990-1994).

Öğretmen gereksinim projeksiyonları sekiz yılık temel eğitime göre tasarlanmış olup, plan dönemi sonunda ilköğretim öğretmenleri için 60 bin açık öngörülmüştür (VII. BYKP, 1996-2000).

Eğitim personeli sayısı ve niteliğinin geliştirilmesi ile dengeli dağılımının önemini korumakta olduğu vurgulanarak, plan dönemi sonunda ilköğretimde 61 bin, ortaöğretimde de 54 bin kişilik arz artışı beklenmektedir. Bunun sonucunda, ilköğretimde 18 bin kişilik bir açık, ortaöğretimde 30 bin kişilik arz fazlalığı oluşması tahmin edilmiştir (VIII. BYKP, 2001-2005).

Öğretmen açığı bulunan alanlarda gereksinimin karşılanması için üniversite kontenjanları artırılacak, öğretmenlerin bölgelere ve yerleşim yerlerine göre dengeli dağılımı sağlanacaktır (IX. KP, 2007-2013).

Şekil 13: 2003-2006 Yılları Arasında Öğretmen İstihdamının Bazı Programlara Göre Dağılımı

Kaynak: Ek-12

Türkiye'nin son 40 yılını aşkın bir zaman dilimindeki bu saptama ve hedefler, öğretmen yetiştirme ve istihdamı alanında sürekli dengesizliklerle karşılaşıldığının açık kanıtı görünümündedir. Bu nedenle, kısa vadeli yetiştirme ve istihdamla ilişkili tüm değişkenleri bir arada ele almayan

yaklaşımlarla geleceğe ilişkin kestirimlerde bulunmak, yetkilileri sık sık alternatif ya da geçici çözümler aramaya zorlamıştır. Son 40-50 yılda bunların çeşitli örnekleri gözlenmiştir. Türkiye'nin hiç değilse yakın gelecekte bu tür sıkıntılarla karşılaşmaması için, kontenjan tespitlerinde belli bir yılda keskin iniş çıkışlar yerine özellikle ortaöğretime öğretmen yetiştirme konusundaki bazı eğilimleri dikkate alması gerekir. Bunlar: Sekiz yıllık eğitime bağlı olarak ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarının giderek yükselmesi, ortaöğretimin dört yıla çıkarılmış olması, zorunlu eğitimin 12 yıla yükseltilmesine yönelik tartışmalar ve ortaöğretimdeki okullaşma oranlarının %80'lere doğru yükselme hedef ve beklentisidir.

3.4.6. Mezunların Değerlendirilmesi: KPSS (Kamu Personeli Seçme Sınavı) Sonuçları ve Bazı Karşılaştırmalar

Türkiye'de kamu personeli olarak atanmada önkoşul olan ve 1999 (ilk olarak 1999 yılında DMS adıyla yapılan sınav, 1999 ve 2000 yıllarında DMS, 2001 yılında KMS ve 2002 yılından itibaren de KPSS adıyla düzenlenmiştir) yılından beri uygulamaya konulan KPSS sonuçları, çeşitli sınırlılıklarına karşın, her kademedeki eğitim kurumlarının çıktılarının (mezunlarının niteliğinin) değerlendirilmesinde temel bir kriter olma özelliği taşımaktadır (Tıpta Uzmanlık Sınavı "TUS" ile değerlendirilen Tıp Fakülteleri hariç). Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmen istihdamında da bu sınavın sonuçları temel alınmaktadır. Bu bölümde, Eğitim Fakültesi mezunlarının durumuna ilişkin KPSS sonuçları (genel yetenek, genel kültür ve eğitim bilimleri) ele alınacak ve bazı karşılaştırmalar ve değerlendirmeler yapılacaktır.

Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi Raporunda da (YÖK, 2007) belirtildiği gibi, her ne kadar Eğitim Fakültelerinin ürünlerini nesnel olarak değerlendirmede elde yeterli araştırma sonuçları bulunmamakta ise de KPSS sonuçları önemli ipuçları sunmaktadır. Bu saptamaya karşın, sözkonusu sınav sonuçlarıyla ilgili değerlendirmeler konusunda, öncelikle bazı sınırlılıkları vurgulamak gerekir. Bunlar:

1. Her bir programdan mezun olanlar ile KPSS sınavına başvuranların sayı ve oranları birlikte ele alınmalı,
2. Her bir programa kabul edilen öğrencilerin ÖSS sonuçları (yüzdelik dilim ve puanlar) ve bu sonuçların KPSS sonuçları ile karşılaştırılması (dolayısıyla girdi-çıktı ilişkisinin kurulması),
3. Alan bilgisine ilişkin testlerin bulunmaması,
4. Testlerin içerikleri:
    - *Genel yetenek testine ilişkin 60 soru bulunmaktadır. Genel yetenek testinin öğretmen adaylarının puanı hesaplanırken ağırlığı % 30'dur.*
    - *Genel kültür testine ilişkin 60 soru bulunmaktadır. Genel kültür testinin öğretmen adaylarının puanı hesaplanırken ağırlığı % 30'dur.*
    - *Eğitim bilimleri testine ilişkin 120 soru bulunmaktadır. Eğitim bilimleri testinin öğretmen adaylarının puanı hesaplanırken ağırlığı % 40'dır.*

GENEL YETENEK			
	YAKLAŞIK AĞIRLIĞI %		YAKLAŞIK AĞIRLIĞI %
1)TÜRKÇE	50	2) MATEMATİK	50
a) Sözcük Bilgisi	5	a) Sayılarla İşlem Yapma	10
b) Dil Bilgisi	10	b) Matematiksel İlişkilerden Yararlanma	10
c) Anlatım Özellikleri	5	c) Problem Çözme	20
d) Okuduğunu anlama	30	d) Temel Geometri Bilgilerden Yararlanma	5
		e) Tablo, Grafik Okuma ve Yorumlama	5
GENEL KÜLTÜR			
1) ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	40	3) TEMEL YURTTAŞLIK BİLGİSİ	15
a) III Selim'den itibaren Türk Inkılabını hazırlayan etkenler	5	a) Hukuk başlangıcı ve genel kamu hukuku, devletler umumi hukuku ve özel hukuku	5
b) Ulusal Kurtuluş Savaşı	10	b) Anayasa Hukuku	5
c) Atatürk İlke ve Inkılapları	15	c) İdare hukuku	5
d) Atatürk Dönemi: İç Olaylar ve Dış Politika	10	4) TÜRKİYE VE DÜNYA İLE İLGİLİ GENEL VE GÜNCEL SOSYO-EKONOMİK KONULAR	5
2) TÜRKİYE COĞRAFYASI	30	5) TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYETLERİ	10
a) Türkiye'nin fiziki özellikleri	5	a) Selçuklular ve önceki dönem	5
b) Türkiye'nin beşeri özellikleri	5	b) Osmanlılar Dönemi	5
c) Türkiye'nin ekonomik özellikleri	20		
EĞİTİM BİLİMLERİ			
1) EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	50	2) PROGRAM GELİŞTİRME VE ÖĞRETİM	35
a) Gelişim Psikolojisi	10	a) Program geliştirme	10
b) Öğrenme Psikolojisi	25	b) Öğretim Metotları	25
c) Ölçme ve Değerlendirme	15	3) REHBERLİK	15

Aşağıda 2006 KPSS sonuçlarına ilişkin bazı bulgular verilmektedir. Tablo 13'te, üç alanda ilk beş ve son beş içinde yer alan programlar verilmektedir. Tablo 14'te ise, örnek olarak alınan "sınıf öğretmenliği" programında, Türkiye'de sınıf öğretmenliği programı bulunan Eğitim Fakültelerinin ilk beş sırası yer almaktadır.

Tablo 13: KPSS 2006 Puan Sıralamasındaki İlk Beş ve Son Beş Sıradaki Öğretmenlik Programları

Alanlar	İlk beş program	Son beş program
Genel Yetenek	Matematik Öğretmenliği	Sosyal Bil. Öğretmenliği
	İlk. Matematik Öğretmenliği	Okul Öncesi Öğretmenliği
	Bilgisayar ve Öğr.Tekn. Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği
	Fizik Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	Fransızca Öğretmenliği
Genel Kültür	Tarih Öğretmenliği	Kimya Öğretmenliği
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Fransızca Öğretmenliği
	Coğrafya Öğretmenliği	Okul Öncesi Öğretmenliği
	Türkçe Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği
	Türk Dili ve Ed. Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği
Eğitim Bilimleri	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Kimya Öğretmenliği
	Türkçe Öğretmenliği	Fizik Öğretmenliği
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	Resim-İş Öğretmenliği
	Sınıf Öğretmenliği	Fransızca Öğretmenliği
	Tarih Öğretmenliği	Müzik Öğretmenliği

Kaynak: Yükseköğretim Programlarına Göre 2006 Kamu Personel Seçme Sınavı/1 Sonuçları Kitabı. www. osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF8FE9074FF19B00055CDBAED4AD3E38F7 Not: Kontenjanı ve program sayısı sınırlı olan programlar ile henüz yeni açılmış programlar (özel eğitimle ilgili öğretmenlik programları, Felsefe grubu öğretmenliği, Arapça öğretmenliği, Japonca öğretmenliği), Eğitim Fakültelerine yeni bağlanan İlköğr. Din Kül. Ahlak Öğr. Programı ve çoğunluğu BESYO'larda bulunması nedeniyle Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programları dışta tutulmuştur.

Tablo 13'teki bulgular incelendiğinde şunlar söylenebilir:

1. Çeşitli programların KPSS puanları arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılık KPSS puan türüne göre de değişmektedir. Bir başka deyişle, programların puan ortalamaları birbirlerinden önemli ölçüde farklılaşmaktadır. (Örneğin, genel yetenek alanında en üst sıradaki programın puan ortalaması 51.13 iken en alt sıradaki programın 24.65; aynı farklılık, genel kültür alanında 43.68 ile 22.21; eğitim bilimleri alanında ise 85.89 ile 64.89 aralığındadır).

2. Genel yetenek puanları sıralamasında matematik ve fen bilimleri alanları ön sıralarda iken, genel kültür ve eğitim bilimleri alanlarında Türkçe, sosyal bilimler ve sınıf öğretmenlikleri daha üst sıralarda yer almaktadır.

3. Yine her üç alanda da; müzik, resim-iş, Fransızca, okul öncesi ve bazı fen bilimleri alanları alt sıralarda yer almaktadır.

Tablo 14: KPSS 2006 Puan Sıralamasında Sınıf Öğretmenliği Programının İlk Beş Sırasındaki Fakülteler

Alanlar	İlk beş program
Genel Yetenek	Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi İstanbul Üniversitesi Eğitim Fakültesi Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Genel Kültür	Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri	Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Kaynak: Yükseköğretim Programlarına Göre 2006 Kamu Personel Seçme Sınavı/1 Sonuçları Kitabı. www.osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF8FE9074FF19B00055CDBAED4AD3E38F7

Not: Vakıf üniversiteleri Eğitim Fakülteleri hariç.

Tablo 14 incelendiğinde, 42 sınıf öğretmenliği programı içinde ilk beş sırayı alan fakülteler görülmektedir. Buna göre, Erciyes Üniversitesi sınıf öğretmenliği programı her üç alanda da ilk beş içinde yer almaktadır. Mersin, Ege ve Fırat Üniversitelerinin Eğitim Fakülteleri ise ikişer kategoride ilk beş içinde yer almaktadırlar. Büyük kent üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinden Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi sadece bir kategoride yer alırken diğer fakültelerin ilk beş içinde yer bulamadığı dikkat çekmektedir.

YÖK tarafından belirlenen ortak programların uygulanmasına karşın, hem programlar arasında hem de fakülteler arasında ciddi farklılıklar bulunmasının bir bölümü, fakültelerin durum analizleriyle ilgili olarak yukarıda sunulan dengesizlik ya da yetersizliklerde aranabilir ise de bu yetersizliklerin, mezunların KPSS performanslarının tamamını açıklayamayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, KPSS sınavlarıyla ilgili tüm sınırlılıkları dikkate alarak yapılacak değerlendirmelerden sonra hem öğretmen eğitimi ve istihdamıyla ilgili üst kurumlar hem de her eğitim fakültesi, bu sonuçların ışığında kendi uygulamalarını daha analitik bir biçimde gözden geçirmelidir.

3.4.7. Eğitim Fakülteleriyle İlgili İki Araştırma: Yükseköğretim Kurulu (2006) ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi (2005) Araştırmaları

Eğitim Fakülteleriyle ilgili olarak Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan araştırmada (2006); Eğitim Fakülteleri dekanları ve öğretim üyelerinin görüşlerine dayalı olarak, Eğitim Fakültelerinin durumu (profili, öğretim durumu ve yeniden yapılanma sürecine ilişkin görüşleri) saptanmıştır. Başlıca bulgular şöyle özetlenebilir:

1. Öğretim Elemanları ve Öğrenciler:

- *Öğretim elemanları ve dekanların yarıdan fazlası (%51) yurtdışında bulunmamıştır.*
- *Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu, kendi üniversitelerinde bir öğretim elemanı yetiştirme programının bulunmadığını belirtmektedirler.*
- *Öğretim elemanlarının dörtte biri yurt dışında yüksek lisans ve doktora eğitimi almışlardır.*
- *Öğretim elemanlarının % 61'inden fazlası haftada 21 ve daha fazla saat derse girmektedir.*
- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, öğretmen adayı öğrencilerinin AB'ye uyum yapabilecek düzeyde olmadıklarını düşünmektedirler. Bunun nedenleri arasında şunlar sayılmaktadır:*

  -Eğitim Fakültelerinde verilen yabancı dil eğitiminin yetersiz olması,

  -Bilgi teknolojilerini kullanmada eksikliklerin olması,

  -AB'ye karşı önyargılı tutumların olması,

  -Kültürel farklılıklara karşı tahammül sınırının düşüklüğü,

  -Öğrencilerin, kentli değerleri içselleştirememiş olmaları.

2. Programlar:

- *Öğretim elemanlarının yarıdan fazlası, Öğretmen Yetiştirme Programının amaçlar, içerik ve öğretme/öğrenme süreçleri, ölçme ve değerlendirme, süre ve kapsam yönünden uygun olduğunu düşünmektedir.*
- *Öğretim elemanlarının yaklaşık yarısı, amaç ve içerik yönünden binişen, işlevini yitiren, ayrılması gereken dersler olduğunu belirtmektedirler.*
- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, nitelikli öğretmen yetiştirmenin tam anlamıyla gerçekleşmediği görüşündedir.*
- *Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu, Öğretmen Yetiştirme Programının, adayların duyuşsal hedefleri gerçekleştirmesine yönelik olmadığını düşünmektedir.*

3. Uzmanlık Alanları:

- *Eğitim Fakültelerinin 'Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği', 'Ölçme ve Değerlendirme', 'Program Geliştirme' bölümlerinin kapatılmasının uygun olmadığı belirtilmektedir.*

4. Öğretim Materyalleri:

- *Öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu, dersleriyle ilgili doküman sorunu yaşadıklarını belirtmektedirler.*

5. Fiziksel Altyapı (derslik, laboratuar, araç-gereç vb.):

- *Öğretim elemanlarının yaklaşık %58'inin derslikleri kullanması, teorik eğitimin ağırlığına işaret etmektedir.*
- *Öğretim elemanlarının yaklaşık % 70'i derslikleri yeterli bulmamaktadır.*
- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, fakültelerinin aktif öğrenme ve öğrenci merkezli öğrenme anlayışına uygun fiziki yapıya sahip olmadığını belirtmektedir.*
- *Öğretim elemanları, ders araç gereçlerinin yeterli olmadığı görüşündedirler.*

6. Araştırma ve Yayın:

- *Öğretim elemanları ve dekanların büyük bir çoğunluğunu yurtdışında yayın yapmamışlardır. Ancak bu durum sosyal bilimlerde büyük oranda azalma eğilimi içerisindedir.*
- *Öğretim elemanlarının yarısından fazlası (% 61) yaptığı bilimsel çalışmaya destek alamadığını belirtmektedir.*

7. Bilgi Teknolojileri Altyapısı:

- *Eğitim Fakültelerinin öğretim elemanlarının % 61'i odalarından internete bağlanamamakta ve bilgisayar kullanamamaktadırlar.*

8. Örgüt ve Yönetim:

- *Öğretim elemanlarının yarıdan fazlası akademik kurulların işlevsel çalışmadığını düşünmektedirler.*
- *Öğretim elemanlarının üçte biri fakültede alınan kararlara katılmadığını belirtmektedirler.*
- *Öğretim elemanlarının üçte birinden daha azı fakültedeki iletişimin açık ve anlaşılır olmadığını, fakültede 'Biz' duygusunun olmadığını belirtmektedirler.*
- *Yaklaşık üçte ikisi fakültede çalışma isteği uyandıran atmosferin olmadığını, üçte ikisi, meslektaşları ile aralarında çatışma olduğunu belirtmektedirler.*
- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, Eğitim Fakülteleri arasında iletişim ve eşgüdümün yeterli olmadığı düşüncesindedirler.*
- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, fakültelerinin, öğretmen yetiştirme standartlarına uygun olmadığını düşünmektedirler.*
- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, fakültelerinin, akreditasyon kriterlerine uygun olmadığı görüşündedirler.*

9. Mezun İzleme:

- *Öğretim elemanlarının çoğunluğu, fakültelerinin, mezunları izleme programı olmadığını belirtmektedirler.*

AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi'nden bir ekip tarafından hazırlanan ve 1-3 Mart 2005 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde düzenlenen "Öğretmen Yetiştirmede Kalite Sorunları" çalıştayına katılan 68 eğitim fakültesinin dekanlarına uygulanan **"Türkiye'de Eğitim Fakültelerinin Durumu Üzerine Bir İnceleme"** araştırmasından elde edilen (Eğitim Fakültelerinin sahip oldukları olanaklar, eğitim ortamları, bu ortamların donanımı ve sahip olunan diğer olanakların kullanımı gibi faktörleri içeren) başlıca bulgular ise şunlardır (AÜ EBF, 2005):

1. Öğretim Elemanları ve Öğrenciler:

- *Eğitim Fakültelerinde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayıları arasında önemli farklar mevcuttur. Örneğin; Dicle Üniversitesi Siirt Eğitim Fakültesi'nde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 867 iken Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi'nde 12'dir.*
- *Bazı Eğitim Fakültelerinde öğretim üyelerinin ders yüklerinin çok fazla olduğu görülmektedir. Örneğin Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi'nde 55, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde ise 50 saattir.*
- *Eğitim Fakültelerinin öğretim üyesi sayısının yetersiz, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının fazla ve fiziksel olanakların kısıtlı olmasına rağmen, 47 Eğitim Fakültesinde ikinci öğretim uygulaması yapıldığı görülmektedir.*

2. Fiziksel Altyapı (Derslik, laboratuar, araç-gereç vb.):

- *Derslik başına düşen öğrenci sayıları da fakültelere göre farklılıklar göstermektedir. Örneğin, Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 190, Atatürk Üniversitesi Bayburt Eğitim Fakültesi'nde 186 iken Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 15, Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi'nde 24'tür.*
- *Eğitim Fakültelerinde eğitsel etkinliklerde kullanılan tepegöz, opak projektör, radyo, teyp, video gibi eğitim araçlarının fakültelerin yaklaşık % 90'ında yeterli ya da kısmen yeterli olduğu ifade edilmiştir.*
- *22 Eğitim Fakültesinde fizik laboratuarı, 20 Eğitim Fakültesinde kimya laboratuarı, 19 Eğitim Fakültesinde biyoloji laboratuarı ve 34 Eğitim Fakültesinde ise yabancı dil laboratuarı yoktur. Bu sonuçlar bize öğretmenlik mesleği için çok önemli olan ve uygulama gerektiren bazı derslerin bile teorik olarak işlenmekte olduğunu göstermektedir.*

3. Bilgi Teknolojileri Altyapısı:

- *Eğitim Fakültelerinde bir bilgisayar başına düşen, ortalama öğrenci sayısına bakıldığında; Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 659, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde 215'tir. Diğer yandan bu oran Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi'nde 5'tir.*
- *İnternet bağlantılı bilgisayar başına düşen öğrenci sayıları incelendiğinde; Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 659, Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 173; Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 15'tir.*

4. Öğrenci Destek Hizmetleri:

- *Eğitim Fakültelerinde kültürel ve sanatsal etkinliklerin yapılacağı mekanlar, barınma ve ulaşım konularında sorunlar bulunmaktadır.*

5. Mezun İzleme:

- *KPSS sonuçları ışığında, Eğitim Fakültelerinin yeterliliği tartışılır hale gelmiştir.*

Eğitim Fakülteleriyle ilgili olarak son iki yılda yapılan bu geniş kapsamlı iki çalışma; Eğitim Fakültelerinin durumlarını çeşitli yönleriyle (öğretim elemanı, öğrenci, öğrenme ortamları, araştırma ve yayın, bilgi teknolojileri, mezun izleme vb.) açıkça ortaya koymaktadır. Eğitim Fakülteleri, yükseköğretime girişteki tercihler açısından üst sıralara yükselirken, bu fakültelerin kadro ve fiziki altyapı bakımından ulusal standartların altında olması ve kendi aralarında da dengesizliklerin bulunması dikkat çekicidir.

BÖLÜM IV

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME ve KALİTE GÜVENCE SİSTEMLERİ

4.1. Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Yetiştirme[11]

Avrupa Birliğinde öğretmen yetiştirme ile ilgili yapılan çalışmalar 2000 yılında yayınlanan "*Green Paper on Teacher Education in Europe*" adlı çalışmada sunulmuştur. Hazırlanan Raporda vurgulanan anahtar noktalar şunlardır:

1. Üstün nitelikli ve kendini işine adamış öğretmenler yetiştirmek,
2. Öğretmen eğitimindeki yeni görevler ve roller,
3. Hızlı değişen toplumlarda öğretmenlik mesleği,
4. Öğretmen eğitimi, öğretmenlik mesleği ve okullar arasındaki ilişkiler,
5. Öğretmen eğitimini geliştirmede eğitim araştırmalarının rolü,
6. Avrupa'nın entegrasyon sürecinde öğretmenlik mesleği ve öğretmen eğitiminin rolü.

Bu çalışmada yüksek nitelikli eğitim ve öğretimin sağlanması gerektiği ve bu tür bir eğitimle insan yeteneklerini yaşam boyu geliştirme hedeflenmektedir. Buna ek olarak, yüksek nitelikli eğitimin "Avrupa Bilgisi"nin oluşturulmasında, Avrupa toplumlarının dinamik toplumlara dönüştürülmesine katkıları irdelenmektedir. Ayrıca, eğitim kalitesinin Avrupa'nın entegrasyon sürecine katkısı, bu bağlamda Avrupa'nın ekonomik başarısının ve sosyal bütünleşmesinin (dayanışmasının) sağlanmasına etkileri sorgulanmaktadır.

AB Komisyonu tarafından hazırlatılan raporda, gelecek yüzyıldaki eğitim, "Avrupa toplumlarının yüz yüze kalacağı birçok olayla etkili bir şekilde baş edecek, etkin katılım, bilgi ve

---

[11] Bu bölüm, EC'nin 2000 yılında yayınladığı "Gren Paper on Teacher Education in Europe", (edt), F. Buchberger, B.P. Campos, D. Kallos, J. Stephenson tarafından hazırlanan rapordan yararlanılarak hazırlanmıştır.

becerilerle donanımlı vatandaş, örgütler ve toplumlar yetiştirmeye katkı yapacak şekilde hazırlanmalıdır" şeklinde ifade edilmiştir. Yukarıda belirtilen raporda ayrıca, yüksek nitelikli eğitim ve öğretimin de ancak nitelikli öğretmenlerle gerçekleşeceği vurgulanmıştır.

4.1.1. Yüksek Nitelikli Öğretmen Eğitimi ve Öğretmenlerin Anahtar Rolü

Avrupa Komisyonu ve AB ülkeleri eğitim bakanları genellikle öğretmenlerin anahtar rollerini vurgulamaktadır. Öğretmen eğitimiyle ilgili olarak AB ülkeleri tarafından yapılan ortak değişiklikler öğretmen eğitiminde sürenin uzatılması ve öğretmen eğitiminin yükseköğretime bağlanması olarak belirtilebilir. Ancak, öğretmen eğitiminde programların içeriği gibi birçok konuda aşama kaydedilemediği görülmektedir. Çünkü değerlerde değişimler, yaşamın ve ekonominin küreselleşmesi, iş örgütleri, yeni bilgi ve iletişim teknolojileri gibi önemli değişimler genelde eğitim – öğretime, özelde de öğretmen eğitimine etki etmiştir. Bu nedenle öğretmen eğitiminin açık ve dinamik bir sistem olması gerektiği vurgulanmaktadır. Nitelikli öğretmen eğitimiyle ilgili diğer bir nokta da paydaşlar arasındaki işbirliğinin olması ve bu işbirliğinin süreç ve sonuçlarında kalite güvencesinin verilmesidir. Öğretmen eğitiminde paydaşlar arasındaki işbirliğinin yanı sıra öğretmen eğitimi öğretmenlerin mesleki kariyerlerinin her basamağında (başlangıç öğretmen eğitimi, işe başlama eğitimi, hizmet içi eğitim, ileri eğitim/uzmanlık eğitimi) öğretmenlerin gelişimini destekler nitelikte olmalıdır, görüşü vurgulanmaktadır.

Avrupa Birliği Öğretmen Yetiştirme Raporunda öğretmenlik mesleğinin profesyonelleşmesini ve profesyonel öğretmenlerin;

1. Öğretim, öğrenme ve çalışmaya ilişkin araştırma sonuçlarına dayalı bilgiyle yoğrulmuş,
2. Etkili öğretme, öğrenme ve çalışma süreçlerinin geliştirilmesi için zengin geçerli deneyimlere sahip,
3. Özerk, yetkin, öğrencileriyle ilgili, eleştirel yapısı gelişmiş, entelektüel,
4. Öğretmenlik mesleğiyle ilgili özerk meslek örgütlerinde sorumluluk alan,
5. Meslek etiğini benimsemiş kişiler olması beklenmektedir.

Yukarıdaki ölçütlere paralel olarak, hazırlanan raporda, öğretmenler, profesyoneller olarak araştırmaya dayalı bilgiyi ve geçerliği kanıtlanmış eğitim deneyimlerini öğretme, öğrenme ve uygulamalarına aktarma becerisine sahip bireylerdir. Ayrıca, bilgi ve deneyimleri kendi alanlarına aktarabilen ve öğrencileriyle güçlü ilişkiler kuran nitelikli eğitim personeli olarak tanımlanmaktadır. Öte yandan, raporda, profesyonelleşmiş öğretmen eğitimi programının ana boyutlarının 1) Öğretmenlik mesleği ile ilgili eğitim bilimleri dersleri (eğitim psikolojisi, eğitim sosyolojisi), 2) Eğitim araştırmaları, 3) Mesleki problem çözme kapasitesi, 4) Öğrenmeyi destekleyici ve geliştirici geçerli deneyimlerden oluşmuş bir dağarcık, 5) Mesleki etik kodları, olabileceği ifade edilmiştir. Bu boyutlara ek olarak, diğer boyutlar arasında 1) Uygulama veya klinik çalışmalar, 2) Farklı akademik alanlarda programlarla ilgili derinlemesine incelemeler, 3) Disiplinler arası – tematik programların yer alması görüşü benimsenmiştir.

4.1.2. Avrupa Birliği'nde Öğretmen Yetiştirmede Yapı ve Süreçler

Avrupa Birliğinde öğretmen yetiştirme dört aşama olarak ele alınmaktadır.

1. Başlangıç öğretmen eğitimi (Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi - Initial teacher education),
2. İşe başlama eğitimi (Induction),

3. Hizmet içi eğitim (In -service training),
4. İleri eğitim/uzmanlık eğitimi (Further education).

Öğretmen eğitiminin, öğretmenlerin mesleki kariyerlerinin her basamağında, onların mesleki gelişimlerini destekleyen bir yapıda olması gerektiği Avrupa Komisyonunca hazırlanmış raporda belirtilmiştir. Sürekli mesleki gelişim, öğretmen adaylarının seçimi ve eğitimiyle başlar ve işe başlama eğitimleri, hizmet içi eğitimleri ve ileri uzmanlık eğitimlerini kapsamaktadır. Sürekli mesleki gelişim eğitimdeki yenilikler ve eğitim araştırmalarıyla yakından ilgilidir. Dolayısıyla, öğretmen eğitimi sürekli bir değişim içerisinde açık ve dinamik bir sistem olmalıdır. Açık ve dinamik öğretmen eğitimi öğrencilerle, Eğitim Fakülteleriyle, üniversitelerle ve toplumla etkileşim halinde olmalıdır. Yine aynı şekilde, açık ve dinamik öğretmen eğitimi, farklı aktörlerle yani öğretmen eğitimcileriyle, öğretmenlerle, politikacılarla, yöneticilerle, deneticilerle ve kalite güvencesini sağlayan kurumlarla yakından ilgili olmalıdır.

Avrupa Birliğinde öğretmen eğitimiyle ilgili olarak TNTEE (Themetic Network of Teacher Education in Europe – Öğretmen Eğitimi İçin Avrupa Çapında Mesleki Ağ) önemli işleve sahiptir. TNTEE'nin amacı öğretmen eğitimi için zengin deneyimleri ve araştırmaya dayalı bilgiyi uyumlu entegre bir şekilde eğitim sektörüne sunmaktır. TNTEE'nin alt gruplarının yaptığı analiz, araştırma ve çalışmalarının sonucu olarak bu çalışma ortaya çıkmıştır. TNTEE'nin vurguladığı konular:

1. Öğretmen eğitimi politikaları,
2. Öğretmen eğitimi ve okullar arasındaki işbirliği,
3. Öğretmen eğitiminde yansıtıcı uygulama (reflective practice),
4. Öğretmen eğitiminde güçlü öğrenme çevresinin oluşturulması,
5. Öğretim mesleğinde konu alan öğretim ve disiplinlerarası öğretim (tematik),
6. Çok kültürlülük ve öğretmen eğitimi,
7. Öğretmen eğitimi ve cinsiyet faktörü.

AB'de mevcut öğretmen eğitimi programlarının başlangıç öğretmen eğitimi için ortak boyutları:

1. Eğitim bilimleri (eğitim tarihi, eğitim felsefesi, eğitim psikolojisi, eğitim sosyolojisi vb.),
2. Alanlarla ilgili akademik bilgiler,
3. Alan öğretimi için yöntem dersleri,
4. Disiplinler ve alanlar arası dersler (çok kültürlü eğitim, sosyal bilgiler, barış eğitimi, işletme eğitimi, çevre eğitimi, bilgi ve iletişim teknolojileri),
5. Uygulama.

AB ülkelerinde öğretmen yetiştirmeye bakıldığında, öğretmen yetiştirmede farklı modellerin uygulandığı görülmektedir. Bu modeller:

1. ***Öğretmen eğitiminde eşzamanlı modeller (concurrent models):*** Öğretmen eğitimindeki konular birlikte verilir,
2. ***Öğretmen eğitiminde ardışık (modüler) modeller:*** Öğrenciler yukarıdaki alanları ken-

di istekleri doğrultusunda alabilirler. Örneğin, önce eğitim bilimleri, sonra alan bilgisi sonra uygulama gibi,

3. ***Öğretmen eğitiminde hiyerarşik modeller:*** Akademik bilgiler mesleki bilgileri takip eder (örneğin, eğitim bilimleri, yöntem dersleri, uygulama),

4. ***Öğretmen eğitiminde entegre modeller:*** Öğretim mesleği için mesleğe uygun entegre edilmiş temalara odaklanarak öğretim (örneğin, problem temelli öğrenme, tematik yaklaşımlar) yapılır.

AB Komisyonu tarafından öğretmen eğitimiyle ilgili hazırlatılan raporda, AB ülkelerine, gelecekteki öğretmen eğitimi ile ilgili müfredatın daha çok süreç, problem, proje, araştırma ve sorgulama yönelimli olması önerilmektedir.

AB'de öğretmen eğitimi süresine bakıldığında okulöncesi ve ilköğretime öğretmen yetiştirmek için genel olarak ortaöğretimden sonra üç yıl, ortaöğretim öğretmenlik alanları için minimum dört yıl olduğu görülmektedir. Aşağıda AB ve Türkiye'de öğretmen yetiştirmeye ilişkin benzerlikler ve farklılıklar verilmektedir.

4.1.3. Türkiye ve Avrupa Birliğinin Öğretmen Yetiştirme Programlarındaki Benzerlikleri ve Farklılıkları

AB ülkeleri ve Türkiye, öğretmen yetiştirme boyutunda karşılaştırıldığında aralarında bazı benzerliklerin ve farklılıkların olduğu görülmektedir.

Farklılıklar:

1. **Yaklaşım farkı:** Türkiye'de öğretmen eğitimi denince akla çoğunlukla başlangıç (hizmet öncesi eğitim) eğitimi gelirken, AB'de öğretmen eğitimi denildiğinde dört basamak akla gelmektedir. Bunlar, başlangıç öğretmen eğitimi, işe başlama eğitim, hizmet içi eğitim ve uzmanlık eğitimidir. Dolayısıyla, AB'de öğretmen eğitimine daha geniş kapsamlı bir bakış vardır.

2. **Öğretmen eğitiminin verildiği yer:** AB'ye üye ülkelerde öğretmen eğitimi özellikle okulöncesi ve ilköğretim öğretmenlik alanları yüksekokullarda verilirken, ortaöğretim alan öğretmenlikleri üniversitelere bağlı olarak verilmektedir. Türkiye'de tüm öğretmenlik eğitimi üniversite bünyesinde yürütülmektedir.

3. **Öğretmen yetiştirmede süre:** AB ülkelerinde okulöncesi ve ilköğretim öğretmenlerinin süresi ülkelere göre farklılık göstermekle birlikte çoğunlukla ortaöğretimden sonra üç yıldır. Tüm AB ülkelerinde ortaöğretime öğretmen yetiştiren kurumlarda eğitim minimum dört yıldır. Ancak, Bolonya sürecinden sonra AB ülkeleri yükseköğretimde iki dereceli eğitim sistemine geçmiştir. Bu süreç içinde AB ülkelerinde, örneğin Finlandiya gibi ülkelerde öğretmen yetiştirme programları da iki dereceli olarak tasarlanmaya başlanmıştır. İki dereceli sistemi kabul eden ülkelerde öğretmen yetiştirmeyle ilgili programlar okul öncesi hariç lisansüstü derecesiyle alınmaktadır. Türkiye'de öğretmen yetiştirme okul öncesi ve ilköğretimin tüm alanlarında dört yıldır. Ortaöğretime öğretmen yetiştirme süresi ise beş ve beş buçuk yıldır.

4. **Öğretim elemanı / öğrenci sayısı:** AB ülkelerinde her 10 öğrenciye bir öğretim elemanı düşerken (EC, 2000), Türkiye'de her 38 öğrenciye bir öğretim elemanı düşmektedir. Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi (YÖK, 2007) Raporunda da Eğitim Fakültelerindeki öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısındaki dengesiz dağılıma dikkat çekilmiştir.

5. **Öğretmen adaylarının başlangıç eğitimine girmesi:** Başlangıç öğretmen eğitimine öğretmen adaylarının başlaması AB ülkelerinin kendi içinde farklılıklar göstermektedir. Sağlam ve Kürüm (2005), AB'deki pek çok ülkede öğretmen eğitimi yükseköğretimin içinde olduğu için, öğretmen eğitimi programlarına öğrenci seçiminde, yükseköğretime girişteki genel seçim sistemi uygulandığı gibi, kimi ülkelerde de ayrıca özel bir seçme/eleme sisteminin de uygulanmasına gerek duyulduğunu belirtmiştir. Sağlam ve Kürüm (2005) ayrıca Türkiye ve AB ülkelerinde öğretmen eğitimi programlarına öğrenci seçimine temel oluşturan yükseköğretime giriş koşullarının; olgunluk diploması, yükseköğretime giriş sınavı ve ortaöğretim başarı puanı ve özel koşullar olmak üzere üç grupta incelenebileceğini vurgulamışlardır. Türkiye'de öğretmen adayları öğretmen programlarına üniversite sınavıyla girerken (bazı alanlarda özel yetenek sınavı), bazı AB ülkelerinde öğretmen adaylarının lise mezunu olmaları yeterli olmaktadır.

6. **Öğretmen Yetiştirme Modelleri:** Türkiye'de öğretmen eğitiminde özellikle ilköğretime öğretmen yetiştiren kurumlarda eşzamanlı öğretmen yetiştirme modeli uygulanırken, AB ülkelerinde, eşzamanlı, modüler, hiyerarşik, entegre programlar gibi farklı modeller kullanılmaktadır.

7. **Öğretmen Yetiştirmede Yapı:** Türkiye'de öğretmen yetiştirme, merkezi bir yapıda iken AB'de farklı yapılarda gerçekleşmektedir. Türkiye'de öğretmen eğitimi programları tüm Eğitim Fakülteleri için benzer şekilde hazırlanır ve uygulanır. Ancak, 2006 programlarında, fakültelere yaklaşık %25 civarında bir esneklik sağlanmıştır.

8. **Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri:** Türkiye'de eğitim ve öğretim ile ilgili araştırma faaliyetleri Eğitim Fakültelerindeki akademisyenlerin önemli görevlerinden biri iken bu durum birçok AB ülkesinde farklı işlemektedir. Birçok AB ülkesinde öğretmen eğitimcileri, öğretmenler ve öğrenciler, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin dışında tutulmakta, öğretim elemanları çoğunlukla eğitime odaklanmaktadırlar. AB Komisyonu tarafından öğretmen yetiştirmeye ilişkin hazırlanan raporda bu durumun değişmesi gerektiği özellikle vurgulanmıştır. Avrupa Komisyonu tarafından 2000 yılında "Öğretmen Eğitimiyle" ilgili yayınlanan raporda (Green Paper on Teacher Education) durum şöyle belirtilmiştir:

    - *"Üst düzeyde nitelikli öğretmen yetiştirme için uygun araştırma ve geliştirme faaliyetleri gereklidir. Bunlara dayalı olarak eğitim ortamları düzenlenmelidir. Ancak birçok AB ülkesinde, öğretmen eğitimi kurumları onların personelleri, öğrencileri ve öğretmenleri araştırma-geliştirme faaliyetlerinden ayrı tutulmaktadırlar. Birçok öğretmen eğitimi kurumunun da araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde açık olarak belirlenmiş sorumlulukları yoktur. Hem hizmet içi eğitim hem de başlangıç öğretmen eğitimindeki araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde öğretmenler aktif olarak yer almalıdır. Bu yönde bir gelişme sağlamak için öğretmen eğitimi programları araştırma programlarını kapsamalı ve öğretmen eğitimi ve öğretimle ilgili doktora programları açılmalıdır."*

9. **Öğretmen Eğitiminin Akreditasyonu:** Türkiye'de YÖK tarafından 1998-2001 yılları arasında Eğitim Fakültelerinin akreditasyonuna yönelik çalışmalar yapılmış ise de pratikte Eğitim Fakülteleri akredite edilmemektedir. AB ülkelerinde öğretmen yetiştiren programlar hem iç hem de dış denetimlerle akredite edilmektedirler. Konuya ilişkin detaylı bilgi izleyen alt bölümde sunulmaktadır (Bknz., AB Ülkelerinde Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon).

Benzerlikler:

AB ve Türkiye'de öğretmen yetiştirmede en temel benzerlik her ikisinin de öğretmen yetiştirmeye ilişkin arayış içinde olmasıdır. Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan raporda, 2000 yılında yayınlanan öğretmen yetiştirmeye ilişkin raporda AB ülkelerinde öğretmen yetiştirmeye ilişkin arayışlara global düzeyde uluslararasılaşmanın etkisi, bilgi toplumunun etkisi ve bilimsel ve teknik dünyanın etkisinin olduğu ve bu değişimlerin öğretmen eğitimine yansımalarının olduğu vurgulanmıştır. Bu yansımalar:

- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim-öğretim ve çalışma süreçlerine entegrasyonu,
- Cinsiyet faktörü,
- Yabancı dil veya diğer toplulukların dillerinin öğrenilmesi,
- Özellikle gençlerin işe alınmalarındaki artış,
- Okuldaki başarısızlıkla mücadele,
- Eğitim sektörü ve iş ile ekonomi sektörü arasındaki işbirliğinin kurulması.

Ayrıca AB ülkelerinde "Eğitim Sektöründe Devletin Rolüne İlişkin Algının Değişmesi"nin öğretmen yetiştirmeye ilişkin aşağıdaki yansımalarının olduğu belirtilmiştir:

- Yetkinin dağıtılması ve sınırlamaların kaldırılması politikası: Yönetsel olarak kural yönelimli modellerden "amaç ve çıktıya dönük modellere" geçmek,
- Devletin görev ve sorumluluklarının azaltılması, devletin stratejik planlama ve stratejik yönetim konularına eğilmesi,
- Öğretmen eğitimiyle ilgilenen kurumlara insan kaynakları, materyal, yönetsel ve programa ilişkin daha fazla özerkliğin verilmesi,
- Birçok Avrupa Birliği ülkesinde öğretmen eğitimini akredite eden akreditasyon kurumları kurulmuş ve öğretmen eğitiminin sertifikalandırılması, nitelikli öğretmen eğitimi programlarının gözetlenmesi ve yüksek nitelikli öğretmen eğitimi amaçlanmıştır.

Yukarıdaki eğilimler öğretmen eğitimini güçlü şekilde etkilemekte ve yeni yetiştirilen öğretmenlerin okul ve sınıfta özerk olmaları için gerekli niteliklerle donatılması beklenmektedir. Aşağıda AB ve Türkiye'de öğretmen yetiştirmedeki benzerliklere vurgu yapılmıştır.

1. **Öğretmen Yetiştirme Programlarının Boyutları:** AB ve Türkiye'de öğretmen yetiştirme programlarına bakıldığında ortak noktaların fazla olduğu görülmektedir. Türkiye'de 2006 yılında uygulamaya konulan yeni öğretmen yetiştiren programlarda da ana boyutlar şunlardır:
   - *Alan Bilgisi,*
   - *Meslek Bilgisi a) Eğitim Bilimleri, b) Alan Öğretim Yöntemleri c) Öğretim Yöntem ve Teknikleri,*
   - *Genel Kültür,*
   - *Uygulama.*
2. **Öğretmen yetiştirmedeki sorunlar:** Türkiye'de ve AB ülkelerinde öğretmen yetiştirmede yaşanan sorunlarda benzerlikler görülmektedir. Avrupa Komisyonunun 2000 yılında öğretmen eğitimiyle ilgili hazırlattığı raporda vurgulanan sorunlar, Türkiye'deki öğretmen yetiştirmedeki sorunlarla paralellik göstermektedir. AB'de

öğretmen eğitimiyle ilgili çözülemeyen problemler:

- *Profesyonel öğretmen eğitiminin amaçları açık değildir. Amaçların açık olmaması, çıktılardan memnuniyetsizliğe yol açmaktadır. Öğretim mesleğindeki "güçlü öğrenme çevrelerinin" oluşturulması veya "öğrenci öğrenmelerinin desteklenmesi" birçok durumlarda öğretmen eğitiminin hedefleri arasında yer almaz.*
- *Öğretmen eğitimi birçok durumda akademik disiplin yapıları etrafında odaklanmaktadır. Bu durum çoğunlukla ortaöğretime öğretmen yetiştiren kurumlarda görülmektedir. Öğretilen akademik bilgilerle, okulda öğretilenler net bir şekilde analiz edilmemiştir.*

Raporda vurgulanan diğer sorunlar:

1. Öğretmen eğitimindeki program değişikliklerinin her zaman öğretmen rolündeki değişimi sağlamaması ve pratiğe yansımaması,
2. Öğretmenlik mesleği için bilimsel temelin öğretim, öğrenme ve çalışma için tam olarak geliştirilememesi,
3. Öğretmen eğitiminde entegre programların oluşturulması ve temel rehber ilkelerin oluşturulmasında yeterince araştırma ve geliştirme çalışmalarının yapılmaması,
4. Öğretmenlik mesleğinin hâlâ "bilginin aktarımı" olarak görülmesi. Bu durumun da öğretmenlik mesleğinin profesyonelleşmesini engellemesi.
5. Öğretmenlere olan ihtiyacın alanlara göre farklılık göstermesi; bazı alanlarda az bazı alanlarda fazla öğretmenlerin olması öğretmen eğitimiyle ilgili bir diğer problemdir. Buna ek olarak, öğretmen hareketliliği ve ülkelerin ortak yürüttüğü programların geçerliliği de gündeme getirilen sorunlar arasındadır.
6. Öğretmen eğitiminde bilimsel bilgiye dayalı içeriklerin öğretimi hâlâ çözülemeyen bir problem durumundadır. Birçok AB ülkesinde ortaöğretim öğretmenlik alanlarındaki öğretmen adayları sıklıkla eğitimlerini bir veya iki farklı akademik disiplinde almaktadır. Bu programlarda zengin öğrenme çevresi sunmadıkları gibi öğretim mesleğini de minimum düzeyde önemsemektedirler. Buna ek olarak, birçok üye ülkede aday öğretmenler eğitim ya da eğitim bilimlerinden değil de diğer alanlardan mezun olmaktadırlar. Bu durum da onların öğretmen olarak mesleki kimlik geliştirmelerine olumsuz yönde etki etmektedir.

Öğretmen eğitimi ile ilgili müfredat farklı, birçok durumda da birbiri ile ilgisi olmayan disiplinlere ayrılmıştır.

- Birçok durumda akademik alanlar bilimsel bilginin gelişimine odaklanmakta, modeller ve teorileri açıklamaktadırlar. Bazı konuların nasıl öğretilip, çalışılıp, öğrenileceğine odaklanmamaktadırlar.
- Bilimsel bilginin aktarımı ve bu bilgilerin insan yaşamındaki yeri ve kullanımına odaklanmamaktadırlar. Kendileri için önemli gördükleri yerleri öğretmektedirler.
- Bunlara ek olarak, geçerliği bilimsel bilgilerle kanıtlanmış pratik bilgiler bir çok akademik disiplin tarafından göz ardı edilmekte, bu da bu alanların öğretim ve öğrenilmesinde problem yaratmaktadır.
- Okullarda öğretilen konularla, üniversitelerde okutulacak konular arasındaki ilişkiler iyi analiz edilmemektedir. Bunun sonucu olarak da karmaşık sonuçlar doğmaktadır. Üniversitelerde öğretilen akademik bilgilerin okullarda öğrenilen konulara transfer edilmesi birçok durumda zor olmakta ve bu durum göz ardı edilmektedir.

Bütün bunların sonucunda denebilir ki Türkiye'nin AB'ye kıyasla öğretmen yetiştirmedeki güçlü ve zayıf yönleri bulunmaktadır. Türkiye'nin öğretmen yetiştirmede güçlü yönleri:

1. Okul öncesi ve ilköğretime yönelik öğretmen eğitimi sürelerinin diğer alanlar gibi dört yıl olması,
2. Öğretmen eğitiminin üniversiteler bünyesinde yürütülmesi,
3. Öğretim üyelerinin niteliği,
4. Öğretmen adaylarının seçimi (daha homojen),
5. Öğretmen eğitimi ve eğitim bilimleri alanlarında doktora programlarının ve araştırmalarının olması.

Türkiye'nin öğretmen yetiştirmede zayıf yönleri:

1. Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının fazla olması ve fiziki kapasite yetersizlikleri,
2. Tek öğretmen yetiştirme modeli ve merkezi sistem olması,
3. Mesleki etik ve örgütlenme boyutunda öğretim elemanlarının yaşadıkları sorunlar,
4. Öğretmen yetiştirme programlarıyla ilgili kalite güvence sistemlerinden yoksunluk.

Türkiye'de öğretmen yetiştirme, AB ülkelerinde öğretmen yetiştirmeyle benzerlik ve farklılıklar göstermektedir. Benzerlikler genellikle öğretmen yetiştirme programlarının boyutları, sorunlar ve arayışlar boyutundadır. Farklılıklar ise; öğretmen yetiştirmede yaklaşım farkı, öğretmen eğitiminin verildiği yer, öğretmen yetiştirmede süre, öğretim elemanlarının sayı ve niteliği, öğretmen adaylarının başlangıç eğitimine kabulündeki ölçütler, öğretmen yetiştirme modelleri, öğretmen yetiştirmede yapı, öğretim elemanlarının araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde görev alması ve öğretmen eğitiminin akreditasyonu konularında görülmektedir.

4.2. Avrupa'da Öğretmen Eğitiminde Kalite Güvence Sistemleri[12]

Son yıllarda kalite güvence sistemleriyle ilgili birçok girişim Avrupa ülkelerinin ve Avrupa Komisyonunun politik gündeminin en önemli konuları arasında yer almıştır. Lizbon sürecinde 2010 yılına kadar eğitim ve öğretimin niteliğinin geliştirilmesi en önemli üç hedeften biri olarak belirtilmiştir. Öğretmen eğitiminde niteliğin garanti edilmesi çalışmaları ilk etapta yükseköğretimdeki gelişmelerle yakından ilgili olmakla birlikte aslında Bologna süreciyle ve Bergen toplantısıyla da yakından ilişkilidir. Yükseköğretimde niteliğin arttırılması çalışması, Mayıs 2005 yılında Bergen'de yükseköğretimle ilgili bakanların toplanmasıyla yükseköğrenimle ilgili standartları ve kılavuzları belirlemişlerdir. ENQA (The European Association for Quality Assurance in Higher Education), yükseköğretim kurumlarından programlarıyla ilgili olarak niteliğin garanti edilmesi ve standartların belirlenmesi konusunda çalışma başlatmalarını önermiş; niteliğin garanti edilmesi için de, yükseköğretim kurumlarından öncelikle niteliğin garanti edilmesi kültürünün yaratılması ve yaygınlaştırması için gerekli tedbirleri almaları istenmiştir.

Lizbon ve Bolonya süreçlerine paralel olarak Avrupa Komisyonu 2004 yılında Avrupa'da öğretmen yetiştirmedeki nitelikle ilgili olarak bir çalışma başlatmış ve 2006 yılında *"Quality Assurance in Teacher Education in Europe- Avrupada Öğretmen Eğitiminin Niteliğinin Garanti Edilmesi"* başlığıyla yayınlamıştır. Bu çalışma tarama yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Çalışmada başlangıç öğretmen eğitimi ve hizmet içi eğitimle ilgili kurumların ve programların değerlendirilme ve

[12] EC (2006) tarafından hazırlanan "Quality Assurance in Teacher Education in Europe" adlı rapordan hazırlanmıştır.)

akredite edilme süreçleri değerlendirilmiştir. Bu raporda sadece öğretmen eğitimiyle ilgili boyutlar dikkate alınmıştır. Bu boyutlar öğretmen eğitiminin içeriği ve organizasyonu, öğretmen eğitimcilerinin profillerinin niteliği, öğrencilerin nasıl değerlendirildiği ve öğrenci başarısıdır. Finansal denetim, güvenlik ve çevre kontrolü bunların dışında bırakılmıştır. Araştırmaya 30 ülke dahil edilmiştir. Araştırmaya dahil edilen ülkelerin değerlendirilme ve akredite edilme sistemleri ve süreçleri genellikle birbirinden farklılık göstermektedir.

Öğretmen Eğitiminin Akredite Edilme Yöntemleri

AB ülkelerinde öğretmen eğitiminin akredite edilmesi genel ve özel değerlendirme şeklinde gerçekleşmektedir. AB ülkelerinin çoğunluğunda (24 ülkede) üniversiteler genel olarak değerlendirilmektedirler. Genel değerlendirmede üniversite genel olarak akredite edilirken, öğretmen eğitimi programları ve kurumları da bu bütün içinde akredite edilmektedirler. AB içinde altı ülkede hem genel hem de özel yönetmeliklerle öğretmen eğitimi akredite edilmektedir. Öğretmen eğitimiyle ilgili özel değerlendirme çoğunlukla başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili olmakla birlikte öğretmen eğitimi programları ve kurumları genel değerlendirmeden ayrı olarak yapılmaktadır. Almanya, Fransa, İrlanda, Polonya, Britanya bu süreci izleyen ülkeler arasında yer almaktadır.

Öğretmen eğitimi programları ve kurumları iç ve dış değerlendirme ile akredite edilmektedirler. Dış değerlendirme, kurumun dışından kişi veya kurumların kuruma gelerek değerlendirme yapmasıdır. İç değerlendirme ise, ENQA tarafından hazırlanan raporda kurum içi veya özdeğerlendirme olarak da tanımlanmaktadır.

İç ve dış değerlendirme çoğu zaman iç içe yapılmaktadır. Bir değerlendirme türü diğerinin bulgusuna güvenilerek veya dayandırılarak gerçekleştirilmektedir. Bazı ülkelerde, değerlendirme, iç ve dış değerlendirmelerin bir bütün olarak ele alındığı tek değerlendirme süreci olarak görülmektedir.

AB'de birçok ülkede düzenlemeler birden fazla (iç ve dış) değerlendirme sürecinin gerekliliğini vurgulamaktadır. AB ülkelerinin birçoğunda dış değerlendirme zorunlu iken Almanya, İspanya ve Fransa'da dış değerlendirme önerilmektedir. Aşağıdaki tabloda (Tablo 15) iç ve dış değerlendirme karşılaştırılmaktadır.

Değerlendirmeyi Yapan Kurum ve Organlar

AB ülkelerinde başlangıç öğretmen eğitiminde iç değerlendirmeyi gerçekleştiren kişi ve organlar şunlardır:

- Yönetim
- Kurumun yönetim kurulu
- Kurum içinden değerlendirme komitesi
- Akademik personeli temsil eden konsey

Tablo 15: AB ülkelerinde hizmet öncesi öğretmen eğitimi programlarının ve kurumlarının akredite edilmesi

	İç Değerlendirme	Dış Değerlendirme
Değerlendirmeyi Hangi Kurumlar veya Organlar Yapıyor?	• Yönetim • Kurumun yönetim kurulu • Kurum içinden değerlendirme komitesi • Akademik personeli temsil eden konsey	• Okulları denetleyen bir denetim kurumu • Bir eğitim kurumu • Eğitim Bakanlığı • Bir değerlendirme kurumu/ değerlendirme komitesi • Kamu yararına çalışan bağımsız bir organ (denetim ajansı)
Değerlendirmeyi Yapanların Profilleri	• Yönetim • Akademik personel • Öğrenciler • Kurum adına görev alan değerlendirme uzmanları • Teknik ve yöntem desteği sunan uzmanlar	• Akranlar • Değerlendirme uzmanları • Öğretmenlik geçmişine sahip müfettişler • Yönetici geçmişine sahip müfettişler • Öğrenciler • Yabancı uzmanlar
Değerlendirmeyi Hangi Resmi Belgeler Kullanılıyor?	• Yükseköğretim ile ilgili yasalar • Başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili içerik ve düzenlemeler/yönetmelikler • Aday öğretmenler için hazırlanmış kalite standartları • Öz değerlendirme kriterlerinin listesi/ kılavuzları • Dış değerlendirmede kullanılan kriterler listesi • Dış denetim sonuçları raporları • Ulusal göstergeler (öğretmen/öğrenci oranları, öğrenci performansları gibi)	• Yükseköğretimle ilgili yasalar • Başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili içerik kılavuzları ve düzenlemeler-yönetmelikler • Aday öğretmenler için nitelik standartları • Değerlendirme kriteri listesi • Ulusal göstergeler
Değerlendirmenin Kapsamı Nedir?	• Kurum tarafından sağlanan başlangıç öğretmen eğitiminin müfredat içeriği • Öğretim yöntemleri • Değerlendirme teknikleri • Genel eğitim ile mesleki eğitim arasındaki denge • Okullara yerleştirme • Okullarla işbirliği • İnsan kaynakları yönetimi • Öğretim elemanı/öğrenci oranı • Öğrenci performansı • Öğrenci tutum ve motivasyonu • Öğrencilerin aldıkları eğitimle ilgili görüşleri • Altyapı (Kütüphaneler, bilgisayar ve diğer laboratuarlar)	• İç değerlendirme süreci • Kurumun sağladığı başlangıç öğretmen eğitiminin müfredat içeriği • Öğretim yöntemleri • Değerlendirme uygulamaları • Mesleki eğitim ile genel eğitim arasındaki denge • Okulun yerleşim alanı • Okullarla işbirliği • İnsan kaynakları yönetimi • Öğretmen/öğrenci oranı • Öğrenci performansı • Öğrenci tutumu/motivasyonu • Öğrencilerin aldıkları eğitime ilişkin görüşleri • Altyapı
Süreç ve Mekanizmalar Nelerdir?	• Yönetimle görüşme veya survey • Akademik ve idari personelle görüşme ve survey • Öğrencilerle görüşme ve survey • Sınıf gözlemi	• Alan ziyaretlerinde yapılanlar • Yöneticilerle görüşme veya survey uygulama • Akademik ve idari personelle görüşme veya survey • Öğrencilerle görüşme veya survey • Sınıf gözlemi • İç değerlendirme sonuçlarının analizi
Değerlendirme Sıklığı Nedir?	• Öğretmen eğitiminin özdeğerledirme 13 ülkede yılda bir kez yapılmaktadır. • Bulgaristan'da bir yılda birden fazla yapılmaktadır. • On ülkede veya bölgede yükseköğretim kurumları iç değerlendirme üç yıldan on yıla kadar belirli aralıklarla yapmaktadır. Birçok ülkede bu dış değerlendirmeye bağlıdır.	• Bazı ülkelerde her yıl olurken bazı ülkelerde her on iki yılda bir gerçekleşmektedir. • Akreditasyonun yenilenmesi genellikle üç yılla on iki yıllık bir süreyi gerektiriyor.

Kaynak: EC, (2006). Quality Assurance in Teacher Education in Europe.

AB ülkelerinde başlangıç öğretmen eğitiminde dış değerlendirmeyi gerçekleştiren kurumlar ise şunlardır:

- Okulları denetleyen bir denetim kurumu,
- Bir eğitim kurumu,
- Eğitim Bakanlığı,
- Bir değerlendirme kurumu / değerlendirme komitesi,
- Kamu yararına çalışan bağımsız bir organ (denetim ajansı).

Değerlendirmeyi Yapanların Profilleri

İç değerlendirmeyi gerçekleştirenlerin profillerine bakıldığında yöneticiler, akademik personel, öğrenciler, kurum adına görev alan değerlendirme uzmanları ve teknik ve yöntem desteği sunan uzmanlar olduğu görülmektedir. Dış değerlendirmeyi gerçekleştirenlerin profillerine bakıldığında ise o kurumda çalışanlar benzer görevde bulunan değerlendirmeciler (akran = peer review), değerlendirme uzmanları, öğretim geçmişine sahip müfettişler, yöneticilik geçmişine sahip müfettişler, öğrenciler ve yabancı uzmanlar olduğu görülmektedir. Yukarıdaki kişiler tek tek veya takım halinde değerlendirme yapmaktadırlar. Farklı ülkelerde farklı değerlendirme uygulamaları görülmektedir.

Değerlendirmede Kullanılan Resmi Belgeler

AB ülkelerinde başlangıç öğretmen eğitiminde iç ve dış denetimde kullanılan resmi belgelerde benzerlik görülmektedir. İç denetimde aşağıdaki belgeler kullanılmaktadır:

- Yükseköğretimle ilgili yasa,
- Başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili içerik ve düzenlemeler / yönetmelikler,
- Aday öğretmenler için kalite standartları,
- Özdeğerlendirme kriterlerinin listesi / kılavuzları,
- Dış değerlendirmede kullanılan kriterler listesi,
- Dış denetim sonuçlarının raporları,
- Ulusal göstergeler (öğretmen/öğrenci oranları, öğrenci performansları gibi).

Dış değerlendirmede kullanılan resmi belgeler ise yükseköğretimle ilgili yasalar, başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili içerik kılavuzları ve düzenlemeler - yönetmelikler, aday öğretmenler için kalite standartları, değerlendirme kriteri listesi ve ulusal göstergelerdir.

Değerlendirmenin Kapsamı

Dış değerlendirmenin kapsamı, çok geniş konu ve alanı içine alabilir. İç değerlendirmenin sonuçları, öğretmen eğitimi müfredatının içeriği, öğretim yöntemleri, değerlendirme teknikleri ile ilgili olabilir. Dış değerlendirme mesleki eğitimle genel eğitim arasındaki denge, öğrencilerin uygulama yerleri, okulla kurumun insan kaynakları arasındaki işbirliği ile de ilgilenebilir. Ayrıca, öğrenci-öğretmen oranı, öğrenci performansı, öğrencilerin tutum ve motivasyonu, öğrencilerin aldıkları eğitimle ilgili düşünceleri, kurumun altyapısı (kütüphaneler, bilgi ve iletişim teknolojileri olanakları ve laboratuarlar gibi) diğer önemli unsurlar değerlendirme kapsamı içinde olabilir.

İç değerlendirmede aşağıdaki kriterler dikkate alınmaktadır:

- Kurum tarafından sağlanan başlangıç eğitiminin içeriği,
- Öğretim yöntemleri,
- Değerlendirme teknikleri,
- Genel eğitim ile mesleki eğitim arasındaki denge,
- Okullara yerleştirme,
- Okullarla işbirliği,
- İnsan kaynakları yönetimi,
- Öğretim elemanı / öğrenci oranı,
- Öğrenci performansı,
- Öğrenci tutum ve motivasyonu,
- Öğrencilerin aldıkları eğitimle ilgili görüşleri,
- Altyapı (kütüphaneler, bilgisayar ve diğer laboratuarlar vb.).

Dış değerlendirme kriterleri ülkelere göre farklılık göstermekle birlikte aşağıdaki liste dış değerlendirmenin kapsadığı alanı göstermektedir:

- İç değerlendirme süreci,
- Kurumun sağladığı başlangıç öğretmen eğitiminin içeriği,
- Öğretim yöntemleri,
- Değerlendirme uygulamaları,
- Mesleki değerlendirme ile genel değerlendirme arasındaki denge,
- Okulun yerleşim alanı,
- Okullarla işbirliği,
- İnsan kaynakları yönetimi,
- Öğretmen/öğrenci oranı,
- Öğrenci performansı,
- Öğrenci tutumu/motivasyonu,
- Öğrencilerin aldıkları eğitime ilişkin görüşleri,
- Altyapı (Kütüphaneler, bilgisayar ve diğer laboratuarlar vb.).

Değerlendirmeyle İlgili Süreç ve Mekanizmalar

Dış değerlendirme veya özdeğerlendirme ile ilgili süreç ve mekanizmalar farklılık göstermektedir. Örneğin, kurumun yönetimiyle, akademik ve idari personelle veya öğrencilerle görüşme olabilir veya bu gruba anket uygulanabilir. Öğretmen adaylarının eğitimiyle ilgili olarak onların sınıf içinde gözlenmesi veri toplamak için kullanılan diğer bir yöntem olabilmektedir.

Öğretmen eğitiminin iç değerlendirilmesi veya özdeğerlendirme o kurumda çalışan ve programla ilgili kişiler tarafından gerçekleştirilen bir değerlendirmedir. İç değerlendirme süreci sistematik olarak verilerin öğrencilere, öğretim elemanlarına önceden belirlenmiş standart ve kriterlere göre anket uygulanması yoluyla toplanması ve sonuçların raporlaştırılmasıdır. Özdeğerlendirme kurumun ve programın niteliğinin geliştirilmesi için fırsatlar sunmaktadır.

Özdeğerlendirmeyi gerçekleştirecek olan komitenin sorumlulukları farklı olabilir. O kurumun yönetim organı tarafından değerlendirme yapılabildiği gibi, kurum tarafından bu değerlendirme işini yapacak özel bir değerlendirme komitesi oluşturulabilir veya akademik personeli temsil edecek bir konsey oluşturulabilir. Genel eğitim içerisinde başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili olarak kullanılan mekanizma ve süreçler:

- Yönetimle görüşme veya yöneticilere anket uygulama,
- Akademik ve idari personelle görüşme ve anket uygulama,
- Öğrencilerle görüşme ve anket uygulama,
- Sınıf gözlemi.

Dış değerlendirme farklı şekillerde olabilmektedir. Normal olarak alan ziyaretleri ve iç değerlendirmeler baz alınarak yapılmaktadır. Alan ziyaretlerinde yöneticilerle, akademik ve idari personelle, öğrencilerle görüşmeler yapılabilir veya onlara anket uygulanabilir. Öğretmen adaylarının ders esnasında gözlenmesi görüşme ve anketten elde edilen verilere eklenebilir.

1. Alan ziyaretlerinde yapılanlar:
   - *Yöneticilerle görüşme veya anket uygulama,*
   - *Akademik ve idari personelle görüşme veya anket uygulama,*
   - *Öğrencilerle görüşme veya anket uygulama,*
   - *Sınıf gözlemi.*
2. İçsel değerlendirme sonuçlarının analizi

Akreditasyonun Yapılma Sıklığı

Öğretmen eğitiminde özdeğerlendirme 13 ülkede yılda bir kez yapılmaktadır. Bulgaristan'da öz değerlendirme yılda birden fazla yapılmaktadır. 10 ülkede veya bölgede yükseköğretim kurumları iç değerlendirme üç yıldan 10 yıla kadar belirli aralıklarla yapmaktadırlar. Birçok ülkede özdeğerlendirme dış değerlendirmeye bağlı olarak yapılmaktadır.

Başlangıç öğretmen eğitimi programları ve kurumların dış denetim sıklığı ülkeler arasında hatta ülkelerin kendi içinde farklılık göstermektedir. Birçok Avrupa ülkesinde, kurumların ve programların dış denetimi, merkezi veya üst düzey tarafından belirlenen belli aralıklarla gerçekleşir. Bazı ülkelerde birçok farklı dış değerlendirme yöntemi vardır ve farklı aralıklarla gerçekleşir. Bazı ülkelerde her yıl olurken bazı ülkelerde her 12 yılda bir gerçekleşmektedir. 10 ülke veya bölgede dış değerlendirmenin diğerlerine göre daha sık olduğu söylenebilir. AB ülkelerinde akreditasyonun yenilenmesi genellikle üç yılla 12 yıllık bir süreyi gerektirmektedir.

Değerlendirme Sonuçlarının Kullanılması

Değerlendirme sonuçları kurumlar veya programlar için farklı olarak kullanılabilir ve doğrudan veya dolaylı yansımaları olabilir. Değerlendirme sonuçları nitelik açısından yetersiz olan bir kurum için o kurumun gelişmeye açık ya da zayıf yönlerinin belirlenmesine yönelik olarak gelişme planı hazırlamasını ve uygulama sonucunda yeniden değerlendirmesi gerektiğini söy-

leyebilir. Değerlendirme sonuçlarının olumsuz getirileri veya sonuçları da olabilir. O kurumun fonları arttırılabileceği gibi fonları azaltılabilir de. Bunların dışında kurumun değerlendirme sonuçları, öğrencilerine, personeline ve kamuya açık olmalıdır.

Değerlendirme Sonuçlarının Olası Etkileri

Ülkelerin büyük çoğunluğunda, öğretmen eğitimi programlarının veya kurumlarının dış değerlendirme sonuçlarının olası sonuçları onların yeniden akredite edilmeleri, aldıkları fonlar veya yeniden değerlendirilmeleriyle ilgilidir. Dış değerlendirmenin sonuçlarının olası etkileri;

- Yeniden akredite edilmelerine olan etkisi,
- Fonlara etkisi,
- Kurum tarafından uygulamaya konulan geliştirme planının başarısız sonuçları,
- Başarısız sonuçların alınması durumunda yeni bir değerlendirme sürecinin başlaması.

İç değerlendirme sonuçları;

- Kurum tarafından iyileştirilme planının uygulamaya konması.

Ülkelerin çoğunluğunda, dış değerlendirme sonuçları kurumun veya programın yeniden akredite edilmesiyle ilgili bir karara varılmasını sağlar. Bu resmi olarak o kurumun belirlenmiş standartları sağlayıp sağlayamadığını belirler.

Yeniden akredite edilme süreci genellikle şunu vurgular. Yeni öğretmen eğitim programı veya kurumu belirlenmiş tarihe göre akredite edilmiştir. Eğer sonuçlar olumsuzsa veya zayıfsa o kurumun büyük değişiklikler için karar almasını, öğretmen eğitimi için gerekli olan niteliklerin sağlanmasını ve kamudan fon almasını sağlar.

Bulguların Açıklanması ve Yayınlanması

Bulguların doğrudan kurumu etkilemesinin ötesinde bu bulgular farklı kurumlar ve aktörler ve genelde de kamu için açıklanabilir. Kurumların dış değerlendirme sonuçlarının açıklanmasına ilişkin düzenlemeler yaygındır. AB'de 19 ülkede sonuçlar sistematik olarak basılır. Ancak, sistematik olarak iç değerlendirmelerin basımına ilişkin altı ülkede yasal düzenlemeler vardır.

Başlangıç öğretmen eğitimi için iç ve dış değerlendirme sonuçlarının basımı ve elde edilebilir olması aşağıdaki kişileri ilgilendirir.

Dış değerlendirme sonuçlarının elde edilebilir olması:

- Yöneticiler için,
- Akademik personel için,
- Öğrenciler için,
- Kurumun işbirliği yaptığı diğer okullar için,
- Her kurum ve programdan değerlendirme raporlarının raporlaştırılması için.

İç değerlendirme sonuçlarının elde edilebilir olması:

- Akademik personel için

- Öğrenciler için
- Her kurum ve programdan değerlendirme raporlarının raporlaştırılması için önemlidir.

Ulusal Göstergelerin İzlenmesi ve Ulusal Raporların Hazırlanması

Eğitim sisteminin izlenmesinin, sistemin kontrol edilmesi, kurumun veya programın niteliğiyle ilgili raporların sağlanması ve performansın geliştirilmesi için uyumun sağlanması gibi birçok amacı olabilir.

Kurumla ilgili olarak değerlendirmelerin yapılması, sistemin tamamıyla ilgili kapsamlı bilgiye ihtiyaç duymanın yanı sıra elde edilen sonuçlar gerekli politikaların yapılması için dönüt sağlamış olabilir. Başlangıç öğretmen eğitiminin iç ve dış değerlendirme bulguları referans gösterilerek ulusal göstergeler ve raporlar hazırlanabilir. Bu rapor ve göstergeler aşağıdaki rapor ve göstergelere kaynaklık edebilir.

- Yükseköğretimle ilgili ulusal rapor hazırlama,
- Yükseköğretimle ilgili ulusal göstergelerin hazırlanması,
- Başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili ulusal raporların hazırlanması,
- Başlangıç öğretmen eğitimiyle ilgili ulusal göstergelerin hazırlanması.

Sonuç olarak

AB ülkelerin çoğunluğu öğretmen eğitimi programlarını ve kurumlarını dışarıdan denetim yoluyla akredite ettirmektedirler. Dış denetimle, kamunun eğitimin niteliğiyle ilgili güvence verdiği düşünülür ve programlarla öğretmenlere meslekleriyle ilgili sahip olmaları gereken görev ve rollerin verildiği garanti edilir.

Bunlara ek olarak, Avrupa Birliği içerisinde öğretmenlerin mesleki hareketliliğinin kolaylaştırılması ve öğretmenliğin profesyonelleşmesi yolunda yapılacak çalışmalar teşvik edilir. Bu amaca ulaşmak için akreditasyon sistemleri veya sertifikalar aşağıdaki kriterleri karşılamalıdırlar:

- Öğretmenlerin ve öğretmen eğitimcilerinin de kararlarda yer aldığı birden fazla paydaştan oluşan kurumlar tarafından yürütülmelidir.
- Öğretmenlerin nitelikleri, değerlendirme kriterleri, öğretmenlerin sahip olması gereken rol ve görevlerle ilgili tanımlarda uzlaşmaya varılmalı ve bunlarla ilgili uygun yöntemler izlenmelidir.
- Değişen durumlara göre akreditasyon ve sertifikasyonlar periyodik olarak yenilenmelidir.
- Akreditasyon süreçleri öğretmen eğitiminin tüm süreçlerini kapsamalıdır.
- Farklı öğretmen eğitimi kurumları için bireysel çözümler sağlamayı da getirecek genel ilkeler tanımlanmalı ve standartlaştırılmalıdır.

SONUÇ VE GELECEĞE BAKIŞ

Cumhuriyetimizin kuruluşundan günümüze, çağdaş bir toplumun oluşturulması doğrultusunda, eğitime ve öğretmenliğe büyük önem verildiği gözlenmektedir. Bu yöndeki çabaların ve çalışmaların 1923-1946 döneminde hayli yoğun olduğu dikkat çekmektedir. Burada en büyük etken, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitime ve eğitimin omurgası olan öğretmene verdiği önemdir. Mustafa Necati, Hasan Âli Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç gibi isimler, öğretmen eğitiminde iz bırakan eğitimciler arasındadırlar. Daha sonraki yıllarda, Cumhuriyetin ilk yıllarındaki atakta hız kesilmesi olsa da eğitimin en önemli unsuru olan nitelikli öğretmen gereksiniminin karşılanmasında sürekli yeni arayışlar gözlenmektedir. Tarihsel gelişim süreci içinde bakıldığında 1981 yılına kadar, öğretmen yetiştirme görevinin ağırlıklı olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından üstlenildiği görülmektedir. 1981 yılında çıkarılan yasayla yükseköğretim yeniden düzenlenirken, öğretmen yetiştiren kurumlar da tamamıyla üniversitelere bağlanmışlardır. Yine, öğretmen yetiştiren kurumlar olarak; İlköğretmen Okulları, Yüksek Öğretmen Okulları, Köy Enstitüleri, Eğitim Enstitüleri, Eğitim Yüksekokulları, Üniversiteler (başta Fen ve Edebiyat Fakülteleri) ve 1980'lerden itibaren de Eğitim Fakültelerini görmekteyiz.

Tüm bu arayışlar içinde 21. yüzyıla girildiğinde, dünyada "bilgi toplumuna yönelme" hedefleri ön plana çıkarken, Türkiye nüfusunun dörtte üçü kentlerde yaşamakta, dolayısıyla da kentsel kesimde yer almaktadır. Toplumumuz ise bir yandan endüstri toplumu aşamasını henüz tamamlamamışken diğer yandan da dünyanın gidişine koşut olarak bilgi toplumu aşamasına da kısmen girmiş bulunmaktadır. Bu da Türkiye'nin, geleceğe dönük hedeflerini belirlemede, planlarını yapmada yönünü ve de yolunu çizmiş olduğunu göstermektedir. Eğitime ilişkin politikaların oluşturulması, düzenlemelerin yapılması, eğitici (öğretmen) yetiştirmeye ilişkin süreçlerin belirlenmesinde de ülkenin geleceğe dönük bu yönelimleri etkili olmalıdır.

Söz konusu yönelimler de dikkate alınarak Türkiye'deki eğitimin durumuna bakıldığında; eğitim kademelerine göre net okullaşma oranları şöyledir: (2006-2007) okul öncesi eğitim % 19.9, ilköğretim % 90.1, ortaöğretim % 56.5 ve yükseköğretim (2003-2004, brüt ve açıköğretim hariç) % 24.1. Bu veriler öncelikle, Türkiye'nin hemen her kademede sayısal genişleme gereksinimi içinde olduğunu göstermektedir. Özellikle okul öncesi eğitim ve yükseköğretimdeki okullaşma oranları gelişmiş ülkelerin oldukça gerisindedir. Ayrıca, OKS, ÖSS , KPSS ve bazı uluslararası sınavların (PISA, TIMMS, PIRLS) sonuçları, hemen her kademedeki mezunlarımızın niteliği konusunda düşündürücü bulgular sunmaktadır. Öte yandan, zorunlu eğitim süresinin sekiz yıla çıkarılmasının ortaöğretime geçiş oranlarını giderek arttırması, ortaöğretim süresinin dört yıla uzatılması gibi olgularla zorunlu eğitimin 12 yıla uzatılmasına ilişkin hedef ve toplumumuzun eğitim taleplerindeki artışlar birlikte değerlendirildiğinde, gelecek yıllarda eğitim sistemimizin büyük bir genişleme ve niteliğini geliştirme kaygı ve çabası içerisinde biçimleneceği öngörülebilir.

Konuyu yükseköğretim bağlamında ele aldığımızda, yükseköğretimde uluslararasılaşma eğilimlerinin ve rekabetin giderek artması beklenmektedir. Benzer bir rekabetin günümüzde ülke içinde yaşandığı görülüyor. Devlet üniversitelerinin kendi aralarındaki rekabeti, devlet ve vakıf üniversiteleri arasındaki rekabet ve de vakıf üniversitelerinin birbiriyle rekabeti biçiminde yaşanmakta olan bu kıyasıya yarışın hız kazanarak geleceğe taşınacağı bugünden söylenebilir. Bu yarışın gerek devlet gerekse vakıf üniversitelerine zarar vermesini engellemek, nitel gelişmeye ve kaliteye dönüşmesini sağlamak için bugünden başlayarak gerekli önlemlerin alınması ve politikaların oluşturulması gerekli görülmektedir.

Öte yandan, Bologna süreciyle ilgili çalışmalar, uluslararası düzeyde kalite güvence sistemlerinin geliştirilmesini ya da bu sistemlere entegre olunmasını gündeme getirmiştir. Bu yöndeki çalışmaların da mümkün olduğunca, Türkiye'nin uluslararası arenadaki yeri, siyasal yönelimleri, özgün sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel koşulları dikkate alınarak yürütülmesini öneriyoruz.

Bu gelişme ve eğilimlerin çok yakın bir gelecekte Eğitim Fakültelerini de etkisi altına alacağı beklenmektedir. Eğitim Fakülteleri günümüzde yükseköğretime başvuran adayların tercihleri arasındaki sıralarını giderek yukarıya çekme eğilimindedirler. Ancak istihdam koşullarındaki değişim dikkate alındığında bu eğilimin, gelecek yıllarda da aynı biçimde süreceğini öngörmek mümkün değildir. Eğitim Fakülteleri elde etmiş oldukları bu avantajı iki biçimde koruyabilir: Bunlardan birincisi, öğretmen istihdamıyla ilgili fırsatların bugünkü olduğu gibi devam etmesi, ikincisi ise kalite güvence sistemlerinin oluşturulmasıdır.

Tüm bu gelişme ve eğilimler dikkate alındığında, Eğitim Fakültelerinin yakın gelecekteki gündeminde aşağıdaki konuların yer alması beklenmektedir:

1. Öğretmen yetiştirme sisteminin, Milli Eğitim Temel Kanunu'nda öngörülen, Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, kültürel değerlerini koruyan ve geliştiren, insan haklarına saygılı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini özümsemiş yurttaş yetiştirme ve çağdaş bir toplum oluşturmadaki rolünü ve katkısını yeniden sorgulaması,

2. Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi programları için yeni bir vizyon tanımı yapılması. Bu vizyonun süreç, problem çözme, proje ve araştırıcılık yöneliminde olması ve yaşam boyu öğrenmeyle bütünleşmesi,

3. Eğitim Fakültelerinin mevcut sayısı korunsa bile yeni Eğitim Fakültelerinin açılmaması,

4. Eğitim Fakültelerinin toplam kontenjanlarının düşürülmesi, kontenjanların, ilköğretim ve ortaöğretimle ilgili hedeflerin ışığında yeniden ayarlanması ve gerçekçi bir

insangücü-eğitim ilişkisi kurulması,

5. Kontenjanlarla öğretim elemanı sayıları arasında uygun dengelerin sağlanması,
6. Çeşitli kriterlerin ışığında, ikinci öğretim uygulamalarının gözden geçirilmesi ve bu uygulamaların gereksinimlerle ilişkilendirilmesi,
7. Mezunların niteliğinin, KPSS sonuçları ve mezun izleme çalışmalarıyla değerlendirilmesi,
8. Öğretim elemanlarının ders yüklerinin azaltılması,
9. Araştırma ve yayınların desteklenmesi ve buna bağlı olarak araştırma ve uluslararası yayın sayılarının arttırılmasının teşviki,
10. Öğretmen adaylarının seçimi, öğrenme-öğretme süreçleri, öğrenci hizmetleri vb. iş ve işlemlerin sistemli bir biçimde akredite edilmesi ve bu süreçlerle ilişkili olarak tüm Eğitim Fakültelerini kapsayan bir "kalite güvence sisteminin" oluşturulması,
11. Gerek üniversitelerdeki diğer fakültelerle Eğitim Fakülteleri arasındaki kaynak dağılımındaki dengesizliklerin, gerekse Eğitim Fakültelerinin kendi aralarındaki dengesizliklerin giderilmesi,
12. Öğretmen eğitiminde planlama ve eşgüdüm çalışmaları için Milli Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu ve Eğitim Fakülteleri arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi,
13. Eğitim Fakültelerinin, sürekli öğretmen eğitimi konusundaki rollerinin yeniden tanımlanması ve Eğitim Fakültelerinin öğretmenlerin hizmet içi eğitiminde daha aktif rol almalarının sağlanması,
14. Eğitim Fakültelerindeki öğrencilerin ve öğretim elemanlarının uluslararası hareketlilik ve değişim programlarından daha fazla yararlanabilmesi için gerekli çabaların gösterilmesi,
15. Eğitim Fakültelerinin, Cumhuriyetin değerlerini ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün öğretmenlerden beklentilerini içselleştirmiş öğretmen adayları yetiştirmesi.

Sonuç olarak; Eğitim Fakültelerimizin Türkiye'yi 21. yüzyılda bilgi toplumuna ulaştırmak için gerekli insan gücünü hazırlama kapasitesinin yeterli olduğunu söylemek güçtür. Öğretmen yetiştirme kapasitesindeki bu yetersizlik, ilköğretim ve ortaöğretim mezunlarının niteliğini olumsuz düzeyde etkilemekte, lise mezunlarındaki bu nitelik düşüklüğü de üniversitelerin tüm alanlarındaki öğrenci kaynağının niteliğini etkilemekte, dolayısıyla, Eğitim Fakülteleri mezunlarının niteliği yükseköğrenim süreç ve çıktılarının niteliğine kadar yansımaktadır. Öğretmenlik mesleğinin oldukça çekici olduğu ve ülkemizin başarılı gençlerinin yöneldiği bir konjonktürde bu eğilim bir fırsat olarak değerlendirilmeli ve Türkiye bu kısır döngüyü mutlaka kırmalıdır.

KAYNAKLAR

Akyüz, Y. (2004 ve 2005). *Türk Eğitim Tarihi* . Ankara : Pegem A Yayıncılık.

Akyüz, Y. (1978). Türkiye'de Öğretmenin Öğretmen ve Meslek İmajı. *Eğitim Fakültesi Dergisi,* 11 (1-2), 115-121.

Altunya, N. (2005). *Köy Enstitüsü Sistemine Toplu Bir Bakış*. Ankara: Kelebek Matbaası.

Ataman, A. (1998). Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılanmasının Düşündürdükleri. *Eğitim Yönetimi*, 4 (15), 263-270.

Ataünal, A. (1987). Yükseköğretim Kurulu'nun İlkokul Öğretmeni Yetiştirmeye İlişkin Projeksiyonu", *Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarının Dünü-Bugünü-Geleceği Sempozyumu*, 8-11 Haziran 1987. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Ataünal, A. (1994). *Türkiye'de İlkokul Öğretmeni Yetiştirme Sorunu ve ABD, İngiltere, Fransa ve Almanya'daki Çağdaş Uygulama ve Eğilimler (1923-1994).* MEB Yükseköğretim Genel Müdürlüğü.

AÜ EBF (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi). (2005). *Türkiye'deki Eğitim Fakültelerinin Durumu Üzerine Bir İnceleme*. Yayımlanmamış Araştırma Raporu.

Aydın, A. (1998). Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması ve Öğretmen Yetiştirme Sorunu. *Eğitim Yönetimi*, *4, 15*.

Baskan, G. A. (2001). *Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirmede Yeniden Yapılanma.* Ankara: Denge Matbaacılık Ltd. Şti.

Brittingham, B. ve Diğerleri (1999). *Türkiye'de Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon ve Standartlar.* Ankara: YÖK Yayınları. (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_standartlar_ve_akreditasyon.htm İndirildiği tarih: 15.02.2007).

Cicioğlu, H. (1983). *Türkiye Cumhuriyetinde İlk ve Orta Öğretim (Tarihi Gelişimi)* Ankara : AÜ Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, 334.

DPT. (1963). *Kalkınma Planı: Birinci Beş Yıl (1963-1967).* Ankara: Başbakanlık Devlet Matbaası.

DPT. (1967). *Kalkınma Planı: İkinci Beş Yıl (1968-1972*). Ankara: Başbakanlık Devlet Matbaası.

DPT.(1972). *Yeni Strateji ve Kalkınma Planı - Üçüncü Beş Yıl (1973-1977).* Ankara: Başbakanlık Devlet Matbaası.

DPT. (1978). *Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983).* T.C. Resmi Gazete.

12 Aralık 1978. Sayı: 16487.

DPT. *Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989).* http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan5.pdf (İndirilme tarihi: 02.03.2007)

DPT. *Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994*). http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan6.pdf (İndirilme tarihi: 02.03.2007)

DPT. *Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000).* http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/vii/ (İndirilme tarihi: 02.03.2007)

DPT. *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005).* http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan8.pdf (İndirilme tarihi: 02.03.2007)

DPT. *Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013).* http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan9.pdf (İndirilme tarihi: 02.03.2007)

EC. (2006). *Quality Assurance in Teacher Education in Europe*. Brussel. Belgium. www.eurydice.org/ressources/eurydice/pdf/0_integral/062EN.pdf. İndirildiği tarih 10.01.2007.

EC. (2000). *Green Paper on Teacher Education in Europe*. (Eds). F. Buchberger, B.P. Campos, D. Kallos, J. Stephenson. TNTEE, Swedon.

Eşme, İ. (1997). Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılanma, *Cumhuriyet Gazetesi*, 10.06.1997.

Eşme, İ. (2003). *Yüksek Öğretmen Okulları*. İstanbul: Bilgi-Başarı Yayınevi.

Kavak, Y. (1986). Eğitim Fakültelerindeki Öğretim Elemanlarının Yeterlikleri ve Eğitim İhtiyaçları. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Anabilim Dalı.

Kavak, Y. (1999). Öğretmen Eğitiminde Yeni bir Yaklaşıma Doğru: Standartlar ve Akreditasyon. *Eğitim Yönetimi*, 5 (19), 313-24.

Kavcar, C. (1982). Tarihe Karışan Bir Öğretmen Yetiştirme Modeli: Yüksek Öğretmen Okulu, *AÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15:1.

Kavcar, C. (2003). Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmen Yetiştirme, *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 35(1-2),*1-14.

Kaya, Y. K. (1984). *İnsan Yetiştirme Düzenimiz : Politika / Eğitim / Kalkınma.* Geliştirilmiş 4. Baskı. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Döner Sermaye İşletmesi.

Koçer, H. A. (1967). *Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Problemi (1848-1967)*. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.

Küçükahmet, L. (1976). *Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları*. Ankara: AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları, 55.

MEB. (2006). *Milli Eğitim Şuraları (1921-2006).* Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Şüra Genel Sekreterliği. Ankara: XVII. Milli Eğitim Şurası dokümanı. http://www.ttkb.meb.gov.tr/secmeler/sura/sura.htm (Milli Eğitim Şuraları). İndirildiği tarih 10.02.2007.

MEB. (2001). *Milli Eğitimle İlgili Kanunlar*. Ankara.

MEB. (1998). *Milli Eğitim Şuraları (1939-1996).* Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Şüra Genel Sekreterliği. Ankara. Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (1995). *Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme* (1948–1995). MEB Basımevi. Ankara.

MEB. (1949). *Köy Eğitimine Ait Kanunlar ve Bu Kanunlarla İlgili Genelgeler*. Ankara.

MEB. (1938). *Köy Eğitmenleri Kanun ve Talimatnamesi*. Devlet Basımevi. İstanbul.

Oğuzkan, F. (1983). Orta Dereceli Okul Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi, *Cumhuriyet Döneminde Eğitim.* İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Okçabol, R. (2005). *Öğretmen Yetiştirme Sistemimiz*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

ÖSYM. (Farklı yıllar). *ÖSYS İkinci Basamak Kılavuzu ve ÖSS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu*. Ankara.

ÖSYM (Farklı yıllar). *Yükseköğretim İstatistikleri* . Ankara.

Özalp, R. A. ve Ataünal, A. (1977). *Türk Milli Eğitim Sisteminde Düzenleme Teşkilatı.* İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Öztürk, C. (2006). *Eğitim Fakülteleri Üzerine Bir Araştırma-Taslak Rapor.* İstanbul.

Öztürk, C. (2005). *Türkiye'de Dünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Öztürk, C. (1998). Cumhuriyet Döneminde Öğretmen Yetiştirme. *75. Yılda Eğitim*. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayınları.

Öztürk, C. (1996). *Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Sağlam, M., & Kürüm, D. (2005). Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen

Eğitiminde Yapısal Düzenlemeler ve Öğretmen Adaylarının Seçimi. *Milli Eğitim Dergisi.*

(htpp://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/orta3-kurum.htm] İndirildiği tarih, 30.01.2007).

Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (1998). *Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon: İngiltere ve ABD Örnekleri*. Ankara: YÖK Yayınları. (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_kalite.htm İndirildiği tarih: 15.02.2007).

Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı – Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi (2003). *Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu*. Sivas, 14-16 Kasım.

Tonguç İ. H. (1947). *Eğitim Yoluyla Canlandırılacak Köy*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Tütengil, C. O. (1948). *Köy Enstitüsü Üzerine Düşünceler*. İstanbul.

Uçan, A. (1982). Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Yetişeğinin (Programının) Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi.

YÖK. (2007). *Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi*. Ankara.

YÖK. (2006). *Eğitim Fakülteleri Araştırması.*

YÖK. (2006). Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları. Ankara: Haziran. (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar.htm İndirildiği Tarih: 15.02.2007).

YÖK. (1999, 2004, 2005). Türk Yükseköğretimin Bugünkü Durumu. Ankara.

YÖK. (1998a). *Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi.* Ankara: Mart.

YÖK. (1998b). *Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları.* Ankara: Mart.

YÖK. (1998c). *Fakülte-Okul İşbirliği*. Ankara.

YÖK. (1997). Milli Eğitimi Geliştirme Kitapları. (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/me_gelistirme_projesi_kitaplari.htm İndirildiği Tarih: 15.02.2007).

YÖK. Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi. (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_komitesi.htm İndirildiği Tarih: 15.02.2007).

TÜRKİYE'DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRMEYE KRONOLOJİK BAKIŞ (1923-2007)

TARİH	OLAY
1926	: Maarif Teşkilatına Dair Kanun (789 Sayı, 22 Mart).
1926	: Köy Muallim Mekteplerinin açılması (789 Sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun'un 7. maddesi gereğince, 22 Mart).
1926-1927	: Konya'da Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'nün açılması.
1931-1932	: İlköğretmen Okullarının öğretim sürelerinin 5 yıldan 6 yıla çıkarılması ve okulların iki devreli (Birinci devre 3 yıl, ikinci devre 3 yıl) olarak düzenlenmesi.
1932-1933	: Köy Muallim Mekteplerinin kapatılması.
1936	: Köy Eğitmen Kurslarının başlatılması.
1937	: Köy Öğretmen Okullarının açılması.
1940	: Köy Enstitüleri Kuruluş Kanunu (3803 Sayı ve 17 Nisan).
1946	: III. Milli Eğitim Şurası (2-10 Aralık).
1949	: IV. Milli Eğitim Şurası (23-31 Ağustos).
1954	: Köy Enstitülerinin kapatılması.
1954	: Köy ve şehir ilköğretmen okullarının aynı çatı altında birleştirilerek, program bütünlüğünün sağlanması.
1959	: Ankara'da ikinci Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılması.
1962	: VII. Milli Eğitim Şurası (5-15 Şubat).
1963-1967	: Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı.
1964	: İzmir'de üçüncü Yüksek Öğretmen Okulu'nun açılması.
1973	: Milli Eğitim Temel Kanunu'nun (1739 Sayı, 14 Haziran) yayımlanması ve tüm öğretmen adaylarının yükseköğrenim görmelerinin öngörülmesi (Madde 43).
1973-1974	: İlköğretmen Okullarının son öğretim yılı. Bu tarihten sonra bazı İlköğretmen Okulları Öğretmen Liselerine dönüştürülmüş bazıları da kapatılmıştır.
1973-1977	: Yeni Strateji ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı.
1974-1975	: İlköğretmen Okullarının kapatılmasından sonra sınıf öğretmeni yetiştirilmesinin yükseköğrenim düzeyine çıkarılması ve iki yıllık eğitim enstitülerinin açılmaya başlaması.
1974	: Ankara'da Deneme Yüksek Öğretmen Okulu'nun kurulması (Mayıs).
1978	: Kuruluşu Osmanlı Dönemine dayanan (1891) Yüksek Öğretmen Okulları'nın kapatılması.
1978-1979	: Üç yıllık eğitim enstitülerinin dört yıl süreli "Yüksek Öğretmen Okulu" olarak yeniden yapılandırılması.
1979-1983	: Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı.
1981	: Yükseköğretim Kanunu (2547 Sayı, 6 Kasım).
1982	: XI. Milli Eğitim Şurası (8-11 Haziran).
1982	: İki yıllık Eğitim Enstitülerinin, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince : Eğitim Yüksek Okulu adıyla üniversitelere bağlanması (20 Temmuz).
1982	: Yüksek Öğretmen Okullarının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince Eğitim Fakültesi adıyla üniversitelere bağlanması (20 Temmuz).
1982	: Türkiye'deki tüm yükseköğretim kurumlarını (Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı öğretmen yetiştiren kurumlar dahil) üniversiteler çatısı altında toplayan Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (20 Temmuz).

TARİH	OLAY
1982	: Bütün Eğitim Fakültelerinde "Eğitim Bilimleri Bölümü" kurulmasını öngören karar (YÖK, 82/367 Sayı, 12 Ekim).
1982	: YÖK'ün Pedagojik Formasyon programıyla ilgili ilk düzenlemesi (220/5880 Sayılı yazı, 19 Kasım).
1983	: YÖK'ün Eğitim Fakültelerinin programlarıyla ilgili ilk düzenlemesi (83.46.519 Sayılı Karar, 29 Ağustos).
1985	: YÖK'ün Pedagojik Formasyon programıyla ilgili ikinci düzenlemesi (85.52.845 Sayılı Karar, 3 Ekim).
1985-1989	: Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı.
1988	: XII. Milli Eğitim Şurası (18-22 Haziran).
1989-1990	: Eğitim Yüksek Okullarının öğretim sürelerinin iki yıldan dört yıla çıkarılması.
1990-1994	: Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı.
1992	: Dört Yıllık Eğitim Yüksek Okullarının Eğitim Fakültelerine ve/veya Eğitim Fakülteleri içinde sınıf öğretmenliği programlarına dönüştürülmesi (3837 Sayılı Yasa, 11 Temmuz).
1992	: Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkındaki Kanun (3843 Sayı, 27 Kasım).
1993	: XIV. Milli Eğitim Şurası (27-29 Eylül).
1996	: XV. Milli Eğitim Şurası (13-17 Mayıs).
1996-2000	: Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı.
1997	: YÖK'ün Eğitim Fakülteleriyle ilgili yeniden yapılandırma kararı bağlamında bölümlerin yeniden yapılandırılması, ortaöğretime öğretmen yetiştirme programlarının süresinin tezsiz yüksek lisans düzeyine yükseltilmesi vb. (4 Kasım, 97.39.2761 Sayılı Karar).
1997	: YÖK bünyesinde Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi (ÖYMK)'nin kurulması (19 Eylül, 97.8.144 Sayılı Karar).
1998	: Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim-Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge (28 Temmuz).
1998	: "Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon" sistemi oluşturulmasına ilişkin çalışmaların başlatılması.
2001-2005	: Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı.
2005	: AÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi. Türkiye'de Eğitim Fakültelerinin Durumu Üzerine Bir İnceleme.
2006	: XVII. Milli Eğitim Şurası (13-17 Kasım).
2006	: YÖK'ün Eğitim Fakültelerinin programlarının güncellenmesine yönelik yeni düzenlemesi (26 Mayıs, 2006.5.2375 Sayılı Karar; 21 Temmuz, 2006.9.3299 Sayılı Karar).
2006	: YÖK. Eğitim Fakülteleri Araştırması.
2006-2007	: İlahiyat Fakülteleri bünyesindeki Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği programlarının Eğitim Fakültelerine bağlanması.
2007	: YÖK, "Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi" raporu.
2007-2013	: Dokuzuncu Kalkınma Planı.

EKLER

EK-1

İLKÖĞRETMEN OKULU PROGRAMLARI

(1932-1953)

EK-1A: 1932-1937 YILLARI ARASINDA UYGULANAN İLKÖĞRETMEN OKULU PROGRAMINA GÖRE HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIFLAR			TOPLAM
	I	II	II	
Edebiyat	3	2	2	7
Terbiye ve Ruhiyat	2	2	2	6
Felsefe, İçtimaiyat	-	-	3	3
İktisat	-	-	2	2
Tedris Usulü	-	2	7	9
Tarih	2	2	2	6
Coğrafya	2	1	1	4
Riyaziye	4	4	-	8
Fizik-Kimya	4	4	2	10
Tabiiye	2	2	-	4
Hıfzısıhha	-	1	1	2
Ecnebi Lisanı	5	4	4	13
Jimnastik	2	2	1	5
Resim	2	2	1	5
Elişleri	2	2	1	5
Askerlik⋆	2	2	-	4
Musiki	1	1	1	3
Laboratuvar	1	1	4	6
TOPLAM	**34**	**34**	**34**	**102**
Biçki-Dikiş	1	1	-	
Ev İdaresi	1	1	-	
Çocuk bakımı	-	1	-	

⋆Biçki-Dikiş, Ev İdaresi ve Çocuk Bakımı, Askerlik derslerinden boş kalan saatlerde yapılacaktır.

Kaynak: Talim ve Terbiye Kurulunun 17.9.1932 tarih v 167 No'lu kararı (Aktaran; Ataünal, A. 1994).

EK-1B: 1937-1953 YILLARI ARASINDA UYGULANAN İLKÖĞRETMEN OKULU PROGRAMINA GÖRE HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIFLAR			
	I	II	III	TOPLAM
Edebiyat	3	2	2	7
Pedagoji	-	2	1	3
Psikoloji	2	2	-	4
Terbiye Tarihi	-	-	2	2
Tedris Usulü ve Tatbiki	-	2	7	9
Sosyoloji	-	-	2	2
Tarih	2	2	2	6
Coğrafya	2	1	2	5
Riyaziye	4	1	4	9
Fizik-Kimya	4	4	-	8
Tabii İlimler ve Sağlık Bilgisi	2	2	3	7
Okul Sağlık Bilgisi	-	-	1	1
Yabancı Dil	3	2	-	5
Jimnastik	1	1	1	3
Resim	1	1	1	3
Elişi	2	1	1	4
Müzik	1	1	1	3
Askerlik	⋆2	⋆⋆2	⋆⋆⋆2	6
TOPLAM	**29**	**29**	**29**	**87**

⋆Erkek öğretmen okulları birinci sınıflarında 2 saatlik Askerlik dersine mukabil kız öğretmen okullarında 2 saat Biçki-Dikiş dersi gösterilecektir.

⋆⋆ Erkek öğretmen okulları ikinci sınıflarında 2 saatlik Askerlik dersine mukabil kız öğretmen okullarında 1 saat Çocuk Bakımı, 1 saat da Biçki-Dikiş dersleri verilecektir.

⋆⋆⋆ Erkek öğretmen okulları üçüncü sınıflarında 2 saatlik Askerlik dersine mukabil kız öğretmen okullarında 1 saat Ev İdaresi, 1 saat de Biçki-Dikiş dersleri verilecektir.

Kaynak: Talim ve Terbiye Kurulunun 27.5.1937-26.9.1938 tarih ve 70-112 No'lu kararları (Aktaran; Ataünal, A., 1994).

EK-1C: 1970-1974 YILLARI ARASINDA UYGULANAN İLKÖĞRETMEN OKULU PROGRAMINA GÖRE HAFTALIK DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIFLAR					TOPLAM	
	I	II	III	IV	IV⋆(Fen Ter.)	I	II
Psikoloji	-	2	-	-	-	2	2
Eğitim Psikolojisi	-	3	2	-	-	5	5
Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	2	2	2	2
İlkokullarda Öğretim	-	-	4	4	4	8	8
İlkokullarda Yönetim	-	-	1	-	-	1	1
Seçmeli Meslek Dersleri⋆⋆	-	-	1	1	1	2	2
Felsefe (Sos. Man. Fel.)	-	-	-	6	3	6	3
Türk Dili ve Edebiyatı, Ço. Ed.	5	3	3	6	3	17	14
Tarih	2	1	1	3	2	7	6
Sanat Tarihi	-	-	-	2	-	2	-
Coğrafya	2	1	1	2	1	6	5
Din Bilgisi	1	1	-	-	-	2	2
Matematik (Ce., Geo., Ast.,)	5	3	3	3	8	14	19
Fizik	3	2	2	2	4	9	11
Kimya	3	2	1	1	3	7	9
Tabiat Bilgisi	3	2	-	-	1	5	6
Sağlık ve Beslenme Eğitimi	-	-	1	-	-	1	1
Yabancı Dil	5	3	3	3	3	14	14
Milli Güvenlik	1	1	1	-	-	3	3
Beden Eğitimi	1	2	2	1	1	6	6
Müzik	1	2	2	1	1	6	6
Resim-Yazı⋆⋆⋆	2	2	2	1	1	7	7
İş ve Ev-İş⋆⋆⋆⋆	2	3	3	-	-	8	8
Tarım	2	1	1	-	-	4	4
Serbest Çalışma ve Seminer⋆⋆⋆⋆⋆	-	4	4	-	-	8	8
TOPLAM	38	38	38	38	38	152	152

⋆Fen tercihli program, ancak Bakanlığın uygun göreceği okullarda uygulanır.

⋆⋆ Öğrenciler okulların imkânlarına göre ve öğretmenlerin rehberliği ile III. Sınıfta "Eğitim Araçları" ve "Rehberlik"; IV. Sınıfta "Okul Öncesi Eğitim", "Halk Eğitimi" derslerinden birine devam ederler.

⋆⋆⋆ Öğretmen sınıfın ve tek tek öğrencilerin ihtiyacını dikkate alarak yazıya tahsis edilecek zamanı kendi ayarlayacaktır.

⋆⋆⋆⋆ İş ve Ev-İş'in sınıflara göre dağılışı:

Erkekler için İş, kızlar için Ev-İş 2 2 2 - -

Kızlar için İş, erkekler için Ev-İş – 1 1 - -

⋆⋆⋆⋆⋆ Öğrenciler II. ve III. sınıfta programda gösterilen serbest çalışmalardan birini seçerek devam ederler.

III. sınıfta ise öğrenciler, haftada 2 saat meslek konularıyla ilgili seminer çalışmaları yaparlar.

Kaynak: Talim ve Terbiye Kurulunun 18.3.1970 tarih ve 44 No'lu kararı (Aktaran; Ataünal, A., 1994).

EK-2

İKİ YILLIK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ve DÖRT YILLIK EĞİTİM YÜKSEK OKULLARI PROGRAMLARI

EK-2A: 1975-1983 YILLARI ARASINDA UYGULANAN İKİ YILLIK EĞİTİM ENSTİTÜLERİNİN HAFTALIK DERS DAĞITIM VE KREDİ DÜZENİ ÇİZELGESİ

	DERSLER	I.SINIF		II.SINIF		KREDİLER		
		1. YARI YIL	2. YARI YIL	3. YARI YIL	4. YARI YIL	KURAM-SAL	UYGULAMA	TOPLAM
GENEL KÜLTÜE VE SINIF ÖĞREMENLİĞİ	Türkçe-Kompozisyon	2	2	-	-	4	-	4
	Düşünce Tarihi	-	3	-	-	3	-	3
	Ekonomiye Giriş	-	3	-	-	3	-	3
	Devrim Tarihi	-	-	2	2	4	-	4
	Yabancı Dil	2	2	2	2	8	-	8
	Hayat Bilgisi Öğretimi	-	-	-	2	2	-	2
	Türkçe Öğretimi	-	-	2	2	4	-	4
	Sosyal Bilgiler Öğretimi	-	-	3	-	3	-	3
	Fen Bilgisi Öğretimi	-	-	3	-	3	-	3
	Matematik Öğretimi	3	-	-	-	3	-	3
	Müzik ve Öğretimi	2	2	2	-	2	4	4
	Beden Eğitimi, Oyun ve Öğretimi	2	2	2	-	2	4	4
	Resim İş, yazı ve Öğretimi	2	2	2	-	2	4	4
	Öğretmenlik Stajı	-	-	-	-	-	-	5
MESLEK DERSLERİ	Eğitime Giriş	2	-	-	-	2	-	2
	Eğitim Psikolojisi	3	3	-	-	6	-	6
	Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	3	3	-	3
	Eğitim Yönetimi	-	-	-	3	3	-	3
	Öğretim Yöntemleri	3	-	-	-	3	-	3
	Ölçme Değerlendirme	-	-	-	3	3	-	3
	Araştırma	-	-	-	3	3	-	3
	Rehberlik	-	-	-	2	2	-	5
İŞ ve TEK. EĞT. (Biri Seçilecek)	El Sanatları	2	2	2	2	2	6	5
	Pratik Elektrik ve Elektronik	2	2	2	2	2	6	5
	Motor	2	2	2	2	2	6	5
	Tarım	2	2	2	2	2	6	5
	Kooperatifçilik	2	2	2	2	2	6	5
	İlk Yardım ve Sağlık Bilgisi	2	2	2	2	2	6	9
YARDIM DAL. (Biri Seç.)	Okul Öncesi Eğitimi	-	2	4	3	9	-	9
	Özel Eğitim	-	2	4	3	9	-	9

SEÇMELİ ALANLAR (Biri Seçilecek)	Türkçe	3	3	3	-	9	-	9
	Sosyal Bilgiler	3	3	3	-	9	-	9
	Matematik	3	3	3	-	9	-	9
	Fen Bilgisi	3	3	3	-	9	-	9
	Müzik	3	3	3	-	9	-	9
	Resim İş	3	3	3	-	9	-	9
	Beden Eğitimi	3	3	3	-	9	-	9
	TOPLAM	**26**	**26**	**27**	**27**			**102**

Kaynak : Ataünal, A., 1994.

EK-2B: 1989-1992 YILLARI ARASINDA UYGULANAN DÖRT YILLIK EĞİTİM YÜKSEKOKULLARI ÖĞRETİM PROGRAMI

DERSİN ADI	1.SINIF		2. SINIF		3. SINIF		4.SINIF	
	1.Y. YIL	2. Y. YIL	3. Y. YIL	4.Y. YIL	5. Y. YIL	6. Y. YIL	7. Y. YIL	8. Y. YIL
Türk Dili I-II	3	3						
Genel Tarih	2							
Genel Coğrafya	2							
Yurttaşlık Bilgisi	2							
Temel Matematik I-II	2	2						
Eğitime Giriş	3							
Psikolojiye Giriş	2							
Sosyolojiye Giriş	2							
Felsefeye Giriş	2							
(x) Yabancı Dil I-VII (İng-Frans. Alm.)	2	2	2	2	2	2	2	
Atatürk İlkeleri ve İnk. Tar. I-II-III-IV-V	2	2	2		2			2
Türk Tarihi I-II		2	2					
Türkiye Coğrafyası	3							
Temel Fizik	3							
Eğitim Sosyolojisi	2							
Eğitim Felsefesi	2							
(x) Resim-İş, Müzik veya Beden Eğit.	2							
Türk Edebiyatı I-II			2	2				
Ülkeler Coğrafyası			2					
Temel Kimya			3					
Gelişim Psikolojisi			3					
Resim-İş			2					
Müzik I-II			2	2				
Beden Eğitimi ve Oyun I-II			2	2				
İstatistik			2					
Genel Biyoloji				3				
İlkokullar için Matematik				3				
Öğrenme Psikolojisi				3				
Araştırma Teknikleri				2				
Genel Öğretim Yöntemleri				3				
Resim-İş ve Yazı				2				
Okuma-Yazma Öğretimi					2			
İlkokullar için Fen ve Tabiat Bilgisi					3			
Matematik Öğretimi					2			
Resim-İş ve Yazı Öğretimi					2			
Müzik Öğretimi					2			
Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım					2			
Yan Alan (seçmeli)					4	4	5	5
Okullarda Gözlem					3			
Türkçe Öğretimi						2		
İlkokullar için Sosyal Bilgiler						3		
Ölçme ve Değerlendirme						3		
Din Kültürü ve Ahlak						2		
Türk Eğitim Sistemi						2		
Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi						2		
Okullarda Uygulama						4		
Fen ve Tabiat Bilgisi Öğretimi							2	
Hayat ve Sosyal Bilgiler Öğretimi							2	
Eğitim Teknolojisi							2	
Rehberlik ve Ruh Sağlığı							3	
Bilgisayar Kullanımı ve Öğretimi I-II							2	2
Halk Eğitimi							2	
Staj Çalışmaları							4	
İlkokul Programları ve geliştirilmesi								3
Okul Yönetimi ve Denetimi								3
Özel Eğitime Giriş								2
Çocuk Edebiyatı								2
Türk Kültürü								2
Uygulama Semineri								3
TOPLAM	**24**	**23**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**

Eğitim Yüksek okullarının öğretim süresinin 4 yıla çıkarılması Yüksek Öğretim Kurulunun 3 Mayıs 1989 tarihli toplantısında uygun görülmüş ve kararın 1989-1990 öğretim yılından itibaren uygulanması kararlaştırılmıştır.

(x) Seçmeli

Kaynak : Ataünal, A., 1994.

EK-3

KÖY ENSTİTÜSÜ PROGRAMLARI

(1943-1953)

EK-3A: 1943-1947 YILLARI ARASINDA UYGULANAN KÖY ENSTİTÜLERİ DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIF 1	SINIF 2	SINIF 3	SINIF 4	SINIF 5	BEŞ YILDA OKUTULACAK DERS SAATİ SAYISI
Türkçe	4	3	3	3	3	736
Tarih	2	2	1	1	1	322
Coğrafya	2	2	1	1	-	276
Yurttaşlık Bilgisi	-	1	1	-	-	92
Matematik	4	2	2	3	2	598
Fizik	-	2	2	1	1	276
Kimya	-	-	2	2	-	184
Tabiat ve Okul Sağlık Bilgisi	2	2	2	1	1	368
Yabancı Dil	2	2	2	2	1	414
El Yazısı	2	-	-	-	-	92
Resim-İş	1	1	1	1	1	230
Beden Eğitimi ve Ulusal Oyunlar	1	1	1	1	-	184
Müzik	2	2	2	2	2	460
Askerlik	-	2	2	2	2	368
Ev İdaresi ve Çocuk Bakımı	-	-	-	-	1	46
Öğretmenlik Bilgisi	-	-	-	2	6	368
Zirai İşletme Ekonomisi-Kooperatifçilik	-	-	-	-	1	46
Ziraat Dersleri ve Çalışmaları	11	11	11	11	11	2530
Teknik Dersleri ve Çalışmaları	11	11	11	11	11	2530
TOPLAM	**44**	**44**	**44**	**44**	**44**	**10(120)**

Kaynak: Köy Enstitüleri Öğretim Programı, Ankara:1943 (Aktaran; Ataünal, A., 1994).

EK-3B: 1947-1953 YILLARI ARASINDA UYGULANAN KÖY ENSTİTÜLERİ DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ

DERSLER	**SINIF 1**	**SINIF 2**	**SINIF 3**	**SINIF 4**	**SINIF 5**
Türkçe	4	4	4	4	4
Genel Ruhbilim	-	-	-	2	-
Çocukluk ve Gençlik Ruhbilimi	-	-	-	-	1
Eğitbilim	-	-	-	1	1
Genel Öğretim Metodu	-	-	-	2	-
Özel Öğretim Metodu ve Uygulama	-	-	-	-	6
Toplumbilim	-	-	-	-	2
Eğitim Tarihi ve Teşkilatı	-	-	-	-	1
Tarih	2	2	1	1	1
Coğrafya	2	2	1	1	1
Yurttaşlık Bilgisi	-	1	1	-	-
Matematik	5	3	3	3	-
Fizik	-	2	2	2	-
Kimya	-	2	2	1	-
Tabiat Bilgisi	2	2	2	2	-
Okul Sağlık Bilgisi	-	-	-	-	1
El yazısı	1	1	1	-	-
İş	-	1	1	1	-
Beden Eğitimi ve Ulusal Oyunlar	1	1	1	1	1
Müzik	2	2	1	2	2
Yabancı Dil	İsteğe bağlıdır				
Askerlik	-	-	1	1	1
Ev İdaresi ve Çocuk Bakımı	-	-	-	1	1
Kooperatifçilik ve Kooperatif Sayışımı	-	-	-	-	1
Genel Bilgi Dersleri Toplamı	20	24	22	26	24
Tarım Dersleri ve Uygulamaları	12	10	11	9	10
Sanat Dersleri ve Atölye Çalışmaları	12	10	11	9	10
TOPLAM	44	44	44	44	44

⋆ Talim ve Terbiye Kurulunun 10.10.1947 tarih ve 405 sayılı kararıyla kabul edilmiştir (Aktaran; Ataünal, A., 1994).

EK-4

TÜRKİYE'DEKİ EĞİTİM FAKÜLTELERİNİN LİSTESİ VE KURULUŞ BİÇİMLERİ

EK-4: TÜRKİYE'DEKİ EĞİTİM FAKÜLTELERİNİN LİSTESİ VE KURULUŞ BİÇİMLERİ

Üniversitenin İsmi	Fakültenin İsmi	Kuruluş Şekli
Devlet Üniversitelerine Bağlı Eğitim Fakülteleri		
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1. Eğitim Fakültesi	Gazi Üniversitesi'ne bağlı Bolu Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Adnan Menderes Üniversitesi	2. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Afyon Kocatepe Üniversitesi	3. Uşak Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	4. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Akdeniz Üniversitesi	5. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Anadolu Üniversitesi	*6. Eğitim Fakültesi*★	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Eskişehir Yabancı Diller Yüksek Okulu'nun katılmasıyla kurulmuştur.
Atatürk Üniversitesi	7. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi*★	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Kazım Karabekir Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, Erzurum Yabancı Diller Yüksekokulu'nun bu Fakültenin ilgili bölümlerine katılmasıyla kurulmuştur.
	8. Bayburt Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	9. Ağrı Eğitim Fakültesi	Ağrı Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
	10. Erzincan Eğitim Fakültesi	Erzincan Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Balıkesir Üniversitesi	11. Necatibey Eğitim Fakültesi★	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Balıkesir Necati Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, Bursa Yabancı Diller Yüksekokulu'nun bu Fakültenin ilgili bölümlerine katılmasıyla Uludağ Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulmuş; Balıkesir Üniversitesi kurulunca bu yeni Üniversiteye bağlanmıştır.
Boğaziçi Üniversitesi	12. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Celal Bayar Üniversitesi	13. Demirci Eğitim Fakültesi	Dokuz Eylül Üniversitesi'ne bağlı Demirci Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Cumhuriyet Üniversitesi	14. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.

Üniversitenin İsmi	Fakültenin İsmi	Kuruluş Şekli
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	15. Eğitim Fakültesi	Trakya Üniversitesi'ne bağlı Çanakkale Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Çukurova Üniversitesi	*16. Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Yabancı Diller Yüksekokulu, İskenderun Yabancı Diller Yüksekokulu ve Tarsus Yabancı Diller Yüksekokulu'nun katılmasıyla kurulmuştur.
Dicle Üniversitesi	*17. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Diyarbakır Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, Diyarbakır Yabancı Diller Yüksekokulu'nun bu Fakültenin ilgili bölümlerine katılmasıyla kurulmuştur.
	18. Siirt Eğitim Fakültesi	Siirt Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Dokuz Eylül Üniversitesi	*19. Buca Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Buca Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, İzmir Yabancı Diller Yüksekokulunun bu fakültenin ilgili bölümlerine katılması, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Manisa Gençlik ve Spor Akademisi ile Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nun bu fakültenin Beden Eğitimi Bölümü'ne katılmasıyla kurulmuştur.
Dumlupınar Üniversitesi	20. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Ege Üniversitesi	21. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Erciyes Üniversitesi	22. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Fırat Üniversitesi	23. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	24. Muş Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Gazi Üniversitesi	*25. Gazi Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Gazi Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, Ankara ve Zonguldak Ereğlisi Yabancı Diller yüksekokullarının ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Ankara Ondokuz Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi'nin bu fakültenin ilgili bölümlerine kayılmasıyla kurulmuştur.
	26. Kırşehir Eğitim Fakültesi	Kırşehir Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
	27. Kastamonu Eğitim Fakültesi	Kastamonu Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.

Üniversitenin İsmi	Fakültenin İsmi	Kuruluş Şekli
Gaziantep Üniversitesi	28. Adıyaman Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	29. Kilis Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	30. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	31. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Hacettepe Üniversitesi	32. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
İnönü Üniversitesi	33. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
İstanbul Üniversitesi	34. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Kafkas Üniversitesi	35. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Karadeniz Teknik Üniversitesi	*36. Fatih Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Fatih Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle kurulmuştur.
	37. Rize Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	38. Giresun Eğitim Fakültesi	Giresun Eğitim Yüksekokulu'nun Fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Kırıkkale Üniversitesi	39. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Kocaeli Üniversitesi	40. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Marmara Üniversitesi	*41. Atatürk Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, İstanbul Yabancı Diller Yüksek Okulu'nun bu Fakültenin ilgili bölümlerine katılması, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi'nin bu fakültenin Beden Eğitimi Bölümü'ne katılmasıyla kurulmuştur.
Mersin Üniversitesi	42. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Muğla Üniversitesi	43. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Mustafa Kemal Üniversitesi	44. Eğitim Fakültesi	Çukurova Üniversitesi'ne bağlı Antakya Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Niğde Üniversitesi	45. Eğitim Fakültesi	Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Niğde Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
	46. Aksaray Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.

Üniversitenin İsmi	Fakültenin İsmi	Kuruluş Şekli
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	47. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	48. Sinop Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	49. Amasya Eğitim Fakültesi	Amasya Eğitim Yüksekokulu'nun Fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	50. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Osmangazi Üniversitesi	51. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Pamukkale Üniversitesi	52. Eğitim Fakültesi	Dokuz Eylül Üniversitesi'ne bağlı Denizli Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Sakarya Üniversitesi	53. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Selçuk Üniversitesi	*54. Eğitim Fakültesi*⋆	Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Selçuk Yüksek Öğretmen Okulu'nun fakülteye dönüştürülmesi, Konya, Isparta ve Antalya Yabancı Diller Yüksekokullarının fakültenin ilgili bölümlerine katılmasıyla kurulmuştur.
Süleyman Demirel Üniversitesi	55. Burdur Eğitim Fakültesi	Akdeniz Üniversitesi'ne bağlı Burdur Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Trakya Üniversitesi	56. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Uludağ Üniversitesi	57. Eğitim Fakültesi	Uludağ Üniversitesi'ne bağlı Bursa Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle kurulmuştur.
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	58. Hakkâri Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
	59. Eğitim Fakültesi	Van Eğitim Yüksekokulu'nun fakülteye dönüştürülmesiyle YÖK döneminde kurulmuştur.
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi	60. Ereğli Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Ankara Üniversitesi	*61. Eğitim Bilimleri Fakültesi*⋆⋆	YÖK'ten önce kurulmuş ve 1998'deki yeniden yapılanmaya kadar teşkilat ve programlarını kuruluş felsefesine uygun olarak sürdürmüştür. Söz konusu yeniden yapılanmadan sonra, diğer fakülteleriyle aynı görev ve programları gerçekleştirmekle yükümlü kılınmıştır.

Üniversitenin İsmi	Fakültenin İsmi	Kuruluş Şekli
– *Bu Eğitim Fakülteleri Millî Eğitim Bakanlığı'ndan devralınan yükseköğretim kurumları (yüksek öğretmen okulları, eğitim enstitüleri, yabancı diller yüksekokulları vb.) üzerine kurulmuştur.* – *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 1998'deki "Yeniden Yapılanma" ile tarihsel misyonu olan eğitim bilimlerinin farklı alanlarında (eğitim yönetimi, eğitim programları ve öğretim, eğitimde ölçme ve değerlendirme, eğitimde psikolojik danışma ve rehberlik vb.) uzman yetiştirmek yerine, diğer Eğitim Fakülteleri gibi, YÖK'ün açılmasına izin verdiği programlarda öğretmen yetiştirmekle görevlendirilmiştir. Bu nedenle, burada öteki Eğitim Fakülteleriyle aynı kategoride yer verilmiştir.*		
Vakıf Üniversitelerine Bağlı Eğitim Fakülteleri		
Başkent Üniversitesi	62. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Bilkent Üniversitesi	63. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Maltepe Üniversitesi	64. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Ufuk Üniversitesi	65. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.
Yeditepe Üniversitesi	66. Eğitim Fakültesi	YÖK döneminde yeni kurulmuştur.

Kaynak: www.yok.gov.tr (erişim tarihi: 04.06.2006)'dan aktaran Öztürk, 2006).

EK-5

EĞİTİM FAKÜLTESİ PROGRAMLARI (1983-1984)

EK-5A: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Beden Eğitimi ve Spora Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Anatomi	2	-	-	-	-	-	-	-
Fizyoloji	2	-	-	-	-	-	-	-
Halk Bilim	2	-	-	-	-	-	-	-
Ritmik Eğitim ve Cimnastik	2	-	-	-	-	-	-	-
Serbest Cimnastik I-II-III	2	2	2	-	-	-	-	-
Voleybol I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Basketbol I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Hentbol I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Halk Oyunları I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Beden Eğitimi ve Spor Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Fonksiyonel Anatomi	-	2	-	-	-	-	-	-
Aletli Cimnastik I-II-III	-	2	2	2				
Atletizm I-II-III	-	2	2	2	-	-	-	-
Futbol (erkek) Ritmik Cimnastik I-II	-	2	2	-	-	-	-	-
Beden Eğitimi ve Spor Sosyolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Spor Kazalarından Korunma ve İlkyardım	-	-	3	-	-	-	-	-
Seçmeli Spor Dalı	-	-	3	-	-	-	-	-
Hareket Bilgisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Beden Eğitimi ve Sporda Araştırma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Türk Beden Eğitimi ve Spor Teşkilat ve Yönetimi	-	-	-	2	-	-	-	-
Spor Fizyolojisi	-	-	-	2	-	-	-	-
Voleybol Öğretim Yöntemi I-II	-	-	-	2	2	-	-	-
Basketbol Öğretim Yöntemi I-II	-	-	-	2	2	-	-	-
Futbol (erkek) Ritmik Cimnastik (kız) Öğretim Yöntemi	-	-	-	2	-	-	-	-
Seçmeli Spor Dalı Öğretim Yöntemi	-	-	-	2	-	-	-	-
Gösteri Cimnastiği	-	-	-	2	-	-	-	-
Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	-	-	-	-	2	-	-	-
Atletizm Öğretim Yöntemi I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
Hentbol Öğretim Yöntemi	-	-	-	-	2	-	-	-
Aletli Cimnastik Öğretim Yöntemi I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
Antreman Bilgisi I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
[xx] Seçmeli Ders	-	-	-	-	2	2	-	-
Eğitsel Oyunlar I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
Okullar İçin Yaygın ve Serbest Zaman Sporları	-	-	-	-	-	2	-	-
Beden Eğitimi ve Sporda Organizasyon ve Yönetimi	-	-	-	-	-	2	-	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Okul Öncesi ve İlköğretimde Beden Eğitimi ve Spor	-	-	-	-	-	2	-	-
Biyomekanik	-	-	-	-	-	2	-	-
Spor Tesisleri Planlama ve İşletmeciliği	-	-	-	-	-	-	2	-
Boş Zamanları Değerlendirme	-	-	-	-	-	-	2	-
[x] Seçmeli Spor Dalı III-IV	-	-	-	-	-	-	6	6
[x] Yardımcı Seçmeli Spor Dalı I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Antrenörlük Uygulaması	-	-	-	-	-	-	2	2
Rekreasyon Liderliği	-	-	-	-	-	-	-	2
Sağlık Bilgisi ve Beslenme	-	-	-	-	-	-	-	2
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Beden Eğitimi ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Beden Eğitimi ve Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Güzel Sanat Dallarından Biri I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**33**	**33**	**30**	**31**	**28**	**28**	**27**	**24**

[x] Seçmeli Spor Dalları : Aletli Cimnastik, Atletizm, Basketbol, Voleybol, Futbol, Güreş, Hentbol, Kayak, Ritmik Cimnastik, Yüzme.

[xx] Seçmeli Dersler : Ruh Sağlığı, Sporcu Beslenmesi,Özürlüler İçin Beden Eğitimi ve Spor, Spor Felsefesi, Rehabilitasyon ve Tedavi, Spor Masajı, Rekreasyon, Modern Dans, Eirobik Dans, Bedminton, Dağcılık, Masa Tenisi ve Öğretim Yöntemi, Yüzme ve Öğretim Yöntemi, Kayak ve Öğretim Yöntemi v.b.

EK-5B: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
[x] Anaçalgı I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	2	2	2	2	2	2	2	2
[xx] Temel Piyano I-II-III-IV-V-VI	1	1	1	1	1	1	-	-
Müziksel İşitme-Okuma-Yazma I-II-III-IV-V-VI	6	6	4	4	2	2	-	-
Bireysel Söyleme (Şan) I-II-III-IV	1	1	1	1	-	-	-	-
Konuşma ve Toplu Söyleme I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Müziğin Fiziksel Temelleri (Selen Fiziği)	-	2	-	-	-	-	-	-
Blokfülüt I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Sanata Giriş	2	-	-	-	-	-	-	-
Sanat Tarihi	-	2	-	-	-	-	-	-
Müziğe Giriş	-	2	-	-	-	-	-	-
Ritmik Cimnastik ve Oyun I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Dikey Çok Seslendirme I-II-III-IV	-	-	2	2	2	2	-	-
Koro I-II-III-IV	-	-	4	4	2	2	-	-
Toplu Çalma I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Temel Bağlama I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Müzik Biçimleri	-	-	2	-	-	-	-	-
Türk Halk Bilimi	-	-	2	-	-	-	-	-
Türk Halk Müziği	-	-	-	2	-	-	-	-
Çalgı Düzenleri ve Bakımı	-	-	-	2	-	-	-	-
Yatay Çok Seslendirme I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
Genel Müzik Tarihi I-II-III	-	-	-	-	2	2	2	-
Müzik (Nota) Yazıları	-	-	-	-	2	-	-	-
Geleneksel Türk Sanat Müziği	-	-	-	-	-	2	-	-
[xxx] Orkestra I-II-III-IV	-	-	-	-	4	4	4	4
[xxxx] Piyanoda Eşlik I-II-III-IV	-	-	-	-	2	2	2	2
[xxxxx] Seçmeli Koro I-II-III-IV	-	-	-	-	3	3	3	3
Eser Çözümleme I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Türk Müzik Tarihi	-	-	-	-	-	-	-	2
Türk Müziği Çok Seslendirmesi	-	-	-	-	-	-	2	2
Okul-Çocuk Çalgıları Uygulamaları I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Müzik Toplulukları Yönetimi I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Çalgı Bilgisi	-	-	-	-	-	-	2	-
Uygulamalı Bando	-	-	-	-	-	-	-	2
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Müzik Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Müzik Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**30**	**34**	**32**	**32**	**34**	**34**	**34**	**31**

[x] Anaçalgı yerine Bireysel Söyleme(Şan) alan öğrenciler, "Temel Piyano" dersini ikinci Anaçalgı içeriğiyle ve sekiz yarıyıl okurlar. Bu tür öğrencilerin IV. yıldaki Anaçalgı (Şan) dersi ile ikinci Anaçalgısı bir ders olarak değerlendirilir.

[xx] Anaçalgısı Piyano olan öğrenciler, "Temel Piyano" dersini okumazlar. Onun yerine "Yardımcı Çalgı" dersini alırlar.

[xxx] Anaçalgısı Piyano ve Şan olmayan öğrencilere açılır.

[xxxx] Anaçalgısı Piyano olan öğrencilere açılır.

[xxxxx] Anaçalgısı Şan olan öğrenciler için zorunlu, öbür öğrenciler için seçmelidir.

[xxxxxx] Her yarıyıl, haftada 12 saat öğretim elemanı gözetiminde zorunlu olarak özel alan uygulaması yapılır.

EK-5C: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
İngiliz Dili Grameri I-II-III-IV-V-VI	4	4	2	2	2	2	-	-
Metin Okuma ve İnceleme I-II-III-IV	4	4	3	3	-	-	-	-
İngilizce Konuşma I-II-III-IV	4	4	4	4	-	-	-	-
İngilizce Yazılı Anlatım I-II-III-IV-V-VI	3	3	2	2	2	2	-	-
Fonetik I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Türkçe Dilbilgisi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Dil Bilimine Giriş I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
İngilizce Yapısı I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Çeviri (İngilizce-Türkçe) I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	2	2	2	2	2	2	2	2
Çeviri (Türkçe-İngilizce) I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
İngiliz Edebiyatı Tarihi I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
İngiliz Tarihi ve Coğrafyası I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
İngiliz Dili Tarihi I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Karşılaştırmalı Türkçe-İngilizce Dilbilgisi I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
İngiliz Edebiyatından Seçmeler I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Anlam Bilim I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Çağdaş İngiliz Edebiyatından Seçmeler I-II	-	-	-	-	-	-	3	3
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
İngilizce Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	4	-
İngilizce Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**27**	**27**	**25**	**25**	**23**	**19**

EK-5D: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Alman Dili Grameri I-II-III-IV-V-VI	4	4	2	2	2	2	-	-
Metin Okuma ve İnceleme I-II-III-IV	4	4	3	3	-	-	-	-
Almanca Konuşma I-II-III-IV	4	4	4	4	-	-	-	-
Almanca Yazılı Anlatım I-II-III-IV-V-VI	3	3	2	2	2	2	-	-
Fonetik I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Türkçe Dilbilgisi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Dil Bilimine Giriş I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Almancanın Yapısı I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Çeviri (Almanca-Türkçe) I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	2	2	2	2	2	2	2	2
Çeviri (Türkçe-Almanca) I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
Alman Edebiyatı Tarihi I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
Alman Tarihi ve Coğrafyası I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Alman Dili Tarihi I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Karşılaştırmalı Türkçe-Almanca Dilbilgisi I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Alman Edebiyatından Seçmeler I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Anlam Bilim I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Çağdaş Alman Edebiyatından Seçmeler I-II	-	-	-	-	-	-	3	3
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Almanca Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	4	-
Almanca Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**27**	**27**	**25**	**25**	**23**	**19**

EK-5E: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Fransız Dili Grameri I-II-III-IV-V-VI	4	4	2	2	2	2	-	-
Metin Okuma ve İnceleme I-II-III-IV	4	4	3	3	-	-	-	-
Fransızca Konuşma I-II-III-IV	4	4	4	4	-	-	-	-
Fransızca Yazılı Anlatım I-II-III-IV-V-VI	3	3	2	2	2	2	-	-
Fonetik I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Türkçe Dilbilgisi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Dil Bilimine Giriş I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Fransızcanın Yapısı I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Çeviri (Fransızca-Türkçe) I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	2	2	2	2	2	2	2	2
Çeviri (Türkçe-Fransızca) I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
Fransızca Edebiyatı Tarihi I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
Fransız Tarihi ve Coğrafyası I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Fransız Dili Tarihi I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Karşılaştırmalı Türkçe-Fransızca Dilbilgisi I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Fransız Edebiyatından Seçmeler I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Anlam Bilim	-	-	-	-	-	-	2	2
Çağdaş Fransız Edebiyatından Seçmeler I-II	-	-	-	-	-	-	3	3
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Fransızca Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	4	-
Fransızca Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**27**	**27**	**25**	**25**	**23**	**19**

EK-5F: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Psikolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Sosyolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji	3	-	-	-	-	-	-	-
Temel Matematik I-II	3	-	3	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Çocukluk)	-	3	-	-	-	-	-	-
Öğrenme Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Ekonomisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Sosyal Antropolojiye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Felsefeye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Ergenlik)	-	-	3	-	-	-	-	-
İstatistik I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışma	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Tarihi	-	-	3	-	-	-	-	-
Ölçme ve Değerlendirme I-II	-	-	-	3	-	3	-	-
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Felsefesi	-	-	3	-	-	-	-	-
Yetişkin Psikolojisi	-	-	-	3	-	-	-	-
Okulöncesi Eğitim	-	-	-	3	-	-	-	-
Bireyi Tanıma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim I-II	-	-	-	3	-	3	-	-
Eğitimde Araştırma Yöntemleri I-II	-	-	-	-	3	-	4	-
Karşılaştırmalı Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Halk Eğitimi	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	3	-	-	-
Öğretme Kuram ve Modelleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Özel Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Sosyal Psikoloji	-	-	-	-	-	3	-	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	3	-	-
Psikolojik Testler	-	-	-	-	-	3	-	-
İstatistik Yöntemler	-	-	-	-	-	3	-	-
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	4	4

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Bilgi İşlem I-II	-	-	-	-	-	-	3	-
Test Dışı Ölme Teknikleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Program Değerlendirme	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Planlaması	-	-	-	-	-	-	3	-
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	3	-
Davranış Ölçekleri Geliştirme	-	-	-	-	-	-	-	4
Test Geliştirme Uygulaması	-	-	-	-	-	-	-	5
Meslek Seçme ve Yerleştirme	-	-	-	-	-	-	-	4
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	-	3
Yabancı Dil I-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Türk Dili I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**28**	**25**	**25**	**25**	**25**	**25**

EK-5G: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ EĞİTİM YÖNETİCİLİĞİ VE DENETİCİLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Psikolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Sosyolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji	3	-	-	-	-	-	-	-
Temel Matematik	3	-	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Çocukluk)	-	3	-	-	-	-	-	-
Öğrenme Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Ekonomisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Sosyal Antropolojiye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Felsefeye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Ergenlik)	-	-	3	-	-	-	-	-
İstatistik I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışma	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Tarihi	-	-	3	-	-	-	-	-
Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	3	-	-	-	-
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Felsefesi	-	-	3	-	-	-	-	-
Yetişkin Psikolojisi	-	-	-	3	-	-	-	-
Okulöncesi Eğitim	-	-	-	3	-	-	-	-
Bireyi Tanıma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Karşılaştırmalı Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Halk Eğitimi	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	3	-	-	-
Öğretme Kuram ve Modelleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Özel Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Türkçe Öğretimi	-	-	-	-	2	-	-	-
Sosyal Psikoloji	-	-	-	-	-	3	-	-
Ruh Sağlığı	-	-	-	-	-	3	-	-
Yönetim Kuramları	-	-	-	-	-	3	-	-
Örgüt Psikolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Yönetimde İnsan İlişkileri	-	-	-	-	-	3	-	-
Hayat Bilgisi Öğretimi	-	-	-	-	-	2	-	-
Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	-	-	-	-	-	2	-	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Denetimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Yönetim Hukuku	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Maliyesi	-	-	-	-	-	-	3	-
Personel Yönetimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Sosyal Bilgiler Öğretimi	-	-	-	-	-	-	2	-
Müzik Öğretimi	-	-	-	-	-	-	2	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Resim-İş ve Yazı Öğretimi	-	-	-	-	-	-	2	-
Soruşturma Teknikleri	-	-	-	-	-	-	-	3
Eğitim Planlaması	-	-	-	-	-	-	-	3
Eğitim Hukuku	-	-	-	-	-	-	-	3
Türk Eğitim Sistemi	-	-	-	-	-	-	-	3
Okullarda Rehberlik Hizmetleri	-	-	-	-	-	-	-	3
Matematik Öğretimi	-	-	-	-	-	-	-	2
Fen Bilgisi Öğretimi	-	-	-	-	-	-	-	2
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	-	2
Uygulama	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Türk Dili I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**25**	**25**	**27**	**26**	**26**	**26**

EK-5H: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Psikolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Sosyolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji	3	-	-	-	-	-	-	-
Temel Matematik	3	-	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Çocukluk)	-	3	-	-	-	-	-	-
Öğrenme Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Fizyolojik Psikoloji	-	3	-	-	-	-	-	-
Sosyal Antropolojiye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Felsefeye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Ergenlik)	-	-	3	-	-	-	-	-
İstatistik I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışma	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Tarihi	-	-	3	-	-	-	-	-
Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	3	-	-	-	-
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Felsefesi	-	-	3	-	-	-	-	-
Yetişkin Psikolojisi	-	-	-	3	-	-	-	-
Okulöncesi Eğitim	-	-	-	3	-	-	-	-
Bireyi Tanıma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Karşılaştırmalı Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Halk Eğitimi	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	3	-	-	-
Öğretme Kuram ve Modelleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Özel Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	3	-	-
Kişilik ve Uyum Problemleri	-	-	-	-	-	3	-	-
Psikolojik Testler	-	-	-	-	-	3	-	-
Psikolojik Danışma (İlke ve Teknikleri)	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlikte Örgüt, Personel ve Yönetim	-	-	-	-	-	3	-	-
Test Dışı Ölçme Teknikleri	-	-	-	-	-	3	-	-
Mesleki Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Grupla Psikolojik Danışma	-	-	-	-	-	-	3	-
Sosyal Psikoloji	-	-	-	-	-	-	3	-
Davranış Bozuklukları	-	-	-	-	-	-	3	-
Yaşam Dönemleri ve Uyum Sorunları	-	-	-	-	-	-	3	-
Kişilerarası İlişkiler	-	-	-	-	-	-	2	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Rehberlik Semineri	-	-	-	-	-	-	3	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Çağdaş Akımlar	-	-	-	-	-	-	-	3
Psikolojik Ölçme Aracı Geliştirme	-	-	-	-	-	-	-	3
Mesleğin Sorunları ve Ahlak İlkeleri	-	-	-	-	-	-	-	2
Okullarda Rehberlik Hizmetleri	-	-	-	-	-	-	-	3
Psikolojik Danışma Semineri	-	-	-	-	-	-	-	3
Alan Çalışması	-	-	-	-	-	-	-	3
Seçmeli Ders I	-	-	-	-	-	-	-	2
Seçmeli Ders II	-	-	-	-	-	-	-	2
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**25**	**25**	**25**	**25**	**25**	**26**

EK-5I: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ EĞİTİM YÖNETİMİ VE PLANLAMASI PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Psikolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Sosyolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji	3	-	-	-	-	-	-	-
Temel Matematik	3	-	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Çocukluk)	-	3	-	-	-	-	-	-
Öğrenme Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Felsefeye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Sosyal Antropolojiye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Ekonomisi	-	3	-	-	-	-	-	-
İstatistik I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Ergenlik)	-	-	3	-	-	-	-	-
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Tarihi	-	-	3	-	-	-	-	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışma	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Felsefesi	-	-	3	-	-	-	-	-
Yetişkin Psikolojisi	-	-	-	3	-	-	-	-
Okulöncesi Eğitim	-	-	-	3	-	-	-	-
Bireyi Tanıma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	3	-	-	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Karşılaştırmalı Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Halk Eğitimi	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	3	-	-	-
Öğretme Kuram ve Modelleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Özel Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Yönetimde İnsan İlişkileri	-	-	-	-	-	3	-	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	3	-	-
Yönetim Kuramları	-	-	-	-	3	-	-	-
Örgüt Psikolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Sosyal Psikoloji	-	-	-	-	-	3	-	-
Planlamanın Yasal Temellleri	-	-	-	-	-	2	-	-
Kalkınma Ekonomisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Ekonomik Planlama	-	-	-	-	-	-	3	-
Türk Eğitim Sistemi	-	-	-	-	-	-	3	-
Yönetim Hukuku	-	-	-	-	-	-	3	-
Personel Yönetimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim ve Politika	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Maliyesi	-	-	-	-	-	-	3	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	3	-
Okul Planlaması	-	-	-	-	-	-	-	3
Eğitim Hukuku	-	-	-	-	-	-	-	3
Eğitim Planlaması Teknikleri	-	-	-	-	-	-	-	3
Eğitim Planlaması	-	-	-	-	-	-	-	3
İşletmelerde İnsangücü Planlaması	-	-	-	-	-	-	-	3
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	-	3
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	-	3
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**25**	**25**	**28**	**24**	**26**	**26**

EK-5İ: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Psikolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Sosyolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji	3	-	-	-	-	-	-	-
Temel Matematik	3	-	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Çocukluk)	-	3	-	-	-	-	-	-
Öğrenme Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Fizyolojik Psikoloji	-	3	-	-	-	-	-	-
Sosyal Antropolojiye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Felsefeye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Ergenlik)	-	-	3	-	-	-	-	-
İstatistik I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışma	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Tarihi	-	-	3	-	-	-	-	-
Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	3	-	-	-	-
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Felsefesi	-	-	3	-	-	-	-	-
Yetişkin Psikolojisi	-	-	-	3	-	-	-	-
Okulöncesi Eğitim	-	-	-	3	-	-	-	-
Bireyi Tanıma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Karşılaştırmalı Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Halk Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	3	-	-	-
Öğretme Kuram ve Modelleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Özel Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Çocuk Hakları	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	3	-	-
Sosyal Psikoloji	-	-	-	-	-	3	-	-
Ruh Sağlığı	-	-	-	-	-	3	-	-
Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Psikolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Özel Eğitim Programları	-	-	-	-	-	3	-	-
Özel Eğitimde Teşhis Ara ve Yöntemleri	-	-	-	-	-	3	-	-
Görme Özürlüler ve Eğitimi	-	-	-	-	-	3	-	-
İşitme Özürlüler ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Psikolojik Danışma (İlke ve Teknikleri)	-	-	-	-	-	-	3	-
Mesleki Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Uyum Psikolojisi	-	-	-	-	-	-	3	-
Uyumsuz Çocuklar ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Öğrenebilir Çocuklar ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Korunmaya Muhtaç Çocuklar ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	3	-
Konuşma Özürlü Çocuklar ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Okullarda Rehberlik Hizmetleri	-	-	-	-	-	-	-	3
Üstün Zekalı Çocuklar ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Suçlu Çocuklar ve Eğitimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Klinik Uygulama	-	-	-	-	-	-	-	3
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	-	3
Özel Eğitim Kuramlarında Uygulama	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**25**	**25**	**28**	**28**	**26**	**23**

EK-5J: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Psikolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Sosyolojiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Ekonomiye Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji	3	-	-	-	-	-	-	-
Temel Matematik	3	-	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Çocukluk)	-	3	-	-	-	-	-	-
Öğrenme Psikolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Ekonomisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Sosyal Antropolojiye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Felsefeye Giriş	-	3	-	-	-	-	-	-
Gelişim Psikolojisi (Ergenlik)	-	-	3	-	-	-	-	-
İstatistik I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Rehberlik ve Psikolojik Danışma	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Tarihi	-	-	3	-	-	-	-	-
Ölçme ve Değerlendirme I	-	-	-	3	-	-	-	-
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Felsefesi	-	-	3	-	-	-	-	-
Yetişkin Psikolojisi	-	-	-	3	-	-	-	-
Okulöncesi Eğitim	-	-	-	3	-	-	-	-
Bireyi Tanıma Teknikleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim I	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Araştırma Yöntemleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Karşılaştırmalı Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Halk Eğitim	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	3	-	-	-
Öğretme Kuram ve Modelleri	-	-	-	-	3	-	-	-
Özel Eğitim	-	-	-	-	2	-	-	-
İletişime Giriş	-	-	-	-	3	-	-	-
Sosyal Psikoloji	-	-	-	-	-	3	-	-
Program Geliştirme ve Öğretim II	-	-	-	-	-	3	-	-
Grup Dinamiği	-	-	-	-	-	3	-	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	3	-	-
Ölçme ve Değerlendirme II	-	-	-	-	-	3	-	-
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	3	-	-
Program Değerlendirme	-	-	-	-	-	-	3	-
Test Geliştirme ve Uygulaması	-	-	-	-	-	-	3	-
Öğretmede Teknikler	-	-	-	-	-	-	3	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Okullarda Rehberlik Hizmetleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Bilgi İşlem I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Program Geliştirme Uygulaması	-	-	-	-	-	-	3	3
Ülkemizde Program Geliştirme	-	-	-	-	-	-	-	3
Okullarda Rehberlik Hizmetleri	-	-	-	-	-	-	-	3
Eğitim Planlaması	-	-	-	-	-	-	-	3
Seçmeli Ders	-	-	-	-	-	-	-	3
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dal. Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**27**	**27**	**25**	**25**	**27**	**25**	**24**	**24**

EK-5K: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM YÜKSEKOKULLARI SINIF ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY
Temel Matematik	3	-	-	-
Genel Biyoloji	2	-	-	-
Genel Psikoloji	2	-	-	-
Matematik Öğretimi	3	-	-	-
Müzik ve Öğretimi I-II-III	2	2	2	-
Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi I-II-III	2	2	2	-
Resim İş, Yazı ve Öğretimleri I-II-III	2	2	2	-
Türk Tarihi	-	3	-	-
Temel Fizik	-	3	-	-
İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	-	2	-	-
Araştırma Yöntemleri	-	2	-	-
Temel Kimya	-	-	3	-
Genel Coğrafya	-	-	2	-
Ülkeler Coğrafyası	-	-	-	2
Türkiye Coğrafyası	-	-	-	2
Düşünce ve Uygarlık Tarihi	-	-	-	2
Toplum Sağlığı ve İlk Yardım	-	-	-	2
Fen Bilgisi Öğretimi	-	-	3	-
Din Kültürü ve Ahlak Öğretimi	-	-	-	2
Türkçe Öğretimi I-II	-	-	2	2
Hayat Bilgisi Öğretimi	-	-	-	2
Sosyal Bilgiler Öğretimi	-	-	-	3
İş Eğitimi (İş ve Teknik Eğitimi) I-II	2	2	-	-
İş Eğitimi (Ev Ekonomisi) I-II	2	2	-	-
İş Eğitimi (Ticaret ve Turizm Bilgisi) I-II	-	-	2	2
İş Eğitimi (Tarım Bilgisi) I-II	-	-	2	2
Eğitime Giriş	3	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	3	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	3	-	-
İlkokul Program ve Öğretim İlkeleri	-	3	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	3	-
Rehberlik	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	3
Öğretim Uygulamaları	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV	4	4	4	4
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-II-III-IV	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV	3	3	3	3
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-II-III-IV	2	2	2	2
TOPLAM	**36**	**36**	**36**	**34**

Not: Türk Dili derslerinde, Dil Bilgisi ve Çocuk Edebiyatı konularına da yer verilecektir.

EK-5L: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ BİYOLOJİ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Genel Biyoloji I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Temel Kimya I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Temel Kimya Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Temel Fizik I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Temel Fizik Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Matematik I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Sitoloji	-	-	3	-	-	-	-	-
Sitoloji Laboratuvarı	-	-	-	2	-	-	-	-
Laboratuvar ve Deney Tek.	-	-	3	-	-	-	-	-
Hayvan Histolojisi	-	-	-	2	-	-	-	-
Hayvan Histolojisi Laboratuvarı	-	-	-	2	-	-	-	-
Genel Jeoloji	-	-	-	4	-	-	-	-
Omurgasızlar Sistematiği	-	-	4	-	-	-	-	-
Omurgasızlar Sistematiği Laboratuvarı	-	-	2	-	-	-	-	-
Bitki Morfolojisi ve Anatomisi	-	-	2	-	-	-	-	-
Bitki Morfolojisi ve Anatomisi Laboratuvarı	-	-	2	-	-	-	-	-
Omurgalılar Sistematiği	-	-	-	4	-	-	-	-
Omurgalılar Sistematiği Laboratuvarı	-	-	-	2	-	-	-	-
Tohumsuz Bitkiler Sistematiği	-	-	-	-	4	-	-	-
Tohumsuz Bitkiler Sistematiği Laboratuvarı	-	-	-	-	2	-	-	-
Hayvan Fizyolojisi	-	-	-	-	4	-	-	-
Hayvan Fizyolojisi Laboratuvarı	-	-	-	-	2	-	-	-
Hayvan Embriyolojisi	-	-	-	-	2	-	-	-
Hayvan Embriyolojisi Laboratuvarı	-	-	-	-	2	-	-	-
Tohumlu Bitkiler Sistematiği	-	-	-	-	-	4	-	-
Tohumlu Bitkiler Sistematiği Laboratuvarı	-	-	-	-	-	2	-	-
Bitki Fizyolojisi	-	-	-	-	-	4	-	-
Bitki Fizyolojisi Laboratuvarı	-	-	-	-	-	2	-	-
Bitki Embriyolojisi	-	-	-	-	-	2	-	-
Bitki Embriyolojisi Laboratuvarı	-	-	-	-	-	2	-	-
Biyokimya	-	-	-	-	-	4	-	-
Organik Kimya	-	-	-	-	-	-	4	-
Genetik I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Moleküler Biyoloji	-	-	-	-	-	-	-	4
Evolüsyon	-	-	-	-	-	-	-	2
Mikrobiyoloji	-	-	-	-	-	-	3	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Mikrobiyoloji Laboratuvarı	-	-	-	-	-	-	2	-
Çevre Sağlığı	-	-	-	-	-	-	-	2
Ekoloji	-	-	-	-	-	-	-	3
Bitki Coğrafyası	-	-	-	-	-	-	2	-
İnsan Anatomisi, Fizyolojisi ve Sağlığı I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Biyoloji ve Fen Bilgisi Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	-
Biyoloji ve Fen Bilgisi Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eği. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**27**

EK-5M: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ KİMYA ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Temel Kimya I-II	6	6	-	-	-	-	-	-
Temel Kimya Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Temel Fizik I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Temel Fizik Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Genel Matematik I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Anorganik Kimya I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Kimyada Matematik Metotlar	-	-	2	-	-	-	-	-
Genel Biyoloji I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Genel Biyoloji Laboratuvarı I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Analitik Kimya I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Analitik Kimya Lab. I (Kalitatif Analiz)	-	-	4	-	-	-	-	-
Analitik Kimya Lab. II (Kantitatif Analiz)	-	-	-	4	-	-	-	-
Stakiyometri	-	-	-	2	-	-	-	-
Organik Kimya I-II	-	-	-	-	4	4	-	-
Organik Kimya Laboratuvarı I-II	-	-	-	-	4	4	-	-
Fiziko Kimya I-II	-	-	-	-	4	4	-	-
Mikrobiyoloji ve laboratuarı	-	-	-	-	4	-	-	-
Metaller Kimyası	-	-	-	-	-	2	-	-
Elektro Kimya	-	-	-	-	-	-	2	-
Biyokimya	-	-	-	-	-	-	4	-
Fiziko Kimya laboratuarı	-	-	-	-	-	-	5	-
Besin Kimyası	-	-	-	-	-	-	2	-
Kuantum Kimyası	-	-	-	-	-	-	-	4
Kimyasal Termodinamik	-	-	-	-	-	-	-	2
Enstrümantel Analiz	-	-	-	-	-	-	-	3

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
İnsan Anatomisi, Fizyolojisi ve Sağlığı	-	-	-	-	-	-	-	4
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Kimya ve Fen Bilgisi Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Kimya ve Fen Bilgisi Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**30**	**30**	**29**	**29**	**26**	**24**	**24**	**21**

EK-5N: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Temel Fizik I-II	6	6	-	-	-	-	-	-
Temel Fizik Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Temel Kimya I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Temel Kimya Laboratuvarı I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Genel Matematik I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Mekanik	-	-	6	-	-	-	-	-
Mekanik Lab.	-	-	2	-	-	-	-	-
Elektrik	-	-	-	6	-	-	-	-
Elektrik Lab.	-	-	-	2	-	-	-	-
Lineer Cebir	-	-	4	-	-	-	-	-
Analitik Geometri	-	-	-	4	-	-	-	-
Genel Biyoloji I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Genel Biyoloji Lab. I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Diferansiyel Denklemler I-II	-	-	-	-	4	4	-	-
Fizikte Matematik Yöntemler	-	-	-	-	4	-	-	-
Dalgalar, EM, Optik	-	-	-	-	4	-	-	-
Dalgalar, EM, Optik Lab.	-	-	-	-	2	-	-	-
Teknik Elektrik	-	-	-	-	-	2	-	-
Elektronik	-	-	-	-	-	4	-	-
Elektronik Lab.	-	-	-	-	-	4	-	-
İstatistiki Fizik	-	-	-	-	4	-	-	-
Termodinamik	-	-	-	-	-	4	-	-
Kuantum Fiziği I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Atom ve Molekül Fiziği	-	-	-	-	-	-	6	-
Çekirdek Fiziği	-	-	-	-	-	-	-	6
Atom ve Çekirdek Fiziği Lab.	-	-	-	-	-	-	-	4
Elektromagnetik Teori	-	-	-	-	-	-	4	-
Katıhal Fiziği I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Fizik ve Fen Bilgisi Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Fizik ve Fen Bilgisi Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dal Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**30**	**30**	**28**	**28**	**28**	**28**	**29**	**26**

EK-5O: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Türkiyenin Fiziki Coğrafyası I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Harita Bilgisi-Kartografya I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Jeomorfoloji ve Uygulaması I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Klimatoloji ve Uygulaması I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Ekonomik Coğrafya I-II-III-IV	2	2	2	2	-	-	-	-
İlkçağ Tarihi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
İslamiyetten Önce Türk Tarihi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Hidrografi I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Bitki Coğrafyası I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Enerji Coğrafyası I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
İslam Tarihi	-	-	2	-	-	-	-	-
Ortaçağ Tarihi	-	-	-	2	-	-	-	-
Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Ülkeler Coğrafyası I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
Türkiye Coğrafyası I-II-III-IV	-	-	-	-	2	2	4	4
Üretim Coğrafyası	-	-	-	-	2	-	-	-
Ulaşım Coğrafyası	-	-	-	-	-	2	-	-
Nüfus Coğrafyası	-	-	-	-	2	-	-	-
Çevre Sorunları I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
Yeraltı Kaynakları	-	-	-	-	2	2	-	-
Anadolu Selçukluları Tarihi I-II	-	-	-	-	2	2	-	-
Osmanlı Tarihi I-II-III-IV	-	-	-	-	2	2	3	3
Türkiye'nin Toprakları ve Korunması I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Türkiye'nin Turizm Coğrafyası I	-	-	-	-	-	-	-	2
Türkiye'nin Coğrafya Araştırmaları I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Türkiye'de Nüfus ve Yetişme I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Yeni ve Yakınçağ Tarihi I	-	-	-	-	-	2	-	-
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Coğrafya ve Sosyal Bilgiler Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Coğrafya ve Sosyal Bilgiler Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**30**	**30**	**24**	**24**	**26**	**26**	**26**	**25**

EK-5Ö: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ BÖLÜMÜ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Türkçe Kompozisyon I-II-III-IV-V-VI	2	2	2	2	2	2	-	-
Osmanlıca I-II-III-IV	4	4	4	4	-	-	-	-
Türk Dil Bilgisi I-II-III-IV-V-VI	3	3	3	3	3	3	-	-
Yeni Türk Edebiyatı I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	3	3	3	3	3	3	3	3
Eski Türk Edebiyatı I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	3	3	3	3	3	3	3	3
Edebiyat Bilgi ve Teorileri I-II-III-IV-V-VI	3	3	3	3	3	3	-	-
Türk Halk Edebiyatı I-II-III-IV	-	-	2	2	2	2	-	-
Batı Edebiyatı I-II-III-IV	-	-	-	-	2	2	2	2
Diksiyon I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Türk Lehçeleri I-II	-	-	-	-	3	3	-	-
Eski Türk Dili I-II	-	-	-	-	-	-	3	3
Türk Medeniyeti Tarihi I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Tiyatro Bilgileri I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**29**	**29**	**31**	**31**	**30**	**30**	**25**	**22**

EK-5P: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Soyut Matematiğe Giriş I-II	3	3	-	-	-	-	-	-
Analize Giriş I-II	4	4	-	-	-	-	-	-
Lineer Cebir I-II	6	6	-	-	-	-	-	-
Fizik I-II-III-IV	-	-	4	4	4	4	-	-
Analiz I-II	-	-	4	4				
Analitik Geometri I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Soyut Cebir I-II	-	-	3	3	-	-	-	-
Genel Kimya I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Diferansiyel Denklemler I-II	-	-	-	-	4	4	-	-
Diferansiyel Geometri I-II	-	-	-	-	4	4	-	-
İstatistik	-	-	-	-	4	-	-	-
İhtimaller Hesabı	-	-	-	-	-	4	-	-
Seçmeli ⋆	-	-	-	-	4	4	-	-
Kompleks Analiz I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Bilgisayar Programlama I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Topolojiye Giriş I-II	-	-	-	-	-	-	3	3
Seçmeli ⋆	-	-	-	-	-	-	4	4
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Matematik Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Matematik Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**25**	**25**	**29**	**29**	**30**	**30**	**26**	**23**

(⋆) Seçmeli Dersler:

1. Tensör Geometri I
2. Tensör Geometri II
3. Dönüşümler ve Geometriler I
4. Dönüşümler ve Geometriler II
5. Hareket Geometrisi I
6. Hareket Geometrisi II

EK-5R: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ TARİH ÖĞRETMENLİĞİ HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Osmanlı Paleografyası I-II-III-IV	2	2	2	2	-	-	-	-
İslamiyetten Önce Türk Tarihi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Tarih Metodolojisi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Eski Çağ (Eski Doğu) Tarihi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
İslam Tarihi I-II-III-IV	2	2	2	2	-	-	-	-
Bizans ve Batı Avrupa Tarihi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Osmanlı Tarihi I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	2	2	2	2	2	2	4	4
Genel Coğrafya I-II-III-V	2	2	2	2	-	-	-	-
Türk İslam Devletleri Tarihi I-II	-	-	2	2				
Eski Çağ (Eski Batı) Tarihi I-II	-	-	2	2				
Türk-Moğol İmparatorluğu Tarihi I-II	-	-	2	2				
Anadolu Selçukluları Tarihi I-II	-	-	2	2				
Ülkeler Coğrafyası I-II-III-IV	-	-	2	2	3	3		
Doğu Avrupa Türk Kavimleri Tarihi I-II	-	-	-	-	2	2		
Selçuklu Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi I-II	-	-	-	-	2	2		
Anadolu Beylikleri Tarihi I-II	-	-	-	-	2	2		
Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi I-II	-	-	-	-	4	4		
Türk Kültür Tarihi I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Yeni ve Yakın Çağda Avrupa I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Yeni ve Yakın Çağda Türk Devletleri I-II	-	-	-	-	-	-	2	2
Türkiye Coğrafyası I-II	-	-	-	-	-	-	4	4
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Tarih ve Sosyal Bilgiler Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Tarih ve Sosyal Bilgiler Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından Biri I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**30**	**30**	**28**	**28**	**25**	**25**	**25**	**22**

EK-5S: 1983-84 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ RESİM-İŞ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI HAFTALIK DERS SAATLERİ

DERSİN ADI	Sınıf: I		Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	1. YY	2. YY	3. YY	4. YY	5. YY	6. YY	7. YY	8. YY
Temel Plastik Sanatlar Eğitimi I-II	12	12	-	-	-	-	-	-
Fotografi I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Perspektif I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Estetik ve Sanata Giriş I-II	2	2	-	-	-	-	-	-
Sanat ve İş Teknolojisi I-II	6	6	-	-	-	-	-	-
Sanat Tarihi I-II-III-IV-V-VI	-	-	2	2	2	2	2	2
Ana Sanat Dalı I-II-III-IV-V-VI	-	-	12	12	18	18	20	20
Yardımcı Sanat Dalı I-II	-	-	6	6	-	-	-	-
Desen I-II	-	-	4	4	-	-	-	-
Yazı I-II	-	-	2	2	-	-	-	-
Sanat Eğitimi Yöntemleri	-	-	-	-	2	2	-	-
Türk Plastik Sanatları Tarihi	-	-	-	-	-	-	-	2
Eğitime Giriş	3	-	-	-	-	-	-	-
Eğitim Sosyolojisi	-	3	-	-	-	-	-	-
Eğitim Psikolojisi	-	-	3	-	-	-	-	-
Eğitim Programları ve Öğretim Yöntemleri	-	-	-	3	-	-	-	-
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	-	3	-	-	-
Eğitim Teknolojisi	-	-	-	-	-	3	-	-
Rehberlik	-	-	-	-	-	-	3	-
Resim-İş Öğretim Yöntemleri	-	-	-	-	-	-	3	-
Eğitim Yönetimi	-	-	-	-	-	-	-	3
Resim-İş Öğretim Uygulamaları	-	-	-	-	-	-	-	Bir ay
Yabancı Dil I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	6	6	4	4	4	4	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Türk Dili I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
Beden Eğit. ve Güzel Sanat Dallarından BiriI-VIII	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	**36**	**36**	**36**	**36**	**32**	**32**	**33**	**32**

NOT: Ana Sanat Dalları, özel alan dersleri ile ders saatleri şöyledir:

1) Resim Eğitimi Ana Sanat Dalı; özel alan dersleri ve ders saatleri:	Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	3.YY	4.YY	5.YY	6.YY	7.YY	8.YY
- Resim	12	12	10	10	-	-
- Baskı-Duvar Resmi	-	-	8	8	-	-
- Seçmeli Özel Alan Dersi (Resim veya Baskı Duvar Resmi)	-	-	-	-	20	20

2) Grafik Eğitimi Ana Sanat Dalı; özel alan dersleri ve ders saatleri:	Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	3.YY	4.YY	5.YY	6.YY	7.YY	8.YY
- Grafik/Tasarım Uygulama	10	10	10	10	-	-
- Tipoloji	2	2	2	2	-	-
- Baskı Teknikleri	-	-	6	6	-	-
- Seçmeli Özel Alan Dersi (Tanıtma Grafiği veya İllüstrasyon veya Animasyon)	-	-	-	-	18	18
- Video-Film-Televizyon	-	-	-	-	2	2

3) Heykel Eğitimi Ana Sanat Dalı; özel alan dersleri ve ders saatleri:	Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	3.YY	4.YY	5.YY	6.YY	7.YY	8.YY
- Heykel	12	12	10	10	10	10
- Seçmeli Özel Alan Dersi (Ağaç, taş, heykel uygulama atelyesi veya maden heykel uygulama atelyesi)	-	-	8	8	10	10

4) Seramik Eğitimi Ana Sanat Dalı; özel alan dersleri ve ders saatleri:	Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	3.YY	4.YY	5.YY	6.YY	7.YY	8.YY
- Seramik Tasarımı	6	6	4	6	10	10
- Seramik Biçimlendirme, Boyama ve Sırlama	4	4	6	6	8	8
- Türk Halk Bilimi	-	-	2	2	-	-
- Seramik Teknolojisi	2	2	2	2	2	2
- Türk Çini ve Seramik Sanatı Tarihi	-	-	2	2	-	-
- Dekoratif Eşya veya Giyim Bilgisi	-	-	2	-	-	-

5) Tekstil Tasarımı Eğitimi Ana Sanat Dalı; özel alan dersleri ve saatleri:	Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	3.YY	4.YY	5.YY	6.YY	7.YY	8.YY
- Tektil Tasarımı	6	6	4	4	10	10
- Tekstil Konstrüksiyonu	4	4	4	6	8	8
- Türk Halk Bilimi	-	-	2	2	-	-
- Tekstil Teknolojisi	2	2	2	2	2	2
- Türk Tekstil Sanatları Tarihi	-	-	2	2	-	-
- Dekoratif Eşya ve Giyim Bilgisi	-	-	2	-	-	-
- Yazı	-	-	2	-	-	-
- Teknik Resim	-	-	-	2	-	-

6) İş Eğitimi (Tasarım) Ana Sanat Dalı; özel alan dersleri ve ders saatleri:	Sınıf: II		Sınıf: III		Sınıf: IV	
	3.YY	4.YY	5.YY	6.YY	7.YY	8.YY
- Temel Tasarım	6	6	-	-	-	-
- Tasarlama Uygulama	-	-	8	8	-	-
- Proje Çalışmaları	-	-	8	8	20	20
- Teknik Resim	2	2	-	-	-	-
- Grafik	2	2	-	-	-	-
- Modelaj	2	-	-	-	-	-
- Fizik	-	2				
- Statik-Tipo	-	-	2	-	-	-
- Ergonometri	-	-	-	2	-	-

EK-6: EĞİTİM FAKÜLTELERİNİN 1997-98 ÖĞRETİM YILI BÖLÜM, ANABİLİM DALI VE PROGRAM TABLOSU

EK-6: EĞİTİM FAKÜLTELERİNİN 1997-98 ÖĞRETİM YILI BÖLÜM, ANABİLİM DALI VE PROGRAM TABLOSU

BÖLÜM	ANABİLİM DALI	PROGRAMLAR
1. İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ	1.1 Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı	Okulöncesi Öğretmenliği Programı
	1.2 Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı	Sınıf Öğretmenliği Programı
	1.3 Fen Bilgisi Anabilim Dalı	Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı
	1.4 Matematik Eğitimi Anabilim Dalı	İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programı
	1.5 Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı
2. TÜRKÇE EĞİTİMİ BÖLÜMÜ	2.1 Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı	Türkçe Öğretmenliği Programı
3. YABANCI DİLLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ	3.1 İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı	İngilizce Öğretmenliği Programı
	3.2 Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı	Almanca Öğretmenliği Programı
	3.3 Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı	Fransızca Öğretmenliği Programı
	3.4 Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı	Arapça Öğretmenliği Programı
	3.5 Japon Dili Eğitimi Anabilim Dalı	Japonca Öğretmenliği Programı
4. GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ	4.1 Müzik Eğitimi Anabilim Dalı	Müzik Öğretmenliği Programı
	4.2 Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı	Resim-İş Öğretmenliği Programı
5. BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR BÖLÜMÜ	5.1 Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
6. ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ	6.1 İşitme Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı	İşitme Engelliler Öğretmenliği Programı
	6.2 Zihin Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı	Zihin Engelliler Öğretmenliği Programı
	6.3 Görme Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı	Görme Engelliler Öğretmenliği Programı
	6.4 Çok Engelliler Eğitimi Anabilim Dalı	Çok Engelliler Öğretmenliği Programı
	6.5 Üstün Zekalılar Eğitimi Anabilim Dalı	Üstün Zekalılar Öğretmenliği Programı
7. EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ	7.1 Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı	
	7.2 Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı	
	7.3 Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı	
	7.4 Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı
8. BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ BÖLÜMÜ	8.1 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Programı

BÖLÜM	ANABİLİM DALI	PROGRAMLAR
9. ORTAÖĞRETİM FEN VE MATEMATİK ALANLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ	9.1 Matematik Eğitimi Anabilim Dalı	Matematik Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
	9.2 Fizik Eğitimi Anabilim Dalı	Fizik Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
	9.3 Kimya Eğitimi Anabilim Dalı	Kimya Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
	9.4 Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı	Biyoloji Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
10. ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ	10.1 Tarih Eğitimi Anabilim Dalı	Tarih Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
	10.2 Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı	Coğrafya Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
	10.3 Felsefe Grubu Eğitimi Anabilim Dalı	Felsefe Grubu Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**
	10.4 Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Programı **(3.5+1.5) ve (4+1.5)**

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu'nun 06.11.1997 tarih ve 534/22449 Sayılı yazı eki.

EK-7: EĞİTİM FAKÜLTESİ PROGRAMLARI (1998-1999)

EK-7A: 1998-1999 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	O.Ö. Eğitiminin İlke ve Yöntemleri	3	0	**3**
	İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	3	0	**3**
	Çocuk Gelişimi ve Psikolojisi	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi I	2	0	**0**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anne ve Çocuk Sağl. ve Hastalık.	3	0	**3**
	Çocuk. Hareket Gelişimi ve Eğitimi	3	0	**3**
	Çocukta Oyun Gelişimi	3	0	**3**
	Anne ve Çocuk Beslenmesi	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi II	2	0	**0**
	Uygulama I	0	6	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Müzik Öğretimi I	2	2	**3**
	Çocukta Dil ve Kavram Gelişimi	3	0	**3**
	OÖ. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Konuşma ve Yazma Eğitimi I	3	0	**3**
	OÖ. Bilgisayar Öğretimi	1	2	**2**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Müzik Öğretimi II	2	2	**3**
	Çocuk Ruh Sağlığı ve Uyum Bozuk.	2	2	**3**
	OÖ. Fen Öğretimi	2	2	**3**
	Konuşma ve Yazma Eğitimi II	3	0	**3**
	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi I	2	2	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi II	2	2	**3**
	Resim Öğretimi I	3	0	**3**
	Çocuk Edebiyatı I	2	2	**3**
	OÖ. Eğitiminde Araç Yapımı I	3	0	**3**
	Özel Eğitim	1	2	**2**
	Anne-Baba Eğitimi	3	0	**3**
	Öğretim Tek. Ve Materyal Geliştir.	2	2	**3**
	Kredi	**20**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Okul Öncesi Eğitiminde Drama	2	2	**3**
	Resim Öğretimi II	3	0	**3**
	Çocuk Edebiyatı II	2	2	**3**
	OÖ. Eğitiminde Araç Yapımı II	3	0	**3**
	Uygulama II	0	6	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Kredi	**21**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Uygulama III	0	6	**3**
	Çoc. Yaratıcılık ve Yaratıcı Çoc. Et.	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**15**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**146**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7B: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ SINIF ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Temel Matematik I	2	0	**2**
	Canlılar Bilimi	3	0	**3**
	Türk Tarihi ve Kültürü	3	0	**3**
	Coğrafyaya Giriş	2	0	**2**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**2**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Temel Matematik II	2	0	**2**
	Genel Kimya	3	0	**3**
	Uygarlık Tarihi	2	0	**2**
	Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**2**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Genel Fizik	3	0	**3**
	Türk Dili I: Ses ve Şekil Bilgisi	2	0	**2**
	Ülkeler Coğrafyası	2	0	**2**
	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı	3	0	**3**
	Sanat Eğit. Kuramları ve Yöntemleri	2	0	**2**
	Müzik I	2	0	**2**
	Beden Eğitimi I	2	0	**2**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**22**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Çevre Bilimi	2	0	**2**
	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	2	0	**2**
	Çocuk Edebiyatı	3	0	**3**
	Resim-İş Eğitimi	2	0	**2**
	Müzik II	2	0	**2**
	Beden Eğitimi II	2	0	**2**
	Fen Bilgisi Laboratuvarı	1	2	**2**
	Güzel Yazı Teknikleri ve Öğretimi	1	2	**2**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Kredi	**21**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Müzik Öğretimi	2	2	**3**
	Fen Bilgisi Öğretimi I	2	2	**3**
	İlkokuma ve Yazma Öğretimi	2	2	**3**
	Hayat Bilg. ve Sosyal Bilgiler Öğr. I	2	2	**3**
	Matematik Öğretimi I	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli I	2	0	**2**
	Kredi	**20**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	2	**3**
	Fen Bilgisi Öğretimi II	2	2	**3**
	Türkçe Öğretimi	2	2	**3**
	Hayat Bilg. ve Sosyal Bilg. Öğr. II	2	2	**3**
	Matematik Öğretimi II	2	2	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Seçmeli II	2	0	**2**
	Kredi	**20**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Vatandaşlık Bilgisi	2	0	**2**
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2	0	**2**
	İlköğretimde Drama	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi	**15**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim	2	0	**2**
	Sağlık ve Trafik Eğitimi	2	0	**2**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli IV	2	0	**2**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**152**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7C: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Fen Bilgisi Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Analiz I	4	2	**5**
	Soyut Matematik	3	0	**3**
	Genel Biyoloji I	3	2	**4**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Analiz II	4	2	**5**
	Geometri	3	0	**3**
	Genel Biyoloji II	3	2	**4**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Analiz III	4	0	**4**
	Lineer Cebir I	3	0	**3**
	Genel Fizik I	4	2	**5**
	Genel Kimya I	3	2	**4**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**22**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Analiz IV	4	0	**4**
	Lineer Cebir II	3	0	**3**
	Genel Fizik II	4	2	**5**
	Genel Kimya II	3	2	**4**
	Öğretimde Planlama ve Değer.	3	2	**4**
	Kredi	**20**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İstatistik ve Olasılık I	2	2	**3**
	Cebire Giriş	3	0	**3**
	Fen Bilgisi Laboratuvar Uyg. I	2	2	**3**
	Analitik Geometri	3	0	**3**
	Öğretim Tekn. Ve Materyal Geliş.	2	2	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İstatistik ve Olasılık II	2	2	**3**
	Elementer Sayı Kuramı	3	0	**3**
	Fen Bilgisi Laboratuvar Uyg. II	2	2	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bilg. Destekli Matematik Öğret.	3	0	**3**
	Fen Bilimleri Öğretimi	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Seçmeli VI	3	0	**3**
	Kredi	**17**		
	TOPLAM KREDİ	**153**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7D: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fizik I	4	2	**5**
	Kimya I	4	2	**5**
	Matematik I	4	0	**4**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fizik II	4	2	**5**
	Kimya II	4	2	**5**
	Matematik II	4	0	**4**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**19**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Biyoloji I	4	2	**5**
	Kimya III	2	0	**2**
	Matematik III	4	0	**4**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Biyoloji II	4	2	**5**
	Fizik III	2	0	**2**
	Kimya IV	2	0	**2**
	Matematik IV	4	0	**4**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Kredi	**20**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fizik IV	2	0	**2**
	Biyoloji III	2	0	**2**
	Fen Bilgisi Lab. Uygulamaları I	2	2	**3**
	Matematik V	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Biyoloji IV	2	0	**2**
	Matematik Öğretimi	2	2	**3**
	Fen Bilgisi. Lab. Uygulamaları II	2	2	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fen, Teknoloji ve Toplum	3	0	**3**
	Fen Bilimlerinde Özel Konular I	3	0	**3**
	Biyoloji V	2	0	**2**
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Kredi	**17**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fen Bilimlerinde Özel Konular II	3	0	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**148**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan Dersi

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7E: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Türkçe Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Sosyal Bilimlere Giriş	2	0	**2**
	İlkçağ Tarihi ve Uygarlığı	3	0	**3**
	Genel ve Fiziki Coğrafya	4	0	**4**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**2**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Felsefeye Giriş	2	0	**2**
	Ortaçağ Tarihi ve Uygarlığı	4	0	**4**
	Genel Beşeri ve Ekonomik Coğr.	4	0	**4**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**2**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İslam Öncesi Türk Tarihi ve Kültürü	2	0	**2**
	Ülkeler Coğrafyası	2	0	**2**
	Sosyolojiye Giriş	2	0	**2**
	Türk Ed I:Eski Türk ve T. Halk Ede.	2	0	**2**
	Edebiyat Bilgi ve Teorileri	2	0	**2**
	Türk Dili I: Ses ve Şekil Bilgisi	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Osmanlı Tarihi	4	0	**4**
	Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğr.	2	0	**2**
	Psikolojiye Giriş	2	0	**2**
	Sosyal Bil. Sözlü ve Yazılı Ede. İnc.	2	0	**2**
	Türk Edebiyatı II: Yeni Türk Edeb.	2	0	**2**
	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	3	0	**3**
	Konuşma ve Yazma Eğitimi	2	2	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değ.	3	2	**4**
	Kredi	**22**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Cumhuriyet Tarihi	2	0	**2**
	Türkiye Fiziki Coğrafyası	2	0	**2**
	Siyasal Düşünce Tarihi	2	0	**2**
	Ekonomiye Giriş	2	0	**2**
	Vatandaşlık Bilgisi I	2	0	**2**
	Arkeoloji ve Sanat Tarihi	2	0	**2**
	Çocuk Edebiyatı	3	0	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Çağdaş Dünya Tarihi	3	0	**3**
	Siyasi Coğrafya	2	0	**2**
	Sosyal Bilimlerde Araşt. Yöntemleri	2	0	**2**
	Vatandaşlık Bilgisi II	2	0	**2**
	Türkçe Öğretimi	2	2	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli I	2	0	**2**
	Kredi	**20**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Vatandaşlık Eğitimi Semineri	2	0	**2**
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Çevre Sorunları Coğrafyası	2	0	**2**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli II	2	0	**2**
	Kredi	**15**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Günümüz Dünya Sorunları	2	0	**2**
	İnsan İlişkileri ve İletişim	2	0	**2**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**147**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Yan alan dersi

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7F: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türk Dilbilgisi I: Ses Bilgisi	2	0	**2**
	Osmanlı Türkçesi I	2	0	**2**
	Edebiyat Bilgi ve Teorileri	3	0	**3**
	Coğrafyaya Giriş	2	0	**2**
	Yazılı Anlatım I	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**2**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi			**19**

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türk Dilbilgisi II: Şekil Bilgisi	2	0	**2**
	Osmanlı Türkçesi II	2	0	**2**
	Uygarlık Tarihi	2	0	**2**
	Ülkeler Coğrafyası	3	0	**3**
	Yazılı Anlatım II	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**2**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi			**19**

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türk Dilbilgisi III: Kelime Bilgisi	2	0	**2**
	Eski Türk Edebiyatı I	2	0	**2**
	Yeni Türk Edebiyatı I	2	0	**2**
	Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Türkiye Corafyası ve Jeopolitiği	3	0	**3**
	Türk Tarihi ve Kültürü I	2	0	**2**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi			**19**

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türk Dilbilgisi IV: Cümle Bilgisi	2	0	**2**
	Eski Türk Edebiyatı II	2	0	**2**
	Yeni Türk Edebiyatı II	2	0	**2**
	Anlama Teknikleri: Okuma ve Dinl.	2	0	**2**
	Dil ve Kültür	2	0	**2**
	Türk Tarihi ve Kültürü II	2	0	**2**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Seçmeli I	2	0	**2**
	Kredi			**18**

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Eski Türkçe ve Metin İncelemeleri	2	U	**2**
	Konuşma ve Yazma Eğitimi	2	2	**3**
	Metin Bilgisi	2	0	**2**
	Yeni Türk Edebiyatı III	2	0	**2**
	Türk Halk Edebiyatı	3	0	**3**
	Vatandaşlık Bilgisi	3	0	**3**
	Öğretim Tekn. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Kredi			**18**

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Orta Türkçe ve Metin İncelemeleri	2	0	**2**
	Çağdaş Türk Edebiyatı	3	0	**3**
	Çocuk Edebiyatı	3	0	**3**
	Sosyal Bilimler Öğretimi	2	2	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli II	2	0	**2**
	Kredi			**19**

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Yaşayan Türk Lehçeleri	2	0	**2**
	Tiyatro ve Canlandırma	2	2	**3**
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi			**16**

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türkiye Türkçesi	2	0	**2**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli IV	2	0	**2**
	Seçmeli V	2	0	**2**
	Kredi			**14**
	TOPLAM KREDİ			**142**

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Yan alan dersi

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7G: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Eğitimde Bilgi Teknolojileri I	3	2	**4**
	Matematik I	4	2	**5**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Eğitimde Bilgi Teknolojileri II	3	2	**4**
	Matematik II	4	2	**5**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**17**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fizik I	4	2	**5**
	Programlama Dilleri I	3	2	**4**
	Eğitimde Materyal Kullanımı	3	0	**3**
	Bilgisayar Destekli Eğit.Temelleri	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fizik II	4	2	**5**
	Programlama Dilleri II	3	2	**4**
	Genel Biyoloji	3	0	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Genel Kimya I	4	2	**5**
	İşletim Sistemleri ve Uygulamaları	2	2	**3**
	PC Ortamında Yazarlık Dilleri Uyg.	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	3	2	**4**
	Uzaktan Eğitimin Temelleri	3	0	**3**
	Öğretim Tasarımı	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Genel Kimya II	4	2	**5**
	İnternet Ortamında Yazarlık Dil.Uyg.	3	0	**3**
	Bilgisayar Ağları ve İletişim	3	2	**4**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Eğitimde İnternet Uygulamaları	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**15**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Eğit. Yaz. Tas. Gel. ve Değerlen.	2	2	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**142**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7H: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ RESİM ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Desen	2	2	**3**
	Temel Tasarım I	2	4	**4**
	Perspektif	1	2	**2**
	Sanat Tarihine Giriş	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Temel Tasarım II	2	4	**4**
	Yazı	1	2	**2**
	Türk Sanatı Tarihi	3	0	**3**
	Batı Sanatı Tarihi	3	0	**3**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi II	2	0	**0**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anasanat Atölye I	2	4	**4**
	Seçmeli Sanat Atölye I	2	2	**3**
	Çağdaş Dünya Sanatı	2	0	**2**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anasanat Atölye II	2	4	**4**
	Seçmeli Sanat Atölye II	2	2	**3**
	Çağdaş Türk Sanatı	2	0	**2**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değ.	3	2	**4**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anasanat Atölye III	2	4	**4**
	Seçmeli Sanat Atölye III	2	2	**3**
	İnsanın Sanatsal Gelişimi	2	0	**2**
	Estetik	3	0	**3**
	Müze Eğitimi ve Uygulamaları	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anasanat Atölye IV	2	4	**4**
	Seçmeli Sanat Atölye IV	2	2	**3**
	Sanat Öğretiminde Uygulamalar I	2	2	**3**
	Sanat Eleştirisi	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Kredi	**19**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anasanat Atölye V	2	4	**4**
	Seçmeli Sanat Atölye V	2	2	**3**
	Sanat Öğretiminde Uygulamalar II	2	2	**3**
	Sanat Öğretimi Deneyimi	0	4	**2**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Kredi	**18**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Anasanat Atölye VI	2	4	**4**
	Seçmeli Sanat Atölye VI	2	2	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Kredi	**15**		
	TOPLAM KREDİ	**146**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7I: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano I	2	0	**2**
	Bireysel Çalgı Eğitimi I	1	0	**1**
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I	4	2	**5**
	Okul Çalgıları I	2	0	**2**
	Bireysel Ses Eğitimi I	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano II	2	0	**2**
	Bireysel Çalgı Eğitimi II	1	0	**1**
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi II	4	2	**5**
	Okul Çalgıları II	2	0	**2**
	Bireysel Ses Eğitimi II	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi	2	0	**0**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano III	2	0	**2**
	Bireysel Çalgı Eğitimi III	1	0	**1**
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi III	4	2	**5**
	Okul Çalgıları III	2	0	**2**
	Toplu Ses Eğitimi I	1	2	**2**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano IV	2	0	**2**
	Bireysel Çalgı Eğitimi IV	1	0	**1**
	Toplu Ses Eğitimi II	1	2	**2**
	Müzik Tarihi	2	0	**2**
	Okul Bandosu	2	0	**2**
	Elektronik Org Eğitimi	2	0	**2**
	Öğretimde Planlama ve Değerl.	3	2	**4**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano V	2	0	**2**
	Bireysel Çalgı Eğitimi V	1	0	**1**
	Koro I	1	2	**2**
	Orkestra/Oda Müziği I	2	2	**3**
	Türk Halk Müziği	2	0	**2**
	Eşlik (Korepetisyon)	1	0	**1**
	Güncel/Popüler Müzik	2	0	**2**
	Müzik Kültürü	3	0	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli II	2	0	**2**
	Kredi	**21**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano VI	2	0	**2**
	Bireysel Çalgı Eğitimi VI	1	0	**1**
	Koro II	1	2	**2**
	Orkestra/Oda Müziği II	2	2	**3**
	Türk Sanat Müziği	2	0	**2**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bireysel Çalgı Eğitimi VII	1	0	**1**
	Koro III	1	2	**2**
	Orkestra/Oda Müziği III	2	2	**3**
	Oyun, Dans ve Müzik	2	0	**2**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli IV	2	0	**2**
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bireysel Çalgı Eğitimi VIII	1	0	**1**
	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	**3**
	Koro ve Yönetimi	1	2	**2**
	Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	**2**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**147**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7İ: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Beden Eğit. ve Spor Bilimlerine Gir.	3	0	**3**
	İnsan Anotomisi ve Kinesiyoloji	4	0	**4**
	Genel Cimnastik	1	4	**3**
	Sağlık Bilgisi	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Yaşam Boyu Spor	2	2	**3**
	Ritm Eğitimi ve Dans	1	4	**3**
	Atletizm I	1	4	**3**
	Bireysel Sporlar I	1	4	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Kredi	**20**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Spor Fizyolojisi	3	2	**4**
	Artistik Cimnastik	1	4	**3**
	Atletizm II	1	4	**3**
	Sporcu Beslenmesi	3	0	**3**
	Takım Sporları I	1	4	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**19**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Antrenman Bilgisi	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Takım Sporları II	1	4	**3**
	Spor Sakat. Korunm. ve Rehabilitas.	3	0	**3**
	İlk Yardım	2	2	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Öğretimde Planlama ve Değerl.	3	2	**4**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Psikomotor Gelişim	3	0	**3**
	Bireysel Sporlar II	1	4	**3**
	Fiziksel Uygunluk	2	2	**3**
	Eğitsel Oyunlar	2	2	**3**
	Öğr. Teknolojileri ve Materyal Gel.	2	2	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Sporda Beceri Öğrenimi	3	0	**3**
	Engelliler için Beden Eğt. ve Spor	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Rekreasyon	3	0	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	3
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Kredi	**15**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Beden Eğt. ve Sporda Yön. ve Org.	3	0	**3**
	Rehberlik	3	0	3
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
	Seçmeli VI	3	0	**3**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**144**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7J: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İngilizce Dilbilgisi I	3	0	**3**
	Konuşma Becerileri I	3	0	**3**
	Okuma Becerileri I	3	0	**3**
	Yazma Becerileri I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İngilizce Dilbilgisi II	3	0	**3**
	Konuşma Becerileri II	3	0	**3**
	Okuma Becerileri II	3	0	**3**
	Yazma Becerileri II	3	0	**3**
	Türçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Okul Deneyimi I	1	4	**3**
	Seçmeli I	2	0	**2**
	Kredi	**19**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İleri Okuma Becerileri	3	0	**3**
	İngiliz Edebiyatına Giriş I	3	0	**3**
	Dil Edinimi	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Türkçe Ses ve Biçim Bilgisi	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İleri Yazma Becerileri	3	0	**3**
	İngiliz Edebiyatına Giriş II	3	0	**3**
	İngilizce Öğretiminde Yaklaşımlar	3	0	**3**
	Dilbilime Giriş I	3	0	**3**
	Türkçe Tümce Bilgisi ve Anlambilim	3	0	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dilbilime Giriş II	3	0	**3**
	Kısa Öykü İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	İngilizce-Türkçe Çeviri	3	0	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	3
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi	**20**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Araştırma Becerileri	3	0	**3**
	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	3	0	**3**
	Roman İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	3
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İng. Sınav Hazırlama ve Değerl.	3	0	**3**
	Drama (Oyun) İnceleme. ve Öğret.	3	0	**3**
	Materyal Değerlen. ve Uyarlama	3	0	**3**
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türkçe-İngilizce Çeviri	3	0	**3**
	Şiir İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**143**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7K: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Almanca Dilbilgisi I	3	0	**3**
	Konuşma Becerileri I	3	0	**3**
	Okuma Becerileri I	3	0	**3**
	Yazma Becerileri I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Almanca Dilbilgisi II	3	0	**3**
	Konuşma Becerileri II	3	0	**3**
	Okuma Becerileri II	3	0	**3**
	Yazma Becerileri II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	**0**
	Okul Deneyimi I	*1*	*4*	***3***
	Seçmeli I	2	0	**2**
	Kredi	**19**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İleri Okuma Becerileri	3	0	**3**
	Alman Edebiyatına Giriş I	3	0	**3**
	Dil Edinimi	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Türkçe Ses ve Biçim Bilgisi	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İleri Yazma Becerileri	3	0	**3**
	Alman Edebiyatına Giriş II	3	0	**3**
	Almanca Öğretiminde Yaklaşımlar	3	0	**3**
	Dilbilime Giriş I	3	0	**3**
	Türkçe Tümce Bil. ve Anlambilim	3	0	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dilbilime Giriş II	3	0	**3**
	Kısa Öykü İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Almanca-Türkçe Çeviri	3	0	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi	**20**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Araştırma Becerileri	3	0	**3**
	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	3	0	**3**
	Roman İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Almanca Sınav Haz. ve Değerl.	3	0	**3**
	Drama (Oyun) İnceleme. ve Öğret.	3	0	**3**
	Materyal Değerlen. ve Uyarlama	3	0	**3**
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	1	4	**3**
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Kredi			**18**

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türkçe-Almanca Çeviri	3	0	**3**
	Şiir İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**143**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7L: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fransızca Dilbilgisi I	3	0	**3**
	Konuşma Becerileri I	3	0	**3**
	Okuma Becerileri I	3	0	**3**
	Yazma Becerileri I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fransızca Dilbilgisi II	3	0	**3**
	Konuşma Becerileri II	3	0	**3**
	Okuma Becerileri II	3	0	**3**
	Yazma Becerileri II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	**0**
	Okul Deneyimi I	*1*	*4*	***3***
	Seçmeli I	2	0	**2**
	Kredi	**19**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İleri Okuma Becerileri	3	0	**3**
	Fransızca Edebiyatına Giriş I	3	0	**3**
	Dil Edinimi	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Türkçe Ses ve Biçim Bilgisi	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İleri Yazma Becerileri	3	0	**3**
	Fransız Edebiyatına Giriş II	3	0	**3**
	Fransızca Öğretiminde Yaklaşımlar	3	0	**3**
	Dilbilime Giriş I	3	0	**3**
	Türkçe Tümce Bilgisi ve Anlambilim	3	0	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değerlen.	3	2	**4**
	Kredi	**19**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dilbilime Giriş II	3	0	**3**
	Kısa Öykü İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Fransızca-Türkçe Çeviri	3	0	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Seçmeli III	2	0	**2**
	Kredi	**20**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Araştırma Becerileri	3	0	**3**
	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	3	0	**3**
	Roman İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Fransızca Sınav Haz. ve Değerl.	3	0	**3**
	Drama (Oyun) İnceleme. ve Öğret.	3	0	**3**
	Materyal Değerlen. ve Uyarlama	3	0	**3**
	Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2	2	**3**
	Okul Deneyimi II	*1*	*4*	***3***
	Seçmeli V	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Türkçe-Fransızca Çeviri	3	0	**3**
	Şiir İncelemesi ve Öğretimi	3	0	**3**
	Rehberlik	3	0	**3**
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	**5**
	Kredi	**14**		
	TOPLAM KREDİ	**143**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7M: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ GÖRME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	Görme Engellilere Giriş	2	0	**2**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Görme Engellilerin Eğitimi	2	0	**2**
	Engellilere Yön. Tutumların Değiş.	2	0	**2**
	Bireysel Fark. ve Psik. Yaklaşımlar	3	0	**3**
	Braille Yazı Öğretimi	2	0	**2**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi II	2	0	**0**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Görme Engellilere Müzik Öğretimi	2	2	**3**
	Eğitsel ve Davranışsal Değerlendir.	3	0	**3**
	Kaynaşt. ve Destek Özel Eğt. Hiz.	3	0	**3**
	Bireyselleş. Öğr. Pl. Gel. ve Değ.	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Az Görenlerin Eğit. ve Görme Eğt.	3	0	**3**
	Görme Eng. Erken Çocukluk Eğt.	2	0	**2**
	Görme Eng. İletiş. Becerileri Kaz.	3	0	**3**
	Görme Eng. Kavram ve Beceri Öğrt.	3	0	**3**
	Davranış Değiştirme	3	0	**3**
	Öğretimde Planlama ve Değer.	3	2	**4**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Görme Eng. Okuma Yazma Öğrt.	3	0	**3**
	Görme Eng. Fen Bilgisi Öğrt.	3	0	**3**
	Görme Eng. Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	Gör. Eng. Bağımsız Har. Bec. Öğr. I	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Görme Eng. Matematik Öğrt.	3	0	**3**
	Görme E. Hayat Bil. ve Sos. Bil. Ö.	3	0	**3**
	Görme En. Beden Eğt. ve Oyun Ö.	3	0	**3**
	Görme Eng.Resim ve Modelaj Öğrt.	2	0	**2**
	Gör. En. Bağımsız Har Bec. Öğr II	1	2	**2**
	Görme Eng. Özbakım Becerileri Ö.	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	3
	Kredi	**19**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Gör. Eng. Okullarda Öğrt. Uyg. I	0	10	**5**
	G.E. Ö. İçin Öl. Ar. Hz. ve P. Düz B.	4	0	**4**
	G.E. P. Düz. B. Yö. Ö. Ar.Ö. Mat.G.	4	0	**4**
	Görme Eng. Ailelerin Eğt. ve Reh.	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Görme Eng. Okullarda Öğrt. Uyg. II	0	10	**5**
	Görme Eng. İçin Ders Planı Haz.	4	0	**4**
	Ders Plan. Yönelik Öğrt. Mat. Gelş.	4	0	**4**
	Kör ve Sağır Çoukların Eğitimi	2	0	**2**
	Kredi	**15**		
	TOPLAM KREDİ	**141**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7N: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ İŞİTME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Fen Bilgisi Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	İşitme Engellilere Giriş	2	0	**2**
	Sağlık Bilgisi ve İlkyardım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi II	2	0	**0**
	Bireysel Farklılıklar ve Psik. Yaklaş.	3	0	**3**
	Genel Fizik I	3	2	**4**
	Kredi	**18**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Dil Gelişimi ve İletiţim	3	0	**3**
	Bireysel Eğitim Planı gel. ve Değer.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Eğitsel Değerlendirme	3	0	**3**
	Genel Biyoloji I	3	2	**4**
	Genel Fizik II	3	2	**4**
	Gelişi ve Öğrenme	3	0	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**23**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. İletişim İlkeleri	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc Erken Çocukluk E.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Özel Öğr. Yönt.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Güncel Olaylar Öğr.	3	0	**3**
	Genel Biyoloji II	3	2	**4**
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**22**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Okuma-Yazma Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları I	3	0	**3**
	İş. Eng. Çoc. Hayat Bil./Sos. Bil. Öğ.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Genel Kimya I	3	2	**4**
	Öğretimde Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**22**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Fen Bilgisi Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları II	3	0	**3**
	İs. Eng. Öğr. Ailelerinin Eğ. ve Reh.	3	0	**3**
	Genel Kimya II	3	2	**4**
	Fen Bilgisi Lab. Uygulamaları I	2	2	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Kredi	**22**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Uygulaması-I	0	10	**5**
	İşitme Eng. Çoc. Ders Planı Haz. I	4	0	**4**
	İşit. Eng. Öğretim Materyali Geliş. I	4	0	**4**
	Fen BilgisiLab. Uygulamaları II	2	2	**3**
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Cihazlarının Kullanımı	3	0	**3**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Uygulaması II	0	10	**5**
	İşitme Eng. Çoc. Ders Planı Haz. II	4	0	**4**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Materyali Gel. II	4	0	**4**
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**155**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7O: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ İŞİTME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Matematik Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	İşitme Engellilere Giriş	2	0	**2**
	Sağlık Bilgisi ve İlkyardım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Bireysel Farklılıklar ve Psik. Yaklaş.	3	0	**3**
	Matematik I	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Dil Gel. ve İletişim	3	0	**3**
	Bireysel Eğitim Planı Gel. ve Değer.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Eğitsel Değerlendirmesi	3	0	**3**
	Matematik II	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. İletişim İlkeleri	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Erken Çocukluk Eğ.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Özel Öğretim Yön.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Güncel Olaylar Öğr.	3	0	**3**
	Matematik III	3	0	3
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Okuma-Yazma Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları I	3	0	**3**
	İş. En. Çoc. Hayat Bil. ve Sos. B. Öğ.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Matematik IV	3	0	**3**
	Öğretimde Tek. ve Materyal Geliş.	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Fen Bilgisi Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları II	3	0	**3**
	İs. Eng. Öğr. Ailelerinin Eğ. ve Reh.	3	0	**3**
	Matematik V	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşit. Eng. Çoc. Öğretim Uyg. I	0	10	**5**
	İşitme Eng. Çoc. Ders Planı Haz. I	4	0	**4**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Mat. Geliş. I	4	0	**4**
	Kredi	**13**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Cihazlarının Kullanımı	3	0	**3**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Uygulaması II	0	10	**5**
	İşitme Eng. Çoc. Ders Planı Haz. II	4	0	**4**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Mater. Geliş. II	4	0	4
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**140**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7Ö: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ İŞİTME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	İşitme Engellilere Giriş	2	0	**2**
	Sağlık Bilgisi ve İlkyardım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	**0**
	Bireysel Farklılıklar ve Psik. Yaklaş.	3	0	**3**
	Uygarlık Tarihi	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	**3**
	Bireysel Eğitim Planı Gel. ve Değer.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Eğitsel Değerlendirme	3	0	**3**
	Türk Tarih ve Kültürü I	3	0	**3**
	Coğrafyaya Giriş	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. İletişim İlkeleri	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Erken Çocukluk Eğ.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Özel Öğr. Yönt.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Güncel Olaylar Öğr.	3	0	**3**
	Türk Tarih ve Kültürü II	3	0	**3**
	Seçmeli II	3	0	3
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Okuma-Yazma Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları I	3	0	**3**
	İş. Eng. Hayat Bil. Ve Sos. Bil. Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Ülkeler Coğrafyası	3	0	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Fen Bilgisi Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları II	3	0	**3**
	İs. Eng. Öğr. Ailelerinin Eğ. ve Reh.	3	0	**3**
	Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği	3	0	**3**
	Vatandaşlık Bilgisi	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi.	2	2	**3**
	Kredi	**21**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşit. Eng. Çoc Öğretim Uygulaması I	0	10	**5**
	İşitme Eng. Çoc. Ders Planı Haz. I	4	0	**4**
	İşit. Eng. Çoc. Öğretim Mat. Gel. I	4	0	**4**
	Sosyal Bilimler Öğretimi	3	0	3
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Cihazlarının Kullanımı	3	0	**3**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Uygulaması II	0	10	**5**
	İşitme. Eng. Çoc. Ders Planı Haz. II	4	0	**4**
	İşit. Eng. Çoc. Öğretim Mat. Gel. II	4	0	4
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**149**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7P: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ İŞİTME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Türkçe Öğretmenliği

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	İşitme Engellilere Giriş	2	0	**2**
	Sağlık Bilgisi ve İlkyardım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	**3**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi II	2	0	**0**
	Bireysel Farklılıklar ve Psik. Yaklaş.	3	0	**3**
	Türk Dili I: Ses ve Şekil Bilgisi	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	**3**
	Bireysel Eğtim Planı Gel. ve Değer.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Eğitsel Değerlendirmesi	3	0	**3**
	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	3	0	**3**
	Edebiyat Bilgi ve Teorileri	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. İletişim İlkeleri	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Erken Çoc. Eğitimi	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Özel Öğretim Yönt.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Güncel Olaylar Öğreti.	3	0	**3**
	Türk Ed. I: Eski Türk/Türk Halk Ed.	3	0	**3**
	Seçmeli II	3	0	3
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Okuma-Yazma Öğretimi	3	0	**3**
	İşitme Cihazları I	3	0	**3**
	İş. Eng. Hayat Bil. ve Sos. Bil. Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Eng. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Türk Edebiyatı II: Yeni Türk Ed.	3	0	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	3
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**21**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Eng. Çoc. Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	İşitme Eng. Çoc. Fen Bilgisi Öğr.	3	0	**3**
	İşitme Cihazları II	3	0	**3**
	İş. Eng. Öğ. Ailelerinin Eğ. ve Reh.	3	0	**3**
	Çocuk Edebiyatı	3	0	**3**
	Konuşma ve Yazma Eğitimi	3	0	3
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Kredi	**21**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Uygulaması I	0	10	**5**
	İşit. Eng. Çoc. Öğr. Ders Pla. Haz. I	4	0	**4**
	İşit. Eng. Çoc. Öğretim Mat. Geliş. I	4	0	**4**
	Türkçe Öğretimi	3	0	3
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	İşitme Cihazlarının Kullanımı	3	0	**3**
	İşit. En. Çoc. Öğ. Uygulaması II	0	10	**5**
	İşit. En. Çoc. Öğ. Ders Planı Haz. II	4	0	**4**
	İşit. En. Çoc. Öğr. Mat. Geliş II	4	0	4
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**149**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7R: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ ZİHİN ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Kaynaştırma

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Engellilere Giriş	3	0	**3**
	Engellilere Yönelik Tutumların Değ.	2	0	**2**
	Müzik	0	2	**1**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi II	2	0	**0**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Bireysel Farklı. ve Psikolojik Yakl.	3	0	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Birey. Öğr. Plan. Geliş. ve Değerlen.	3	0	**3**
	Zihin Engellilerin Eğitimi	2	0	**2**
	Dil Gelişimi ve İletişimi	2	2	**3**
	Eğitsel ve Davranışsal Değerlen.	3	0	**3**
	Kaynaştırma ve Destek Öz. Eğ. Hiz.	3	0	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Engellilerde Müzik Öğretimi	3	0	**3**
	Zihin Engelli. Erken Çoc. Döne. Eğ.	3	0	**3**
	Zihin Eng. İletişim Beceril. Kazan.	3	0	**3**
	Zihin Eng. Kavram ve Beceri Öğr.	3	0	**3**
	Davranış Değiştirme	3	0	**3**
	Seçmeli III	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Eng. Okuma Yazma Öğretimi	3	0	**3**
	Zihin Eng. Fen Bilgisi Öğretimi	3	0	**3**
	Zihin Eng. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Kaynaştırma Prog. Hazırlanması	2	2	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	**3**
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Engellilere Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	Zih. Eng. Hayat Bilg. ve Sos. B. Ö.	3	0	**3**
	Zihin Eng. Beden Eğt. ve Oyun Öğr.	3	0	**3**
	Zihin Eng. Resim-İş Öğretimi	3	0	**3**
	Z. Eng. Öz. ve Gün. Yaş. Bec. Öğr.	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	**3**
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Öğretim Uygulaması I	0	10	**5**
	Z.E. Ö. İçin Öl. Ar. Haz. ve Per. Be.	4	0	**4**
	Z.E.P. Düz. B. Yö. Öl. Ar. Mate. Gel.	4	0	**4**
	Z.E Ailelerinin Eğitimi ve Rehberlik	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Öğretim Uygulaması II	0	10	**5**
	Öğ. Zih. Eng. Ok. Ders Planı Gel.	4	0	**4**
	Zih Eng. Ders Pl. Yön. Ö. Mat. Gel.	4	0	**4**
	Zih. Eng. Okul Prog. ve Eğitim Ort.	3	0	**3**
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**140**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-7S: 1998-99 ÖĞRETİM YILI EĞİTİM FAKÜLTESİ ZİHİN ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

YAN ALAN: Mesleki Eğitim

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Özel Eğitim Alanı	4	0	**4**
	Bilgisayar	2	2	**3**
	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	0	**2**
	Yabancı Dil I	3	0	**3**
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	**2**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I	2	0	**0**
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	**3**
	Kredi	**17**		

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Engellilere Giriş	2	0	**2**
	Engel. Yönelik Tutumların Değişt.	2	0	**2**
	Müzik	0	2	**1**
	Yabancı Dil II	3	0	**3**
	Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi II	2	0	**0**
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	**2**
	Bireysel Farkl. ve Psikolojik Yaklaş.	3	0	**3**
	Seçmeli I	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Birey. Öğr. Plan. Geliş. ve Değerlen.	3	0	**3**
	Zihin Engellilerin Eğitimi	2	0	**2**
	Dil Gelişimi ve İletişimi	2	2	**3**
	Eğitsel ve Davranışsal Değerlen.	3	0	**3**
	Zihin Engellilerin İş ve Mes. Eğit.	2	2	**3**
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
	Seçmeli II	3	0	**3**
	Kredi	**20**		

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Engellilerde Müzik Öğretimi	3	0	**3**
	Zih. Eng. Erken Çoc. Döne. Eğt.	3	0	**3**
	Zih. Eng. İletişim Becerileri Kazan.	3	0	**3**
	Zihin Eng. Kavram ve Beceri Öğr.	3	0	**3**
	Davranış Değiştirme	3	0	**3**
	Seçmeli III	3	0	3
	Kredi	**18**		

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Eng. Okuma Yazma Öğretimi	3	0	**3**
	Zihin Eng. Fen Bilgisi Öğretimi	3	0	**3**
	Zihin Eng. Matematik Öğretimi	3	0	**3**
	Atelyelerde İş Eğitimi Uygulaması	0	6	**3**
	Öğretim Tek. ve Materyal Gelişt.	2	2	**3**
	Seçmeli IV	3	0	3
	Kredi	**18**		

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Zihin Engellilere Türkçe Öğretimi	3	0	**3**
	Zih. Eng. Hay. Bilg. ve Sos. B. Öğ.	3	0	**3**
	Zihin Eng. Beden Eğt. ve Oyun Öğr.	3	0	**3**
	Zihin Eng. Resim-İş Öğretimi	3	0	**3**
	Z. Eng. Öz. ve Gün. Yaş. Bec. Öğr.	3	0	**3**
	Sınıf Yönetimi	2	2	3
	Kredi	**18**		

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Öğretim Uygulaması I	0	10	**5**
	ZE. Ö. İçin Öl. Ar. Haz. ve Per. Bel.	4	0	**4**
	ZE P. Düz. B.Yön. Öl. Ar. Mate. Gel.	4	0	**4**
	ZE Ailelerinin Eğitimi ve Rehberlik	3	0	**3**
	Kredi	**16**		

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Öğretim Uygulaması II	0	10	**5**
	Öğ. Zih. Eng. Okul. Ders Planı Geliş.	4	0	**4**
	Z. Eng. Ders Pl. Yön. Ö. Mat. Geliş.	4	0	**4**
	Öğ. Zih. Eng. İşe Yer. ve İzleme	3	0	**3**
	Kredi	**16**		
	TOPLAM KREDİ	**139**		

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

: Yan alan dersi

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

EK-8:

EĞİTİM FAKÜLTELERİNDEKİ YENİ DÜZENLEME İLE İLGİLİ UYGULAMA İLKELERİ

EK-8: EĞİTİM FAKÜLTELERİNDEKİ YENİ DÜZENLEME İLE İLGİLİ UYGULAMA İLKELERİ

(Yükseköğretim Kurulu'nun 06.11.1997 tarih ve 534/22449 Sayılı yazı eki).

1. 1998-99 öğretim yılından itibaren yeni düzenleme çerçevesinde Eğitim Fakültelerimizde kurulacak yeni bölümler, anabilim dalları, uygulanacak lisans programları ve öğretmen yetiştirme lisans programlarını (3.5+1.5 ve 4+1.5) gösteren liste ile şema Ek 1'de sunulmuştur.

2. Bu çerçevede, Eğitim Fakültenizde açılacak lisans programları, tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programları ile her bir lisans programı için öngörülen 1998-1999 öğrenci kontenjanları Ek 2'de belirtilmiştir.

3. Eğitim Fakültesi öğretim elemanları tarafından yürütülecek olan öğretmen yetiştirme tezsiz Yüksek Lisans programları ile eğitimin çeşitli alanlarındaki Tezsiz Yüksek Lisans, Tezli Yüksek Lisans ve Doktora programları, bünyesinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü bulunan üniversitelerimizde bu Enstitü altında yürütülecektir. Bünyesinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü bulunmayan Üniversitelerimizde ise yukarıda adı geçen lisansüstü programlar şimdilik mevcut Fen Bilimleri Enstitüsü veya Sosyal Bilimler Enstitüsü altında sürdürülecektir. Ancak Yüksek Öğretim Kurulu tarafından devam eden hazırlık çalışmaları tamamlanıp yeni yasa yürürlüğe girdikten sonra sözkonusu lisansüstü programları, Eğitim Fakültesi bulunan her üniversitede kurulacak olan Eğitim Bilimleri Enstitüsü altında yürütülmeye devam edecektir.

4. Eğitim Fakültelerinde uygulanacak öğretmenlik programlarında yer alacak dersleri, bu derslerin tanımlarını, kredilerini ve okutulacağı dönemleri belirten doküman Ocak 1998 ayı içerisinde Fakültelerimize gönderilecektir. Bu dökümanda Ek 1'de sunulan programların öğretmenlik formasyonu dersleri yeniden düzenlenecek ve uygun dönemlere yerleştirilecektir. Ortaöğretim tezsiz yüksek lisans programlarında yer alan dersleri, bu derslerin tanımlarını, kredilerini ve okutulacağı dönemleri belirten doküman ise Ek 3'de sunulmuştur. Ek 3'de de görüleceği gibi Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans programı 3 yarıyıl süreyi kapsayan bir programdır. Yaz Okulu uygulaması bulunan üniversitelerimizde bu programın yaz döneminde başlatılması öngörülmektedir. Gerek lisans gerekse tezsiz yüksek lisans programlarında yer alan derslerde kullanılmak üzere YÖK/Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi çerçevesinde geliştirilen kaynak materyaller Fakültelerimize gönderilmiştir. Yine aynı proje çerçevesinde, söz konusu derslerde kullanılması öngörülen ek kitap ve diğer materyaller en kısa zamanda temin edilerek Fakültelerimize gönderilecektir.

5. Mevcut kadroların yeni bölüm ve anabilim dallarına dağılımını dekanlıklar, açılacak programların gerektirdiği ihtiyaçları göz önüne alarak yapacaklar ve Rektörlükler kanalıyla Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına göndereceklerdir.

6. Yeni düzenleme yürürlüğe girdiğinde öğrenimlerine devam eden öğrenciler takip ettikleri mevcut programı tamamlayacaklar ve bu programların öngördüğü unvanları alarak mezun olacaklardır.

7. Mevcut programlara kayıtlı öğrencilerin statüleri korunacak, onlarla ilgili idari ve akademik işler yeni yapılanmada önerilen ilgili bölümler tarafından yürütülecektir. Örnek: Mevcut Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü altında Fizik Öğretmenliği programın-

daki öğrencilerden Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Öğretmenliği Bölümü sorumlu olacaktır.

8. Mevcut programlara kayıtlı öğrenciler, takip ettikleri programın gerekliliklerini yerine getirerek mezun olmaya hak kazanacaklardır.

9. Programlara Öğrenci Kabulü

a. Öğretmen yetiştiren lisans programlarına öğrenci kabulü merkezi yerleştirme sınavı ÖYS ile yapılacaktır.

b. Ortaöğretime öğretmen yetiştirmek üzere 3.5+1.5 bütünleştirilmiş tezsiz yüksek lisans programları Eğitim Fakültesi altında yer alacak ve bu programlara öğrenci kabulü yine merkezi yerleştirme sınavı ÖYS ile yapılacaktır.

c. Ortaöğretime öğretmen yetiştirilmek üzere ilgili enstitünün anabilim dallarında yürütülen 4+1.5 tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü ilgili alan fakülte mezunları arasından LES sınavı sonucu ve mezuniyet ortalaması göz önüne alınarak yapılacaktır. Bununla ilgili asgari başvuru şartları ile 4+1.5 tezsiz yüksek lisans programına hangi alan mezunlarının başvurabileceğine dair bilgiler kamuoyuna ve ilgili fakültelere daha sonra duyurulacaktır.

10. Öğretmenlik formasyonu dersleri arasında yer alan Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması gibi dersler için her fakültemizin öğrenci sayısına göre tespit edeceği ilk ve ortaöğretim kurumları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulama okulu olarak belirlenecektir. Bu okullarla fakülteler arasında güçlü bir işbirliği kurulması esastır. Bu işbirliği çerçevesinde, Fakültelerimize uygulama ve araştırma okulu olarak hizmet veren bu okullarımızdaki öğretmenlerin ve yöneticilerin hizmet içi eğitim ihtiyacı ve diğer akademik hizmetler Fakültelerimiz tarafından karşılanacaktır. Bu kapsamda, öğretmen adaylarının uygulama etkinlikleri sırasında, okullarda kendilerine rehberlik yapacak olan uygulama öğretmenlerinin Fakültelerimizde açılacak özel öğretim yöntemleri ve diğer ilgili derslerde ek görevli olarak görevlendirilmeleri öngörülmektedir. Uygulama öğretmenleri arasından Fakültelerde lisansüstü çalışma yapmak isteyenler için üniversiteler tarafından harç muafiyeti gibi teşvik tedbirleri alınması gerekli görülmektedir.

11. Doçentlik bilim dalları yeni yapılanma çerçevesinde program adları olarak yeniden düzenlenecek ve Üniversitelerarası Kurula önerilecektir.

12. Yeni düzenleme 1998-99 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlandıktan sonra mevcut Öğretmenlik Sertifikası programları uygulamasına tedrici olarak son verilecektir ve ihtiyaç duyulan alanlar dışında bu programlar açılmayacaktır. Bu alanlar Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenecektir.

13. Yeni düzenleme Eğitim Fakültelerinin işlevlerinden biri olan öğretmen yetiştirme ile ilgilidir. Eğitim Fakültelerindeki mevcut lisansüstü programlar devam edecek ve öğretim elemanları lisansüstü etkinliklerde bulunmayı sürdüreceklerdir.

14. Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanları yeni düzenlemeden etkilenmeyeceklerdir. Esas olarak Eğitim Fakültesi öğretmen yetiştirme programlarında yer alan alan derslerinin Fen-Edebiyat Fakültelerinin bulunmadığı veya yeterli olmadığı durumlarda alan dersleri Eğitim Fakültesi öğretim elemanları tarafından da verilebilecektir.

15. Tezsiz Yüksek Lisans Programı diplomasına sahip olanlar ilgili alanlardaki doktora programına başvurabilirler.

16. Akreditasyon, öğretmen eğitimi programlarının denetlenmesi ve değerlendirilmesi,

yeni öğretmen yetiştirme programlarının açılması, öğretmen eğitiminde kısa ve uzun vadeli planlama, öğretmen ihtiyacının belirlenmesi ve buna göre kontenjanların belirlenmesi konularında Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına önerilerde bulunmak üzere bir **Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi** kurulmuştur.

EK-9:

EĞİTİM FAKÜLTESİ PROGRAMLARI

(2006-2007)

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Okul Öncesi Eğitime Giriş	3	0	3
A	İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	3	0	3
A	Psikoloji	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**20**	**2**	**21**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Çocuk Sağlığı ve İlkyardım	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Eğitim Felsefesi*	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**17**	**2**	**18**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Çocuk Beslenmesi	2	0	2
A	Erken Çocukluk Döneminde Gelişim I	3	0	3
A	Yaratıcılık ve Geliştirilmesi	2	2	3
A	Çocukta Oyun Gelişimi	2	0	2
A	Seçmeli I	3	0	3
GK	Eğitim Sosyolojisi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**17**	**2**	**18**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Erken Çocukluk Döneminde Gelişim II	3	0	3
A	Çocuk Edebiyatı	2	0	2
A	Matematik Eğitimi	3	0	3
A	Çocuk Ruh Sağlığı	3	0	3
A	Drama	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**17**	**4**	**19**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	2	3
A	Müzik Eğitimi I	1	2	2
A	Fen Eğitimi	2	2	3
A	Görsel Sanatlar Eğitimi	2	2	3
GK	İstatistik*	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**14**	**14**	**21**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Müzik Eğitimi II	2	2	3
A	Materyal Geliştirme	2	2	3
GK	Etkili İletişim	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**17**	**8**	**21**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anne-Baba Eğitimi	2	0	2
A	Araştırma Projesi I	1	2	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Seçmeli	3	0	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	6	5
TOPLAM		**13**	**8**	**17**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları	2	0	2
A	Araştırma Projesi II	1	2	2
A	Seçmeli III	3	0	3
A	Seçmeli IV	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	6	5
TOPLAM		**12**	**8**	**16**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	127	48	151	175

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Matematik I	2	0	2
A	Genel Biyoloji	2	0	2
A	Uygarlık Tarihi	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Matematik II	2	0	2
A	Genel Kimya	2	0	2
A	Türk Tarihi ve Kültürü	2	0	2
A	Genel Coğrafya	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**20**	**2**	**21**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dili I: Ses ve Yapı Bilgisi	2	0	2
A	Genel Fizik	2	0	2
A	Müzik	1	2	2
A	Beden Eğitimi ve Spor Kültürü	1	2	2
A	Fen ve Teknoloji Lab. Uygulamaları I	0	2	1
A	Çevre Eğitimi*	2	0	2
GK	Felsefe*	2	0	2
GK	Sosyoloji*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**15**	**6**	**18**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	2	0	2
A	Çocuk Edebiyatı	2	0	2
A	Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği	3	0	3
A	Sanat Eğitimi	1	2	2
A	Fen ve Teknoloji Lab. Uygulamaları II	0	2	1
A	Müzik Öğretimi	1	2	2
A	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	1	2	2
A	Güzel Yazı Teknikleri*	1	2	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**15**	**12**	**21**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fen ve Teknoloji Öğretimi I	3	0	3
A	İlkokuma ve Yazma Öğretimi	3	0	3
A	Hayat Bilgisi Öğretimi	3	0	3
A	Matematik Öğretimi I	3	0	3
A	Drama	2	2	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fen ve Teknoloji Öğretimi II	3	0	3
A	Türkçe Öğretimi	3	0	3
A	Sosyal Bilgiler Öğretimi	3	0	3
A	Matematik Öğretimi II	3	0	3
A	Erken Çocukluk Eğitimi	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**16**	**6**	**19**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Görsel Sanatlar Öğretimi	1	2	2
A	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretimi	2	0	2
A	Trafik ve İlkyardım	2	0	2
A	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı*	2	0	2
GK	Etkili İletişim	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	6	5
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**17**	**8**	**21**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim	2	0	2
A	Seçmeli	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
GK	İlköğretimde Kaynaştırma	2	0	2
MB	Seçmeli	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**14**	**6**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	134	44	156	178

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Matematik	4	2	5
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**16**	**4**	**18**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Soyut Matematik	3	0	3
A	Geometri	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Analiz I	4	2	5
A	Lineer Cebir I	3	0	3
A	Fizik I	4	0	4
A	Seçmeli I	2	0	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Analiz II	4	2	5
A	Lineer Cebir II	3	0	3
A	Fizik II	4	0	4
GK	Seçmeli I	3	0	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**16**	**4**	**18**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Analiz III	3	0	3
A	Analitik Geometri I	3	0	3
A	İstatistik ve Olasılık I	2	2	3
A	Cebire Giriş	3	0	3
GK	Bilim Tarihi*	2	0	2
MB	Seçmeli I	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
TOPLAM		**17**	**4**	**19**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Diferansiyel Denklemler	4	0	4
A	Analitik Geometri II*	3	0	3
A	İstatistik ve Olasılık II*	2	2	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**17**	**6**	**20**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Elemanter Sayı Kuramı*	3	0	3
A	Seçmeli II	3	0	3
GK	Matematik Tarihi*	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**16**	**4**	**18**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Matematik Felsefesi*	2	0	2
GK	Seçmeli II	3	0	3
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Seçmeli II	3	0	3
TOPLAM		**12**	**6**	**15**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	130	32	146	162

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Fizik I	4	0	4
A	Genel Fizik Lab I	0	2	1
A	Genel Kimya I	4	0	4
A	Genel Kimya Lab I	0	2	1
A	Genel Matematik I	4	0	4
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Fizik II	4	0	4
A	Genel Fizik Lab II	0	2	1
A	Genel Kimya II	4	0	4
A	Genel Kimya Lab II	0	2	1
A	Genel Matematik II	4	0	4
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Biyoloji I	4	0	4
A	Genel Biyoloji Lab I	0	2	1
A	Genel Fizik III	2	0	2
A	Genel Fizik Lab. III	0	2	1
A	Genel Kimya III (Analitik Kimya)	2	2	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Öğretim ilke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**16**	**8**	**20**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Biyoloji II	4	0	4
A	Genel Biyoloji Lab II	0	2	1
A	Modern Fiziğe Giriş	2	0	2
A	Genel Kimya IV(Organik Kimya)	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Fen-Teknoloji Programı ve Planlama*	3	0	3
TOPLAM		**18**	**4**	**20**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi	2	0	2
A	Fizikte Özel Konular*	2	0	2
A	Kimyada Özel Konular*	2	0	2
A	İstatistik	2	0	2
A	Fen Öğretimi Lab. Uygulamaları I	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**16**	**4**	**18**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genetik ve Biyoteknoloji	2	0	2
A	Bilimin Doğası ve Bilim Tarihi	3	0	3
A	Çevre Bilimi	3	0	3
A	Yer Bilimi	2	0	2
A	Fen Öğretimi Lab. Uygulamaları II	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulaması	1	2	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**18**	**6**	**21**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Biyolojide Özel Konular*	2	0	2
A	Evrim	2	0	2
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**14**	**6**	**17**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Astronomi	2	0	2
A	Seçmeli I	2	0	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**12**	**6**	**15**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	132	42	153	174

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Sosyal Bilgilerin Temelleri	2	0	2
A	Sosyal Psikoloji	2	0	2
A	Arkeoloji	2	0	2
A	Sosyoloji	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**20**	**2**	**21**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Fiziki Coğrafya	4	0	4
A	Eskiçağ Tarihi ve Uygarlığı	2	0	2
A	Felsefe	2	0	2
A	Ekonomi	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türkiye Fiziki Coğrafyası	2	0	2
A	İslam Öncesi Türk Tarihi ve Kültürü	2	0	2
A	Siyaset Bilimine Giriş	2	0	2
A	Temel Hukuk	2	0	2
A	Sanat ve Estetik*	2	0	2
A	Seçmeli I	2	0	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Genel Beşeri ve Ekonomik Coğrafya	4	0	4
A	Antropoloji	2	0	2
A	Ortaçağ Tarihi	4	0	4
A	Bilim, Teknoloji ve Sosyal Değişme	2	0	2
A	Vatandaşlık Bilgisi	2	0	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli I	2	0	2
TOPLAM		**23**	**0**	**23**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Osmanlı Tarihi ve Uygarlığı I	2	0	2
A	Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası	2	0	2
A	Yeni ve Yakınçağ Tarihi	2	0	2
A	İnsan Hakları ve Demokrasi	2	0	2
A	Ülkeler Coğrafyası	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**17**	**4**	**19**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Osmanlı Tarihi ve Uygarlığı II	2	0	2
A	Sosyal Bilgiler Sözlü ve Yazılı Edebiyat İncelemesi	2	0	2
A	İnsan İlişkileri ve İletişim	2	0	2
A	Çağdaş Dünya Tarihi	2	0	2
A	Siyasi Coğrafya	2	0	2
GK	Seçmeli III	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türkiye Cumhuriyeti Tarihi I	2	0	2
A	Sosyal Bilgiler Ders Kitabı İncelemeleri	2	2	3
A	Günümüz Dünya Sorunları	2	0	2
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
MB	Program Geliştirme*	2	0	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**13**	**8**	**17**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türkiye Cumhuriyeti Tarihi II	2	0	2
A	Sosyal Proje Geliştirme	1	2	2
A	Drama*	2	2	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Seçmeli II	2	0	2
TOPLAM		**12**	**10**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	142	28	156	170

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Yazı Yazma Teknikleri	1	2	2
A	Türk Dil Bilgisi I: Ses Bilgisi	2	0	2
A	Edebiyat Bilgi ve Kuramları I	2	0	2
A	Yazılı Anlatım I	2	0	2
A	Sözlü Anlatım I	2	0	2
A	Osmanlı Türkçesi I	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dil Bilgisi II: Şekil Bilgisi	2	0	2
A	Edebiyat Bilgi ve Kuramları II	2	0	2
A	Yazılı Anlatım II	2	0	2
A	Sözlü Anlatım II	2	0	2
A	Osmanlı Türkçesi II	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**18**	**0**	**18**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dil Bilgisi III: Sözcük Bilgisi	2	0	2
A	Türk Halk Edebiyatı I	2	0	2
A	Eski Türk Edebiyatı I	2	0	2
A	Yeni Türk Edebiyatı I	2	0	2
A	Seçmeli I	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türk Dil Bilgisi IV: Cümle Bilgisi	3	0	3
A	Türk Halk Edebiyatı II	2	0	2
A	Eski Türk Edebiyatı II	2	0	2
A	Yeni Türk Edebiyatı II	2	0	2
A	Genel Dilbilimi	3	0	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Etkili İletişim	3	0	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anlama Teknikleri I: Okuma Eğitimi	2	2	3
A	Anlama Teknikleri II: Dinleme Eğitimi	2	2	3
A	Çocuk Edebiyatı	2	0	2
A	Dünya Edebiyatı	3	0	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**14**	**8**	**18**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anlatma Teknikleri I: Konuşma Eğitimi	2	2	3
A	Anlatma Teknikleri II: Yazma Eğitimi	2	2	3
A	Yabancılara Türkçe Öğretimi*	2	0	2
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
GK	Uygarlık Tarihi*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**15**	**6**	**18**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Tiyatro ve Drama Uygulamaları*	2	2	3
A	Türkçe Ders Kitabı İncelemeleri	2	0	2
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**12**	**6**	**15**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Seçmeli II	3	0	3
A	Seçmeli III	2	0	2
GK	Dil ve Kültür*	2	0	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
TOPLAM		**13**	**6**	**16**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	128	34	145	162

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Eğitimde Bilişim Teknolojileri I	3	2	4
A	Matematik I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**15**	**4**	**17**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Eğitimde Bilişim Teknolojileri II	3	2	4
A	Matematik II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**15**	**4**	**17**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Programlama Dilleri I	3	2	4
A	Eğitimde Materyal Tasarımı ve Kullanımı	2	2	3
A	Bilgisayar Donanımı*	2	2	3
A	Fizik I	3	0	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli	3	0	3
TOPLAM		**16**	**6**	**19**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Programlama Dilleri II	3	2	4
A	Öğretim Tasarımı	2	2	3
A	Eğitimde Grafik ve Canlandırma*	2	2	3
A	Seçmeli I	3	0	3
A	Fizik II	3	0	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**16**	**6**	**19**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşletim Sistemleri ve Uygulamaları	2	2	3
A	İnternet Tabanlı Programlama	3	2	4
A	Uzaktan Eğitim*	2	2	3
GK	Bilim Tarihi*	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**15**	**8**	**19**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çoklu Ortam Tasarımı ve Üretimi	2	2	3
A	Bilgisayar Ağları ve İletişim	2	2	3
A	Veri Tabanı Yönetim Sistemleri*	2	2	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Seçmeli II	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**13**	**12**	**19**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Proje Geliştirme ve Yönetimi I	2	2	3
A	Web Tasarımı	2	2	3
A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**12**	**8**	**16**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Proje Geliştirme ve Yönetimi II	2	2	3
A	Seçmeli IV	2	2	3
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
TOPLAM		**11**	**10**	**16**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	113	58	142	171

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Psikolojiye Giriş	3	0	3
	Fizyolojik Psikoloji	3	0	3
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
	Yabancı Dil I	3	0	3
	Bilgisayar I	2	2	3
	Sosyolojiye Giriş	2	0	2
	Felsefeye Giriş	3	0	3
	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**23**	**2**	**24**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Sosyal Antropoloji	3	0	3
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
	Yabancı Dil II	3	0	3
	Bilgisayar II	2	2	3
	Gelişim Psikolojisi I	3	0	3
	Kaynak Tarama ve Rapor Yazma	1	2	2
	Eğitim Felsefesi*	2	0	2
	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
TOPLAM		**20**	**4**	**22**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Rehberlik ve Psikolojik Danışma	3	0	3
	İstatistik I	3	0	3
	Bilim Tarihi*	3	0	3
	Özel Eğitim	3	0	3
	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
	Gelişim Psikolojisi II	3	0	3
	Okullarda Gözlem	2	2	3
TOPLAM		**20**	**2**	**21**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Test Dışı Teknikler	3	0	3
	İnsan İlişkileri ve İletişim	2	2	3
	İstatistik II	3	0	3
	Sosyal Psikoloji	3	0	3
	Öğrenme Psikolojisi	3	0	3
	Öğretim İlke ve Yöntemleri*	3	0	3
	Sınıf Yönetimi*	2	0	2
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri	3	0	3
	Yaşam Dönemleri ve Uyum Problemleri	3	0	3
	Kişilik Kuramları	3	0	3
	Mesleki Rehberlik ve Danışma	3	0	3
	Seçmeli I	3	0	3
	Seçmeli	3	0	3
TOPLAM		**18**	**0**	**18**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Mesleki Rehberlik ve Danışma Uygulaması	1	4	3
	Rehberlikte Program Geliştirme	3	0	3
	Davranış Bozuklukları	3	0	3
	Psikolojik Danışma Kuramları	3	0	3
	Grupla Psikolojik Danışma	3	0	3
	Seçmeli II	3	0	3
	Seçmeli	3	0	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Psikolojik Testler	2	4	3
	Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması	1	4	3
	Öğrenme Güçlükleri	3	0	3
	Seçmeli III	3	0	3
	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
	Eğitim Yönetimi*	3	0	3
TOPLAM		**15**	**10**	**19**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
	Rehberlik ve Psikolojik Danışma Semineri	2	2	3
	Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Alan Çalışması	1	4	3
	Meslek Etiği ve Yasal Konular	2	0	2
	Kurum Deneyimi	1	4	3
	Seçmeli IV	3	0	3
	Seçmeli V	3	0	3
TOPLAM		**12**	**10**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	146	34	162	180

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Bağlamsal Dilbilgisi I	3	0	3
A	İleri Okuma ve Yazma I	3	0	3
A	Dinleme ve Sesletim I	3	0	3
A	Sözlü İletişim Becerileri I	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Etkili İletişim	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**22**	**2**	**23**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Bağlamsal Dilbilgisi II	3	0	3
A	İleri Okuma ve Yazma II	3	0	3
A	Dinleme ve Sesletim II	3	0	3
A	Sözlü İletişim Becerileri II	3	0	3
A	Sözcük Bilgisi	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**22**	**2**	**23**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İngiliz Edebiyatı I	3	0	3
A	Dilbilim I	3	0	3
A	İngilizce Öğretiminde Yaklaşımlar I	3	0	3
A	İngilizce-Türkçe Çeviri	3	0	3
A	Anlatım Becerileri*	3	0	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**20**	**0**	**20**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İngiliz Edebiyatı II	3	0	3
A	Dilbilim II	3	0	3
A	İngilizce Öğretiminde Yaklaşımlar II	3	0	3
A	Dil Edinimi	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**18**	**4**	**20**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi I	2	2	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Dil Becerilerinin Öğretimi I	2	2	3
A	Edebiyat ve Dil Öğretimi I*	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil I*	2	0	2
GK	Drama*	2	2	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**15**	**8**	**19**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi II	2	2	3
A	Türkçe- İngilizce Çeviri	3	0	3
A	Dil Becerilerinin Öğretimi II	2	2	3
A	Edebiyat ve Dil Öğretimi. II*	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil II*	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**16**	**6**	**19**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Yabancı Dil Öğretiminde Materyal İnceleme ve Geliştirme*	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil III*	2	0	2
A	Seçmeli I	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**15**	**4**	**17**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
A	Seçmeli II	2	0	2
A	Seçmeli III	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
MB	Karşılaştırmalı Eğitim*	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
TOPLAM		**15**	**6**	**18**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	143	32	159	175

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

FRANSIZCA ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fransızca Dilbilgisi I	3	0	3
A	Fransızca Okuma I	3	0	3
A	Fransızca Yazma I	3	0	3
A	Fransızca Sözlü İletişim I	3	0	3
A	Fransızca Ses Bilgisi ve Yazım Kuralları	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**20**	**0**	**20**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fransızca Dilbilgisi II	3	0	3
A	Fransızca Okuma II	3	0	3
A	Fransızca Yazma II	3	0	3
A	Fransızca Sözlü İletişim II	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Antropoloji*	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fransız Edebiyatı I	3	0	3
A	Dilbilime Giriş I	3	0	3
A	Fransızca Öğretiminde Yaklaşımlar I	2	0	2
A	Fransızca Dilbilgisi III*	3	0	3
A	Fransızca Sözcük Bilgisi I	3	0	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fransız Edebiyatı II	3	0	3
A	Dilbilime Giriş II	3	0	3
A	Fransızca Öğretiminde Yaklaşımlar II	2	0	2
A	Dil Edinimi	3	0	3
A	Fransızca Sözcük Bilgisi II*	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	2	2	3
A	Fransızca-Türkçe Çeviri	3	0	3
A	Deneme–Eleştiri Çözümlemesi*	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil I*	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**17**	**8**	**21**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fransız Kültürü*	3	0	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Türkçe- Fransızca Çeviri	3	0	3
A	Roman - Öykü Çözümlemesi	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil II*	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Bilim Tarihi*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**20**	**4**	**22**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Alan Fransızcası	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil III*	2	0	2
A	Seçmeli I	2	0	2
GK	Atatürk ilkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Etkili İletişim	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Rehberlik	3	0	3
TOPLAM		**16**	**4**	**18**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Seçmeli II	3	0	3
A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Seçmeli	2	0	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**16**	**6**	**19**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	145	24	157	169

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

ALMANCA ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Almanca Dilbilgisi I	3	0	3
A	Sözlü İletişim Becerileri I	3	0	3
A	Okuma Becerileri I	3	0	3
A	Yazma Becerileri I	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Almanca Dilbilgisi II	3	0	3
A	Sözlü İletişim Becerileri II	3	0	3
A	Okuma Becerileri II	3	0	3
A	Yazma Becerileri II	3	0	3
A	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi*	3	0	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**22**	**2**	**23**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Almanca Dilbilgisi III	3	0	3
A	Dilbilim I	3	0	3
A	Alman Edebiyatı I	3	0	3
A	İleri Okuma ve Yazma Becerileri I*	3	0	3
A	Almanca Öğretiminde Yaklaşımlar I	3	0	3
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**20**	**0**	**20**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Karşılaştırmalı Dilbilgisi*	3	0	3
A	Dilbilim II	3	0	3
A	Almanca Öğretiminde Yaklaşımlar II	3	0	3
A	Alman Edebiyatı II	3	0	3
A	İleri Okuma ve Yazma Becerileri II*	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Dil Edinimi	3	0	3
A	Edebi Metin İnceleme ve Öğretimi I	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil I*	2	0	2
A	Seçmeli I	2	0	2
GK	Etkili İletişim	3	0	3
GK	Bilim Tarihi*	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	2	2	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Edebi Metin İnceleme ve Öğretimi II	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil II*	2	0	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**17**	**6**	**20**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Almanca Ders Kitabı İncelemesi	2	2	3
A	Materyal Geliştirme ve Uyarlama*	2	2	3
A	İkinci Yabancı Dil III*	2	0	2
A	Seçmeli III	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**14**	**8**	**18**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Seçmeli IV	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**12**	**6**	**15**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	142	28	156	170

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

JAPONCA ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Japonca Dilbilgisi I	2	0	2
A	Sözlü İletişim Becerileri I	2	2	3
A	Okuma Becerileri I	2	4	4
A	Yazma Becerileri I	2	0	2
A	Japon Yazı Sistemi (Kanji) I	2	2	3
GK	Genel Japon Kültürü	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**18**	**8**	**22**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Japonca Dilbilgisi II	2	0	2
A	Sözlü İletişim Becerileri II	2	2	3
A	Okuma Becerileri II	2	4	4
A	Yazma Becerileri II	2	0	2
A	Japon Yazı Sistemi (Kanji) II	2	2	3
GK	Genel Japon Tarihi*	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**18**	**8**	**22**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Japonca Dilbilgisi III	2	0	2
A	Sözlü İletişim Becerileri III	1	2	2
A	İleri Okuma Becerileri I	2	4	4
A	İleri Yazma Becerileri I	2	0	2
A	Japon Yazı Sistemi (Kanji) III	2	2	3
GK	Türkiye ve Doğu Asya İlişkileri*	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**16**	**10**	**21**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Japonca Dilbilgisi IV	2	0	2
A	Sözlü İletişim Becerileri IV	1	2	2
A	İleri Okuma Becerileri II	2	4	4
A	İleri Yazma Becerileri II	2	0	2
A	Japon Yazı Sistemi (Kanji) IV	2	2	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarım	2	2	3
TOPLAM		**15**	**12**	**21**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Japon Edebiyatı I	2	2	3
A	Türkçe-Japonca Çeviri I	1	2	2
A	Karşılaştırmalı Dilbilgisi	1	2	2
A	Dilbilim	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil I*	2	0	2
GK	Etkili İletişim Becerileri	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
TOPLAM		**16**	**8**	**20**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Japon Edebiyatı II	2	2	3
A	Türkçe-Japonca Çeviri II	1	2	2
A	Japon Toplumu*	1	2	2
A	Dil Edinimi	3	0	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	İkinci Yabancı Dil II*	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**15**	**10**	**20**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Toplumsal Dil Becerileri I	1	2	2
A	Japonca Ders Kitabı İncelemesi	1	2	2
A	İkinci Yabancı Dil III*	2	0	2
A	Seçmeli I	2	2	3
A	Seçmeli II	1	2	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**13**	**12**	**19**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Toplumsal Dil Becerileri II	1	2	2
A	Seçmeli III	1	2	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**12**	**10**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	123	78	162	201

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

ARAPÇA ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Arapça Dilbilgisi I	3	0	3
A	Okuma Becerisi I	3	0	3
A	Yazma Becerisi I	3	0	3
A	Sözlü İletişim Becerisi I	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Arapça Dilbilgisi II	3	0	3
A	Okuma Becerisi II	3	0	3
A	Yazma Becerisi II	3	0	3
A	Sözlü İletişim Becerisi II	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Arap Edebiyatı I	3	0	3
A	İleri Dil Bilgisi I	3	0	3
A	İleri Okuma Becerisi I	3	0	3
A	İleri Yazma Becerisi	3	0	3
A	Arapça-Türkçe Çeviri I	3	0	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**20**	**0**	**20**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Arap Edebiyatı II	3	0	3
A	İleri Dil Bilgisi II	3	0	3
A	İleri Okuma Becerisi II	3	0	3
A	Dilbilimi	3	0	3
A	Arapça-Türkçe Çeviri II	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	2	2	3
A	Türkçe-Arapça Çeviri I	3	0	3
A	Edebi Metinler İncelemesi ve Öğretimi I	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil I*	2	0	2
GK	Etkili İletişim Becerileri	3	0	3
GK	Çağdaş Arap Toplumu*	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Sözcük Bilgisi*	3	0	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Türkçe-Arapça Çeviri II	3	0	3
A	Edebi Metinler İncelemesi ve Öğretimi II	3	0	3
A	Dil Edinimi	3	0	3
A	İkinci Yabancı Dil II*	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**20**	**4**	**22**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
A	Seçmeli I	2	0	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Atasözü ve Deyim İncelemesi*	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**17**	**4**	**19**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Arapçanın Lehçeleri*	3	0	3
A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Karşılaştırmalı Eğitim*	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**14**	**6**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	147	24	159	171

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Tasarım I	4	4	6
A	Desen I	2	2	3
A	Perspektif	1	2	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**17**	**8**	**21**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Sanat Tarihine Giriş	2	0	2
A	Temel Tasarım II	4	4	6
A	Desen II	2	2	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**18**	**6**	**21**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anasanat Atölye I	2	4	4
A	Seçmeli Sanat Atölye I*	2	2	3
A	Yazı	1	2	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Batı Sanatı Tarihi	3	0	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli	2	0	2
TOPLAM		**15**	**10**	**20**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anasanat Atölye II	2	4	4
A	Seçmeli Sanat Atölye II*	2	2	3
A	Çocuğun Sanatsal Gelişimi	2	0	2
A	Sanat Felsefesi*	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**12**	**10**	**17**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anasanat Atölye III	2	4	4
A	Seçmeli Sanat Atölye III*	2	2	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Türk Sanatı Tarihi	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
TOPLAM		**13**	**8**	**17**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anasanat Atölye IV	2	4	4
A	Seçmeli Sanat Atölye IV*	2	2	3
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
GK	Sanat Eleştirisi	2	0	2
GK	Çağdaş Sanat	3	0	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**16**	**8**	**20**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anasanat Atölye V	4	4	6
A	Seçmeli Sanat Atölye V*	2	2	3
A	Müze Eğitimi ve Uygulamaları*	2	2	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**14**	**12**	**20**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Anasanat Atölye VI	4	4	6
A	Seçmeli Sanat Atölye VI*	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**11**	**14**	**18**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	116	76	154	192

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma I	2	2	3
A	Piyano I	1	0	1
A	Bireysel Çalgı I	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi I	1	0	1
A	Okul Çalgıları I (Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1
GK	Müzik Kültürü	2	0	2
GK	Felsefe	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkilap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma II	2	2	3
A	Piyano II	1	0	1
A	Bireysel Çalgı II	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi II	1	0	1
A	Okul Çalgıları II (Gitar-Bağlama-Blokflüt)	0	2	1
A	Koro I	0	2	1
GK	Genel Müzik Tarihi	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkilap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**17**	**6**	**20**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma III	2	2	3
A	Piyano III	1	0	1
A	Bireysel Çalgı III	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi III	1	0	1
A	Koro II	2	2	3
A	Armoni-Kontrpuan-Eşlik I	2	0	2
A	Geleneksel Türk Halk Müziği	2	0	2
A	Okul Çalgıları (Gitar-Bağlama-Blokflüt) III*	0	2	1
GK	Türk Müzik Tarihi	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**18**	**8**	**22**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma IV	2	2	3
A	Piyano IV	1	0	1
A	Bireysel Çalgı IV	1	0	1
A	Bireysel Ses Eğitimi IV	1	0	1
A	Koro III	2	2	3
A	Armoni-Kontrpuan-Eşlik II	2	0	2
A	Geleneksel Türk Halk Müziği Uygulaması	0	2	1
A	Elektronik Org Eğitimi*	0	2	1
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**16**	**10**	**21**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müzik İşitme Okuma Yazma V	2	0	2
A	Piyano V	1	0	1
A	Bireysel Çalgı V	1	0	1
A	Armoni- Kontrpuan-Eşlik III	2	0	2
A	Koro IV	1	2	2
A	Orkestra/Oda Müziği I	1	2	2
A	Geleneksel Türk Sanat Müziği	2	0	2
A	Eşlik Çalma*	0	2	1
A	Eğitim Müziği Dağarı	2	0	2
GK	Güncel ve Popüler Müzikler*	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**16**	**8**	**20**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müziksel İşitme Okuma Yazma VI	2	0	2
A	Piyano VI	1	0	1
A	Bireysel Çalgı VI	1	0	1
A	Armoni-Kontrpuan-Eşlik IV	2	0	2
A	Koro V	1	2	2
A	Orkestra/Oda Müziği II	1	2	2
A	Geleneksel Türk Sanat Müziği Uygulaması	0	2	1
A	Çalgı Bakım Onarım Bilgisi*	0	2	1
A	Müzik Biçimleri	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
TOPLAM		**14**	**10**	**19**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Piyano VII*	1	0	1
A	Bireysel Çalgı VII	1	0	1
A	Koro VI	2	2	3
A	Orkestra/Oda Müziği III	1	2	2
A	Türk Müziği Çokseslendirme*	0	2	1
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
GK	Oyun, Dans ve Müzik*	0	2	1
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**14**	**16**	**22**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Koro ve Yönetimi	0	2	1
A	Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2
A	Bireysel Çalgı ve Öğretimi	1	0	1
A	Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar*	0	2	1
A	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3
A	Piyano ve Öğretimi	1	0	1
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**11**	**14**	**18**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	125	76	163	201

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	2	0	2
A	Genel Jimnastik	1	2	2
A	İnsan Anatomisi ve Kineziyoloji	4	0	4
A	Basketbol	2	2	3
A	Yüzme*	2	2	3
GK	Türkçe I:Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**18**	**6**	**21**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	1	2	2
A	Artistik Jimnastik	1	2	2
A	Atletizm	2	2	3
A	Doğa Sporları*	1	2	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Temel Müzik Eğitimi	1	2	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**13**	**10**	**18**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Egzersiz Fizyolojisi	2	2	3
A	Ritim Eğitimi ve Dans	1	2	2
A	Hentbol	2	2	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli I	2	0	2
TOPLAM		**17**	**8**	**21**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Antrenman Bilgisi	2	2	3
A	Futbol*	2	2	3
A	Halk Oyunları	2	2	3
A	Seçmeli I	2	2	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**18**	**10**	**23**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Psikomotor Gelişim	3	0	3
A	Fiziksel Uygunluk	2	2	3
A	Voleybol	2	2	3
A	Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	2	0	2
A	Seçmeli II	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**17**	**10**	**22**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Beceri Öğrenimi	3	0	3
A	Egzersiz ve Beslenme	2	0	2
A	Eğitsel Oyunlar	1	2	2
A	Özel Öğretimi Yöntemleri II	2	2	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Etkili İletişim Becerileri*	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**16**	**8**	**20**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Engelliler için Beden Eğitimi ve Spor	1	2	2
A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Drama*	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
TOPLAM		**12**	**6**	**15**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Araştırma Projesi*	2	2	3
A	Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi	3	0	3
A	Seçmeli IV	2	0	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Seçmeli II	3	0	3
TOPLAM		**14**	**8**	**18**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	125	66	158	191

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Dini Bilgiler I	3	0	3
A	Arapça I	3	0	3
GK	Psikoloji	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

II. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Dini Bilgiler II	3	0	3
A	Arapça II	3	0	3
GK	Sosyoloji	2	0	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Felsefeye Giriş	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**20**	**0**	**20**

III. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Din Psikolojisi	2	0	2
A	Kuran Okuma Bilgi ve Becerisi I	1	2	2
A	İslam Tarihi	3	0	3
GK	Antropoloji	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Müzik	1	2	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli	3	0	3
TOPLAM		**17**	**6**	**20**

IV. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Din Sosyolojisi	2	0	2
A	Kuran Okuma Bilgi ve Becerisi II	1	2	2
A	Din ve Kültür	3	0	3
A	Dinler Tarihi	3	0	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Etkili İletişim*	3	0	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**16**	**6**	**19**

V. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Ahlak Felsefesi	3	0	3
A	Türk Din Müziği	1	2	2
A	Türk İslam Edebiyatı	3	0	3
A	Seçmeli I	2	0	2
A	Seçmeli II	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

VI. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Dinlerde Ahlak	3	0	3
A	Sanat Tarihi	2	0	2
A	Din Felsefesi	3	0	3
A	Dini Akımlar	2	0	2
A	Kuran Yorum Bilimi	2	0	2
A	Seçmeli III	2	0	2
A	Seçmeli IV	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

VII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	İslam İnanç Öğretisi	2	0	2
A	Seçmeli V	2	0	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Özel Eğitim*	2	0	2
TOPLAM		**14**	**6**	**17**

VIII. YARIYIL

	DERSİN ADI	T	U	K
A	Hz. Muhammed'in Söz ve Öğretileri	2	0	2
A	Kültürler Arası Din ve Ahlak Öğretimi	3	0	3
A	Din Öğretimi Bilimi	3	0	3
GK	Seçmeli	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
TOPLAM		**14**	**6**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	137	30	152	167

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

GÖRME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Eğitim	4	0	4
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Çocuk Hukuku*	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**18**	**2**	**19**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Görme Engellilerin Eğitimi	3	0	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Çağdaş Türk Edebiyatı*	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
MB	Bireysel Farklılıklar ve Psikoloji Yaklaşımları	3	0	3
TOPLAM		**20**	**2**	**21**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Öğrenme Güçlükleri*	3	0	3
A	Braille Yazı, Fen ve Matematik Sembollerinin Öğretimi	2	0	2
A	Seçmeli	3	0	3
GK	Temel Mantık	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Engellilere Yönelik Tutumların Değiştirilmesi	2	0	2
MB	Eğitsel-Davranışsal Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Okul Deneyimi ve Kaynaştırma Uygulamaları	1	4	3
TOPLAM		**19**	**4**	**21**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler İçin Öğretimin Desenlenmesi	3	0	3
A	Görme Engellilerde Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi	3	0	3
A	Görme Engelliler İçin Destekleyici Teknolojiler ve Kullanımı	2	0	2
A	Dil Gelişimi ve İletişim Becerilerini Kazandırma	3	0	3
A	Görme ve İşitme Engellilerde İşaret Alfabesinin Öğretimi*	3	0	3
MB	Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları	3	0	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**22**	**2**	**23**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Beceri Öğretimi ve Görme Engellilere Özbakım Becerilerinin Kazandırılması	3	0	3
A	Görme Eng. Bağımsız Hareket Becerilerinin Öğretimi I	2	0	2
A	Okuma Yazma Öğretimi	3	0	3
A	Fen Bilgisi Öğretimi	3	0	3
A	Matematik Öğretimi I	3	0	3
A	Birden Fazla Yetersizliği Olan Çocuklarda Eğitsel Değerlendirme ve Öğretim Stratejileri	3	0	3
GK	Bilim Felsefesi*	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**21**	**0**	**21**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Türkçe Öğretimi	3	0	3
A	Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi	2	2	3
A	Görme Eng. Bağımsız Hareket Becerilerinin Öğretimi II	3	2	4
A	Görme Eng. Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	0	2
A	Matematik Öğretimi II	2	0	2
A	Görme Eng. Günlük Yaşam ve Sosyal Beceri Öğretimi	3	0	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Uygulamalı Davranış Analizi	3	0	3
TOPLAM		**19**	**6**	**22**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Görme Engelliler İçin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme I	2	2	3
MB	Seçmeli	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	8	6
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Yasa ve Yönetmeliklerle Sorun Çözme*	2	0	2
TOPLAM		**11**	**10**	**16**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Görme Engelliler için Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme II	2	2	3
A	Görme Engelli Çocuklara Bireysel Eğitim Programı Uygulaması	2	2	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	8	6
MB	Aile Eğitimi ve Rehberliği	3	0	3
TOPLAM		**9**	**12**	**15**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	139	38	158	177

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

İŞİTME ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Eğitim	4	0	4
A	Yasalar ve Özel Eğitim	2	0	2
GK	Psikolojiye Giriş	3	0	3
GK	Bilgisayar	2	2	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**21**	**2**	**22**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşitme Engelliler ve Eğitimi	2	0	2
A	Engelliler ve Toplum*	2	0	2
A	Dil Gelişimi ve İletişim	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	0	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşitme Engelliler ve Dil	3	0	3
A	Erken Çocuklukta Özel Eğitim	3	0	3
A	İşitmenin Doğası	2	0	2
GK	Sosyoloji*	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşitme Engellilerde İletişim Becerileri	3	0	3
A	Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları	3	0	3
A	İşitme Engellilerde Özel Öğretim Yöntemleri	3	0	3
A	Eğitsel-Davranışsal Ölçme veDeğerlendirme	3	0	3
A	İşitme Engellilerde Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi	3	0	3
GK	Bilgisayar Destekli Eğitim	2	0	2
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Müzik Öğretimi	2	0	2
A	İşitme Engellilere Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi	3	0	3
A	İşitme Engellilere Okuma-Yazma Öğretimi	3	0	3
A	İşitme Engellilere Matematik Öğretimi	3	0	3
A	Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	2	0	2
A	Resim-İş Öğretimi	2	0	2
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşitme Cihazları I	2	0	2
A	İşitme Engellilere Fen Bilgisi Öğretimi	3	0	3
A	İşitme Engellilerde Alternatif İletişim Yöntemleri	2	0	2
A	Okul Deneyimi ve Kaynaştırma Uygulamaları	1	4	3
A	İşitme Engellilerde Türkçe Öğretimi	3	0	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
GK	Drama	2	2	3
GK	Seçmeli II	2	0	2
TOPLAM		**16**	**8**	**20**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşitme Engellilerin Eğitiminde Ders Planı Geliştirme I	3	0	3
A	İşitme Engelliler için Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı I	3	0	3
A	Koklear İmplant ve Dinleme Eğitimi	3	0	3
A	İşitme Cihazları II	2	2	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	8	6
TOPLAM		**13**	**10**	**18**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	İşitme Engellilerin Eğitiminde Ders Planı Geliştirme II	3	0	3
A	İşitme Engelliler için Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı II	3	0	3
A	Aile Eğitimi ve Rehberliği	3	0	3
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	8	6
TOPLAM		**13**	**8**	**17**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	139	28	153	167

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

ÜSTÜN ZEKÂLILAR ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Temel Matematik I	2	0	2
A	Genel Biyoloji	2	0	2
A	Uygarlık Tarihi	2	0	2
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
MB	Özel Eğitim	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**0**	**19**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Üstün Zekâlıların Eğitimine Giriş	2	2	3
A	Temel Matematik II	2	0	2
A	Türk Tarihi ve Kültürü	2	0	2
A	Genel Coğrafya	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**20**	**4**	**22**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Üstün Zekâlılar ve Yetenekliler için Eğitim Programlarının Farklılaştırılması	2	2	3
A	Genel Fizik	2	0	2
A	Genel Kimya	2	0	2
A	Fen ve Teknoloji Lab. Uyg. I	0	2	1
A	Türk Dili I: Ses ve Şekil Bilgisi	2	0	2
A	Trafik ve İlkyardım	2	0	2
A	Seçmeli	1	2	2
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**18**	**8**	**22**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Yaratıcılık ve Geliştirilmesi	2	2	3
A	Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği	3	0	3
A	Fen ve Teknoloji Lab. Uyg. II	0	2	1
A	Çevre Eğitimi*	2	0	2
A	Sanat Eğitimi	1	2	2
A	Türk Dili II: Cümle ve Metin Bilgisi	2	0	2
A	Üstün Zekâlı veYeteneklilere Müzik Öğretimi	1	2	2
A	Güzel Yazı Öğretimi*	1	2	2
GK	İstatistik*	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
TOPLAM		**16**	**12**	**22**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Eleştirel Düşünce Becerileri	2	2	3
A	Bireyselleştirilmiş Öğretim Planları Geliştirme ve Değerlendirme*	1	2	2
A	Matematik Öğretimi I	2	0	2
A	Fen ve Teknoloji Öğretimi I	2	0	2
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere İlkokuma ve Yazma Öğretimi	1	2	2
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Hayat ve Sosyal Bilgisi Öğretimi	2	2	3
GK	Felsefe*	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**17**	**8**	**21**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Sosyal Beceri Eğitimi	2	2	3
A	Matematik Öğretimi II	2	0	2
A	Üstün Zekâlı ve Yetenekliler İçin Çocuk Edebiyatı	2	0	2
A	Fen ve Teknoloji Öğretimi II	2	0	2
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Türkçe Öğretimi	1	2	2
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Beden Eğitimi ve Spor Kültürü	1	2	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Normal Sınıflarda Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerin Eğitimi	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		**14**	**12**	**20**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Duyuşsal Eğitim	2	2	3
A	Drama	2	2	3
A	Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı	2	0	2
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Görsel Sanatlar Öğretimi	2	0	2
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	8	6
MB	Rehberlik	3	0	3
TOPLAM		**15**	**12**	**21**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilerde Öğrenme Güçlüğü	2	0	2
A	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi	1	2	2
A	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi	2	0	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Üstün Zekâlı ve Yeteneklilere Rehberlik	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	8	6
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**13**	**10**	**18**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	132	66	165	198

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

ZİHİN ENGELLİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Özel Eğitim	4	0	4
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I	2	0	2
GK	Bilgisayar I	2	2	3
MB	Psikolojiye Giriş	3	0	3
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3
TOPLAM		**19**	**2**	**20**

II. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Zihin Engelliler ve Eğitimi	3	0	3
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II	2	0	2
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
MB	Bireysel Farklar ve Psikoloji Yaklaşımları	3	0	3
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		**20**	**2**	**21**

III. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Engellilere Yönelik Tutumların Değiştirilmesi	2	0	2
A	Erken Çocuklukta Özel Eğitim	3	0	3
A	Uygulamalı Davranış Analizi	4	0	4
A	Seçmeli I	3	0	3
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Eğitsel-Davranışsal Ölçme ve Değerlendirme	4	0	4
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
TOPLAM		**21**	**0**	**21**

IV. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Zihin Engellilere Beceri ve Kavram Öğretimi	3	0	3
A	Zihin Engellilere Matematik Öğretimi	4	0	4
A	Zihin Engellilere Resim-İş Öğretimi	2	0	2
A	Kaynaştırma ve Destek Özel Eğitim Hizmetleri	2	0	2
A	Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi	3	0	3
A	Zihin Engellilere İletişim Becerilerinin Kazandırılması	3	0	3
A	Seçmeli II	3	0	3
MB	Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları	2	0	2
TOPLAM		**22**	**0**	**22**

V. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Okuma-Yazma Öğretimi	3	0	3
A	Zihin Engellilere Günlük Yaşam ve Sosyal Beceri Öğretimi	4	0	4
A	Zihin Engellilere Oyun ve Şarkı Öğretimi	3	0	3
A	Seçmeli III	3	0	3
MB	Bireyselleştirilmiş Eğitim Planları ve Öğretimin Bireyselleştirilmesi	2	0	2
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
TOPLAM		**20**	**0**	**20**

VI. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Fen Bilgisi Öğretimi	3	0	3
A	Aile Eğitimi ve Rehberliği	3	0	3
A	Seçmeli IV	3	0	3
A	Seçmeli V	3	0	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Okul Deneyimi ve Kaynaştırma Uygulamaları	1	4	3
TOPLAM		**18**	**6**	**21**

VII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Zihin Engelliler İçin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı I	3	0	3
A	Yasalar ve Özel Eğitim	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması I	2	8	6
TOPLAM		**7**	**8**	**11**

VIII. YARIYIL

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
A	Zihin Engelliler için Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı II	3	0	3
MB	Öğretmenlik Uygulaması II	2	8	6
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
TOPLAM		**7**	**8**	**11**

GENEL TOPLAM	**Teorik**	**Uygulama**	**Kredi**	**Saat**
	134	26	147	160

A: Alan ve alan eğitimi dersleri, **MB:** Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, **GK:** Genel kültür dersleri

EK-10

ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN ÖĞRETİM ELEMANI SAYILARININ DAĞILIMI

EK-10: ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN ÖĞRETİM ELEMANI SAYILARININ DAĞILIMI

Yıllar	Öğretim Üyesi (1)	Öğretim Görevlisi	Okutman	Diğer (2)	Toplam
1983 -1984	133	1 052	27	146	1 358
2005 – 2006	2 021	1 282	207	1 102	4 612
Değişim (%)	1519.5	-	739.3	749.6	339.6

Kaynak: ÖSYM. Yükseköğretim İstatistikleri (Farklı yıllar).

(1) Profesör + doçent + yardımcı doçent.

(2) Ar. Gör + uzman + eğitim-öğretim planlamacısı.

EK-11

ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN ÖĞRENCİ SAYILARININ DAĞILIMI

EK-11: ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN ÖĞRENCİ SAYILARININ DAĞILIMI

Yıllar	Eğitim Yüksek Okulu Öğrenci Sayısı	Eğitim Fakültesi Öğrenci Sayısı	Toplam Öğrenci Sayısı
1983-1984	12 514	27 170	39 684
2005-2006	-	173 392 (1)	174 895
Değişim (%)	**-**	**638.2**	**440.7**

Kaynak: ÖSYM. Yükseköğretim İstatistikleri (1983-84 ve 2005-06 Öğretim Yılı).

(1) Bu sayının 1503'ü vakıf üniversiteleri Eğitim Fakültelerine aittir.

EK- 12

ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN SEÇİLMİŞ PROGRAMLARINDA KONTENJANLARIN SAYISAL GELİŞİMİ

EK- 12: ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN SEÇİLMİŞ PROGRAMLARINDA KONTENJANLARIN SAYISAL GELİŞİMİ

Ögretmenlik Programları	**1983**	**1997**	**2005**	**2006**
Bilgisayar	-	52	1312	1255
Biyoloji	490	1067	432	371
Coğrafya	395	932	258	216
Fen Bilgisi	0	814	4046	3086
Fizik	695	896	505	433
İlköğretim Matematik	0	0	2779	2065
İngilizce	1080	1846	2744	2668
Kimya	690	1005	515	503
Matematik	546	1273	731	656
Okul Öncesi	0	144	2291	2007
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	208	687	1346	1240
Sınıf Öğretmenliği	6400	7638	10488	6915
Sosyal Bilgiler	0	197	3982	3076
Tarih	416	1325	332	310
Türk Dili ve Edebiyatı	455	1518	483	452
Türkçe	0	742	4401	3203
Zihin Engelliler	0	36	425	407
Diğer programlar	1981	2349	1972	2127
TOPLAM	**13 356**	**22 521**	**39 042**	**30 959**

Kaynak: ÖSYM. ÖSYS İkinci Basamak Kılavuzu ve ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (Farklı yıllar).

EK 13

ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN SEÇİLMİŞ PROGRAMLARINDAN MEZUN OLANLARIN SAYISAL GELİŞİMİ (1983-2005)

EK 13: ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN SEÇİLMİŞ PROGRAMLARINDAN MEZUN OLANLARIN SAYISAL GELİŞİMİ (1983-2005)

Öğretmenlik Programları	1983-84	1995-96	2000-01	2004-2005
Almanca	142	538	586	341
Biyoloji	75	687	1062	395
Coğrafya	71	568	976	228
Fen Bilgisi	-	58	784	2945
Fizik	96	600	960	387
Fransızca	113	290	365	181
Görme Engelliler	-	-	15	31
İlköğretim Matematik	-	-	-	2432
İngilizce	404	1043	1924	2 447
Kimya	107	721	997	419
Matematik	144	741	1320	523
Okul Öncesi	-	-	527	1 720
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	445	592	856	788
Resim-İş	-	655	1323	1 555
Sınıf	4242	5509	7597	12 039
Sosyal Bilgiler	-	-	207	3 395
Tarih	73	690	1341	296
Türk Dili ve Edebiyatı	1177	793	1632	340
Türkçe	-	61	738	3464
Zihin Engelliler	-	27	74	262

Kaynak: ÖSYM, Yükseköğretim İstatistikleri (İlgili yıllar). ÖSYM Yayınları.

EK 14

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETMEN İSTİHDAMININ BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI* (2003-2006)

EK 14: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETMEN İSTİHDAMININ BRANŞLARA GÖRE DAĞILIMI* (2003-2006)

Öğretmenlik Programları	2003	2004	2005	2006	Toplam
Almanca	-	-	51	-	51
Beden Eğitimi ve Spor	1714	780	996	1100	4590
Bilgisayar	822	1546	4394	2023	8785
Biyoloji	133	112	57	45	347
Coğrafya	124	152	74	95	445
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1469	1051	1613	1800	5933
Felsefe Grubu	89	58	113	78	338
Fen Bilgisi	833	369	1536	1350	4088
Fizik	109	72	12	20	213
Fransızca	-	1	24	-	25
Görme Engelliler	11	21	25	10	67
İlköğretim Matematik	1033	1281	2475	2500	7289
İngilizce	2162	2734	5246	4450	14592
İşitme Engelliler	47	61	75	15	198
Japonca	-	-	--	1	1
Kimya	14	73	11	20	118
Matematik	883	846	303	40	2072
Müzik	85	120	293	628	1126
Okul Öncesi (+ Çoc. Gel)	899	1043	1823	1550	5315
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	1059	1290	505	750	3604
Resim-İş	158	153	146	530	987
Sınıf	5708	3634	11420	12817	33579
Sosyal Bilgiler	252	431	1112	952	2747
Tarih	401	152	280	352	1185
Türk Dili ve Edebiyatı	1268	734	154	164	2320

Öğretmenlik Programları	2003	2004	2005	2006	Toplam
Türkçe	2909	845	3578	3950	11282
Zihin Engelliler	159	126	225	63	573
TOPLAM	**22 341**	**17 685**	**36 541**	**35 303**	**111 870**

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı. Yayımlanmamış veriler. (Sözleşmeli istihdam hariç).

EK-15

2006 YILI KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI (KPSS) SONUÇLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK ALANLARININ GENEL YETENEK BAŞARI SIRALAMASI

EK-15: 2006 YILI KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI (KPSS) SONUÇLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK ALANLARININ GENEL YETENEK BAŞARI SIRALAMASI

ÖĞRETMENLİK PROGRAMLARI	Genel Yetenek ($\bar{X}$)	Puan Sıralaması
Matematik	**51.13**	**1**
İlköğretim Matematik	48.80	**2**
BÖTE	46.57	**3**
Fizik	44.63	**4**
Fen Bilgisi	44.28	**5**
Kimya	44.27	**6**
Biyoloji	42.50	**7**
Sınıf	39.43	**8**
Türkçe	34.68	**9**
Türk Dili ve Edebiyatı	34.28	**10**
Coğrafya	32.64	**11**
Tarih	31.86	**12**
İngilizce	30.57	**13**
Sosyal Bilgiler	30.21	**14**
Okul Öncesi	29.61	**15**
Müzik	25.10	**16**
Resim-İş	24.90	**17**
Fransızca	24.65	**18**

Kaynak: Yükseköğretim Programlarına Göre 2006 Kamu Personel Seçme Sınavı / 1 Sonuçları Kitabı http://www.osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF8FE9074FF19B00055CDBAED4AD3E38F7

EK -16

2006 YILI KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI (KPSS)

SONUÇLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK ALANLARININ

GENEL KÜLTÜR BAŞARI SIRALAMASI

EK -16: 2006 YILI KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI (KPSS) SONUÇLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK ALANLARININ GENEL KÜLTÜR BAŞARI SIRALAMASI

ÖĞRETMENLİK PROGRAMLARI	Genel Kültür ($\underline{X}$)	Puan Sıralaması
Tarih	**43.68**	**1**
Sosyal Bilgiler	41.87	**2**
Coğrafya	41.10	**3**
Türkçe	37.07	**4**
Türk Dili ve Edebiyatı	36.67	**5**
Fen Bilgisi	33.47	**6**
Sınıf	32.64	**7**
İlköğ. Matematik	32.16	**8**
Biyoloji	31.75	**9**
Matematik	31.06	**10**
İngilizce	30.91	**11**
BÖTE	29.79	**12**
Fizik	29.21	**13**
Kimya	28.88	**14**
Fransızca	28.56	**15**
Okul Öncesi	26.69	**16**
Resim-İş	25.48	**17**
Müzik	22.21	**18**

Kaynak: Yükseköğretim Programlarına Göre 2006 Kamu Personel Seçme Sınavı / 1 Sonuçları Kitabı
http://www.osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF8FE9074FF19B00055CDBAED4AD3E38F7

EK -17

2006 YILI KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI(KPSS)

SONUÇLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK ALANLARININ

EĞİTİM BİLİMLERİ BAŞARI SIRALAMASI

EK -17: 2006 YILI KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI(KPSS) SONUÇLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK ALANLARININ EĞİTİM BİLİMLERİ BAŞARI SIRALAMASI

ÖĞRETMENLİK PROGRAMLARI	Eğitim Bilimleri ($\bar{X}$)	Puan Sıralaması
Sosyal Bilgiler	85.89	**1**
Türkçe	85.72	**2**
Fen Bilgisi	85.58	**3**
Sınıf	85.39	**4**
Tarih	85.09	**5**
İlköğ. Matematik	84.63	**6**
BÖTE	82.90	**7**
Türk Dili ve Edebiyatı	82.29	**8**
Coğrafya	82.12	**9**
İngilizce	81.73	**10**
Matematik	81.70	**11**
Okul Öncesi	78.02	**12**
Biyoloji	77.62	**13**
Kimya	73.41	**14**
Fizik	72.23	**15**
Resim-İş	68.99	**16**
Fransızca	67.37	**17**
Müzik	64.89	**18**

Kaynak:Yükseköğretim Programlarına Göre 2006 Kamu Personel Seçme Sınavı / 1 Sonuçları Kitabı.http://www.osym.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF8FE9074FF19B00055CDBAED4AD3E38F7